Towarzystwo Naukowe Płockie
Biblioteka im. Zielińskich
Plac Narutowicza № 2
09-402 PŁOCK

Materiały dotyczące wznowienia działalności szkolnictwa wyższego w Polsce

1918 - 1919 r.

65

65

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Colour Chart #13
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
Grey Scale #13
R G B C M Y K
DANES-PICTA.COM

4937/51.

JAK MAJĄ BYĆ URZĄDZONE WYŻSZE SZKOŁY POLSKIE?

Komisja edukacyjna.

1. Na czele wydziału wychowania publicznego będzie Komisja edukacyjna, która się składa z przedstawicieli szkół wyższych, średnich i powszechnych oraz instytucji społecznych i rządowych. Profesorowie zasłużeni, którzy uprzednio pełnili obowiązki Rektora lub Prorektora, mogą być powołani do udziału w pracach Komisji.
Komisja odnawia się corocznie w jednej trzeciej części składu osobistego.

2. Komisja edukacyjna wybiera ze swego grona, na lat trzy,, Prezesa; kończący zaś swą kadencję Prezes przez następne trzechlecie jest Wice-Prezesem. Gdyby Prezes ustępujący był wybrany na następne trzechlecie, Komisja ze swego grona wybierze, na lat trzy, Wice-Prezesa.

3. Komisja edukacyjna ma zwierzchni nadzór nad szkołami w kraju, a przez swego Prezesa czyni przedstawienia naczelnikowi Kraju oraz członkowi rządu, przedstawicielowi wychowania publicznego.

4. Komisja edukacyjna zasiada w Stolicy przynajmniej cztery razy do roku, w terminach oznaczonych; w razach nagłych Prezes zaprasza członków na posiedzenie nadzwyczajne.

5. Komisja edukacyjna może powoływać na swe posiedzenia, w charakterze biegłych, z głosem doradczym, przełożonych szkół i wogóle osoby odpowiednio uzdolnione, oraz powierzać im do wypracowania szczegółowo wskazane pytania.

6. Komisja edukacyjna ma pieczę:
a/ aby szkoły przygotowywały dostateczną ilość należycie uzdolnionych kandydatów do zawodów specjalnych i na stanowiska w życiu społecznem i państwowem;
b/ aby szkoły wyższe nadto przysposiabiały zastęp mężów poświęconych nauce, a prócz tego usilnie się starały o rozpowszechnianie w społeczeństwie zdobyczy wiedzy ogólnej i zawodowej;
c/ aby ucząca się młodzież obok nabywania wiedzy jednocześnie rozwijała siły fizyczne;
d/ aby w kraju nie brakło szkół ogólnych i zawodowych, oraz aby szkoły nie były przeludnione ze szkodą dla słuchaczy, a zbytniem przeciążeniem nauczających;
e/ aby szkoły były zaopatrzone w podręczniki. Staranie o ulepszanie ciągłe podręczników powinno stanowić nieprzerwaną troskę Komisji;
f/ aby wyjednywane i gromadzone były fundusze, dostateczne dla należytego zaopatrzenia wszystkich szkół;
g/ aby ze szkół wszelkiej nazwy była bezwzględnie wyłączona polityka, a wszystkie szkoły, aby starały się o rozszerzanie odnośnej wiedzy na pożytek kraju.

7. Komisja edukacyjna rozpoznaje przedstawienia Rad i Zarządów szkół wyższych, stanowi dla siebie urządzenie wewnętrzne i zatwierdza takież urządzenia szkół wyższych.

8. Komisja edukacyjna ujednostajnia dla szkół wyższych wykazy przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych, które mają być wykładane w każdym oddziale wiedzy, oraz takież wykazy przedmiotów na stopień naukowy.

9. Komisja edukacyjna określa sposoby utrzymania związku między szkołami wyższemi i średniemi.

10. Komisja edukacyjna rozpoznaje sprawozdania szkół wyższych ogólnych i specjalnych, w początku roku szkol-

nego jej składane, sporządza z nich corocznie sprawozdanie ogólne szkół wyższych i zaopatruje je swemi uwagami i spostrzeżeniami, które składa, wydrukowane, naczelnikowi kraju w początku roku kalendarzowego.

11. Przy Komisji edukacyjnej znajduje się biuro, pod kierunkiem sekretarza Komisji, mianowanego z pośród Profesorów zasłużonych.-

Rada Główna Szkoły Wyższej.

12. Przy szkołach wyższych urządzone będą instytuty pedagogiczne, zaopatrzone w fundusze stypendialne, dla przygotowania: w szkole ogólnej, nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich, a w szkole specjalnej: - nauczycieli danej specjalności do szkół specjalnych i ogólnych średnich i niższych.

13. Rada szkoły wyższej składa się z Profesorów, którzy z pośród siebie, co lat trzy, wybierają Rektora. Ustępujący Rektor na następne trzy lecie zostaje Prorektorem. Gdyby zaś ustępujący Rektor był wybrany ponownie, Rada wybierze ze swego grona Prorektora.

14. Rada szkoły wyższej może nadto wybrać kuratora z pośród obywateli, szczególną troskliwością otaczających szkołę wyższą i wybitnie przykładających się do rozwoju szkolnictwa krajowego, na lat trzy, poruczając mu przedewszystkiem starania około potrzeb ekonomicznych szkoły wyższej.

15. Rada wybiera co trzy lata z grona swego przedstawiciela do Komisji edukacyjnej.

16. Rada szkoły wyższej, na przdstawienie odnośnych wydziałów:
a/ zatwierdza spis przedmiotów, jakie mają być wykładane na każdym wydziale oraz wszelkie w nim zmiany i uzupełnienia;
b/ zatwierdza wyniki konkursu na wybór Profesorów i przyjmuje kandydatów do grona Profesorów;
c/ udziela "veniam legendi" przedstawionym kandydatom, o ile ze swej strony nie znajdzie przeszkód po temu;
d/ decyduje wnioski co do zawieszenia lub pozbawienia "veniam legendi";
e/ rozpoznaje potrzebę utworzenia nowych katedr, a nawet całych fakultetów i odnośne wnioski przedstawia Komisji edukacyjnej;
f/ stanowi o utworzeniu i uposażeniu pracowni i wogóle pomocy naukowych;
g/ stanowi o utworzeniu nowych posad asystentów, laborantów, repetitorów i t.p. i ich uposażeniu;
h/ zatwierdza przepisy, dotyczące swych słuchaczy oraz urządzenia wewnętrzne, instrukcje i t.p. dla zakładów pomocniczych i funkcionarjuszy;
i/ przed końcem roku szkolnego zatwierdza wypracowany przez Zarząd budżet na rok następny kalendarzowy i wyjednywa na pokrycie jego brakujące kredyty;
k/ rozpoznaje sprawozdania roczne wydziałów i ich instytucyj pomocniczych;
l/ przedstawia Komisji edukacyjnej sprawozdanie drukowane z działalności w r.ub. szkoły wyższej;
m/ obmyśla i przedsiębierze wszelkie środki do rozwoju swej szkoły wyższej, samodzielnie, lub za pośrednictwem odnośnych przedstawień do Komisji edukacyjnej;
o/ stanowi najwyższą instancję dyscyplinarną nad słuchaczami szkoły oraz urzędującymi w niej;
r/ zatwierdza stopnie naukowe;
s/ zatwierdza przedstawienia wydziałów co do wynagrodzenia za lekcyę roczną dla Docentów /27.j./
t/ na przedstawienie wydziałów, oparte na wnioskach kie-

Biblioteka Jagiellońska

rowników instytucyj pomocniczych, układa urządzenie wewnętrzne dla szkoły, które przedstawia do zatwierdzenia Komisji Edukacyjnej.

Zarząd.

17. Zarząd szkoły wyższej składa się z Rektora i Dziekanów wszystkich wydziałów szkoły, a w sprawach słuchaczy i Sędziego Szkoły. Prorektor zastępuje Rektora i może uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu.

18. Do Zarządu należy administracja szkoły: przyjmowanie zaliczeń na wydatki, etatem oznaczone, wypłata płac, zawieranie umów, czynienie wszelkich wypłat, przyjmowanie wpisów i czesnego utrzymywanie rachunków i kontrol, według ustanowionych instrukcyj. Nadto Zarząd osobiście, lub przez upoważnionych, ma ścisły nadzór nad majętnością nieruchomą Szkoły oraz jej ruchomościami, gabinetami, zbiorami, pracowniami i utrzymuje w nich należyty porządek.

19. Zarząd prowadzi korespondencję z władzami krajowemi i wogóle korespondencję zewnętrzną, z osobami, do Szkoły nie należącymi.

20. Zarząd stanowi drugą instancję w sprawach dyscyplinarnych słuchaczy szkoły i ma władzę dyscyplinarną nad osobami urzędującymi, z wyłączeniem wykładających wszelkich stopni.

21. Zarząd składa Radzie kwartalnie sprawozdanie ze swych czynności i z obrotu funduszów, według przepisanych wzorów.

Wydziały.

22. Szkoły dzielą się na wydziały, odpowiednio do różnych gałęzi wiedzy, zgodnie ze wskazaniami Ustawy.

23. Wydział dzieli się na oddziały, przygotowujące młodzież do specjalnych zawodów.

24. Profesorowie wydziału stanowią jego Radę.

25. Radzie przewodniczy Dziekan. Obowiązki Dziekana pełnią kolejno według starszeństwa profesorowie, każdy w ciągu roku. Dziekan kończący urzędowanie na rok następny zostaje Prodziekanem.

26. Na posiedzenia Rady wydziału mogą być zapraszani z głosem doradczym Docenci, oraz asystenci, laboranci i t.p., zwłaszcza gdy ma być rozpoznawana sprawa, dotycząca zakresu ich działalności.

27. Rada wydziału:

a/ zatwierdza szczegółowe programy wykładów i układa półroczny rozkład nauk z oznaczeniem godzin wykładów i innych zajęć;
c/ baczy, aby wykłady były objektywne, naukowe, a nie mogły służyć do celów agitacyjnych, partyjnych, a tem mniej do budzenia namiętności, nienawiści i t.p.
d/ ma dozór nad pracowniami, gabinetami, seminarjami, repetycyami i t.p.
e/ kontroluje działalność nauczającą i naukową wszystkich swych członków wraz z asystentami i innej nazwy pomocnikami;
f/ corocznie oznacza tematy prac konkursowych, nagradzanych medalami lub pieniędzmi, ocenia przedstawione prace i przyznaje nagrody;
g/ gromadzi wiadomości i ocenia kwalifikacye ubiegających

się o "veniam legendi" i czyni odnośne przedstawienia do Rady głównej;
h/ czyni wnioski do Rady głównej o ogłoszenie konkursu dla obsadzenia katedry wakującej, rozpoznaje nastręczające się kandydatury, ocenia je i czyni odnośne przedstawienia do Rady Głównej;
i/ czyni motywowane przedstawienia do R. Gł. co do pozbawienia prawa wykładów;
j/ wnosi co pięć lat do Rady Głównej skalę wynagrodzenia za lekcję roczną dla Docentów, oraz, w razach koniecznych wyjednywa podwyższenie tegoż wynagrodzenia;
k/ na przedstawienie odnośnych wykładających mianuje i uwalnia: asystentów, laborantów repetitorów i t.p.
l/ wydaje prace seminaryjne, zasługujące na druk i przyznaje nagrody pieniężne za odznaczające się;
m/ zarządza funduszem na wydawnictwa dzieł profesorów i docentów;
n/ określa przedmioty obowiązkowe, co do których są wymagane prace seminaryjne, uznane za zadawalniające, oraz nadobowiązkowe z wysłuchania których z korzyścią wykazać się winien słuchacz każdego oddziału;
o/ orzeka o ukończeniu przez słuchaczy zakresu nauk danego oddziału i wydawaniu im świadectw, upoważniających do przystępowania do egzaminu państwowego danej specjalności;
p/ czyni do Rady głównej przedstawienia co do grup przedmiotów, z których mają składać ścisły egzamin, po ukończeniu zakresu nauk, ubiegający się o stopień naukowy wraz z odnośnymi przepisami, które ulegają zatwierdzeniu ostatecznemu Komisji edukacyjnej;
q/ egzaminuje i ocenia obronę dysertacji ubiegających się o stopień naukowy, który przyznaje i czyni przedstawienia do Rady głównej o wydanie odpowiedniego dyplomu;
r/ udziela Radzie głównej opinię co do pozwolenia na wykłady publiczne osobom stopnia naukowego nie posiadającym;
s/ czyni przedstawienia i starania celem zaspokojenia potrzeb wydziału i jego oddziałów oraz zakładów pomocniczych i możliwego rozwoju działalności wydziału.

O Profesorach i Docentach.

28. Wakujące katedry będą obsadzane drogą konkursu. Rada wydziału może czynić szczegółowo motywowane wnioski do Rady Głównej o powołanie na katedrę uczonego, który uprzednią działalnością złożył dowody, że może ze szczególną korzyścią dla szkoły być Profesorem.

29. Zaszczycony stopniem naukowym po ocenie jego prac naukowych, sprawdzeniu, że może z pożytkiem dla kraju przewodniczyć młodzieży, wyższą wiedzą zdobywającej, odbyciu próbnych lekcji wobec fakultetu, na przedstawienie wydziału, może otrzymać od Rady Głównej "veniam legendi" i tytuł Docenta.

30. Każdy wykładający co lat 5 obowiązany jest złożyć wydziałowi pracę naukową, a w latach 15-20 swych wykładów ogłosić drukiem obowiązkowo "Podręcznik" do wykładanego przedmiotu.

31. Wykładający obowiązany jest w każdem półroczu wykładać przynajmniej jeden przedmiot.

32. Wykład, przez wydział aprobowany i ogłoszony, przychodzi do skutku, jeśli się nań zapisze przynajmniej 5 słuchaczy.

33. Wykładający, który zaniedba pełnienia swych obowiązków w ciągu roku może z decyzyi Rady Głównej utracić "veniam legendi", o którą może się ponownie ubiegać do-

Wł. Biblioteka Jelińskich

piero po upływie roku.

34. Profesorowie otrzymują uposażenie, etatem określone. Docenci otrzymują wynagrodzenie odpowiednio do ilości wykładanych lekcyj.

35. Docenci co pięć lat ulegają wyborowi Rady Głównej na każde następne pięciolecie. Profesorowie po 20 latach urzędowania, otrzymują tytuł profesora zasłużonego i ulegają wyborowi Rady Głównej na każde następne 5 lat.

Asystenci, Laboranci i Konserwatorowie.

36. Przy szkole wyższej urzędują: asystenci, laboranci, konserwatorowie, repetytorzy i innych nazw pomocnicy wykładających lub zarządzający instytucjami pomocniczemi: Bibliotekarze, ordynatorowie klinik, Prosektorowie, kierujący robotami słuchaczy w laboratorjach i t.p.

37. Do posad powyższych, etatem określonych, przywiązane są pensje, w razie potrzeby z mieszkaniem.

38. Na rzeczone posady, na przedstawienie Profesora, mogą być mianowane osoby po ukończeniu studjów w szkole wyższej, podczas przygotowywania się do egzaminu na stopień naukowy lub też stopień naukowy już posiadające.

Stopnie naukowe.

39. Kto przeszedł kurs obowiązkowy swego oddziału, uczestniczył we wskazanych przez wydział seminarjach i wykazał dostateczną znajomość przedmiotów obowiązkowych wykonał samodzielną pracę naukową, otrzymuje od Rady wydziału świadectwo, kwalifikujące go: do składania egzaminu rządowego, nadającego prawo do zajęcia posady lub zajmowania się praktyką, oraz do ubiegania się o stopień naukowy.

40. O stopień naukowy można się ubiegać dopiero w lat dwa po uzyskaniu świadectwa wyż.rzeczonego.

41. Dla otrzymania stopnia naukowego niezbędny jest egzamin ustny odbyty na posiedzeniach fakultetu z przepisanych przedmiotów, rozprawa drukiem ogłoszona i przez wydział aprobowana i obrona takowej publiczna.-/8,27 P./

Fundusz emerytalny.

42. Wszyscy urzędujący przy szkole wyższej, pobierający płacę etatową lub wynagrodzenie za wykładane lekcje składają z otrzymywanego uposażenia 10% na swój fundusz emerytalny, do którego skarb dopłaca również 10%, w ratach miesięcznych. Fundusz tak się tworzący, procentujący, w dziale składek z uposażenia uczestnika stanowi jego własność, lecz może być podnoszony dopiero przy opuszczeniu służby, w dziale zaś dopłat skarbowych dopiero po 5-o letniej służbie i to w ilości 25%, po 10-o letniej służbie w ilości 50%, po 15 letniej w ilości 75%, a po 20 letniej służbie będzie wypłacony w całości, zawsze z narosłymi procentami. Fundusze na rachunki osobiste z funduszów skarbowych wpisane, a nie ulegające wypłacie urzędującemu wpływają do Kasy szkoły wyższej.

O Słuchaczach.

43. Słuchaczami w szkole wyższej mogą być osoby, bez różnicy płci, stanów, zdrowe i do zajęć umysłowych

zdolne, w wieku od 17 do 30 lat życia.

44. Rada Główna szkoły wyższej może czynić do Komisji edukacyjnej przedstawienia o zaprowadzenie w danej szkole czasowych ograniczeń lub uchyleń od powyższej zasady, oraz czynić nieznaczne odstępstwa w razach wyjątkowych.

45. Posiadający świadectwo z ukończenia szkoły wyższej na jednym oddziale, bez względu na wiek, będzie dopuszczany do odbywania dalszych studjów w szkole wyższej.-

46. Każdy wydział określa zakres przygotowania szkolnego dla swych słuchaczy i mocen jest dla kandydatów na słuchaczy ustanawiać egzamin wstępny.-

47. Kwalifikujący się do przyjęcia na słuchacza podpisz deklarację i przez podanie ręki Dziekanowi zobowiąże się słowem wykonywać ściśle swe obowiązki, zajmować się pilnie nauką, wysoko nieść godność szkoły i nauki.-

48. Słuchacze uiszczają wpisowe przy wejściu do szkoły i półroczne czesne za słuchane godziny lekcyj.-

49. O postępach słuchaczy wydział będzie sądził według egzaminów, prac piśmiennych seminaryjnych, raportów repetitorów i asystentów, pilności w uczęszczaniu na wykłady i do pracowni i t.p.

50. Kto po przebyciu w szkole półtora raza większej ilości półroczy, niż jest przepisana dla oddziału, na któr uczęszczał, nie otrzyma świadectwa z ukończonego kursu, będzie uwolniony ze szkoły wyższej.

51. Odznaczające się prace naukowe słuchaczy mogą być drukowane lub umieszczone w zbiorach szkoły i nagradzane pieniężnie i medalami.

Fundusze.

52. Majętność każdej szkoły stanowią:
a/ nieruchomości na cele szkoły przeznaczone, jako też do niej należące i dochód przynoszące;
b/ ruchomości, stanowiące inwentarz szkoły oraz zbiory gabinetów, pracowni, biblioteki i t.p.;
c/ kapitały stypendjalne, niemniej na inne potrzeby szkoły przeznaczone;
d/ wpisy słuchaczów oraz uiszczane przez nich czesne;
e/ subwencja skarbu etatowe coroczne;
f/ takież nadzwyczajne;
g/ wszelkie inne stałe lub przypadkowe dochody.

53. Każda szkoła może otrzymywać i posiadać wszelką majętność ruchomą i nieruchomą: z zapisów, ofiar, nabycia pod tytułem darmym, kupna.

54. Majętnością każdej szkoły zawiaduje Zarząd pod kontrolą władz rządowych.-

Wykłady powszechne.

55. W końcu każdego półrocza Rada Główna uzupełnia i zatwierdza wykaz wykładających oraz przedmiotów wykładów powszechnych na następne półrocue i ogłasza takowy drukiem. /27 r/

Bibl. Ziemiańskich

56. Na wykłady powszechne może się zapisać każda osoba, po nad 17 lat wieku licząca.

57. Słuchacze korzystają z wykładów podług swego wyboru, kontroli co do postępów w naukach nie ulegają, podlegają jednak jurisdykcyi szkoły wyższej podczas po-

bytu w gmachu szkolnym i w sprawach, związek ze szkołą mających.

58. Słuchacze uiszczają przy zapisie na przedmioty wykładów czesne.

59. Wykłady mogą obejmować albo całkowity kurs przedmiotu, albo jego część, albo tylko pojedyńcze pytania i trwać albo przez całe półrocze lub tylko pewną ilość godzin, ale mają być zastosowane do poziomu przygotowania słuchaczy i mieć charakter objektywny, czysto naukowy.-

60. Wykłady powszechne odbywają się w dniach, godzinach i miejscu wolnem podówczas od zajęć słuchaczów szkoły.

Uwaga.

Wydziały:
---

1. Teologiczny.
2. Filozowiczno - pedagogiczno - historyczny.
3. Filologiczny.
4. Sztuk pięknych.
5. Prawa, administracji i nauk społecznych.
6. Handlowy.
7. Gospodarstwa rolnego, leśnictwa i ogrodnictwa.
8. Fizyko - matematyczny i przyrodniczy.
9. Politechniczny i górniczy.
10. Medyko - chirurgiczny, farmaceutyczny i weterynaryjny.
11. Nauk wojskowych.

313/57.

Protokół z konferencji tej, odbytej między przedstawicielami władz niemieckich a członkami komisji uniwersyteckiej (sekcji historyczno-filologiczno-filozoficznej).

Dnia tej w Warszawie, w gabinecie Sekcji, d. 8/X 1915 r. o godz. 5½ po południu odbyło się zebranie, na które ze strony niemieckiej przybyli pp. radca tajny Elster, von Thadden, Paszkowski i Strembowski. P. Paszkowski notował. Ze strony członków komisji byli obecni pp. Smoleński, Kucharzewski, Krzyżanowski, Kostaszyński. Rozprawami kierował p. Elster. Informował p. Kucharzewski, notował p. Kostaszyński.

P. Elster rozpoczął obrady od wydania porządku, w jakim tej mają odbywać, proponuje członkom komisji wypowiedzenie się w sprawie 1) osób, któreby mogły być powierzone wykłady na uniwersytecie w zakresie poszczególnych przedmiotów, 2) projektowanych przedmiotów wykładowych oraz ich zakresu, jak np. iloki godzin, które na każdy przedmiot przypaść mają, ile za zdaniem jego, tygodniowo należy przeciętnie od iloki godzin pracy wykładającego. Następnie przechodzi p. Elster jak i inne przemówienia wygłoszone były w języku niemieckim, po polsku członkowie konferencji Polacy, a nie członkowie komisji oraz p. Strembowski, porozumiewali się jedynie między sobą.

Zgodnie się omówić przedewszystkiem sprawę przedmiotów i ich zakresu, przez członków komisji oświadczyli, że nie są przygotowani do omawiania sprawy osób, które wykładać mają, jako nie posiadający szczegółowych wiadomości o tem konkursie. W rozmowie na ten ostatni temat przedstawiciele władz niemieckich kładli nacisk na to, że pośpiech w pracy pożądanym jest.

Przy omawianiu pierwszego wykładu przedmiotów i godzin, zgodnie z pierwotnym planem konferencji, rozwinął się na ten temat dyskusyjny. I tak p. E. dowodził potrzebę historyi filologii słowiańskiej nie jako odrębnego przedmiotu, lecz jako pewien wykład z zakresu filologii słowiańskiej, uzasadniając tę tezę tem, że w Niemczech nie istnieje pewien przedmiot, a nie docenty wykładają, profesorowie, którzy w zakresie tego przedmiotu ogólnego wykładzy według swego uznania. Wyniknąć zdaje się, że nieporozumienie jest poważne, gdyż p. E. bowiem podzielał widocznie pogląd w tej sprawie członków komisji. Dalej, tenże w uwagi ogólnego postawienia historyi wykładów języków i literatury greckiej oraz języka i literatury łacińskiej z projektu ze strony komisji, jako dla pierwszych dwu semestrów figurowało po trzy godziny wykładów bez ćwiczeń. Podkreślono mianowicie ze strony pruskiej, że ukończyć się mają z języków starożytnych, zwłaszcza też z greckiego, przyczem p. Elster zaznaczył, że instytucya seminaryów wyłącznie do filologów klasycznych, zaś p. Paszkowski dowodził gorąco za pierwszy rok studyów przeznaczonym dla ćwiczeń w językach. Tymże zainteresowania w dalszym ciągu ze strony niemieckiej wyrażały perspektywy wykładów języka i literatury niemieckiej na uniwersytecie. Projekt trzech godzin wykładów bez ćwiczeń p. Paszkowski uznał za niewystarczający: sam nalegał wprowadzić 4 godziny ćwiczeń językowych, przeznaczonych dla każdych wzorów akademickich, z myślą cyklu na cel uzdolnienia studentów do swobodnego i samodzielnego czytania ksiąg prac naukowych niemieckich, wreszcie 2 godziny wykładów literatury. Zdaniem tegoż tekstów niemieckiego dla tych celów ćwiczebnych zostałe przyjęte przez p. Paszkowskiego nieprzychylnie, na tej podstawie przedewszystkiem, że tekstów jest zawsze nauczycielem w gotowym gatunku. Pytanie o ilość tych, którzyby się mogli pracy niemieckiej na uniwersytecie, nie co określonej odpowiedzi nikt dać nie mógł. Zgodzili się jednak wszyscy na przypuszczenie, że bardzo wielu będzie pragnęło sobie studyować niemieckie jako specyalność naukową, wielu

mieć bardzo wiele zalet ze względu praktycznego. Zaznaczono przykładem ze strony niemieckiej, że w razie większego napływu ćwiczenia trzeba odbywać w grupach, tak że godzin zajęć wykładowych mniej więcej. Podobny pogląd, zdaniem p. Elstera, musi nastąpić w seminarium historycznym, jeżeli studentów jest wiele. W dalszym ciągu wskazano ze strony niemieckiej, że zamiast 2 godz. wykładu i 1 godz. ćwiczeń byłoby wprowadzić 2 godz. wykładu i 1 godz. ćwiczeń. Uważa za rzecz pożądaną, że wykładowi filologicznych winno być odbywać w języku francuskim. Wreszcie z przedmiotów filologicznych uważa wprowadzić przedmiot „Literatura porównawcza". P. Elster zapytał z pewnym zdziwieniem, co to ćwiczenia języka ustnego przez się, czy mamy odpowiedników ludzi, pomyślał ze strony polskiej prędzej nazwisko Zejszchiego i Matuszewskiego. Pan Pankowski wyraził przedmiotów filologicznych, jako źródła dydaktyzmu.

Po odczytaniu listy przedmiotów filologicznych p. Kochanowski zwrócił uwagę, czy nie należałoby ograniczyć ich do dwóch godzin. P. Elster nie podziela wątpliwości tej wątpliwości, twierdząc otwarcie, że student winien mieć przed sobą obszerne tematy, aby mógł wybierać, a że nie przekraczać granic bardzo ścisłych. Następnie poruszono kwestię egzaminów, wyrażając przekonanie, że w projektowanym uniwersytecie uniezależnią się nadzór przy ćwiczeniach zamiast wprowadzić egzaminów przejściowych, jak bywało w dotychczasowych uniwersytetach. Pan p. Kochanowski potwierdził zresztą nie wprowadzanie egzaminów, prawo. Skarżył zresztą nadzór, że mowa będzie tu za wiele zwłoki, jak na pierwszy rok.

Przy omawianiu przedmiotów historycznych p. Elster zapytał, o jakiej geografii chodzi, czy o przyrodniczej? na co otrzymał od p. Kochanowskiego odpowiedź, że raczej o antropogeografii. Słów godzin, przeznaczonych na wykład przez historyków z wyjątkiem dziejów historycznych, wywołał z strony p. Elstera uwagę, że jest ona za mała. Akcentował też ze strony niemieckiej większą wagę na ćwiczenia. Pytał dalej, ile godzin projektuje przeznaczyć na historię starożytną. Jednak zwrócił interesowanie wobec dużej ilości godzin przeznaczonych na historię średniowieczną, nowożytną polską, powszechną z uwzględnieniem powszechnych: historię prawa, heraldykę i t. p. P. Kochanowski tłomaczył, iż jest to dla tego, że w porównaniu z niemiecką, że ma ona inne potrzeby metodyczne w zakresie średniowiecza i czasów nowożytnych, a to ze względu charakter czytania pracy archiwalnego dotychczas źródeł do historii nowożytnej Polski, gdy znowu p. Elster dużej większej wagi przywiązuje do historii średniowiecznej i nowożytnej Niemiec, gdzie są te przedmioty powierzone jednemu profesorowi. W trakcie rozmowy p. Elster zapytał się, czy nie można wprowadzić profesorowi przypisywać, ile godzin na wykłady, a ile ćwiczeń przeciwnie: jest to rzecz ważna w ostatecznej decyzji co do jego mianowania. Pan Pankowski jednak uważał, że należałoby jednak wykłady jednostkowe z średniowiecza i nowożytnej historyi powszechnej, nie tak wiele, jak było w poprzednich, to tylko (godzin dwa przez pierwsze dwa semestry), a to z tego względu, by student miał pewny zakres do wyboru.

Słuchając wykładu przedmiotów filozoficznych p. Elster wyraził przypuszczenie, że filozofii ojców może się w niektórych przedmiotach,

do ilości godzin, jak w dotychczasowych wykładzie 3) P. Elster wyraził przypuszczenie, że filozofii ogólnej mieli by ze dwaj profesorowie. Ze strony Rektoratu zaznaczono, że chodzi o katedrę wykładową dla kilku przedmiotów i że przy bliższem rozpatrzeniu potrzeba ich oddzielnego profesora z projektowanych wykładów dla psychologii, nauk ścisłych, filozofii systematycznej itd. P. Elster wyraził pogląd, że materiały tamtych filozofów pozostałych przedmiotów nigdy takiej nie przerosną ilości tego dla tamtych przedmiotów, tego dla innych. Zarówno p. Elster jak p. Rektorski chętnie widziały z uniwersytetu psychologję eksperymentalną. Na pytanie, jak ją przedstawia ją możliwość, wyjaśniono, że jest to nietylko psychologja, laboratoryjna, a z drugiej strony można nawiązać stosunki. P. Rektorski proponował skreślić ćwiczenia z postaci historycznej autorów przy historji filozofji, na co otrzymał wyjaśnienie, że chodzi tu o czytanie nie z punktu widzenia historycznego, lecz o czytanie autorów, systematycznie z punktu widzenia bardziej prospektywnego, ze względu na treść poruszanych dzieł czytanych. Na zarzut p. Rektorskiego, że etyka musi być stale obsadzona, otrzymał odpowiedź, która zadowoliła obecnych, że musi być etatowy wykład publiczny.

Wobec całego posiedzenia niejednokrotnie padało od p. Elstera, że obecny projekt jest to projekt prowizoryczny na dwa semestry, na których z dalszy przyszłości, i wspomniano o tem, że wykładający mają obowiązek przedstawić, czy ta odpowiedź. Odtąd p. Kostanecki zdania p. Elstera, zwłaszcza oczywiście widoki powodzenia i nadz.

W czasie rozmowy zwrócił uwagę p. Elster jasno, że kontyngens wykładających może być czerpany nie tylko z pośród ludzi miejscowych, lecz i z pośród nauczycieli uniwersytetów Krakowa, Lwowa itd., Niemiec Wschodnich; wogóle z pośród ludzi tamtejszych. Na wszystkie objęcia odpowiedzi na propozycję wskazania dwóch kandydatów na stanowisko wykładowców, podano ze strony niemieckiej stanowisko o pojęciu w tej sprawie, przyczem p. Bienkowski zauważył po polsku, że zadaniem powinna sprawę na niekorzyść jej opinię. Otrzymawszy listy kandydatów, powzięte przez matematyków, prawników i innych, p. Elster pokój o przedłożenie listy porządkowej, która obejmowała po jego zdaniu i dla wszystkich stanowisk, ich przedstawionych kandydatów, zajęcia obecnie, obaj dotychczasowi docenci muszą, to, czy być profesorem, czy pragnę obecnie na jakiem innem stanowisku, wreszcie jakiego jest wymagania (przypomniał o tem p. Thaer). Podano również, by pośród nazwisk proponowanych znaleźli się Żydzi, albo, jak Dr. Kuczyński p. Bienkowski, wyrażając to wprawdzie ostrożnie, ale zaznaczył, że gdyby postrzegano p. Elstera, ludzi żydowskiego nie mieć pod dostatek, nie w stosunku bowiem do wyższych dydaktyk, ale w stosunku do ogółu wogóle wykształconych. Na pytanie, jaką też z Wiedeńskich wogóle wykształconych mieć Żydów, wymienili oni przykład, zastrzegając się, że nie proponują jako przykład, nazwisko prof. Dickstein. Dr. Dickstein zauważył przytem, że p. D. jest zapewne pochodzenia niemieckiego, niemu wypowiedzieć, przytem też, czy jest i wyznania Żydowskiego, na co odpowiedziano twierdząco. Wyraził nadto zdanie, że z pośród kandydatów

zwyjść ze pracowni tej Kl. i że z Nauczat na stanowisku profesorów matematyki wiele zyskałby cały Instytut.

Następne posiedzenie wyznaczono na dzień 11-ty października 1915 r. godz. 10-ty rano, zamieszczając na nim osobne sprawy osób, odnoszących się do obsady wakujących katedr uniwersytetu.

Regulację orderów komisji bierze uprzejmie p. Elster wyrazić się, by coś porządnego z tych obrad wyniknęło, a nie ze pracowni do pracowni.

W. Sierpiński

Ad. Krzyżański

W. Wróblewski

Roman Kotarbiński

Jan Kochanowski

BIBLIOTEKA Matematycznych
65

SPRAWY PODDANE POD OBRADY SEKCJOM.

1. Zakres zadań Szkół Wyższych: w szczególności, czy mogą przy nich istnieć Zakłady badawcze nie mające zadań dydaktycznych.
   Zadania wychowawcze Szkół Wyższych. Domy akademickie. Stowarzyszenia akademickie.
2. Czy nazwa Uniwersytet, Wszechnica, Szkoła Główna może być używana przez Zakłady nie będące uniwersytotami w ścisłem tego słowa znaczeniu.
3. Podział na Wydziały (studja).
4. Podział roku szkolnego.
5. Czy profesor obowiązany jest wykładać całokształt swego przedmiotu.
6. Zajęcia uboczne profesorów.
7. Okres urzędowania Rektora i Dziekanów.
8. Czy Wyższe Szkoły mają posiadać sędziów i kto może ten urząd zajmować.
9. Prawa profesorów honorowych.
10. Nominacje docentów prywatnych.
11. Czy jest wskazane, aby istniały stałe posady adjunktów, prosektorów, kustoszów itp. obok posad asystentów mianowanych na określony okres czas.
12. Czy mają istnieć dwa rodzaje stopni naukowych, niższy magistrów, inżynierów itp. i wyższy doktorów.
13. Rady Wyższych Uczelni (Vide projekt Lwowski).
14. Delegacje Wyższych Uczelni (" " ").

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE.

Projekt ustawy uniwersyteckiej.

Projekt ustawy uniwersyteckiej, opracowany przez komisję złożoną z 20 członków (powołanych przez Senat Akademicki z wszystkich wydziałów), jest pomyślany jako »ustawa ramowa«. To znaczy zawiera tylko przepisy zasadnicze, regulujące tylko takie kwestje, które powinny być jednakowo we wszystkich Uniwersytetach polskich uregulowane, w interesie ich jednolitości. Pozatem jednak pozostawia ten projekt szerokie pole działalności autonomicznej senatów i wydziałów uniwersyteckich. Każdemu uniwersytetowi (senatowi) pozostawia on wypracowanie szczegółowego »statutu« uniwersyteckiego, uwzględniającego potrzeby danej wszechnicy i specjalne jej warunki. Taksamo każdy wydział ma wypracować dla siebie regulamin w ramach ogólnego »statutu«, Do tych »statutów« i »Regulaminów« należy rozstrzygnąć kwestje tutaj niedotknięte.

Projekt nie uwzględnia potrzeb innych szkół wyższych, jak politechniki, akademji sztuki etc.

Wreszcie nie dotyka on kwestji jednakowego uregulowania wymagań przy egzaminach i nadawaniu stopni akademickich (doktorat), gdyż kwestję tę będzie można dopiero uregulować po otrzymaniu wniosków ze strony wydziałów.

Wstęp.

Najwyższe zakłady naukowe poświęcone pielęgnowaniu i rozszerzaniu całości wiedzy ludzkiej noszą w państwie polskiem nazwę Uniwersytetów.

Mają one służyć Nauce i Ojczyźnie. W tym celu mają szukać i dochodzić Prawdy we wszystkich gałęziach wiedzy ludzkiej,

a zarazem mają przewodniczyć na drodze poznawania tej Prawdy przez polską młodzież akademicką. Przez nią zaś mają rozpowszechniać ją wśród całego narodu polskiego, w imię zasad przyświecających moralnemu i umysłowemu doskonaleniu się rodzaju ludzkiego.

W ten sposób będą one spełniać jak najwierniej to zadanie, jakie już przed wiekami wskazał najstarszemu z nich wielki jego założyciel, król Kazimierz, życząc mu, aby był nauk perłą, aby kształcił mężów błyszczących dojrzałą radą, cnotą zdobnych i w naukach biegłych — a zarazem, aby stał się krynicą umiejętnej wiedzy, z której pełni mogliby czerpać wszyscy.

Przepisy ogólne.

§ 1.

Odpowiednio do powyżej wskazanych celów mają być w uniwersytetach uprawiane i wykładane w miarę możności wszystkie działy nauk i wszystkie ich odgałęzienia, które dopiero razem wzięte tworzą jedną całość. We wszystkich tych działach mają uniwersytety przysposabiać uczniów swoich do samodzielnej, badawczej pracy, a przysposobienie to mają stwierdzać przez udzielanie stopnia doktorskiego.

§ 2.

Ponadto, będąc zakładami państwowymi, mają uniwersytety w tym charakterze przygotowywać uczniów do wykonywania zawodów, opierających się na znajomości nauk w uniwersytecie pielęgnowanych.

§ 3.

Zasady ustroju określa w sposób jednolity dla wszystkich uniwersytetów niniejsza ustawa. W granicach jej zostaje przyznana każdemu z nich możność wydania własnego statutu, zawierającego szczegółowe przepisy rozwijające podane tu zasady. Przepisy te nie mogą się jednak sprzeciwiać zawartym tu postanowieniom.

§ 4.

Na podstawie niniejszej ustawy zostaje uznany charakter

BIBLIOTEKA Uniwersytecka 65

osoby prawniczej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, który to charakter uniwersytet ten od swojego założenia posiadał. Innym zaś uniwersytetom w państwie polskiem istniejącym (lwowskiemu, warszawskiemu, poznańskiemu) zostaje ten charakter przez niniejszą ustawę przyznany.

Jako osoby prawnicze są uniwersytety podmiotami praw majątkowych na równi z osobami fizycznemi.

Zarząd swoim majątkiem wykonywać będą uniwersytety same przez powołane do tego ustawą niniejszą organy, a zarząd ten nie podlega żadnym specjalnym ograniczeniom.

§ 5.

Historyczny podział uniwersytetów na fakultety czyli wydziały zostaje utrzymany.

Prawidłowo ma się składać każdy uniwersytet z czterech wydziałów: teologicznego, prawniczego, medycznego i filozoficznego.

§ 6.

Każdy z wydziałów może wydawać dla siebie regulaminy w granicach niniejszej ustawy i w granicach uniwersyteckiego statutu, które to regulaminy muszą być jednakże zatwierdzone przez Senat.

Każdy z wydziałów może też wydawać regulaminy dla swoich »studyów« i zakładów naukowych.

Każdy z nich posiada wreszcie przy wypełnianiu swoich zadań samorząd w dalszych przepisach bliżej określony.

§ 7.

Celem rozwijania wiedzy albo celem nauczania jej w pewnym specjalnym zakresie, zwłaszcza gdy chodzi o wiedzę praktyczną, może każdy z wydziałów uniwersyteckich tworzyć podporządkowane władzom wydziału »studja«.

Studja takie mogą mieć, na podstawie osobnego regulaminu uchwalonego dla nich przez wydział, przyznaną sobie samodzielność co do administracji i co do układania planu nauk.

§ 8.

Liczba wydziałów może być uchwałą senatu powiększona. Przypadek taki zajdzie, jeśli np. okaże się potrzeba rozdzielenia jednego zbyt obszerną grupę nauk obejmującego fakultetu na dwa. Toż samo jeżeli okaże się pożądanem nadanie jednemu ze »studjów« charakteru odrębnego wydziału.

Władze ogólno-uniwersyteckie.

§ 9.

Władzami naczelnemi uniwersytetu są: 1) Senat akademicki. 2) Rektor i prorektor.

§ 10.

Senat akademicki składa się z Rektora, z byłego Rektora, z zastępcy Rektora (prorektora), z dziekanów, z prodziekanów, oraz z członków obranych przez wydziały uniwersyteckie.

§ 11.

Do zakresu działania Senatu Akademickiego należy załatwianie wszystkich ważniejszych spraw mających charakter ogólno uniwersytecki.

§ 12.

Z pomiędzy takich spraw wymienia się przykładowo następujące:

1) Uchwalanie statutu uniwersyteckiego oraz zatwierdzanie regulaminów wydziałowych.

2) Zatwierdzenie regulaminów dla bibljoteki uniwersyteckiej oraz dla innych zakładów ogólno uniwersyteckich.

3) Uchwalanie budżetu uniwersyteckiego w zakresie przeznaczonych przez rząd na cele uniwersyteckie dotacji oraz własnych funduszów uniwersytetu.

4) Uchwały w sprawach zarządu majątkiem uniwersyteckim i fundacji związanych z uniwersytetem.

5) Rozdawnictwo stypendjów po zasięgnięciu opinji wydziałów.

6) Uchwały w sprawie tworzenia nowych fakultetów.

7) Wybór Rektora i prorektora.

8) Mianowanie i uwalnianie urzędników i służby uniwersyteckiej oraz personalu technicznego wspólnego dla kilku zakładów uniwersyteckich.

9) Propozycje co do obsadzania urzędu Dyrektora Bibljoteki i jego zastępcy.

10) Sprawy dyscyplinarne ciała nauczycielskiego, personalu bibljotecznego i służby uniwersyteckiej oraz zatwierdzanie wyroków wydanych w sprawach dyscyplinarnych uczniów przez sąd uniwersytecki.

11) Uchwały mające na celu wykonanie kontroli nad prowadzeniem zakładów uniwersyteckich.

12) Zatwierdzanie porozumienia między rektorem a prorektorem co do spraw, jakie ten ostatni w zastępstwie rektora ma załatwiać.

13) Zatwierdzanie uchwał kollegjów wydziałowych co do nadania venia legendi.

14) Przyjmowanie do wiadomości sprawozdań rocznych dziekanów z działalności wydziałów.

15) Wydawanie opinji w sprawach bibljotecznych przedkładanych Ministerstwu za pośrednictwem Senatu.

16) Zatwierdzenie statutów stowarzyszeń akademickich oraz regulaminów wiecowych.

17) Zatwierdzanie umów z lektorami uniwersyteckimi.

§ 13.

Dla spraw mających charakter stały lub dłużej trwających wybiera senat corocznie komisje; zadaniem tych komisji jest przygotowywać wnioski dla uchwał senatu. Z końcem każdego roku przewodniczący komisji ma obowiązek zdać senatowi sprawę z jej działalności. Każda komisja układa dla siebie regulamin.

§ 14.

Senat akademicki zwołuje Rektor. Może to nastąpić albo wedle własnego jego uznania, albo w razie zażądania ze strony co najmniej sześciu jego członków, albo gdyby domagała się tego uchwała jednego z wydziałów.

Do prawomocności uchwał senatu potrzeba obecności więcej aniżeli połowy jego członków.

Z każdego posiedzenia senatu sporządza się protokół, który przedkłada się do wiadomości Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Bliższe przepisy co do obrad senatu obejmie regulamin senatu.

§ 15.

Wykonanie każdej uchwały senatu może rektor zawiesić, jednakże musi w takim razie zwołać po upływie tygodnia drugie posiedzenie senatu i sprawę przedłożyć na niem powtórnie do rozstrzygnięcia. Gdyby i wtedy zapadła uchwała zgodna z poprzedzającą, musi uchwałę wykonać.

§ 16.

Rektor jest wybierany przez Senat na przeciąg dwóch lat z grona zwyczajnych profesorów i to z ograniczeniem do takich, którzy już byli raz dziekanami.

Wybór odbywa się w pierwszej połowie czerwca; urzędowanie swoje obejmuje rektor z początkiem roku szkolnego.

W razie gdyby rektor w ciągu urzędowania ustąpił, nowo obrany rektor urzęduje tylko do końca dwulecia poprzednika.

§ 17.

W miesiąc po wyborze rektora dokonywa senat wyboru prorektora, również na przeciąg dwóch lat. Wybranym może być tylko profesor zwyczajny. W razie wcześniejszego ustąpienia jego nowo obrany prorektor urzęduje tylko do końca dwulecia poprzednika.

§ 18.

Prorektor zastępuje rektora w razie gdyby zachodziła przeszkoda w urzędowaniu rektora. Gdyby zachodziła potrzeba zastąpienia prorektora w urzędowaniu powołuje do tego rektor jednego z dziekanów.

§ 19.

Rektor *a*) zastępuje uniwersytet na zewnątrz; *b*) zwołuje senat i kieruje obradami senatu, oraz wykonywa jego uchwały; *c*) załatwia we własnym zakresie działania te sprawy ogólno uniwersyteckie, które nie wymagają uchwał senatu.

Z działalności swojej zdaje rektor sprawę na posiedzeniu senatu.

§ 20.

Załatwianie pewnych grup spraw (np. spraw związanych z zarządem majątku lub dotacyi uniwersyteckich, spraw budowli uniwersyteckich itp.) może rektor w zastępstwie swojem powierzyć prorektorowi.

Jakie sprawy tenże obejmie, zależy od jego porozumienia z rektorem, ale umowa taka musi być zatwierdzona przez senat.

Za wykonywanie funkcji w powierzonym mu zakresie odpowiada przed senatem prorektor.

§ 21.

Były rektor, prorektor i dziekani stanowią radę rektorską zwoływaną przez rektora wedle własnego uznania.

Opinje tej rady nie krępują rektora.

Uchwałą senatu mogą być pewne sprawy odstąpione tej radzie do załatwienia w zastępstwie senatu.

§ 22.

Dla załatwiania spraw należących do jego zakresu posługuje się rektor względnie prorektor biurami uniwersyteckiemi.

Biura uniwersyteckie składają się z czterech równorzędnych kancelarji:

a) Sekretarjat uniwersytetu,

b) biuro rachunkowe, prowadzące rachunki uniwersytetu i jego zakładów, oraz administrujące funduszami,

c) biuro prawne (syndykat),

d) biuro techniczne (sprawy budowlane, ekonomat, intendantura).

Na czele każdego z tych biur stoi szef, mianowany przez senat, a podlegający rektorowi (względnie prorektorowi). Szefowi podlegają urzędnicy biur, mianowani również przez senat.

Organizacja Wydziałów.

§ 23.

Członkami wydziałów, na jakie się dzieli uniwersytet, są

nauczający w nich profesorowie zwyczajni, nadzwyczajni, honorowi, tytularni oraz docenci.

Każdy z nich może być tylko członkiem jednego z wydziałów.

§ 24.

Wydziały posiadają w granicach oznaczonych przez niniejszą ustawę i przez statut uniwersytecki samorząd, którego organami są: 1) kolegjum profesorskie, oraz 2) dziekan wydziału.

§ 25.

Do kolegjum profesorskiego należą: *a)* wszyscy profesorowie zwyczajni i honorowi, *b)* profesorowie nadzwyczajni w liczbie wynoszącej połowę profesorów zwyczajnych, a to wedle swego starszeństwa, *c)* dwaj, względnie na wydziale filozoficznym czterej, reprezentanci docentów. Ci ostatni zostają powołani do wydziału w pierwszej linji z grona docentów płatnych i to wedle ich starszeństwa.

§ 26.

Posiedzenia kolegjum profesorskiego zwołuje dziekan i on na nich przewodniczy. Wszyscy członkowie kolegjum mają obowiązek regularnego uczęszczania na posiedzenia. Do ważności uchwał potrzeba obecności przynajmniej połowy jego członków, przyczem profesorów honorowych się nie uwzględnia. Profesorowie tytularni mogą być zapraszani na posiedzenia i brać udział w dyskusji, nie biorą jednak udziału w głosowaniu. Z każdego posiedzenia ma być sporządzony protokół i przesłany rektoratowi oraz ministerstwu oświecenia w uwierzytelnionym odpisie.

§ 27.

Do zakresu działania kolegjum profesorskiego należy załatwianie wszystkich ważniejszych spraw wydziału, o ile ich kolegjum nie powierzyło osobną uchwałą dziekanowi, albo też specjalnym komisjom do załatwienia.

§ 28.

Przedewszystkiem powinno kolegjum czuwać nad tem, aby w każdem półroczu ułożono taki porządek wykładów, któryby zaspokajał należycie potrzeby nauki i nauczania. Powinno więc starać się o zupełność i wszechstronność wykładów oraz ćwiczeń, odpowiadającą wymaganiom nauki oraz interesom młodzieży akademickiej. Gdyby siłami danego wydziału nie dało się potrzebom tym zadosyćuczynić, wolno kolegjum profesorskiemu zwrócić się celem zapewnienia odpowiednich wykładów do sił naukowych z poza swego grona, np. z innego wydziału.

§ 29.

Do kolegjum należy czuwanie nad tem, aby wykładający, wchodzący w skład wydziału, ogłaszali wykłady odpowiadające nałożonym na nich obowiązkom i przyznanym im prawom, oraz prowadzili z uczniami odpowiednie prace laboratoryjne i seminaryjne. Ono też czuwa nad tem, aby wykłady zaczynały się i kończyły w terminach, odpowiadających przepisom.

§ 30.

Kolegjum stawia wnioski o mianowanie profesorów wszystkich kategorji. Do niego należy załatwianie spraw habilitacyjnych. Ono także mianuje personal pomocniczy przy zakładach należących do wydziału.

§ 31.

Kolegjum ma prawo wydawać opinje naukowe w granicach nauk swojego wydziału, a o ile zostanie do tego zawezwane przez Ministerjum WR. i OP. ma do tego obowiązek.

§ 32.

Kolegjum przysługuje prawo stawiania wniosków senatowi akademickiemu co do nadawania doktoratów honorowych osobom, szczególnie wobec nauki lub społeczeństwa zasłużonym.

§ 33.

Kolegjum układa corocznie preliminarz potrzeb finansowych wydziału celem przedłożenia go senatowi akademickiemu.

§ 34.

Kolegjum udziela swoim członkom urlopów, o ile nie przekraczają granic jednego miesiąca w ciągu półrocza oraz wydaje opinje w sprawie udzielenia urlopów dłuższych przez Ministerstwo.

§ 35.

Kolegjum stawia propozycje co do nadawania stypendjów uczniom wydziału, oraz przyznaje nagrody za prace konkursowe, o ile statuty fundacji stypendyjnych i przepisy konkursowe wymagają propozycji ze strony wydziału.

§ 36.

Kolegjum dopuszcza uczniów do egzaminów, zalicza im w razie potrzeby półrocza, lub pewne przedmioty, oraz udziela zwolnień od istniejących przepisów co do sposobu studjowania na danym wydziale.

§ 37.

W ramach niniejszej ustawy oraz w zgodzie z statutem uniwersyteckim wydaje kolegjum regulamin dla wydziału. Ono też zatwierdza regulaminy zakładów i studjów, jakie w obrębie wydziału istnieją.

§ 38.

Kolegjum wybiera dziekana oraz reprezentantów wydziału w senacie.

§ 39.

Wyboru dziekana dokonywa kolegjum w ciągu miesiąca czerwca. Wybranym może być tylko jeden z profesorów zwyczajnych. Od wyboru może się uchylić tylko ten, kto w ciągu pięciu lat ostatnich spełniał urząd dziekana. Na jak długi okres czasu wybiera się dziekana, oznaczy regulamin każdego wydziału.

§ 40.

Do obowiązków dziekana należy zwoływanie kolegjum i kierowanie jego obradami, przygotowywanie wniosków na posiedzenie i wykonanie powziętych uchwał. Przygotowanie wniosku może dziekan powierzyć jednemu z członków kolegjum,

a gdyby ten nie chciał się tego zadania podjąć, to ewentualny spór rozstrzyga kolegium.

§ 41.

Do dziekana należy przyjmowanie uczniów na wydział i prowadzenie ewidencji tych uczniów. On także załatwia drobniejsze przekroczenia dyscyplinarne uczniów (§ 100).

§ 42.

Dziekan przewodniczy w komisjach egzaminacyjnych i rygorozalnych (nadawanie stopnia doktorskiego) i do niego należy powoływanie egzaminatorów i referentów przy tych egzaminach i rygorozach, a to w sposób wskazany w odpowiednich przepisach.

§ 43.

Z końcem roku szkolnego przedkłada dziekan senatowi akademickiemu wyczerpujące sprawozdanie z działalności wydziału po poprzedniem podaniu go kolegjum profesorskiemu do wiadomości.

§ 44.

Do pomocy w swoich czynnościach dodaną ma dziekan kancelarję z urzędnikiem w charakterze sekretarza.

§ 45.

W razie niemożności spełniania przez Dziekana jego funkcji, zastępuje go dziekan poprzedni (prodziekan) ewentualnie dziekan jeszcze dawniejszy.

§ 46.

Za swe czynności pobiera dziekan specjalną remuneracyę.

Grono nauczycielskie.

§ 47.

Członkowie grona nauczycielskiego dzielą się na następujące kategorje: 1) profesorowie zwyczajni, 2) profesorowie nadzwyczajni, 3) profesorowie honorowi, 4) profesorowie tytularni,

5) docenci płatni, 6) docenci prywatni, 7) asystenci, adjunkci, demonstratorowie, lektorowie.

§ 48.

Profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych mianuje naczelna władza państwowa na wniosek kolegjum odpowiedniego wydziału. Kolegjum ma obowiązek przedstawić w swej propozycji tylko jednego kandydata. Wniosek swój stawia kolegjum na podstawie referatu komisji. Komisja ta może zapytać o zdanie także znawców i z poza grona kolegjum, o ile kolegjum to, albo w pewnym konkretnym wypadku, albo też wogóle w regulaminie wydziału, uzna to za potrzebne.

§ 49.

Propozycja kolegjum ma być przedłożoną Ministerstwu WR. i OP., które przedstawia ją naczelnej władzy państwowej. Gdyby ministerstwo nie uważało propozycji kolegjum za trafną, ma sprawa wrócić do kolegjum, a kolegjum ma obowiązek po upływie pół roku wystąpić z powtórną propozycją.

W razie, gdyby i ta powtórna propozycja nie została przyjętą przez ministerstwo, sprawa jeszcze raz powraca do kolegjum celem przedstawienia po raz trzeci wniosku po upływie terminu półrocznego. W ten sposób dzieje się aż do osiągnięcia obustronnego porozumienia, w żadnym zaś razie wbrew woli kolegjum lub bez jego wniosku nie może nominacja nastąpić.

§ 50.

Profesorem honorowym może zostać tylko profesor wysłużony. Przysługuje mu prawo głosu w kolegjum. Nominacja należy do władzy naczelnej w państwie na podstawie propozycji kolegjum, przedłożonej przez ministerstwo.

§ 51.

Godność profesora tytularnego nadaje władza naczelna na podstawie propozycji kolegjum, przedłożonej przez ministerstwo.

Obowiązki profesorów.

§ 52.

Obowiązki każdego profesora, a mianowicie przedmiot jego wykładu i ilość godzin wykładowych określa jego dekret nominacyjny. Propozycje w tym kierunku ma przedstawić kolegjum równocześnie z wnioskiem co do nominacji.

§ 53.

Czas służby profesorów uniwersytetu określonym będzie w pragmatyce służbowej, jaka dla nich zostanie wydaną. W każdym razie ustępują oni z końcem tego roku szkolnego, w którym ukończyli 70 lat życia i osiągają wówczas bez względu na lata służby pełną emeryturę.

§ 54.

Każdy z profesorów, docentów, czy lektorów ogłasza wykłady na tym wydziale, na którym został mianowany, względnie na którym otrzymał veniam legendi, lub z którym wiąże go umowa.

Za zezwoleniem obu odnośnych kolegjów wydziałowych wolno mu ogłosić wykłady także na innym wydziale.

Kolegjum może powołać profesora z innego wydziału lub innego uniwersytetu na wykłady w pewnem półroczu.

§ 55.

Każdy z profesorów ma obowiązek wykładać w każdem półroczu w tym zakresie nauki, do którego go obowiązuje dekret nominacyjny i to tę ilość godzin, do jakiej go ów dekret obowiązuje. Zarazem ma obowiązek egzaminowania w tym zakresie, ile razy zostanie do tego na podstawie istniejących przepisów przez władze uniwersyteckie zawezwany.

§ 56.

Urlopów od powyższych obowiązków, o ile chodzi o czas dłuższy aniżeli jeden miesiąc na półrocze, udziela ministerstwo WR. i OP. na podstawie opinji wydziału.

§ 57.

Stanowisko docenta uzyskuje się na podstawie habilitacji.

Warunkiem dopuszczenia do habilitacji są odpowiednie osobiste kwalifikacje kandydata, o których rozstrzyga kolegjum danego wydziału przed rozpatrzeniem jego warunków naukowych.

§ 58.

Kandydat pragnący uzyskać stanowisko docenta musi wykazać się posiadaniem tytułu doktorskiego, uzyskanego na jednym z uniwersytetów polskich. Jako równorzędny z tym tytułem może kolegjum uznać bądź to tytuł doktorski, uzyskany na jednym z uniwersytetów zagranicznych, bądź to jakiś inny tytuł naukowy. Od wykazania się tytułem doktorskim mogą być zwolnieni przez uchwałę kolegjum wybitni badacze naukowi.

§ 59.

Habilitacja składa się z trzech aktów: 1) z oceny rozprawy naukowej, 2) z dyskusji habilitacyjnej, 3) z wykładu. Przed przeprowadzeniem tych trzech aktów wybiera kolegjum z pośród swego grona conajmniej dwóch referentów, aby na podstawie ich oceny powziąć odpowiednie uchwały.

§ 60.

Rozprawa habilitacyjna ma być drukowana. Ma być ogłoszona w języku polskim, a prace w obcych językach mogą być dopuszczone tylko wyjątkowo. Ma ona stanowić istotny postęp nauki i świadczyć o samodzielności naukowego myślenia. Przy jej ocenie mogą być wzięte także i inne prace naukowe kandydata pod uwagę. Rozprawa doktorska nie może służyć jako rozprawa habilitacyjna.

§ 61.

Rozprawa habilitacyjna może objąć nietylko sam temat pracy habilitacyjnej, ale cały ten dział nauki, w zakresie którego habilituje się kandydat.

§ 62.

Wykład odbywa się wobec członków wydziału na temat wybrany przez kandydata, ale zatwierdzony uchwałą kolegjum. Ma on na celu stwierdzić umiejętność jasnego przedstawienia

pewnego problemu naukowego na podstawie współczesnego stanu nauki.

§ 63.

Akty habilitacyjne mają się odbywać w powyżej wymienionej kolei. W razie niepomyślnej uchwały kolegjum co do pierwszego lub drugiego aktu, odpada możność odbywania dalszych. Od drugiego lub trzeciego aktu, a nawet od obu, może kolegjum kandydata wyjątkowo uwolnić.

§ 64.

W razie pomyślnej uchwały co do wszystkich trzech aktów zapada na wniosek referentów uchwała kolegjum, nadająca kandydatowi veniam legendi. Uchwała ta orzeka zarazem, w jakim zakresie nauki zostaje ta venia legendi nadana. Ważność tej uchwały zależy od zatwierdzenia senatu.

§ 65.

Venia legendi może być rozszerzoną na inną dziedzinę w razie napisania przez docenta nowej pracy naukowej z tej innej dziedziny.

Venia legendi nadana na jednym z polskich uniwersytetów może być uznana za ważną na innym uniwersytecie przez kolegjum odpowiedniego wydziału za zatwierdzeniem przez senat.

§ 66.

Uzyskawszy veniam legendi, otrzymuje docent prywatny prawo wykładania w oznaczonym zakresie. Żadnego obowiązku wykładania przez samą habilitację wobec uniwersytetu nie zaciąga. Jeżeli jednakowoż tego prawa wykładania w przeciągu pięciu semestrów nie wykonywa, to jego venia legendi gaśnie, a on traci prawo do tytułu docenta. Przedłużenie tego tytułu może nastąpić na podstawie uchwały kolegjum.

§ 67.

Docenci, którzy działając w uniwersytecie conajmniej przez dwa półrocza, wykazali wybitne nauczycielskie i naukowe zdolności, mogą mieć powierzony sobie przez kolegium wydziału obowiązek prowadzenia pewnych wykładów, względnie ćwiczeń,

zwłaszcza w tym wypadku, jeśli chodzi o specjalność, która nie jest reprezentowana przez osobnego zwyczajnego lub nadzwyczajnego profesora. Z powierzeniem takiego obowiązku winna być połączona stała remuneracja (docentura płatna). Obowiązki takiego docenta płatnego określi w każdym wypadku umowa, zawarta przez tę władzę, która dostarczy sposobów pokrycia remuneracji; a więc bądź to przez władze państwowe, bądź to przez władze uniwersyteckie (senat).

§ 68.

Siły pomocnicze naukowe, potrzebne przy odbywaniu wykładów, ćwiczeń, seminarjów, noszą nazwę adjunktów, asystentów lub demonstratorów. Mianuje ich kolegjum na wniosek odpowiedniego profesora. Nominacja może się rozciągnąć najwyżej na przeciąg 4 semestrów. Kolegjum również ma władzę usunąć ich w razie potrzeby z zajmowanego stanowiska.

§ 69.

Bliższe oznaczenie obowiązków tych sił należy do regulaminów odnośnych zakładów. Dopuszczenie asystenta do wykładów w zastępstwie profesora lub do kierownictwa ćwiczeniami może nastąpić tylko na podstawie uchwały wydziału i na ściśle oznaczony czas.

§ 70.

Lektorowie są to nauczyciele przedmiotów, mających znaczenie praktyczne. Powołuje ich kolegjum wydziału, a obowiązki ich określa kontrakt, który musi być zatwierdzony przez senat.

Wykłady i studja uniwersyteckie.

§ 71.

Wykłady uniwersyteckie dzielą się na wykłady w znaczeniu ściślejszem oraz na ćwiczenia praktyczne lub teoretyczne, odbywane pod kierunkiem profesorów w pracowniach i seminarjach.

§ 72.

Każdy z wykładających ma zgłosić te wykłady, jakie zamierza odbywać w ciągu najbliższego półrocza, na wyznaczonem

w tym celu posiedzeniu kolegjum. Wykłady, przyjęte do wiadomości przez kolegjum, zostają ogłoszone w ogólnym spisie.

§ 73.

Aby uzyskać możność uczęszczania na wykłady musi uczeń być zapisanym na uniwersytet bądź to w charakterze ucznia zwyczajnego, bądź to nadzwyczajnego. Celem zapisania się na ucznia zwyczajnego trzeba wykazać się świadectwem dojrzałości, uzyskanem w jednej z polskich szkół średnich ogólnie kształcących.

Regulaminy wydziałów oznaczają, które typy tych szkół mogą wydawać świadectwa dojrzałości, uprawniające do uczęszczania na dany wydział.

Uczniowie szkół prywatnych mogą być przyjęci na uniwersytet w charakterze uczniów zwyczajnych tylko wtedy, jeśli świadectwa tych szkół uznane zostały przez władzę rządową za równorzędne ze świadectwami szkół publicznych. Tosamo odnosi się do przyjmowania na podstawie świadectw dojrzałości szkół średnich zagranicznych.

§ 74.

Uczniowie zwyczajni jednego z polskich uniwersytetów mogą się przenosić na inny po uzyskaniu świadectwa odejścia.

§ 75.

O przyjęciu na słuchacza nadzwyczajngo rozstrzyga dziekan odnośnego wydziału, przyczem ma wziąć pod uwagę zarówno stopień przygotowania naukowego, jak i fakt, czy dla uczniów nadzwyczajnych wystarcza miejsca.

§ 76.

Zarówno słuchacze zwyczajni, jak nadzwyczajni, wpisują się na jeden z wydziałów, a mianowicie na ten, którego zakres najbardziej się zgadza z ogólnym kierunkiem ich studjów.

Uczniowie jednego wydziału mogą, o ile starczy miejsca, lub o ile przepisy regulaminowe temu się nie sprzeciwiają, wpisywać się na wykłady innych wydziałów.

§ 77.

Tylko uczniowie zwyczajni mogą być dopuszczani do egzaminów uniwersyteckich. O ile do dopuszczenia do egzaminu potrzeba wykazania się wysłuchaniem pewnych wykładów, to tylko wykłady słuchane w charakterze ucznia zwyczajnego mają być uwzględnione.

§ 78.

Aby być dopuszczonym do udziału w ćwiczeniach praktycznych i teoretycznych, musi uczeń uzyskać pozwolenie od odpowiedniego profesora. Warunki dopuszczenia i korzystania z nich oznaczą osobne regulaminy. Na końcu półrocza ma się uczeń postarać o poświadczenie w indeksie, że w ćwiczeniach tych brał udział z dobrym skutkiem.

§ 79.

Bliższe przepisy, dotyczące sposobu i czasu wpisywania się na uniwersytet, będą zawierać statuty uniwersyteckie. Taksamo co do opuszczenia uniwersytetu. Uczeń, wpisany na uniwersytet, ma otrzymać odpowiednią legitymację. Uczeń, opuszczający uniwersytet, otrzymuje świadectwo odejścia, w którem będą wymienione wykłady, jakich słuchał, oraz ćwiczenia, na jakie uczęszczał, dalej egzamina, jakie w ciągu swych studjów złożył, nagrody, jakie pozyskał, wreszcie ewentualne kary dyscyplinarne, o ile je na niego nałożono.

§ 80.

NB.: Przepisy o podziale roku szkolnego na 2 semestry, względnie na 3 trimestry wraz z przepisami o rozpoczęciu i zakończeniu roku szkolnego, będą w sposób jednakowy ustalone dla polskich uniwersytetów po ich porozumieniu się między sobą.

§ 81.

NB.: Tosamo dotyczy przepisów o świętach i ferjach uniwersyteckich.

Zakłady naukowe uniwersytetu.

§ 82.

Zakłady naukowe związane z uniwersytetem są albo ogólno-

uniwersyteckie, jak w szczególności Bibljoteka uniwersytetu, albo są to zakłady pewnych wydziałów uniwersytetu.

§ 83.

Każdy zakład uniwersytecki ma własną dotację bądź to wyznaczoną przez rząd, bądź to płynącą z majątku, będącego własnością uniwersytetu. Dotacje te asygnuje zakładom rektor na podstawie uchwał senatu. Rachunki z dochodów i wydatków każdego zakładu prowadzi biuro rachunkowe rektorskie.

§ 84.

Opieka nad gmachami należącymi do zakładów uniwersyteckich i konserwacja ich jest rzeczą biura technicznego rektorskiego, a koszta tego pokrywane będą z funduszów wyznaczonych na utrzymanie gmachów w budżecie uniwersyteckim.

Załatwianie w sposób łączny dla wszystkich zakładów tych czynności administracyjno-gospodarczych, które z pożytkiem dla zakładów mogą być w ten sposób dokonywane, będzie miało sobie powierzone Biuro techniczne rektorskie (ekonomat, intendantura).

§ 85.

O ile pewien zakład, lub szereg zakładów uniwersyteckich posiada związane ze sobą bliżej uposażenie w nieruchomościach, wymagające specjalnego zarządu, to jest rzeczą senatu, uchwalić na wniosek odpowiedniego wydziału dokładny regulamin, w jaki sposób ten zarząd ma być wykonywany.

§ 86.

Na czele każdego zakładu wydziałowego stoi dyrektor. Jest nim ten profesor, któremu kierownictwo naukowe odnośnego zakładu powierzył na wniosek wydziału dekret nominacyjny. Jeśli zachodzi potrzeba ustanowienia prowizorycznego zastępstwa, powołanie zastępcy dyrektora należy do wydziału.

Za kierownictwo naukowe odpowiada dyrektor wobec kolegjum profesorów odnośnego wydziału, zaś za administrację jego wobec senatu.

§ 87.

Dyrektor każdego zakładu wydziałowego kieruje pracą naukową i zawiaduje zarówno zbiorami, jak środkami naukowymi i funduszami zakładu. On też czuwa nad biegiem prac naukowych i nad porządkiem w zakładzie. Władzy jego podlega zarówno personal naukowy zakładu, oraz służba, jak i młodzież korzystająca z zakładu. — W razie potrzeby może być zarząd naukowy pewnych zakładów np. seminarjów urządzony kolegialnie.

§ 88.

Każdy zakład wydziałowy ma posiadać własny regulamin porządkowy, zatwierdzony przez kolegjum profesorów odnośnego wydziału.

§ 89.

Naukowy personal pomocniczy przy zakładach wydziałowych (adjunkci, asystenci, demonstratorzy) zarówno jak techniczny (mechanicy etc.) mianuje wydział na wniosek dyrektora. Gdyby jednak zaszła potrzeba mianowania personalu technicznego wspólnego dla kilku zakładów, to nominacja należy do senatu. Służbę zarówno pomocniczą, jak stałą, mianuje senat, również na wniosek dyrektora. Płace i remuneracje, zarówno personalu naukowego, jak i służby asygnuje rektor według norm ustawą przepisanych. Nad personalem naukowym i służbą powyższych zakładów wykonywa władzę dyscyplinarną senat.

§ 90.

Korzystanie z zakładów wydziałowych i z ich środków naukowych dozwolone jest młodzieży, zapisanej na uniwersytet w miarę ogólnych przepisów, uchwalonych przez wydział, oraz wedle specjalnych regulaminów każdego wydziału. Osoby, nie zapisane na uniwersytet, mogą korzystać z tych zakładów za specjalnem pozwoleniem dyrektora zakładu.

Sprawozdanie z działalności naukowej ma przedłożyć dyrektor zakładu wydziałowego z końcem roku szkolnego kollegjum wydziałowemu do wiadomości.

§ 91.

Z końcem roku budżetowego ma dyrektor zakładu wydziałowego złożyć senatowi szczegółowe sprawozdanie rachunkowe z użycia dotacji wraz z wykazem nabytków i strat w inwentarzu. Sprawozdania te są podstawą do przeprowadzenia z ramienia senatu postępowania kontrolującego za pośrednictwem osobnej komisji. Skład tej komisji oraz sposób jej funkcjonowania oznaczy osobny regulamin. Gdyby senat miał wątpliwości co do przyjęcia sprawozdania dyrektora zakładu wydziałowego do wiadomości, ma je odesłać odnośnemu wydziałowi celem rozpatrzenia sprawy i postawienia wniosku. Wniosek ma zdążać do usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości. W razie potrzeby wolno jest senatowi odebrać kierownictwo dyrektorowi zakładu wydziałowego.

§ 92.

Bibljoteka uniwersytecka jest zakładem ogólno-uniwersyteckim. Na czele jej stoi dyrektor bibljoteki, mianowany na wniosek senatu przez władzę państwową. W podobny sposób mianowany jest jego zastępca. Inni urzędnicy bibljoteki mianowani są przez władze państwowe na wniosek dyrektora bibljoteki, przedłożony ministerstwu za pośrednictwem senatu. Warunkiem nominacji urzędnika w biljotece uniwersyteckiej jest wykazanie się fachowymi studjami archiwalno-bibljotekarskiemi, oraz odbyciem stosownej praktyki.

§ 93.

Władzę dyscyplinarną nad urzędnikami bibljotecznymi wykonywać się będzie wedle przepisów pragmatyki służbowej dla profesorów uniwersytetu i stosownie do specjalnych postanowień tyczących się urzędników.

§ 94.

Dyrektor bibljoteki kieruje zarządem bibljoteki i zawiaduje zbiorami. Jemu podlegają urzędnicy i służba, do jego zarządzeń powinna się również stosować młodzież, profesorowie i publiczność, korzystająca z biblioteki. Bibljoteka ma posiadać regulamin porządkowy, określający warunki i sposób pracowania w niej. Regulamin ten, wypracowany przez dyrektora, ma być zatwierdzony przez senat.

§ 95.

Z końcem każdego roku szkolnego ma dyrektor bibljoteki przedłożyć ministerstwu WR. i OP. sprawozdanie zarówno z ruchu naukowego w bibljotece, jak z użycia dotacji i z administracji swoim zakładem. Sprawozdanie to przesyła on ministerstwu za pośrednictwem senatu.

§ 96.

Wszystkie sprawy bibljoteczne, jakie mają być przedłożone ministerstwu za pośrednictwem senatu (nominacje urzędników, sprawozdania itd.) referuje dyrektor bibljoteki osobiście na posiedzeniu senatu.

§ 97.

Dla wydawania opinji w sprawach bibljotecznych, a przedewszystkiem dla odpowiadającego potrzebom ciała nauczycielskiego uniwersytetu i potrzebom młodzieży zakupna dzieł oraz czasopism wybiera senat komisję bibljoteczną, w której powinny być reprezentowane wszystkie wydziały. Wspólnie z tą komisją układa dyrektor corocznie projekt rozłożenia dochodów bibljoteki na pewne działy, a wydziałom uniwersytetu przysługuje w tych granicach prawo stawiania wniosków co do zakupna dzieł i prenumeraty czasopism naukowych. Wnioski tej komisji ma dyrektor uwzględniać w miarę możności.

§ 98.

Osobna umowa pomiędzy dyrekcjami wszystkich bibljotek uniwersyteckich ma być podstawą dla porozumienia co do zakupna droższych dzieł i czasopism w ten sposób, aby uniknąć zbędnych wydatków, oraz co do wzajemnego wypożyczania sobie dzieł, czasopism i rękopisów.

Przepisy o karności uniwersyteckiej.

§ 99.

Każdy uczeń, zapisujący się na uniwersytet, ma złożyć na piśmie uroczyste ślubowanie przestrzegania przepisów uniwersyteckich i godności akademickiej.

§ 100.

Naruszenie przepisów uniwersyteckich lub godności akademickiej pociąga za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną uczniów. Mniejsze sprawy dyscyplinarne załatwia dziekan, ważniejsze podlegają sądowi uniwersyteckiemu.

§ 101.

W skład sądu uniwersyteckiego wchodzi sędzia uniwersytecki mianowany na przeciąg lat trzech przez senat, oraz dwaj wybrani przez senat profesorowie. Urząd sędziego jest remunerowany. Sędziego mianuje senat bądź to z grona członków wydziału prawa, bądź też z pomiędzy sędziów zawodowych.

§ 102.

Tok postępowania przed sądem uniwersyteckim, dokładniejszy zakres jego kompetencji w stosunku do dziekana (§ 100), rodzaje i wymiar kar, oraz możność odwołania się w pewnych sprawach od wyroku sądu uniwersyteckiego do senatu, określi bliżej statut uniwersytecki, względnie regulamin sądu.

§ 103.

Uczniowie uniwersytetu mają prawo zakładania stowarzyszeń akademickich. Nazwa »stowarzyszeń akademickich« przysługuje tylko takim stowarzyszeniom, które się zastosują do przepisów niżej podanych.

§ 104.

Stowarzyszenia akademickie nie mogą mieć celów politycznych, a należeć do nich mogą tylko słuchacze i członkowie gron nauczycielskich uniwersytetu.

§ 105.

Powstanie stowarzyszenia akademickiego jest zależne od zatwierdzenia statutu jego przez senat. Statut musi się stosować do zasadniczych postanowień statutu wzorowego, jaki dla każdego uniwersytetu senat wypracuje i ogłosi.

Także każdą zmianę statutu należy przedłożyć do zatwierdzenia senatowi.

§ 106.

Z początkiem każdego roku szkolnego powinno każde stowarzyszenie podać do wiadomości rektora listę członków jego zarządu, a także w ciągu roku ma donieść bezzwłocznie o zmianach dokonanych w tym zarządzie.

§ 107.

Dla opieki i nadzoru nad każdem ze stowarzyszeń akademickich ma senat prawo wyznaczenia kuratora w osobie jednego z członków grona nauczycielskiego uniwersytetu. Tylko stowarzyszenia akademickie mają prawo do opieki ze strony władz uniwersyteckich.

§ 108.

W murach gmachów uniwersyteckich mogą się odbywać zgromadzenia słuchaczy (»wiece«) tylko o tyle, o ile rektor na takie zgromadzenie zezwoli.

Na każdy »wiec« może rektor wydelegować swego zastępcę, albo być na nim osobiście obecnym.

§ 109.

Na wiecu dozwolonem jest tylko omawianie kwestji ściśle z życiem akademickiem związanych.

§ 110.

Porządek obradowania na wiecu ma się stosować do regulaminu, jaki młodzież dla swoich wieców uchwali na zwołanem osobno w tym celu ogólno-akademickiem zebraniu. Regulamin ten ma być senatowi przedstawiony do zatwierdzenia. Na początku każdego wiecu ma być ten regulamin podany przez zwołujących do wiadomości zebranych.

1) Uniwersytet ma na widoku przedewszystkiem zadanie naukowe

2) Co do podziału wydziałów fil. na humanistyczny i matematyczno-przyrodniczy: podział ten jest przedawniony; wypadałoby stworzyć obecnie kilkanaście specjalnych międzywydziałowo-uniwersyteckich do recenzji i wydawnictw zbliżonych różnych nauk do siebie.

3) Do wydziałów na jakie dzieli się uniwersytet, wpisuje się osoby wg § 28, należą i nauczyciele (ob. § 5 projektu warszawskiego). Tak też Tur.

4) Sekcja według § 10 recenzacji zarządu biblioteki, powstaje wydziałowy przez obydwóch. Kotarb. broni powstania.

5) § 16. Rektor obierany na rok przez ogół profesorów i nauczających osób, które przedstawiły dwie kandydatury. (Tureckiego dziekana wydziału przyjmuje do funkcji rektora). Jeżeli rektora ma obierać senat, to w takim razie należałoby dopuścić do udziału delegatów wydziałów [illegible] [illegible] [illegible]

Rektorat.

15) Mogą być doktorzy specjalnych nauk, a nie ogólna filozofii. – Tu temu przeczy,
16) Rok uniwersytecki niech się rozpoczyna we wrześniu. – Tak jest Inw.
17) Statut ma być prawa dobre potwierdzenie.
18) Kto ma prawo należeć do stowarzyszeń akademickich (czy i asystenci?)
19) Ustawowo dać profesorom możność dyspensowania z ustępów na wypadek za granicy dla studyów.
20) Rektor i dziekani niech mogą zmieniać liczbę lekcyj.

Dziekan

21) Statutowo wszystkie doktoraty honorowe (Dziek.)
22) Opłaty tych doktoratów. – Dyplomy doktorskie po łacinie (Inw.)
23) § 73. wychodzi dosłownie za wielkie prawo
Angell.
24). Uniwersytet nadawnictwa, stypendya wszystkie, niech należą do studyów uniwersyteckich
25) Liczba tych rzeczy profesorów, zwłaszcza bardzo i reprezentacyjnych. Warunki żądania, gdyby pewnych wypadków powyżej uchylić należało.
26) § 109. stowarzyszenia akademickie niech same wybierają Kuratorów.
27) W sprawach stypendyalnych porozumiewać się z miastem.
28) Uchwały habilitacyjne (Gabel) unieważniają się tylko od wydziałów.
29) Osoby bezmedycznej wyższe uniwersytetu, niezupełnie przyjmować na studentów zupełnych. Instytucje studyów medycznych pod ilościowe, aby dać możność kształcenia się wyższej liczbie tak bardzo udolnym się ale mało obszernie. do pewnych należałoby szczególnych, organizowanych dla tych przedmiotów. Dziekan powinien mieć prawo decyzji.

BIBLIOTEKA Uniwersytecka Jagiellońskich

65

56

PROJEKT USTAWY UNIWERSYTECKIEJ.

Projekt ustawy uniwersyteckiej, opracowany przez komisję złożoną z 20 członków /powołanych przez Senat Akademicki z wszystkich wydziałów/, jest pomyślany jako "ustawa ramowa". To znaczy zawiera tylko przepisy zasadnicze, regulująco tylko kwestję, które powinny być jednakowo we wszystkich uniwersytetach polskich uregulowane, w interesie ich jednolitości. Pozatem jednak pozostawia ten projekt szerokie pole działalności autonomicznej senatów i wydziałów uniwersyteckich. Każdemu uniwersytetowi /senatowi/ pozostawia on wypracowanie szczegółowego "statutu" uniwersyteckiego, uwzględniającego potrzeby danej wszechnicy i specjalne jej warunki. Taksamo każdy wydział ma wypracować dla siebie regulamin w ramach ogólnego "statutu". Do tych "statutów" i "regulaminów" należy rozstrzygnąć kwestje tutaj niedotknięte.

Projekt nie uwzględnia potrzeb innych szkół wyższych, jak politechniki, akademji sztuki etc.

Wreszcie nie dotyka on kwestji jednakowego uregulowania wymagań przy egzaminach i nadawaniu stopni akademickich /doktorat/, gdyż kwestję tę będzie można dopiero uregulować po otrzymaniu wniosków ze strony wydziałów.

W s t ę p.

Najwyższe zakłady naukowe poświęcone pielęgnowaniu i rozszerzaniu całości wiedzy ludzkiej noszą w państwie polskiem nazwę Uniwersytetów.

Mają one służyć Nauce i Ojczyźnie. W tym celu mają szukać i dochodzić prawdy we wszystkich gałęziach wiedzy ludzkiej, a zarazem mają przewodniczyć na drodze poznawania tej Prawdy przez polską młodzież szkolną akademicką. Przez nią zaś mają rozpowszechniać ją wśród całego Narogu polskiego, w imię zasad przyświecających moralnemu i umysłowemu doskonaleniu się rodzaju ludzkiego.

W ten sposób będą one spełniały jaknajwierniej to zadanie, jakie już przed wiekami wskazał najstarszemu z nich wielki jego

założyciel, król Kazimierz, życząc mu, aby był nauk perłą, aby kształcił mężów błyszczących dojrzałą radą, cnotą zdobnych i w naukach biegłych - a zarazem, aby stał się krynicą umiejętnej wiedzy, z której pełni mogliby czerpać wszyscy.

PRZEPISY OGÓLNE.

§ 1.

Odpowiednio do powyżej wskazanych celów mają być w uniwersytetach uprawiane i wykładane w miarę możności wszystkie działy nauk i wszystkie ich odgałęzienia, które dopiero razem wzięte tworzą jedną całość. We wszystkich tych działach mają uniwersytety przysposabiać uczniów swoich do samodzielnej, badawczej pracy, a przysposobienie to mają stwierdzać przez udzielanie stopni naukowych.

Ponadto, będąc zakładami państwowymi, mają uniwersytety w tym charakterze przygotowywać uczniów do wykonywania zawodów, opierających się na znajomości nau w uniwersytecie pielęgnowanych.

§ 2.

Historyczny podział uniwersytetów na fakultety czyli wydziały zostaje utrzymany.

Prawidłowo ma się składać każdy uniwersytet z czterech wydziałów: teologicznego, prawniczego, lekarskiego i filozoficznego.

Liczba wydziałów może być jednak powiększona. Przypadek taki znajdzie, jeśli np. okaże się potrzeba rozdzielenia jednego zbyt obszerną grupę nauk obejmującego fakultetu na dwa. Tożsamo, jeżeli okaże się pożądanem nadanie jednemu ze "studjów", istniejących w obrębie pewnego fakultetu, charakteru odrębnego wydziału.

§ 3.

Zasady ustroju uniwersyteckiego określa w sposób jednolity dla wszystkich uniwersytetów niniejsza ustawa. W granicach jej zostaje przyznana każdemu z nich autonomia, a przedewszystkiem możność wydania własnego statutu, zawierającego szczegółowe przepisy, rozwijające podane tu zasady. Przepisy te nie mogą się jednak sprzeciwiać zawartym tu postanowieniom. .

TNP 65

Również przysługuje uniwersytetom pełny samorząd, o ile nie został ograniczony niniejszą ustawą.

§ 4.

Na podstawie niniejszej ustawy zostaje uznany charakter osoby prawniczej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, który to charakter uniwersytet ten od swojego założenia posiadał. Innym zaś uniwersytetom w Państwie Polskim istniejącym zostaje ten charakter przez niniejszą ustawę przyznany.

Jako osoby prawnicze są uniwersytety podmiotami praw majątkowych na równi z osobami fizycznemi.

Zarząd swoim majątkiem wykonywać będą uniwersytety same przez powołane do tego ustawą niniejszą władze, a zarząd ten nie podlega żadnym specjalnym ograniczeniom.

WŁADZE OGOLNO-UNIWERSYTECKIE.

§ 5.

Władzami naczelnemi uniwersytetu są: 1/ Senat akademicki. 2/ Rektor i prorektor.

§ 6.

Senat akademicki składa się z Rektorą, z byłego / t.j.poprzedzającego/ Rektora, z zastępcy Rektora /prorektora/, z dziekanów, z prodziekanów, oraz z członków obranych na lat dwa przez wydziały uniwersyteckie /delagaci wydziałów/.

§ 7.

Do zakresu działania Senatu akademickiego należy załatwianie wszystkich ważniejszych spraw, mających charakter ogólno-uniwersytecki.

Z pomiędzy takich spraw wymienia się przykładowo następujące:

1/ Uchwalenie statutu uniwersyteckiego oraz zatwierdzanie regulaminów wydziałowych.

2/ Zatwierdzanie regulaminów dla bibljoteki uniwersyteckiej oraz dla innych zakładów ogólno-uniwersyteckich.

3/ Uchwalanie budżetu uniwersyteckiego w zakresie przeznaczonych przez rząd na cele uniwersyteckie dotacji, oraz własnych funduszów uniwersytetu.

4/ Uchwały w sprawach zarządu majątkiem uniwersytetu i fundacji związanych z uniwersytetem.

5/ Rozdawnictwo stypendjów po zasięgnięciu opinji wydziałów.

6/ Uchwały w sprawie tworzenia nowych fakultetów, do których powzięcia potrzebne jest porozumienie z najbliżej zainteresowanymi wydziałami.

7/ Nadawanie doktoratów honorowych na podstawie wniosków wydziałów.

8/ Mianowanie i uwalnianie adjunktów, urzędników i służby uniwersyteckiej oraz personelu technicznego wspólnego dla kilku zakładów uniwersyteckich.

9/ Propozycje co do obsadzania urzędu Dyrektora Bibljoteki i jego zastępcy.

10/ Sprawy dyscyplinarne ciała nauczycielskiego, personalu bibljotecznego, personalu technicznego, zakładów uniwersyteckich, urzędników uniwersyteckich i służby uniwersyteckiej /a to na podstawie przepisów osobnej pragmatyki służbowej uniwersyteckiej/. Zatwierdzanie wyroków, wydanych w sprawach dyscyplinarnych uczniów przez sąd uniwersytecki, oraz rozstrzyganie odwołań w takich sprawach.

11/ Orzekanie w sprawach honorowych, gdyby zaszła potrzeba wdrożenia tego rodzaju postępowania przeciwko jednemu z członków grona nauczycielskiego, albo personalu bibljotecznego, ze względu na interes uniwersytetu.

12/ Wykonywanie kontroli nad prowadzeniem zakładów uniwersyteckich.

13/ Mianowanie członków sądu uniwersyteckiego.

14/ Zatwierdzanie porozumienia między rektorem a prorektorem co do spraw, jakie ten ostatni w następstwie rektora ma załatwiać.

15/ Zatwierdzanie uchwał kolegjów wydziałowych co do nadania venia legendi.

16/ Przyjmowanie do wiadomości sprawozdań rocznych dziekanów z działalności wydziałów.

17/ Wydawanie opinji w sprawach bibljotecznych, przedkładanych Ministerstwu za pośrednictwem Senatu.

18/ Zatwierdzanie statutów stowarzyszeń akademickich oraz regulaminów wiecowych.

19/ Zawieranie umów co do wykładów z docentami, z nauczycielami i lektorami uniwersyteckimi, o ile funduszów na pokrycie remuneracji dla nich dostarcza uniwersytet.

§ 8.

Dla spraw, mających charakter stały lub dłużej trwających, wybiera senat corocznie komisje; zadaniem tych komisji jest przygotowywać wnioski dla uchwał senatu. Z końcem każdego roku przewodniczący komisji ma obowiązek zdać senatowi sprawę z jej działalności. Każda komisja układa dla siebie regulamin.

§ 9.

Senat akademicki zwołuje Rektor. Może to nastąpić albo wedle własnego jego uznania, albo w razie zażądania ze strony conajmniej sześciu jego członków, albo gdyby domagała się t tego uchwała jednego z wydziałów.

§ 10.

Do prawomocności uchwał senatu potrzeba obecności więcej aniżeli połowy jego członków.

Z każdego posiedzenia senatu sporządza się protokół, który przedkłada się do wiadomości Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Bliższe przepisy co do obrad senatu obejmuje regulamin senatu.

§ 11.

Wykonanie każdej uchwały senatu może rektor zawiesić, jednakże musi w takim razie zwołać po upływie tygodnia drugie posiedzenie senatu i sprawę przedłożyć na niem powtórnie do rozstrzygnięcia. Gdyby i wtedy zapadła uchwała, zgodna z poprzedzającą, musi uchwałę wykonać.

§ 12.

Rektor jest wybierany na przeciąg dwóch lat z grona zwyczajnych profesorów i to zograniczeniem do takich, którzy już byli raz dziekanami. Wybór odbywa się w pierwszej połowie lipca; urzędowanie swoje obejmuje rektor z początkiem roku szkolnego.

W razie, gdyby rektor w ciągu urzędowania ustąpił, nowo obra obrany rektór urzęduje tylko do końca dwuleeia poprzednika.

§ 13.

W dwa tygodnie po wyborze rektora odbywa się wybór prorektóra, również na przeciąg dwóch lat. Wybranym może być tylko profesor zwyczajny. W razie wcześniejszego ustąpienia jego nowo obrany prodektor urzęduje tylko do końca dwulecia poprzednika.

§ 14.

Wyborów rektora i prorektora dokonywają dziekani i prodziekani, mający funkcjonować w następującym roku szkolnym wraz z tymi delegatami wydziałów do senatu, którzy mają w nim zasiadać w roku następnym. Przewodniczy przy tych wyborach rektor urzędujący, który w razie równości głósów rozstrzyga.

§ 15.

Prorektór zastępuje rektora w razie, gdyby zachodziła przeszkoda w urzędowaniu rektora. Gdyby zachodziła potrzeba zastąpienia prorektora w urzędowaniu, powołuje do tego rektór jednego z dziekanów.

§ 16.

Rektór a/ zastępuje uniwersytet na zewnątrz; b/ zwołuje senat i kieruje obradami senatu, oraz wykonywa jego uchwały; c/ załatwia we własnym zakresie działania te sprawy ogólno-uniwersyteckie, które nie wymagają uchwał senatu.

Z działalności swojej zdaje rektor sprawę na posiedzeniu senatu.

§ 17.

Załatwianie pewnych grup spraw /np. związanych z zarządem majątku lub dotacji uniwersyteckich, spraw budowli uniwersyteckich i t.p./ może rektor w zastępstwie swojem powierzyć prorektorowi.

Jakie sprawy tenże obejmie, zależy od jego porozumienia z rektorem, ale umowa musi być zatwierdzona przez senat.

Za wykonywanie funkcji w powierzonymhmu zakresie odpowiada przed senatem prorektor.

§ 18.

Za swe czynności pobierają rektor i prorektor remunera-
cje.

§ 19.

Były rektor, prorektor i dziekan stanowią radę rektor-
ską, zwoływaną przez rektora wedle własnego uznania.

Opinje tej rady nie krępują rektora.

Uchwałą senatu mogą być pewne sprawy odstąpione tej radzie do załatwienia w zastępstwie senatu.

§ 20.

Dla załatwiania spraw, należących do jego zakresu, posługuje się rektor, względnie prorektor, biurami uniwersyteckimi.

Biura uniwersyteckie składają się z czterech równorzędnych kancelarji:

a/ Sekretarjat uniwersytetu,

b/ Biura rachunkowe, prowadzące rachunki uniwersytetu i jego zakładów, oraz administrujące funduszami.

c/ Biuro prawne /syndykat/,

d/ Biuro techniczne /sprawy budowlane, ekonomat, intendantura/.

Na czele każdego z tych biur stoi szef, mianowany przez senat, a podlegający rektorowi /względnie prorektorowi/. Szefowi podlegają urzędnicy biur, mianowani również przez senat.

Wszyscy urzędnicy tych biur podlegają władzy dyscyplinarnej senatu, a to według przepisów pragmatyki służbowej uniwersyteckiej.

ORGANIZACJA WYDZIAŁÓW.

§ 21.

Wydziały, na jakie każdy uniwersytet się dzieli, tworzą ciała autonomiczne i samorządne z ograniczeniami, wynikającemi bądź to z niniejszej ustawy, bądź to ze statutu uniwersyteckiego.

§ 22.

Celem rozwijania wiedzy, albo celem nauczania jej w pewnym specjalnym zakresie, zwłaszcza gdy chodzi o wiedzę praktyczną, może każdy z wydziałów uniwersyteckich tworzyć podporządkowane t władzom wydziału "studja".

Studja takie mogą mieć, na podstawie osobnego regulaminu, uchwalonego dla nich przez wydział, przyznaną sobie samodzielność co do administracji i co do układania planu nauk.

§ 23.

Do wydziału uniwersyteckiego należą z pośród członków grona nauczycielskiego: wykładający na tym wydziale profesorowie zwyczajni, nadzwyczajni, honorowi, tytularni, oraz docenci. Każdy z nich może być tylko członkiem jednego z wydziałów.

§ 24.

Władzami, do których należy wykonywanie autonomji i samorządu wydziałów, są: 1/ kolegjum profesorskie, oraz 2/ dziekan wydziału.

§ 25.

W skład kolegjum profesorskiego wchodzą: a/ wszyscy profesorowie zwyczajni i honorowi, b/ profesorowie nadzwyczajni w liczbie wynoszącej połowę profesorów zwyczajnych, a to wedle swego starszeństwa, c/ dwaj reprezentanci docentów, wybierani na rok z grona docentów. Wybranymi mogą być tylko docenci, którzy wykładali conajmniej trzy półrocza.

§ 26.

Posiedzenia kolegjum profesorskiego zwołuje dziekan i on na nich przewodniczy. Wszyscy członkowie kolegjum mają obowiązek regularnego uczęszczania na posiedzenia. Do ważności uchwał potrzeba obecności przynajmniej połowy jego członków, przyczem profesorów honorowych się nie uwzględnia. Profesorowie nadzwyczajni, nie będący członkami kolegjum, oraz profesorowie tytularni, mogą być zapraszami na posiedzenia i brać udział w dyskusji, nie biorą jednak udziału w głosowaniu.

Z każdego posiedzenia ma być sporządzony protokół i przesłany rektorowi oraz Ministerstwu Oświecenia w uwierzytelnionym odpisie.

§ 27.

Do Do zakresu działania kolegjum profesorskiego należy załatwianie wszystkich ważniejszych spraw wydziału, o ile ich kolegjum nie powierzyło osobną uchwałą dziekanowi, albo też specjalnym komisjom do załatwienia.

§ 28.

Przedewszystkiem powinno kolegjum czuwać nad tem, aby w każdem półroczu ułożono taki porządek wykładów, któryby zaspokajał należycie potrzeby nauki i nauczania. Powinno więc starać się o zupełność i wszechstronność wykładów oraz ćwiczeń, odpowiadającą wymaganiom nauki, oraz interesom młodzieży akademickiej. Gdyby siłami danego wydziału nie dało się potrzebom tym zadośćuczynić, wolno kolegjum profesorskiemu, zwrócić się celem zapewnienia odpowiednich wykładów, do sił naukowych z poza swego grona, np. z innego wydziału.

§ 29.

Do kolegjum należy czuwanie nad tem, aby wykładający, wchodzący w skład wydziału, ogłaszali wykłady, odpowiadające nałożonym na nich obowiązkom i przyznanym im prawom, oraz prowadzili z uczniami odpowiednie prace laboratoryjne i seminaryjne. Ono też czuwa nad tem, aby wykłady zaczynały się i kończyły w terminach, odpowiadających przepisom.

§ 30.

Kolegjum stawia wnioski o mianowanie profesorów wszystkich kategorji. Do niego należy załatwianie spraw habilitacyjnych. Ono także mianuje personel pomocniczy naukowy i techniczny z wyjątkiem adjunktów, co do których przedstawia tylko wnioski senatowi, oraz z wyjątkiem przewidzianym w § 89 /personal techniczny, wspólny dla kilku zakładów/.

§ 31.

Kolegjum ma prawo wydawać opinje naukowe w granicach nauk swojego wydziału; a o ile zostanie do tego zawezwane przez Ministerjum WR.i Op., ma do tego obowiązek.

§ 32.

Kolegjum przysługuje prawo stawiania wniosków senatowi akademickiemu co do nadawania doktoratów honorowych osobom szczególnie wobec nauki lub społeczeństwa zasłużonym.

§ 33.

Kolegjum układa corocznie preliminarz potrzeb finansowych wydziału celem przedłożenia go senatowi akademickiemu.

§ 34.

Kolegjum udziela swoim członkom urlopów, o ile nie przekraczają granic jednego miesiąca w ciągu półrocza, oraz wydaje opinję w sprawie udzielania urlopów dłuższych przez Ministerstwo.

§ 35.

Kolegjum stawia propozycje co do nadawania stypendjów uczniom wydziału, oraz przyznaje nagrody za prace konkursowe, o ile statuty fundacji stypendyjnych i przepisy konkursowe wymagają propozycji ze strony wydziału.

§ 36.

Kolegjum dopuszcza uczniów do egzanimów, zalicza im w razie potrzeby półrocza lub pewne przedmioty, oraz udziela zwolnień od istniejących przepisów co do sposobu studjowania na danym wydziale.

§ 37.

W ramach niniejszej ustawy oraz w zgodzie z statutem uniwersyteckim wydaje kolegjum regulamin dla wydziału. Ono też zatwierdza regulaminy zakładów i stujów, jakie w obrębie wydziału istnieją.

§ 38.

Kolegjum wybiera dziekana oraz delegatów wydziału do senatu. Wybory te mają odbyć się w ciągu czerwca.

§ 39.

Dziekanem może być wybrany tylko jeden z profesorów zwyczajnych. Od wyboru może się uchylić tylko ten kto w ciągu ostatnich kilku lat - których ilość określi regulamin wydziału - spełniał urząd dziekana. Na jak długi okres czasu wybiera się dziekan, oznaczy regulamin każdego wydziału.

§ 40.

Do obowiązków dziekana należy zwoływanie kolejgjum i kierowanie jego obradami, przygotowywanie wniosków na posiedzenie i wykonanie powziętych uchwał. Przygotowanie wniosku może dziekan powierzyć jednemu z członków kolegjum, a gdyby ten nie chciał się tego zadania podjąć, to ewentualny spór rozstrzyga kolegjum.

§ 41.

Do dziekana należy przyjmowanie uczniów na wydział i prowadzenie ewidencji tych uczniów. On także załatwia drobniejsze przekroczenia dyscyplinarne uczniów.

§ 42.

Dziekan przewodniczy w komisjach rygorozalnych /nadawanie stopnia doktorskiego/. Również i przy innych egzaminach uniwersyteckich, o ile specjalne przepisy nie postanawiają inaczej. Do niego należy też powoływanie egzaminatorów i referentów przy egzaminach i rygorozach, a to w sposób wskazany w odpowiednich przepisach.

§ 43.

Z końcem roku szkolnego przedkładu dziekan senatowi akademickiemu wyczerpujące sprawozdanie z działalności wydziału po poprzedniem podaniu go kolegjum profesorskiemu do wiadomości.

§ 44.

Do pomocy w swoich czynnościach dodaną ma dziekan kancelarję z urzędnikiem w charakterze sekretarza.

§ 45.

W razie niemożności spełnienia przez dziekana jego funkcji, zastępuje go dziekan poprzedni /prodziekan/ ewentualnie dziekan jeszcze dawniejszy.

§ 46.

Za swe czynności pobiera dziekan remunerację.

GRONO NAUCZYCIELSKIE.

§ 47.

Członkowie grona nauczycielskiego dzielą się na następujące kategorje: 1/ profesorowie zwyczajni, 2/ profesorowie nadzwyczajni, 3/ profesorowie honorowi, 4/ profesorowie tytularni, 5/ docenci /płatni i bezpłatni/, 6/ adjunkci, 7/ konstruktorowie, asystenci i demonstatorowie, 8/ nauczyciele i lektorowie.

§ 48.

Profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych mianuje naczelna władza państwowa na wniosek kolegjum odpowiedniego wydzia-

łu. Wniosek ten ma zawierać nazwisko tylko jednego kandydata. Wniosek swój stawia kolegjum na podstawie referatu komisji. Komisja może zapytać o zdanie także w pewnym konkretnym wypadku, albo też wogóle, w regulaminie wydziału, uzna to za potrzebne.

§ 49.

Propozycja kolegjum ma być przedłożoną Ministerjum WR. i OP., które przedstawiają naczelnej władzy państwowej. Gdyby Ministerstwo nie uważało propozycji kolegjum za trafną, ta sprawa winna wrócić do kolegjum, a kolegjum ma obowiązek po upływie pół roku wystąpić z powtórną propozycją.

W razie, gdyby i ta powtórna propozycja nie została przyjętą przez Ministerstwo, sprawa jeszcze raz powraca do kolegjum celem przedstawienia po raz trzeci wniosku po upływie terminu półrocznego. W ten sposób dzieje się aż do osiągnięcia obustronnego porozumienia, w żadnym razie wbrew woli kolegjum, lub bez jego wniosku, nie może nominacja nastąpić.

§ 50.

Profesorem honorowym może zostać tylko profesor uniwersytetu, który już ustąpił z katedry. Przysługuje mu prawo głosu w kolegjum. Nominacja należy do władzy naczelnej w państwie na podstawie propozycji kolegjum, przedłożonej przez Ministerstwo.

§ 51.

Godność profesora tytularnego nadaje władza naczelna na podstawie propozycji kolegjum, przedłożonej przez Ministerstwo.

§ 52.

Obowiązki każdego profesora, a mianowicie przedmiot jego wykładu i ilość godzin wykładowych, oraz ewentualny obowiązek kierowania zakładem, określa jego dekret nominacyjny Propozycje w tym kierunku ma przedstawić kolegjum równocześnie z wnioskiem co do nominacji.

§ 53.

Osobna ustawa o pragmatyce służbowej jaka będzie wydana dla uniwersytetów, ureguluje bliżej postępowanie dyscyplinarne, dotyczące profesorów, oraz innych członków ciała nauczycielskiego.

Ogólne przepisy dyscyplinarne, odnoszące się do urzędników administracyjnych, nie będą miały do nich zastosowania.

§ 54.

Czas służby profesorów uniwersytetu określonym będzie w ustawie o uniwersyteckiej pragmatyce służbowej, jaka zostanie wydana, W każdym razie ustępują oni z końcem tego roku szkolnego , w którym ukończyli 70 lat życia i osiągają wówczas bez względu na lata służby pełną emeryturę.

Podstawą do usunięcia profesora uniwersytetu z katedry może być tylko uchwała senatu, wydana po przeprowadzeniu dochodzenia dyscyplinarnego, albo postępowania honorowego.

§ 55.

Każdy z profesorów, docentów, nauczycieli czy lektorów ogłasza wykłady na tym wydziale, na którym został mianowany, względnie na którym otrzymał veniam legendi, lub z którym wiąże go umowa.

Za zezwoleniem obu odnośnych kolegjów wydziałowych wolno mu ogłosić wykłady także na innym wydziale.

Kolegjum może powołać profesora z innego wydziału, lub innego iniwersytetu na wykłady w pewnem półroczu.

§ 56.

Każdy z profesorów ma obowiązek wykładać w każdem półroczu w tym zakresie nauki, do którego go obowiązuje dekret nominacyjny i te ilość godzin, do jakiej go ów dekret obowiązuje. Zarazem ma obowiązek egzaminowania w tym zakresie, ile razy do tego na podstawie istniejących przepisów przez władze uniwersyteckie zostanie zawezwany.

§ 57.

Urlopów od powyższych obowiązków, o ile chodzi o czas dłuższy, aniżeli jeden miesiąc na półrocze , udziela ministerstwo WR.i OP., na podstawie opinji kolegjum.

§ 58.

Stanowisko docenta uzyskuje się na podstawie habilitacji.

Warunkiem dopuszczania do habilitacji są odpowiednie osobiste kwalifikacje kandydata, o których rozstrzyga kolegjum danego wydziału przed rozpatrzeniem jego warunków naukowych.

§ 59.

Kandydat pragnący uzyskać stanowisko docenta, musi wykazać się posiadaniem tytułu doktorskiego, uzyskanego na jednym z uniwersytetów polskich. Jako równorzędny z tym tytułem może kolegjum uznać bądź to tytuł doktorski, uzyskany na jednym z uniwersytetów zagranicznych, bądź to jakiś inny tytuł naukowy. Od wykazania się tytułem doktorskim mogą być zwolnieni przez uchwałę kolegjum wybitni badacze naukowi.

§ 60.

Habilitacja składa się z trzech aktów: 1/ z oceny rozprawy naukowej, 2/ z dyskusji habilitacyjnej, 3/ z wykładu. Przed przeprowadzeniem tych trzech aktów wybiera kolegjum z pośród swego grona conajmniej dwóch referentów, aby na podstawie ich oceny powziąć odpowiednie uchwały.

§ 61.

Rozprawa habilitacyjna ma być drukowana. Ma być ogłoszona w języku polskim, a prace w obcych językach mogą być dopuszczone tylko wyjątkowo. Ma ona stanowić istotny postęp nauki i świadczyć o samodzielności naukowego myślenia. Przy jej ocenie mogą być wzięte także i inne prace naukowe kandydata pod uwagę. Rozprawa doktorska nie może służyć jako rozprawa habilitacyjna.

§ 62.

Dyskusja habilitacyjna może objąć nietylko sam temat pracy habilitacyjnej, ale cały ten dział nauki, w zakresie, którego habilituje się kandydat.

§ 63.

Wykład odbywa się wobec członków wydziału na temat wybrany przez kandydata, ale zatwierdzony uchwałą kolegjum. Ma on na celu stwierdzić umiejętność jasnego przedstawienia pewnego problemu naukowego na podstawie współczesnego stanu nauki.

§ 64.

Akty habilitacyjne mają się odbywać w powyżej wymienionej kolei. W razie niepomyślnej uchwały kolegjum co do pierwszego lub drugiego aktu, odpada możność odbywania dal-

szych. Od drugiego lub trzeciego aktu, a nawet od obu, może kolegjum kandydata wyjątkowo uwolnić.

§ 65.

W razie pomyślnej uchwały co do wszystkich trzech aktów zapada na wniosek referentów uchwała kolegjum, nadająca kandydatowi veniam legendi. Uchwała ta orzeka zarazem, na jaki zakres nauki venia legendi się rozciąga. Ważność tej uchwały zależy od zatwierdzenia senatu.

§ 66.

Venia legendi może być rozszerzoną na inną dziedzinę w razie napisania przez docenta nowej pracy naukowej z tej innej dziedziny.

Venia legendi nadana na jednym z polskich uniwersytetów może być uznana za ważną na innym uniwersytecie przez kolegjum odpowiedniego wydziału za zatwierdzeniem przez senat.

§ 67.

Uzyskany veniam legendi, otrzymuje docent prywatny prawo wykładania w oznaczonym zakresie. Żadnego obowiązku wykładania przez samą habilitację wobec uniwersytetu nie zaciąga. Jeżeli jednakowoż tego prawa wykładania w przeciągu pięciu semestrów nie wykonywa, to jego venia legendi gaśnie, a on traci prawo do tytułu docenta, o ile nie uzyskał przedłużenia na podstawie uchwały kolegjum.

§ 68.

Docenci, którzy wykazali wybitne nauczycielskie i naukowe zdolności, mogą mieć powierzony sobie przez kolegjum wydziału obowiązek prowadzenia pewnych wykładów, względnie ćwiczeń, zwłaszcza w tym wypadku, jeśli chodzi o specjalność, które nie jest reprezentowane przez osobnego zwyczajnego lub nadzwyczajnego profesora. Z powierzeniem takiego obowiązku winna być połączona stała remuneracja /docentura płatna/. Obowiązki docenta płatnego określi w każdym wypadku umowa, zawarta przez tę władzę, która dostarczy sposobów pokrycia remuneracji; a więc bądź to przez władze państwowe, bądź to przez władze uniwersyteckie /kolegjum wydziału i senat/.

§ 69.

Konstruktorów, asystentów i demonstratorów mianuje kolegjum na wniosek odpowiedniego profesora, a na czas najwyżej czterech półroczy.

Adjunktów przy zakładach mianuje senat na wniosek odpowiedniego kolegjum, które postanawia o tem na podstawie propozycji odpowiedniego profesora.

Stanowisko adjunkta jest stałe.

§ 70.

Bliższe oznaczenie obowiązków tych naukowych sił pomocniczych należy do regulaminów odnośnych zakładów. Dopuszczenie asystenta do wykładów w zastępstwie profesora, lub do kierownictwa ćwiczeniami, może nastąpić tylko na podstawie uchwały wydziału i na ściśle oznaczony czas.

§ 71.

Lektorów i nauczycieli powołuje kolegjum wydziału. Obowiązki ich określa kontrakt, zawarty w podobny sposób, jak z docentami płatnymi.

WYKŁADY I STUDJA UNIWERSYTECKIE .

§ 72.

Wykłady uniwersyteckie dzielą sie na wykłady w znaczeniu ściślejszem, oraz na ćwiczenia praktyczne, lub teoretyczne, odbywane pod kierunkiem profesorów lub docentów w pracowniach i seminarjach.

§ 73.

Każdy z wykładających ma zgłosić te wykłady, jakie zamierza odbywać w ciągu najbliższego półrocza na wyznaczonem w tym celu posiedzeniu kolegjum. Wykłady, przyjęte do wiadomości przez kolegjum, zostają ogłoszone w ogólnym spisie.

§ 74.

Aby uzyskać możność uczęszczania na wykłady, musi uczeń być zapisanym na uniwersytet bądź to w charakterze ucznia zwyczajnego, bądź to nadzwyczajnego. Celem zapisania się na ucznia nadzwyczajnego trzeba wykazać się świadectwem dojrzałości, uzyskanem w jednej z polskich szkół średnich, ogólnie kształcących.

Regulaminy wydziałów oznaczają, które typy tych szkół mogą wydawać świadectwa dojrzałości, uprawniające do uczęszczania na d dany wydział.

Uczniowie szkół prywatnych mogą być przyjęci na uniwersytet w charakterze uczniów zwyczajnych tylko wtedy, jeśli świadectwa tych szkół uznane zostały przez władzę rządową za równorzędne ze świadectwami szkół publicznych. To samo odnosi się do przyjmowania na podstawie świadectw dojrzałości szkół średnich zagranicznych.

§ 75.

Uczniowie zwyczajni jednego z polskich uniwersytetów mogą się przenosić na inny po uzyskaniu świadectwa odejścia.

§ 76.

O przyjęciu na słuchacza nadzwyczajnego rozstrzyga dziekan odnośnego wydziału, orzyczem mawziąść pod uwagę zarówno stopień przygotowania naukowego, jak i fakt, czy dla uczniów nadzwyczajnych starczy miejsca.

§ 77.

Zarówno słuchacze zwyczajni, jak nadzwyczajni, wspisują się na jeden z wydziałów, a mianowicie na ten, którego zakres najbardziej się zgadza z ogólnym kierunkiem ich studjów.

Uczniowie jednego wydziału mogą o ile starczy miejsca, lub o ile przepisy regulaminowe temu się nie sprzeciwiają, wpisywać się na wykłady innych wydziałów.

§ 78.

Tylko uczniowie zwyczajni mogą być dopuszczani do egzaminów uniwersyteckich. O ile do dopuszczenia do egzaminu potrzeba wykazania się wysłuchaniem pewnych wykładów, to tylko wykłady słuchane w charakterze ucznia zwyczajnego mają być uwzględnione.

§ 79.

Aby być dopuszczonym do udziału w ćwiczeniach praktycznych i teoretycznych, musi uczeń uzyskać pozwolenie od odpowiedniego profesora. Warunki dopuszczenia i korzystania z nich oznacza osobne regulaminy. Na końcu półrocza ma się uczeń postarać o poświadczenie w indeksie, że w ćwiczeniach tych brał udział z dobrym skutkiem.

§ 80.

Bliższe przepisy, dotyczące sposobu i czasu wpisywania się na uniwersytet, będą zawierać statuty uniwersyteckie. Taksamo co do opuszczania uniwersytetu. Uczeń, wpisany na uniwersytet, ma otrzymać odpowiednią legitymację. Uczeń, opuszczający uniwersytet, otrzymuje świadectwo odejścia, w którem będą wymienione wykłady, jakich słuchał, oraz ćwiczenia, na jakie uczęszczał, dalej egzamina, jakie w ciągu swych studjów złożył, nagrody, jakie pozyskał, wreszcie ewentualne kary dyscyplinarne, o ile je na niego nałożono.

§ 81.

NB.: Przepisy o podziale roku szkolnego na 2 semestry, względnie na 3 trymestry, wraz z przepisami o rozpoczęciu i zakończeniu roku szkolnego, będą w sposób jednakowy ustalone dla polskich uniwersytetów po ich porozumieniu się między sobą.

Tosamo dotyczy przepisów o świętach i ferjach uniwersyteckich.

ZAKŁADY NAUKOWE UNIWERSYTETU.

§ 82.

Zakłady naukowe związane z uniwersytetem są albo ogólnouniwersyteckie, jak w szczególności bilbjoteka uniwersytetu, albo są to zakłdy pewnych wydziałów uniwersytetu.

§ 83.

Każdy zakład uniwersytecki na własną dotację. Składać się na nią będą bądź to fundusze, wyznaczone przez rząd, bądź to płynące z majątku, będącego własnością uniwersytetu. Dotacje te asygnuje zakładom rektor na podstawie uchwał senatu. Rachunki z dochodów i wydatków każdego zakładu prowadzi biuro rachunkowe rektorskie.

§ 84.

Opieka nad gmachami, należącymi do zakładów uniwersyteckich i konserwacja ich, jest rzeczą biura technicznego rektorskiego, a koszta tego pokrywane będą z funduszów, wyznaczonych na utrzymanie gmachów w budżecie uniwersyteckim.

Załatwianie w sposób łączny dla wszystkich zakładów tych czynności administracyjnych i gospodarczych, które z pożytkiem

dla zakładów mogą być w ten sposób dokonywane, będzie miało sobie powierzone biuro techniczne - rektorskie /ekonomat, intendantura/.

§ 85.

O ile do pewnego zakładu, lub szeregu zakładów uniwersyteckich należą nieruchomości, wymagające specjalnego zarządu, to jest rzeczą senatu, uchwalić na wniosek odpowiedniego wydziału dokładny regulamin, w jaki sposób ten zarząd ma być wykonywany.

§ 86.

Na czele każdego zakładu wydziałowego stoi dyrektor. Jest nim ten profesor, któremu kierownictwo naukowe odnośnego zakładu powierzył na wniosek wydziału dekret nominacyjny. Jeżeli zachodzi potrzeba ustanowienia prowizorycznego zastępstwa, powołanie zastępcy dyrektora należy do kolegjum danego wydziału.

Za kierownictwo naukowe odpowiada dyrektor wobec kolegjum wydziału, zaś za administrację swego zakładu wobec senatu.

§ 87.

Dyrektor każdego zakładu wydziałowego kieruje pracą naukową i zawiaduje zarówno zbiorami, jak środkami naukowymi i funduszami zakładu. On też czuwa nad biegiem prac naukowych i nad porządkiem w zakładzie. Władzy jego podlega zarówno personel naukowy zakładu, oraz służba, jak i młodzież, korzystająca z zakładu. W razie potrzeby może być zarząd naukowy pewnych zakładów, np. seminarjów, urządzony kolegjalnnie.

§ 88.

Każdy zakład wydziałowy ma posiadać własny regulamin porządkowy, zatwierdzony przez kolegjum odnośnego wydziału.

§ 89.

Z pomiędzy naukowego personalu, zajętego przy zakładach wydziałowych, mianuje adjunktów senat, zaś konstruktorów, asystentów, demonstratorów mianuje kolegjum na wniosek dyrektora.

Taksamo personal techniczny. Gdyby jednak zaszła potrzeba mianowania personalu technicznego, wspólnego dla zakładów różnych wydziałów, to nominacja należy do senatu.

Służbę, zarówno pomocniczą, jak stałą, mianuje senat, również na wniosek dyrektora.

Płace i n remuneracje, zarówno personalu naukowego, jak i służby, asygnuje rektor według norm ustawą przepisanych.

Nad personalem technicznym i służbą powyższych zakładów wykonywa władzę dyscyplinarną senat /według przepisów pragmatyki uniwersyteckiej/

§ 90.

Korzystanie z zakładów wydziałowych i z ich środków naukowych dozwolone jest młodzieży, zapisanej na uniwersytet, w miarę ogólnych przepisów, uchwalonych przez wydział, oraz wedle specjalnych regulaminów każdego wydziału. Osoby, nie zapisane na uniwersytet, mogą korzystać z tych zakładów za specjalnem pozwoleniem dyrektora zakładu.

Sprawozdanie z działalności naukowej ma przedłożyć dyrektor zakładu wydziałowego z końcem roku szkólnego kolegjum wydziałowemu do wiadomości.

§ 91.

Z końcem roku budżetowego ma dyrektor zakładu wydziałowego złożyć senatowi szczegółowe sprawozdanie z użycia dotacji wraz z wykaze n nabytków i strat w inwentarzu. Srrawozdania te mogą być podstawą do przeprowadzenia z ramienia senatu postępowania kontrolującego za pośrednictwem osobnej komisji. Skład tej komisji oraz sposób jej funkcjonowania oznaczy osobny regulamin.

Gdyby senat miał wątpliwości co do przyjęcia sprawozdania dyrektora zakładu wydziałowego do wiadomości, ma je odesłać odnośnemu wydziałowi celem rozpatrzenia sprawy i postawienia wniosku. Wniosek ma zdążać do usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości. W razie potrzeby wolne jest senatowi odebrać kierownictwo dyrektorowi zakładu wydziałowego.

§ 92.

Bibljoteka uniwersytecka jest zakładem naukowym, mającym zarówno służyć celom nauczania, jak i gromadzenia pomników nauki i piśmiennictwa. Jest ona zakładem ogólno-uniwersyteckim.

Na czele jej stoi dyrektor bibljoteki, mianowany na wniosek senatu przez naczelną władzę państwową. W podobny sposób mianowany jest jego zastępca, przyczem dyrektor ma przedłożyć odpowiednią propozycję senatowi. Inni urzędnicy bibljoteki mianowani są przez władze państwowe na wniosek dyrektora bibljoteki, przedłożony Ministerstwu za pośrednictwem senatu. Warunkiem nominacji urzędnika w bibljotece uniwersyteckiej jest wykazanie się, poza wymaganiami, przewidzianemi w regulaminach bibljotek, fachowymi studjami archiwalno-bibljotekarskimi, oraz odbyciem stosownej praktyki.

§ 93.

Władzę dyscyplinarną nad urzędnikami bibljotecznymi wykonywać będzie senat wedle przepisów uniwersyteckiej pragmatyki służbowej, przy udziale dyrektora, o ile chodzi o podwładnych mu udrzędników.

§ 94.

Dyrektor bibljoteki kieruje zarządem bibljoteki i zawiaduje zbiorami. Jemu podlegają urzędnicy i służba, do jego zarządzeń powinna się również stosować młodzież, profesorowie i publiczność, korzystająca z bibljoteki. Bibljoteka ma posiadać, oprócz statutu organizacyjnego, regulamin porządkowy, określający warunki i sposób korzystania z niej. Regulamin ten, wypracowany przez dyrektora, ma być zatwierdzony przez senat.

§ 95.

Z końcem każdego roku szkolnego ma dyrektor bibljoteki przedłożyć Ministerstwu WR. i OP. sprawozdanie, zarówno z ruchu naukowego w bibljotece, jak z użycia dotacji i z administracji swoim zakładem. Sprawodzanie to przesyła on Ministerstwu za pośrednictwem senatu.

§ 96.

Wszystkie sprawy bibljoteczne, jakie mają być przedłożone Ministerstwu za pośrednitwem senatu /nominacje urzędników sprawozdania i t.d./ referuje dyrektor bibljoteki osobiście na posiedzeniu senatu.

§ 97.

Dla wydawania opinji w sprawach bibljotecznych, a przedewszystkiem dla odpowiadającego potrzebom ciała nauczycielskie-

go uniwersytetu i potrzebom młodzieży zakupna dzieł oraz czasopism, wybira senat komisję bibljoteczną, w której powinny być reprezentowane wszystkie wydziały. Wspólnie z tą komisją układa dyrektor corocznie projekt rozłożenia dochodów bibljotecznych a kolegjom wydziałowym przysługuje w granicach, wyznaczonych dla nich, prawo stawiania wniosków co do zakupna dzieł i prenumeraty czasopism naukowych. Wnioski te, postawione za pośrednictwem komisji bibljotecznej, powinny być w zasadzie przez dyrektora uwzględnione.

§ 98.

Osobna umowa pomiędzy dyrekcjami wszystkich bibljotek uniwersyteckich ma być podstawą dla porozumienia co do zakupna droższych dzieł i czasopism w ten sposób, aby uniknąć zbędnych wydatków, oraz co do wzajemnego wypożyczania sobie dzieł, czasopism i rękopisów.

PRZEPISY O KARNOSCI UNIWERSYTECKIEJ.

§ 99.

Każdy uczeń, zapisujący się na uniwersytet, ma złożyć na piśmie uroczyste ślubowanie przestrzegania przepisów uniwersyteckich i godności akademickiej.

§ 100.

Naruszenie przepisów uniwersyteckich lub godności akademickiej pociąga za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną uczniów. Mniejsze sprawy dyscyplinarne załatwia dziekan, ważniejsze podlegają sądowi uniwersyteckiemu.

§ 101.

W skład sądu uniwersyteckiego wchodzi sędzia uniwersytecki, mianowany na przeciąg lat trzech przez senat, oraz dwaj powołani przez senat profesorowie. Urząd sędziego jest remunerowany. Sędziego mianuje senat bądź to z grona członków wydziałów prawa, bądź też z pomiędzy sędziów zawodowych.

§ 102.

Tok postępowania przed sądem uniwersyteckim, dokładniejszy zakres jego kompetencji w stosunku do władzy dziekana, rodzaje i wymiar kar, możność odwołania się w pewnych sprawach

od wyroku sądu uniwersyteckiego do senatu, oraz potrzebę zatwierdzenia niektórych wyroków przez senat ; określi bliżej statut uniwersytecki, względnie regulamin sądu.

§ 103.

Uczniowie uniwersytetu mają prawo zakładania stowarzyszeń akademickich . Nazwa "stowarzyszeń akademickich" przysługuje tylko takim stowarzyszeniom, które się zastosują do przepisów niżej podanych.

§ 104.

Stowarzyszenia akademickie nie mogą mieć celów politycznych, a należeć do nich mogą tylko słuchacze i członkowie gron nauczycielskich uniwersytetu.

§ 105.

Powstanie stowarzyszenia akademickiego jest zależne od zatwierdzenia statutu jego przez senat. Statut musi się stosować do zasadniczych postanowień statutu wzorowego, jaki dla każdego uniwersytetu senat wypracuje i ogłosi.

Także każdą zmianę statutu należy przedłożyć do zatwierdzenia senatowi.

§ 106.

Z początkiem każdego roku szkolnego powinno każde stowerzyszenie podać do wiadomości rektora listę członków jego zarządu, a także w ciągu roku ma donieść bezzwłocznie o zmianach dokonanych w tym zarządzie.

§ 107.

Dla opieki i nadzoru nad każdem ze stowarzyszeń akademickich ma senat prawo wyznaczenia kuratora w osobie jednego z członków grona nauczycielskiego uniwersytetu. Tylko stowarzyszenia akademickie mają prawo do opieki ze strony władz uniwersyteckich.

§ 108.

W murach gmachów uniwersyteckich mogą się odbywać zgromadzenia słuchaczy /"wiece"/ tylko o tyle, o ile rektor na takie kid zgromadzenie zezwoli.

Na każdy "wiec" może rektor delegować swego zastępcę, albo być na nim osobiście obecnym.

§ 109.

Na wiecu dozwolonem jest tylko omawianie kwestji ściśle z życiem akademickiem związanych.

§ 110.

Porządek obradowania na wiecu ma się stosować do regulaminu, jaki młodzież dla swoich wieców uchwali na zwołanem osobno w tym celu ogólno-akademickiem zebraniu. Regulamin ten należy przedstawić senatowi do zatwierdzenia.

Zwołujący wiec mają, przed przystąpieniem do obrad, podać ten regulamin do wiadomości zebranym.

-+++++++++++++-

65

Również Uniwersytet Warszawski oraz Politechnika Lwowska . . .

Z początkiem lipca bież. roku odbył się w Warszawie w tej sprawie Zjazd delegatówprofesorów . . .

P R O J E K T

USTAWY O USTROJU NAJWYŻSZYCH SZKOŁ W PAŃSTWIE POLSKIM.

M o t y w y .

Znaczna część najwyższych uczelni w Polsce powstała dopiero w czasie wojny, w ostatnich latach i prawie każda w odmiennych warunkach. Zupełnie zorganizowane przed wojną były tylko szkoły w b.zaborze austryjackim, ale i te podczas wojny uległy dezorganizacji z przyczyn zewnętrznej natury. Istnieje więc ogromna różnolitość ustrojów naszych szkół akademickich.

Jest rzeczą niezbędną, by ująć ustroje wszystkich szkół najwyższych w Polsce w jednolite ramy ustawodawcze i przyczynić się do wewnętrznego zjednoczenia Polski na tem polu, skromnym może rozległością, lecz jednym z najważniejszych dla naszej kulturalnej przyszłości.

Temu wielkiemu celowi służyły prace uniwersytetów we Lwowie i w Krakowie, podjęte rok temu, nad ułożeniem statutu ramowego dla wszystkich uniwersytetów polskich. W najgorszych warunkach zewnętrznych profesorowie K.Twardowski i St.Estreicher usilnie i bez wytchnienia kierowali pracami kolegów nad ustawą i formułowali wyniki tych prac. ~~Również Politechnika lwowska~~ i niektóre inne szkoły akademickie nadesłały Ministerstwu nowe projekty statutów tych szkół. ~~Z początkiem lipca b.roku odbył się w tej sprawie liczny zjazd delegatów profesorów wszystkich uczelni akademickich w Polsce i przez dni kilka, tak na posiedzeniach ogólnych, jak i w sekcjach / uniwersyteckiej, politechnicznej, szkół zawodowych/, pracował nad wzajemnem porozumieniem się i ułożeniem wytycznych dla organizacji szkół najwyższych.~~

Głównym dążeniem przedłożonych projektów statutu ramowego i głosów przedstawicieli szkół akademickich na zjeździe było pragnienie większej swobody i wszechstronniejszej autonomji szkół najwyższych.

Ministerstwo postanowiło przychylić się do tego powszechnego słusznego żądania i udzielić najwyższym uczelniom w Polsce zupełnego samorządu pod względem naukowym t.j. względem dla nich istotnym. I to jest ideą zasadniczą niniejszego projektu.

Nieograniczona wolność badań naukowych i sposobu nauczania, samorząd wydziałów, jako przedstawiających pewne całokształty nauk, samorządna władza wszystkich najwyższych uczelni w postaci Delegacji przy Ministerstwie W. R. i O. P.- oto główne rysy proponowanego ustroju.

Należy dodać do tego udzielenie pewnego samorządu także na polu gospodarczem, a to :- przez nadanie wszystkim uczelniom akademickim charakteru podmiotów prawnych, mogących posiadać swój odrębny od państwowego, majątek i swobodnie nim rozporządzać; po wtóre, - przez możność udzielania pewnych ogólnych sum, przeznaczonych przez rząd na cele uczelni, tymże uczelniom do gospodarowania tymi sumami pod zwierzchnią jedynie kontrolą rządową. Ten samorząd gospodarczy z pewnością będzie w przyszłości rozwinięty, skoro tylko zmieni się obecne położenie majątkowe państwa i pomyślniej się ułożą trudne chwilowo stosunki społeczne.

Przez stworzenie podstaw dla swobodnego pod każdym względem rozwoju naszych szkół najwyższych spłaci społeczeństwo chociaż częściowo dług wdzięczności naszej kulturze, dzięki której przetrwaliśmy lata niewoli i która dziś jeszcze stanowi naszą największą siłę i chlubę.

BIBLIOTEKA ... Ziemiańskich

Najwyższe zakłady naukowe, tak państwowe jak prywatne, poświęcone pielęgnowaniu . . .

akademji, instytutów, politechnik i szkół wyższych zawodowych.

USTAWA O USTROJU NAJWYŻSZYCH SZKOŁ W PAŃSTWIE POLSKIEM

W s t ę p .

~~Najwyższe zakłady naukowe~~, poświęcone pielęgnowaniu i rozszerzaniu wiedzy ludzkiej, noszą w Państwie Polskiem w ogólności nazwę szkół akademickich, a w szczególności- wszechnic, uniwersytetów szkół głównych, ~~akademji, politechnik i szkół wyższych zawodowych.~~

Zadaniem ich jest służyć nauce i ojczyźnie. W tym celu mają one szukać i dochodzić prawdy we wszystkich gałęziach wiedzy ludzkiej oraz przewodniczyć na drodze poznawania tej prawdy przez młodzież akademicką. Przez nią zaś mają rozpowszechniać ją wśród całego narodu polskiego, w imię zasad przyświecających moralnemu i umysłowemu doskonaleniu się rodzaju ludzkiego.

Zadaniem szkół najwyższych jest również przygotowanie młodzieży do zawodów praktycznych, których wykonanie wymaga naukowego opanowania różnych gałęzi wiedzy i samodzielnego sądu o wchodzących w ich zakres zagadnieniach teoretycznych i praktycznych.

W ten sposób szkoły najwyższe będą spełniały jaknajwierniej to zadanie, jakie już przed wiekami wskazał najstarszej z nich jej założyciel, król Kazimierz Wielki, życząc jej, aby była nauk perłą, aby wydawała ludzi przezornych i dojrzałego sądu, cnotą zdobnych i w naukach biegłych, a zarazem, aby stała się krynicą umiejętnej wiedzy, z której pełni mogliby czerpać wszyscy.

Z a s a d y o g ó l n e .

§ 1. Zasady ustroju akademickiego określa w sposób jednolity dla wszystkich szkół akademickich niniejsza ustawa. W granicach jej zostaje przyznany każdej z nich samorząd i możność wydania własnego statutu zawierającego szczegółowe przepisy i rozwijającego dane tu zasady. Przepisy te nie mogą sprzeciwiać się zawartym tu postanowieniom. Sta-

tut każdej szkoły akademickiej podlega zatwierdzeniu przez Ministerstwo W. R. i O. P.

§ 2. W szkołach najwyższych wykładać mogą tylko uczeni, którzy przyczynili się do rozwoju nauk lub umiejętności praktycznych, studjować zaś - osoby, które ukończyły szkołę średnią.

§ 3. Szkoły najwyższe posiadają wyłączne prawo nadawania stopni naukowych. prywatne szkoły mogą nadawać stopnie naukowe tylko za zezwoleniem rządowem.

Stwierdzanie kwalifikacji zawodowej należy do rządowych komisji egzaminacyjnych, tworzonych przy szkołach najwyższych.

§ 4. Założenie nowych szkół najwyższych państwowych lub prywatnych wymaga uchwały ciała ustawodawczego. Rząd może jednak udzielić tymczasowego, ważnego na rok jeden, zezwolenia na założenie ich i otwarcie.

§ 6. Szkoły najwyższe składają się : z osób nauczających ich pomocników, urzędników, studentek i studentów zwyczajnych oraz służby.

§ 5. Szkoły najwyższe posiadają charakter osoby prawnej. Mogą więc przyjmować zapisy i darowizny i samodzielnie zarządzać swoim w ten sposób uzyskanym majątkiem. Mają one prawo rozporządzać sumami, które rząd im przeznaczy oraz używać będących własnością państwową gmachów i zakładów wraz z urządzeniami i inwentarzem. Pod tymi względami podlegają one jedynie zwierzchniej kontroli rządowej.

§ 7. Szkoły najwyższe dzielą się pod względem ustroju wewnętrznego na wydziały, w obrębie których mogą istnieć podwydziały.

§ 8. Szkoły najwyższe mogą za zezwoleniem rządu tworzyć związki. Zwinięcie najwyższej szkoły państwowej lub zlanie się dwóch lub więcej ich w jedną, wymaga uchwały ciała ustawodawczego.

§ 9. Zwierzchnią władzą rządową dla szkół najwyższych jest Ministerstwo W. R. i O. P. Do jego kompetencji należą wszystkie sprawy nie zastrzeżone władzom samorządnym tych szkół.

§ 3. Uniwersytety i Politechniki państwowe mają wyłączne prawo nadawania stopni naukowych. Prywatne uniwersytety i politechniki mogą nadawać stopnie naukowe tylko za zezwoleniem rządowym.

§ 4. Założenie nowych szkół najwyższych państwowych, lub prywatnych z prerogatywami zastrzeżonemi niniejszą ustawą, wymaga uchwały ciała ustawodawczego. Rząd może . . .

Zwinięcie najwyższej szkoły państwowej oraz zlanie się dwóch lub więcej najwyższych szkół państwowych lub prywatnych w jedną, wymaga uchwały ciała ustawodawczego.

§ 4 a. O języku wykładowym oraz urzędowym w szkołach najwyższych tak państwowych jak prywatnych, decyduje ciało ustawodawcze.

§ 6. Szkoły najwyższe składają się: z osób nauczających, uczących się, dyrektora bibljoteki uniwersyteckiej i sekretarza.

§ 11. Najwyższą władzą samorządną szkół najwyższych w Państwie Polskiem jest ich Delegacja w składzie następującym: 1. Przewodniczący Minister WR. i OP., lub wyznaczony przezeń zastępca, 2. Rektorowie uniwersytetów i Politechnik państwowych, 3. Rektorowie innych najwyższych szkół państwowych. O ileby liczba tych rektorów przekraczała trzech, wchodzą oni do delegacji kolejno według starszeństwa powstania szkoły. 4. Rektorowie najwyższych szkół prywatnych. O ileby liczba tych rektorów przekraczała dwóch, wchodzą oni kolejno według starszeństwa powstania szkoły. Reprezentacja najwyższych szkół wymienionych pod No. 3 i 4 - trwa trzy lata.

§ 13.

3/ Zatwierdzenie ustalonych przez Zjazdy specjalistów wymagań dla zdających egzaminy państwowe i pozyskujących stopnie naukowe.

Samorządnemi władzami szkół najwyższych są:1/Delegacja wszystkich szkół najwyższych w państwie polskiem. 2/ Ogólne Zebranie profesorów każdej szkoły,3/Senat,4/Rektor, 5/ Rady Wydziałowe, 6/Dziekani,7/Dyrektorzy podwydziałów i zakładów.

§ 10. Przy szkołach najwyższych mogą być tworzone:kuratorja,kollegja doktorów, stowarzyszenia popierające szkołę stowarzyszenia akademickie, oraz domy profesorskie i studenckie.

P o s t a n o w i e n i a s z c z e g ó ł o w e .

Władze samorządne szkół najwyższych.

§ 11. Najwyższą władzą samorządną szkół najwyższych w państwie polskiem jest Delegacja tych szkół przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.Składa się ona: 1/ z Ministra W.R.i O.P. lub wyznaczonego przezeń zastępcy -jako przewodniczącego; 2/ z delegatów po jednym z każdego wydziału wszystkich państwowych szkół najwyższych,o ile wydziały te liczą najmniej 8-miu profesorów; 3/ z trzech delegatów najwyższych szkół prywatnych.

~~Czas urzędowania każdego z delegatów wynosi 3 lata.~~

Posiedzenia delegacji zwołuje Minister W.R.i O.P. przynajmniej raz w ciągu roku kalendarzowego.

§ 12. Warunkami ważności uchwał Delegacji są : 1/ zawiadomienie członków Delegacji o posiedzeniu, przynajmniej na dwa tygodnie przed jego terminem ; 2/ obecność dwóch trzecich liczby członków 3/ bezwzględna większość głosów obecnych na posiedzeniu członków.

§ 13. Do zakresu działalności Delegacji należy :

1/ Ułożenie swego regulaminu.

2/ Układanie programów studjów i ustanawianie wymagań przy wydawaniu świadectw z ich ukończenia, oraz przy nadawaniu stopni naukowych.

3/ Ustanawianie warunków przyjmowania kandydatów do szkół akademickich i wydawanie przepisów co do przechodzenia studentów z jednej uczelni do drugiej.

4/ Regulowanie stosunków naukowych i nauczycieli

skich między szkołami najwyższemi.

5/ Zatwierdzanie wyroków Senatu, mocą których zostaje student usunięty ze szkoły bez prawa wstąpienia do krórejkolwiek z najwyższych szkół w państwie polskiem.

6/ Przedstawianie wniosków i wydawanie opinji w sprawie założenia nowych szkół akademickich lub zwijania istniejących, dalej w sprawie tworzenia lub zwijania pod wydziałów.

7/ Porozumiewanie się z podobnemi jak Delegacja organizacjami zagranicznemi i wysyłanie przedstawicieli na zjazdy międzynorodowe w sprawach szkół najwyższych .

8/ Wybieranie przedstawicieli szkół akademickich do Rady Wychowania Narodowego.

9/ Wyrażanie zdania o potrzebie zmiany niniejszej ustawy.

10/ Wydawanie opinji lub rozstrzyganie we wszystkich innych sprawach, mających znaczenie dla ogółu szkół akademickich w państwie polskiem, o ile Minister W.R.i O.P. sprawy takie Delegacji do zaopinjowania lub rozstrzygnięcia przekaże.

§ 14. Uchwały Delegacji powzięte w ramach kompetencji, posiadają moc obowiązującą dla wszystkich szkół najwyższych w państwie polskiem. Jednakże Minister W.R.i O.P. może zawiesić wykonanie uchwały Delegacji, w razie zapadnięcia takiej samej uchwały na następnem posiedzeniu Delegacji, musi sprawę przedstawić do rozstrzygnięcia ciału ustawodawczemu.

§ 15. W celu załatwiania spraw biurowych Delegacji Ministerstwo W.R.i O.P. wyznacza sekretarza z grona urzędników Ministerstwa.

§ 16. Ogólne Zebranie profesorów każdej szkoły najwyższej składa się: z profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych, honorowych i delegatów docentów, po jednym z każdego wydziału.

Do zakresu jego działania należy: 1/ Wybór Rektora ; 2/ Zatwierdzanie honorowych stopni naukowych. Nadanie honorowego stopnia naukowego za zasługi społeczne lub

5/ Przedstawianie wniosków i wydawanie opinji w sprawie założenia nowych państwowych i prywatnych szkół akademickich z prerogatywami objętami niniejszą ustawą, lub zwijania istniejących.

§ 14.

uchwała staje się prawomocną.

§ 15.

wyznacza się stałego urzędnika biurowego.

§ 16.

docentów zasiadających w danym okresie w Radach wydziałów.

2/ zatwierdzanie powołanych przez Rady wydziału profesorów na podstawie odczytanego referatu Rady wydziału.

Referat winien zawierać: a/ sprawozdanie Komisji wydziałowej; b/ opinje zaproszonych specjalistów; c/ wniosek Rady wydziału z podaniem wyniku głosowania oraz ew. votum separatum.

3/ rozstrzyganie w sprawach przekazanych mu przez Rektora lub Senat z powodu wyjątkowej ich ważności;
4/ przyjmowanie do wiadomości sprawozdań rocznych dziekanów z działalności wydziałów;
5/ zatwierdzanie propozycji co do zmiany ustawy szkoły.

§ 17.

Wybory odbywają się kartkami, z których białe nie liczą się. Na wniosek poparty przez 1/4 członków obecnych, głosowanie także w innych sprawach musi się odbyć kartkami. W razie równości głosów wniosek upada.

§ 18.

. . . sędziego . . .

§

5a/ mianowanie sekretarza szkoły;
5b/ zatwierdzanie honorowych stopni naukowych.

§

Nadanie honorowego stopnia naukowego za zasługi społeczne lub polityczne, wymaga zatwierdzenia Ministra WRi OP.

§

polityczne wymaga nadto zatwierdzenia Ministra W.R.i O. P.; 3/ rozstrząsanie spraw przekazanych mu przez Senat z powodu wyjątkowej ich ważności.

§ 17. Warunkami ważności uchwał Ogólnego Zebrania są: 1/ imienne zwołanie przez rektora lub jego zastępcę, przynajmniej na 24 godziny przed terminem Zebrania, wszystkich członków Zebrania, zamieszkałych w mieście, w którem się znajduje szkoła, przyczem ma być podany do ich wiadomości porządek obrad; 2/ obecność conajmniej połowy liczby wszystkich uprawnionych do wzięcia udziału w Zebraniu; 3/ bezwzględna większość głosów wszystkich obecnych członków Zebrania, przyczem głos przewodniczącego liczy się i w razie równości głosów przeważa.

Przedmiotem uchwał mogą być tylko sprawy przewidziane w porządku obrad.

§ 18. Senat składa się :z rektora, z prorektora, z dziekanów, ~~z prodziekanów~~ i z delegatów Rad wydziałowych.

Do zakresu działania Senatu należy :

1/ Uchwalanie regulaminu obrad Senatu, oraz zatwierdzanie regulaminów wydziałów i regulaminu wieców młodzieży studenckiej;

2/ uchwalanie preliminarza budżetu szkoły w zakresie sum, mających być przeznaczonymi przez rząd na cele szkoły oraz w zakresie własnych funduszów szkoły;

3/ zarządzanie majątkiem szkolnym, tak rządowym jak i własnym, oraz majątkiem, szkole do administracji powierzonym ;

4/ nadawanie stypendjów po zasięgnięciu zdania Rad wydziałowych, lub przedstawianie odnośnych wniosków do innych władz;

5/ wnioski co do mianowania dyrektora bibljoteki, naczelnego bibljotekarza, tudzież co do obsadzania urzędów i zastępcy dyrektora dyrektora innych zakładów ogólnych szkoły;

6/ wyrokowanie w sprawach dyscyplinarnych i honorowych osób należących do szkoły. W razie utworzenia osobnego sądu dla spraw studentów, kompetencja Senatu ogranicza

się w tych sprawach do zatwierdzenia wyroków i do rozstrzygania odwołań;

7/ mianowanie referentów do spraw dyscyplinarnych i innych spraw szczególnych ;

8/ rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między wydziałami ;

9/ wykonywanie kontroli nad prowadzeniem wszystkich zakładów szkoły ;

10/ przyjmowanie do wiadomości sprawozdań rocznych dziekanów z działalności wydziałów ;

11/ zatwierdzanie umów co do wykładów z docentami i lektorami, o ile funduszów na pkrycie ich wynagrodzenia dostarcza szkoła ; w innych wypadkach Senat przygotowuje zawarcie tego rodzaju umów przez Ministerstwo W. R. i O. P.

12/ zatwierdzanie statutów stowarzyszeń studenckich opieka nad temi stowarzyszeniami i zawieszanie ich działalności zupełne, lub częściowe, ~~aż do decyzji władzy politycznej~~ ;

13/ propozycje ~~co do zmiany statutu, a w szczególności~~ co do tworzenia osobnych podwydziałów i wydziałów

14/ rozstrzyganie wszelkich innych spraw, tyczących się szkoły jako całości, które rektor, lub w jego zastępstwie prorektor, Senatowi przedłoży.

§ 19. Warunkami ważności uchwał Senatu są :1/imienne zwołanie przez rekotra, lub prorektora członków Senatu ; 2/ obecność na posiedzeniu więcej, niż połowy członków Senatu; 3/ bezwzględna większość głosów członków głosujących, przyczem głos przeowdniczącego liczy się i w razie równości głosów rozstrzyga.

Uchwały w sprawach nie wymienionych w porządku obrad mogą zapadać jedynie wtedy, gdy wszyscy obecni zgodzą się na rozważenie i zadecydowanie w tych sprawach.

Zwołanie Senatu może nastąpić przez rektora, a w razie przeszkody w jego urzędowaniu, przez prorektora, a to wedle ich własnego uznania, albo w razie żądania tego przez co najmniej jedną trzecią liczby członków

Protokuł z posiedzenia Senatu przesyła się do wiadomości Ministra W. R. i O. P.

§ 20. Rektor z ważnych powodów ma prawo zawiesić wykonanie uchwały Senatu. W tym razie przedstawi sprawę do rozstrzygnięcia na najbliższym posiedzeniu Senatu. W razach nagłych Rektor zwoła posiedzenie nadzwyczajne. Gdyby Senat potwierdził swą pierwotną uchwałę - Rektor obowiązany jest ją wykonać.

§ 21.

Na dwa tygodnie przed rozpoczęciem . . .

§ 23.

jest przedstawicielem szkoły;

4/ mianuje, zawiesza oraz usuwa na wniosek wydziału urzędników, funkcjonarjuszów technicknych oraz służących, należących do zakładów wydziałów.
Udziela im urlopu na czas od 1-4 tygodni.

Senatu, lub gdyby domagała się tego uchwała jednej z Rad wydziałowych.

Z każdego posiedzenia Senatu sporządza się sprawozdanie, które przedkłada się do wiadomości Ministerstwa W. R. i O. P.

20. Wykonanie każdej uchwały Senatu może rektor zawiesić, jednakże musi w takim razie zwołać po upływie tygodnia drugie posiedzenie Senatu i sprawę przedłożyć na niem powtórnie do rozstrzygnięcia. Gdyby i wtedy zapadła uchwała zgodna z poprzedzającą, musi uchwałę wykonać.

21. Rektor jest wybierany z grona profesorów honorowych i zwyczajnych przez Ogólne Zebranie profesorów. Czas urzędowania wynosi rok jeden. W zakresie urzędowania przysługuje rektorowi tytuł Magnificencji.

Wybór odbywa się w ciągu miesiąca czerwca, a urzędowanie swoje obejmuje rektor z początkiem roku akademickiego.

W razie gdyby rektor w ciągu urzędowania ustąpił, dokonywa się ponownego wyboru, przyczem nowo obrany rektor urzęduje do końca okresu urzędowania swego poprzednika.

22. Zastępcą rektora jest prorektor, którym zostaje rektor ustępujący. Gdyby zachodziła potrzeba zastępienia prorektora w urzędowaniu Senat akademicki powierza jego obowiązki jednemu z dziekanów.

23. Rektor : 1/ ~~zastępuje szkołę na zewnątrz~~; 2/ zwołuje Senat i Ogólne Zebranie profesorów, kieruje ich obradami, oraz wykonywa ich uchwały; 3/ załatwia we własnym zakresie działania te sprawy, tyczące się szkoły jako całości, które nie wymagają uchwał Senatu.

Z działalności swojej zdaje rektor sprawę na posiedzeniu Senatu.

W szczególności przez ręce rektora przechodzi korespondencja ze wszelkiemi władzami : wydziałów, zakładów i wszystkich organów podległych bezpośrednio Senatowi. Rektor ma prawo zaopatrywać tę korespondencję swoją opi-

ją.

Rektor czuwa nad porządkiem na terytorjum szkoły przy pomocy organów szkolnych. W razie grożącego niebezpieczeństwa rektor może pozwolić na wkroczenie organom władz bezpieczeństwa. Władze te mogą wkraczać same tylko w wypadkach wyjątkowo nagłych, zawiadamiając o tem natychmiast rektora.

§ 24. Załatwianie pewnych spraw /np.spraw związanych z zarządem majątku lub dotacji szkoły, spraw budowli i t.p./może rektor w zastępstwie swojem powierzyć prorektorowi.

Jakie sprawy tenże obejmie, zależy od jego porozumienia z rektorem. Układ taki musi być zatwierdzony przez Senat.

Za wykonywanie czannności w powierzonym mu zakresie odpowiada prorektor przed Senatem.

§ 25. Rektor i prorektor do załatwiania spraw, należących do ich zakresu, posługują się urzędnikami i służbą szkoły.

W szczególności ~~mają być utworzone następujące biura: 1/ sekretarjat, 2/ biuro rachunkowe, 3/ biuro techniczne~~ /sprawy budowlane, ekonomat, intendentura:/ O organizacji tych biur i stosunku ich do władz szkolnych decyduje Senat. Urzędnicy i służba podlegają władzy dyscyplinarnej Senatu.

§ 26. Rady wydziałów stanowią profesorowie honorowi, zwyczajni i nadzwyczajni, należący do danego wydziału, tudzież dwaj przedstawiciele docentów, wybierani na rok przez grono docentów, przyczem wybranymi być mogą tylko docenci, którzy wykładali conajmniej przez jeden rok akademicki. Przedstawiciele docentów mają na posiedzeniach taki sam głos, jak i inni członkowie Rady.

Do zakresu działania Rad wydziałów należy :

1/ Czuwanie nad należytym tokiem nauki na wydziałach i przedsiębranie środków zapewniających zupełność i wszechstronność wykładów, oraz ćwiczeń, odpowiadającą wymaganiom nauki, oraz interesom młodzieży studjującej. Gdyby siłami danego wydziału nie dało się zadośćuczynić potrzebom zupełności i wszechstronności wykładów, wolno Radzie wydziału zwrócić się celem zapewnienia odpowiednich wykładów do sił naukowych, należących do innego wydziału.

2/ Rada stawia wnioski o mianowanie profesorów wszyst

§ 24. Rektor ma prawo w porozumieniu z prorektorem powierzyć mu załatwianie pewnych spraw, jako to związanych z zarządem majątku, dotacji szkoły, spraw budowli i tp. Układ taki zatwierdzi Senat i przed nim prorektor odpowiada za czynności wykonane w powierzonym mu zakresie.

§ 25.

Rektorowi podlegają: 1. Sekretarjat, 2. Dział rachunkowy - /Kwestura/, 3/ Dział techniczny, ...

§ 26.

Rada wydziału ma prawo powołać na 1 rok w charakterze członków rady docentów w liczbie nie przekraczającej 1/5 pozostałych członków Rady. Wybór może być ponawiany.

1 . . . rozwojem nauki, szerzeniem wiedzy za pośrednictwem wydawnictw, odczytów i tp., oraz należyta organizacja nauczania na Wydziałach.

Wnioski o mianowanie i zawieszenie sił pomocniczych naukowych, Rada przedstawia do decyzji Senatu; wnioski o usunięcie ich - do decyzji ogólnego zebrania profesorów. Udziela profesorom, docentom, którzy ogłosili wykład, oraz pomocniczym siłom naukowym, urlopy od 1-2 tygodni.

4/ . . . przedstawianie ogólnemu zebraniu profesorów kandydatów do stopni naukowych.

5/ . . . ogólnemu zebraniu profesorów.

5a/ W szczególności Rada określa sumy potrzebne na wydawnictwa prac naukowych profesorów, docentów, pomocniczych sił naukowych, oraz studentów Uniwersytetu.

7/ Rada stawia wnioski co do udzielania profesorom i pomocniczym siłom naukowym płatnych urlopów na studja, oraz co do przyznawania profesorom, docentom i pomocniczym siłom naukowym subsydjów rządowych na podróże naukowe.

8/ Rada przyznaje rządowe stypendja, oraz nagrody studentom wydziału, nadto ogłasza rok rocznie, przynajmniej trzy tematy do prac konkursowych.

9/ . . . Rada powołuje egzaminatorów i referentów.

kich kategorji. Do niej należy załatwianie spraw habilitacyjnych. Ona także mianuje, zawiesza i usuwa funkcjonarjuszy naukowych, urzędników i służących, należących do zakładów wydziału, oraz udziela im urlopów dłuższych niż jednotygodniowych.

3/ Rada ma prawo wydawać opinje naukowe w granicach nauk swojego wydziału, a o ile zostanie do tego zawezwana przez Ministerstwo W.R.i O.P., ma obowiązek przedstawić swoją opinję.

4/ Do Rady należy ~~nadawanie stopni naukowych~~.

5/ Rada układa corocznie preliminarz potrzeb finansowych wydziału celem przedłożenia go ~~Senatowi akademickiemu~~.

6/ Rada wydaje opinje w sprawach szkoły, o ile ich Senat od wydziału zażąda. Ma ona także prawo zwracać się do Senatu z wnioskami w sprawach, należących do zakresu działania Senatu.

7/ Rada udziela swoim członkom urlopów, o ile nie przekraczają dwóch tygodni w ciągu półrocza, lub kwartału /:trimestru:/, oraz wydaje opinje w sprawie udzielenia urlopów dłuższych przez Ministerstwo W.R.i O.P.

8/ Rada stawia wnioski co do nadawania stypendjów studentom wydziału, oraz przyznania nagrody za prace konkursowe, o ile statuty fundacji stypendyjnych i przepisy konkursowe wymagają wniosku ze strony Rady.

9/ Rada dopuszcza studentów do egzaminów, zalicza im w razie potrzeby półrocze lub pewne przedmioty, oraz udziela zwolnień od istniejących przepisów co do sposobu studjowania na danym wydziale.

10/ Rada uchwala regulamin wydziału, podlegający zatwierdzeniu przez Senat.

11/ Rada wybiera dziekana wydziału i delegata do Senatu, ~~oraz do Delegacji szkół najwyższych~~.

W ogólności Rada decyduje o wszelkich sprawach naukowych i gospodarczych, dotyczących wydziału, o ile to nie jest wyraźnie zastrzeżone dla innych władz szkolnych.

W szkołach akademickich składających się z jednego

wydziału, zadania Ogólnego Zebrania profesorów i Senatu spełnia Rada profesorska.

§ 27. Warunkami ważności uchwał Rady Wydziału są: 1/ imienne zwołanie posiedzenia przez dziekana lub jego zastępcę przynajmniej na 24 godzin przed terminem posiedzenia wszystkich członków Rady, przyczem ma być podany do wiadomości porządek obrad; 2/ obecność conajmniej połowy wszystkich członków Rady, nie licząc profesorów honorowych; 3/ bezwzględna większość głosów członków głosujących, przyczem głos przewodniczącego liczy się i w razie równości głosów przeważa.

Uchwały w sprawach nie wymienionych w porządku obrad, mogą zapadać jedynie wtedy, gdy wszyscy obecni zgodzą się na rozważenie i zadecydowanie w tych sprawach.

Zwołanie Rady wydziału może nastąpić przez dziekana, a w razie przeszkody w jego urzędowaniu, przez prodziekana, a to wedle ich własnego uznania. Są oni obowiązani zwołać posiedzenie Rady, jeżeli zażąda tego conajmniej czwarta część członków Rady, lub jeżeli domaga się tego Senat, albo rektor, lub zastępujący tegoż w urzędowaniu prorektor.

Z każdego posiedzenia Rady sporządza się sprawozdania, które przedkłada się do wiadomości Ministerstwa W. R. i O. P.

§ 28. Dziekanem może być wybrany tylko jeden z profesorów honorowych, zwyczajnych, lub nadzwyczajnych, należących do wydziału. Czas urzędowania dziekana wynosi rok jeden.

Wybór dziekana odbywa się z końcem każdego roku szkolnego, w każdym razie przed wyborem rektora.

W razie gdyby dziekan w ciągu swego roku urzędowania ustąpił, dokonywa się ponownego wyboru na pozostający okres roku akademickiego.

§ 29. Zastępcą dziekana jest prodziekan, którym zostaje dziekan ustępujący. Gdyby zachodziła potrzeba zastąpienia prodziekana w urzędowaniu, Rada poruczа jego obwiązki dziekanowi jeszcze dawniejszemu.

§ 27.

Wyłączone są sprawy, dotyczące: a/ powołania wykładającego b/katedry nieobecnego profesora, c/ osobiste.

§ 28. . . . profesor zwyczajny lub honorowy.

Wybór może być ponowiony.

§ 29.

. . . najstarszemu wiekiem członkowi Rady.

§ 30.

Profesorom ~~oraz~~ docentom, którzy ogłosili wykład.

W razach ~~xxgxxxx~~ spornych decyduje Senat.

§ 31.

. . . manipulacyjne.

§ 33.

, przyjęty przez Ogólne Zebranie Profesorów.

§ 30. Do zakresu działania dziekana należy :

1/ Zwoływanie posiedzeń Rady wydziału i kierowanie jej obradami, przygotowywanie wniosków na posiedzenie i wykonywanie powziętych uchwał. Przygotowanie wniosków może dziekan powierzyć jednemu z członków Rady, a gdyby ten nie chciał podjąć się tego zadania, spór rozstrzyga Rada.

2/ Dziekan może udzielać jednotygoniowych urlopów członkom grona nauczycielskiego.

3/ Do dziekana należy przyjmowanie studentów na wydział i prowadzenie spisu ich, oraz wykazu ich studjów.

4/ Dziekan przewodniczy w komisjach egzaminów ścisłych, a także przy innych egzaminach, odbywających się w szkole, o ile wymagają tego specjalne przepisy. Do niego też należy powoływanie egzaminatorów i referentów w sposób wskazany w odpowiednich przepisach, tudzież wyznaczanie terminów egzaminacyjnych.

5/ Z końcem roku szkolnego przedkłada dziekan Senatowi wyczerpujące sprawozdanie z działalności wydziału po poprzedniem podaniu go Radzie wydziałowej do wiadomości

6/ Przez ręce dziekana przechodzi korespondencja zakładów wydziałowych z Senatem i władzami rządowemi. Dziekan ma prawo zaopatrywać tę korespondencję swoją opinją.

§ 31. Do pomocy w swoich czynnościach dodane ma dziekan biuro /:sekretarjat wydziału:/.

G r o n o n a u c z y c i e l s k i e .

§ 32. Do grona nauczycielskiego należą: 1/ profesorowie zwyczajni, 2/ profesorowie nadzwyczajni, 3/ profesorowie honorowi 4/ docenci, 5/ adjunkci, konstruktorzy, kustosze, prosektorzy 6/ asystenci starsi, młodsi, zastępcy asystentów, 7/ lektorowie, 8/ stypendyści /:demonstratorowie:/.

§ 33. Profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych mianuje naczelna władza państwowa na wniosek Rady odpowiedniego wydziału. Wniosek ten ma zawierać nazwisko jednego lub dwóch kandydatów i być opartym na referacie komisji, wyznaczonej przez Radę wydziału specjalnie dla rozważenia kandydatur.

Komisja przed wygotowaniem swego referatu zwraca się

do wszystkich profesorów honorowych, zwyczajnych i nadzwyczajnych, wykładających przedmiot, o którego katedrę chodzi, we wszystkich państwowych najwyższych uczelniach polskich, z żądaniem nadesłania umotywowanej opinji, jakich kandydatów należy uznać za najodpowiedniejszych. Po upływie ~~2~~ miesiącach od daty rozesłania wezwań może komisja przystąpić do rozpatrzenia nadeszłych wniosków i przygotować referat na Radę wydziału. Na tej podstawie Rada wydziału ~~uchwala wniosek do Ministerstwa~~ W.R.i O.P. o mianowanie profesora. Wniosek Rady powinien zawierać nazwiska dwóch kandydatów, jeżeli uchwała dotycząca nie zapadła jednomyślnie, a mniejszość żąda, aby jej kandydat został we wniosku uwzględniony. Do wniosku należy dołączyć referat komisji, tudzież referaty napisane przez profesorów wezwanych do tego przez komisję.

Jeżeli Rada wydziału przedstawia do nominacji osobę, która jest lub była profesorem zwyczajnym, nadzwyczajnym, lub honorowym w jednej z państwowych szkół najwyższych polskich, może odstąpić od zasięgania opinji wszystkich profesorów, wykładających odnośny przedmiot w państwowych polskich uczelniach akademickich.

Na katedry ~~mogą być powoływani uczeni bez różnicy płci~~.

Gdyby władza rządowa z jakichś powodów nie uważała propozycji Rady wydziału za trafną, Rada ma obowiązek wystąpić z wnioskiem powtórnym, ~~wszakże nie prędzej, jak po upływie pół roku~~. W razie gdyby i ta powtórna propozycja nie została przyjęta przez władzę rządową, sprawa jeszcze raz powraca do Rady celem przedstawienia po raz trzeci wniosku ~~po upływie terminu półrocznego~~. W ten sposób dzieje się aż do osiągnięcia obustronnego porozumienia, w żadnym zaś razie wbrew woli Rady i bez jej wniosku nie może nominacja nastąpić.

§ 34. Profesorami honorowymi mogą być mianowani wybitni uczeni, zwłaszcza z grona profesorów, którzy ustąpili z katedry. Nominacja na profesora honorowego należy do Naczelnika Państwa na podstawie wniosku Rady przedłoże-

V Komisja może też zasięgać opinji uczonych z poza szkół najwyższych.

V Wybiera kandydata i przedstawia go do zatwierdzenia Ogólnemu Zebraniu Profesorów w celu przesłania wniosku do Ministra.

. . . V względnie innych uczonych.

. . . V i wszelkie stanowiska naukowe mogą być również powoływane kobiety.

. . . Ogólnemu Zebraniu Profesorów i Ministrowi.

Obowiązki wymienione w ustępie od 2-5 nie dotyczą profesorów honorowych.

§ 36.

. . . objęcia katedry. . .

Ogólnego Zebrania Profesorów na wniosek Senatu, . . .

§ 37.

w sposób wymieniony w I cz. § 36.

§ 37 a.

Sprawa emerytury dla profesorów będzie określona specjalną ustawą.

nego ~~Ministerstwu W. R. i O. P.~~

§ 35. Do obowiązków każdego profesora należy :

1/ Prowadzenie badań naukowych.

2/ Wykładanie i prowadzenie ćwiczeń w liczbie godzin w dekrecie nominacyjnym wskazanej, lub uchwałą Rady wydziału określonej, a przez Ministerstwo W.R.i O.P. zatwierdzonej.

3/ Kierowanie związanym z katedrą zakładem lub seminarjum.

4/ Egzaminowanie z przedmiotu, który wykłada, ~~a w razie potrzeby również z przedmiotu pokrewnego.~~

5/ Branie udziału w posiedzeniach Rady wydziału i Ogólnych Zebraniach profesorów. ~~Obowiązek ten nie dotyczy profesorów honorowych.~~

Objęcie stałego zajęcia ubocznego przez profesora może nastąpić jedynie za zezwoleniem Ministerstwa W.R.i O. P. na zgodny wniosek Rady wydziału i Senatu.

§ 36. Profesorowie, którzy przesłużyli 30 lat w zawodzie nauczycielskim, poczynając od chwili ~~nominacji na asystenta starszego, adjunkta, prosektora, kustosza, konstruktora lub profesora~~, ustępują z katedry. Ministerstwo W.R.i O.P. może ich jednak na wniosek Rady zatwierdzić na dalsze 5 lat po upływie których mogą być w ten sam sposób nadal powoływani co pięć lat do dalszego pełnienia swoich czynności. Wszyscy jednak profesorowie muszą ustąpić z katedry z końcem tego roku akademickiego, w którym ukończyli 70 lat życia.

Podstawą do usunięcia profesora z katedry przez władzę rządową może być tylko uchwała ~~Senatu~~, wydana po przeprowadzeniu dochodzenia dyscyplinarnego, albo postępowania honorowego.

§ 37. Profesorowie, którzy ustępują ~~po przesłużeniu w szkole 30 lat, lub z powodu przekroczenia 70 lat życia~~, otrzymują pełną emeryturę.

§ 38. Gdyby z powodu ustąpienia profesora z katedry, lub wogóle z powodu ~~długiej~~ przerwy w wykładach jakiegoś przed-

miotu,powstała luka w przepisanym planie studjów,Rada wydziału może poruczyć obowiązek wykładania zastępcze tego przedmiotu innemu profesorowi,lub docentowi tego samego przedmiotu,za umówionem wynagrodzeniem. Gdyby w pośród członków wydziału nie było innego profesora, lub docenta tego samego przedmiotu,Rada może powołać do wykładów profesora,lub docenta przedmiotu pokrewnego. Do zastępstwa w wykładzie mogą być powołani wyjątkowo również adjunkci, prosektorzy,kustosze,konstruktorzy i starsi asystenci.Takie poruczenie zastępstwa i umowa co do wysokości wynagrodzenia musi uzyskać zatwierdzenie Ministerstwa W.R.i O.P.

§ 39. Każdy z profesorów, docentów,zastępców profesorów i lektorów ogłasza wykłady na tym wydziale, na którym został mianowany,lub na który otrzymał prawo wykładania /veniam legendi/, albo z którym wiąże go umowa.

Za zezwoleniem obu odnośnych Rad wydziałowych wolno mu ogłosić wykłady także na innym wydziale.

§ 40. Stanowisko docenta uzyskuje się na podstawie habilitacji. Warunkiem dopuszczenia do habilitacji są odpowiednie osobiste kwalifikacje kandydata,o których rozstrzyga Rada danego wydziału przed rozpatrzeniem jego warunków naukowych.

§ 41. Kandydat, pragnący uzyskać stanowisko docenta,musi wykazać się posiadaniem tytułu doktorskiego,uzyskanego w jednej z najwyższych uczelni polskich. Jako równorzędny z tym tytułem może Rada uznać bądź to tytuł doktorski uzyskany w szkole zagranicznej,bądź to jakiś inny tytuł naukowy. Od wykazania się tytułem doktorskim mogą być zwolnieni przez uchwałę Rady wyjątkowo wybitni badacze naukowi.

§ 42. Habilitacja składa się z trzech aktów :

1/ z przedkładu rozprawy habilitacyjnej.Rozprawa ta musi być wydrukowana w języku polskim.Ma ona stanowić istotny postęp nauki i świadczyć o samodzielności naukowego myślenia. Przy ocenie mogą być wzięte także i inne prace naukowe kandydata pod uwagę.Rozprawa doktorska nie może służyć,jako rozprawa habilitacyjna;

. . . lub odpowiedniemu specjaliście za wynagrodzeniem w granicach etatu, wynoszącym conajmniej 60% etatu.

§ 38a. Zastępcy z umową roczną podlegają zatwierdzeniu Ogólnego Zebrania Profesorów i Ministra WR. i OP.

§ 41. Rada wydziału rozstrzyga /przez tajne głosowanie/ o dopuszczeniu kandydata do habilitacji przed rozpatrzeniem jego warunków naukowych.

§ 43.

ew. w języku wykładowym danej szkoły. W wypadkach wyjątkowych Rada wydziału ma prawo dopuścić do habilitacji pracę ogłoszoną w innym języku.

§ 44.

Ogólnego Zebrania Profesorów.

§ 40.

Docentami są uczeni, którzy przeszli habilitację i zgłosili wykłady, za zgodą Rady wydziału.

. . . dwuch semestrów.

§ 45.

. . . przez Radę wydziału.

Ogólne zebranie profesorów

2/ z dyskusji habilitacyjnej, która może objąć nie tylko sam temat pracy habilitacyjnej, ale cały dział nauki, w zakresie którego kandydat się habilituje ; ~~kandydat winien nadto okazać znajomość ogólnych zasad logiki i opanowanie metodologji naukowej;~~

3/ z wykładu habilitacyjnego, który odbywa się wobec członków wydziału na temat wybrany przez kandydata, a zatwierdzony uchwałą Rady wydziału. Wykład ten ma na celu stwierdzić umiejętność jasnego przedstawienia pewnego naukowego zagadnienia na podstawie współczesnego stanu nauki.

43. Przed przeprowadzeniem tych trzech aktów wybiera Rada z pośród swego grona conajmniej dwóch referentów, aby na na podstawie ich oceny powziąć odpowiednie uchwały. Akty habilitacyjne mają się odbywać w powyżej wymienionej kolei. W razie niepomyślnej uchwały Rady co do pierwszego lub drugiego aktu odpada możność odbywania dalszych. Od drugiego i trzeciego aktu może Rada wyjątkowo kandydata uwolnić. W razie pomyślnej uchwały co do wszystkich trzech aktów, zapada na wniosek referentów uchwała Rady, nadająca kandydatowi prawo wykładania. Uchwała ta orzeka zarazem, na jaki zakres nauki to prawo się rozciąga. Ważność tej uchwały wymaga zatwierdzenia ~~Ministerstwa W. R. i O. P.~~

44. Docent prywatny ma prawo wykładania w oznaczonym zakresie. Żadnego atoli obowiązku wykładania przez samą habilitację wobec szkoły nie zaciąga. Jeżeli jednakże tego prawa wykładania w przeciągu idących po sobie ~~dwóch lat~~ nie wykonywa, to jego prawo wykładania gaśnie, przez co traci on prawo do tytułu docenta. Prawo to jednak może mu być ponownie przywrócone przez Radę wydziału bez powtórnej habilitacji.

§ 45. Prawo wykładania może być rozszerzone na inną dziedzinę w razie napisania przez docenta nowej pracy naukowej z tej lub innej dziedziny.

Prawo wykładania nadane w jednej z najwyższych uczelni ~~polskich~~ w Polsce, może być uznane za ważne w innej przez Radę odpowiedniego wydziału za zatwierdzeniem przez ~~Senat~~.

§ 46. Asystentów starszych i młodszych, tudzież zastępców asystentów i stypendystów /:demonstratorów:/ mianuje Rada wydziału na wniosek odpowiedniego profesora. Stanowiska te są ograniczone pod względem trwania : zastępcza asystentura do lat dwóch, młodsza asystentura do trzech, a starsza do sześciu. Po sześciu latach starsi asystenci mogą wyjątkowo być mianowani na dalsze cztery lata, lecz tylko wówczas, jeżeli zostali docentami przed upływem szóstego roku asystentury.

Adjunktów, konstruktorów, kustoszów i prosektorów mianują na wniosek odpowiedniego profesora Rady wydziałów na okres trzechletni, który może być dowolną liczbę razy przedłużony.

Bliższe oznaczenie obowiązków tych naukowych sił pomocniczych należy do regulaminów odnośnych zakładów. Dopuszczenie adjunkta, prosektora, kustosza, konstruktora i asystenta starszego do wykładów w zastępstwie profesora, lub do kierownictwa ćwiczeniami, może nastąpić tylko na podstawie uchwały Rady wydziału i na ściśle określony czas.

§ 47. Adjunktami, prosektorami, konstruktorami, kustoszami i asystentami starszymi mogą być wyłącznie osoby, które posiadają dyplom z ukończenia najwyższej uczelni. Bez takiego dyplomu pomocnicze siły naukowe mogą być tylko młodszymi asystentami, zastępcami asystentów i stypendystami.

§ 48. Lektorów mianuje Rada wydziału, a obowiązki ich określa kontrakt z nimi zawarty.

Zakłady szkół najwyższych.

§ 49. Zakłady naukowe związane ze szkołami najwyższemi są albo ogólne, jak biljoteka, lub archiwum, albo są to zakłady wydziałów.

Każdy zakład ma własną dotację. Składać się na nią będą bądź to fundusze wyznaczone przez rząd, bądź te płynące z majątku, będącego własnością szkoły. Dotacje te asygnuje zakładom rektor na podstawie uchwał Senatu. Rachunki z dochodów i wydatków każdego zakładu prowadzi biuro rachunkowe rektorskie.

§ 45a. Rada wydziału może za wyjątkowe zasługi naukowe nadać docentowi tytuł profesora. Uchwała taka musi być zatwierdzona przez Ogólne Zebranie i Ministra WR. i OP.

§ 46.

. . . mianuje Senat na wniosek właściwego profesora, poparty przez Radę wydziału.

. . . mianuje Senat na wniosek właściwego profesora, poparty przez Radę wydziału.

§ 48.

. . . Senat na wniosek Rady wydziału.

§ 51. Na czele seminarjów stoją profesorowie, którym Rada wydziału powierzyła kierownictwo.

. . . powołuje zastępcę dyrektora Rada wydziału.

§53.

. . . ewentualnych.

§ 54.

Senat może mianować archiwarjusza z odpowiednim uposażeniem.

§ 5

§ 50. Załatwianie w sposób łączny dla wszystkich zakładów tych czynności administracyjnych i gospodarczych, które z pożytkiem dla zakładów mogą być w ten sposób dokonywane będzie miało sobie powierzone biuro techniczne rektorskie /:ekonomat i intendentura :/.

Opieka nad gmachami, należącymi do zakładów i konserwacja ich jest rzeczą tego biura, a koszta tego pokrywane będą z funduszów, wyznaczonych na utrzymanie gmachów w budżecie szkoły.

§ 51. Na czele każdego zakładu wydziałowego stoi dyrektor. Jest nim ten profesor, któremu kierownictwo naukowe odnośnego zakładu powierzył na wniosek Rady wydziału dekret nominacyjny. Jeśli zachodzi potrzeba ustanowienia prowizorycznego zastępstwa, powołanie zastępcy dyrektora należy do Rady danego wydziału.

§ 52. Każdy zakład wydziałowy winien posiadać własny regulamin porządkowy, zatwierdzony przez Radę wydziału.

§ 53. Z końcem roku budżetowego winien dyrektor zakładu wydziałowego złożyć Radzie wydziału i Senatowi szczegółowe sprawozdanie z użycia dotacji wraz z wykazem nabytków i strat w inwentarzu. Sprawozdania te mogą być podstawą do przeprowadzenia z ramienia Senatu postępowania kontrolującego za pośrednictwem osobnych referentów lub komisji.

Gdyby Senat miał wątpliwości co do przyjęcia sprawozdania dyrektora zakładu wydziałowego do wiadomości, ma zażądać wyjaśnień od Rady wydziału i przedłożenie wniosku celem usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości. W razie potrzeby może Senat, lub Rada wydziału zawiesić dyrektora w kierownictwie zakładu wydziałowego, a sprawę przedłożyć Ministerstwu W. R. i O. P. do rozstrzygnięcia.

§ 54. Archiwum szkoły przechowuje wszystkie dokumenty i pamiątki oraz akta, które nie są już potrzebne do bieżącego urzędowania biur szkoły.

Na czele archiwum stoi mianowany przez Senat z pośród profesorów archiwarjusz, któremu może być przyznane stosowne wynagrodzenie i pomocnicy.

§ 55. Bibljoteki szkół najwyższych dzielą się na bibljoteki uniwersyteckie i bibljoteki innych uczelni najwyższych.

§ 56. Bibljoteki uniwersyteckie są instytucjami naukowemi, mającemi służyć zarówno celom nauczania, jak i gromadzenia pomników wiedzy i piśmiennictwa. Są one państwowemi bibljotekami publicznemi, a zarazem zakładami ogólno-uniwersyteckimi.

§ 57. Na czele bibljoteki uniwersyteckiej stoi dyrektor bibljoteki, mianowany na wniosek Senatu przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Inni urzędnicy bibljoteki mianowani są również przez Ministerstwo W. R. i O. P. na wniosek dyrektora bibljoteki, poparty przez Senat. Warunkiem nominacji urzędnika w bibljotece uniwersyteckiej jest wykazanie się poza wymaganiami ogólnemi dla urzędników państwowych świadectwem ze złożonego z postępem dobrym egzaminu państwowego ze studjów bibljotekarskich. Urzędnicy biljoteki pod względem dyscyplinarnym i pod względem otrzymywania urlopów dłuższych od tygodnia podlegają Senatowi akademickiemu, uzupełnionemi w tych wypadkach dyrektorem bibljoteki.

§ 58. Dyrektor bibljoteki uniwersyteckiej kieruje zarządem bibljoteki i zawiaduje zbiorami. Jemu podlegają urzędnicy i służba, do jego zarządzeń winni się również stosować studenci, profesorowie i publiczność, korzystająca z bibljoteki. §58a Bibljoteka ma posiadać regulamin porządkowy, określający warunki i sposób korzystania z niej. Regulamin ten wypracowany przez dyrektora a przyjęty przez Senat podlega zatwierdzeniu przez Ministerstwo W.R.i O.P.

§ 59. Wszytkie sprawy bibljotek uniwersyteckich, jakie mają być przedłożone przez Senat Ministerstwu W. R. i O.P. referuje dyrektor bibljoteki osobiście na posiedzeniu Senatu.

§ 60. Dla wydawania opinji w sprawach biljotecznych a przedewszystkiem dla zakupna dzieł i czasopism, odpowiadających potrzebom grona nauczycielskiego uniwersytetu, stu

§ 56.

Są one Zakładami ogólno-uniwersyteckimi; władze uniwersyteckie obowiązane są jednak uprzystępnić je dla publiczności do celów naukowego badania o ile w danym mieście nie ma dostatecznie wyposażonej biblioteki publicznej.

§ 57.

. . . naczelną władzę państwową.

. . . z wyższemi kwalifikacjami bibljotekarskiemi. . .

. . . Senat . . .

Od urzędników rachunkowych i manipulacyjnych świadectw takich się nie wymaga.

. . . i służba otrzymują urlopy do 8 dni od dyrektora bibljoteki, dłuższe zaś od Senatu na wniosek dyrektora.

§ 58. Dyrektorowi w zakresie funkcji kierownika Zakładu uniwersyteckiego bezpośrednio podlegają:

§ 58a.

§ 59. Wszystkie sprawy bibljotek uniwersyteckich ma dyrektor prawo osobiście referować w Senacie.

§ 60.

Komisję bibljoteczną złożoną z przedstawicieli wydziałów i obradującą pod przewodnictwem dyrektora bibljoteki.

Dyrektor przedkłada Senatowi okresowe sprawozdanie z działalności i stanu bibljoteki.

§ 61.

. . . ale są dostępne dla osób kształcących się i pracujących naukowo w zakresie umiejętności odnośnej szkoły.
O kwalifikacjach bibljotekarskich . . .

§ 61A. Bibljoteki wilowydziałowych uczelni najwyższych podlegają analogicznie tym samym przepisom, co bibljoteki uniwersyteckie.

Funkcjonarjusze szkół akademickich.

§ 61 a. Wszyscy funkcjonarjusze szkoły podlegają władzy Rektora.

§ 61b. Sekretarz najwyższej szkoły /z tytułem sekretarza uniwersytetu, politechniki i t. d./ jest przełożonym wszystkich urzędów administracyjnych szkoły i całego nienaukowego jej personelu i zarazem notarjuszem szkoły. Sekretarza mianuje na wniosek Senatu Minister WR. i OP.

§ 62. Urzędnicy wyższych uczelni oraz służba korzystają z praw urzędników państwowych.

§ 64. Urzędników szkoły wyższej /oprócz urzędników bibljotek szkół najwyższych/ mianuje i usuwa Senat na wniosek Rektora, służbę - rektor.

dentów i publiczności, wyznacza Senat grono referentów bibljotecznych, w którem powinny być reprezentowane wszyst kie wydziały. Referenci ci z delegatem, mianowanym przez Ministerstwo W. R. i O. P. z grona członków jednego z miej scowych towarzystw naukowych, stanowią wspólnie komisję bibljoteczną, organ doradczy w sprawach biljoteki uniwer sytecki ej. Wnioski komisji powinny być w zasadzie uwzględniane przez dyrektora bibljoteki.

1. Bibljoteki wszystkich uczelni najwyższych, prócz uniwersytetów, nie są bibljotekami publicznemi. Na czele ich stoją bibljotekarze naczelni, mianowani przez Ministerstwo W. R. i O. P. na wniosek Senatów. Bibljotekarzami naczelnymi mogą być profesorowie, którzy w takich razach otrzymują dodatkowe wynagrodzenia za kierownictwo biljoteki.

§61 A

1a, 61b.

Funkcjonarjusze szkół akademickich.

62. Pomocnicy naukowi mianowani są przez Senat dla zakładów ogólnych, a przez Rady wydziałów dla zakładów wydziałowych. Mają oni charakter wyłącznie funkcjonarjuszy szkół akademickich. Natomiast urzędnicy w tych szkołach oraz służba posiadają zarazem charkter funkcjonarjuszy państwowych. Do nich stosują się przepisy dla urzędników państwowych i służby państowej, ze zmianami przewidzianemi w niniejszym statucie.

63. Nominacje wszystkich funkcjonarjuszy szkół akademickich, pobierających płacę z funduszów rządowych, podlegają zatwierdzeniu przez Ministerstwo W.R.i O.P.

64. Nominacja i usuwanie urzędników i służby biur rektorskich oraz zakładów ogólnych, z wyjątkiem urzędników bibljotek uniwersyteckich, należą do Senatu, nominacja zaś i usuwanie urzędników i służby biur dziekańskich i zakładów wydziałowych, należy do Rad wydziałowych. O ile oni są płaceni z funduszów rządowych, nominacje i usunięcia wymagają zatwierdzenia Ministerstwa W.R.iO.P.

Udzielanie urlopów jednotygodniowych i krótszych należy do bezpośrednich zwierzchników biur i zakładów

udzielanie zaś urlopów dłuższych należy do Senatu, lub Rad wydziałowych.

S t u d j a i s t u d e n c i .

§ 65. Rok szkolny dzieli się na dwa półrocza szkolne najmniej po 15 tygodni wykładowych każde, lub na trzy kwartały /trimestry/ najmniej po 10 tygodni wykładowych każdy. W każdym roku szkolnym powinno być najmniej 180 dni wykładowych, nie licząc okresu przeznaczonego na egzamina.

§ 66. Nauka w szkołach najwyższych dzieli się na wykłady i na ćwiczenia, odbywane pod kierunkiem profesorów lub docentów.

§ 67. Aby uzyskać prawo studjowania, trzeba być zapisanym w szkole bądź to w charkaterze studenta zwyczajnego, bądź to nadzwyczajnego, bądź to wreszcie w charakterze wolnego słuchacza. Celem zapisania się na studenta zwyczajnego trzeba wykazać się świadectwem dojrzałości, uzyskanem w jednej z państwowych szkół średnich ególnie kształcących.

Uczniowie szkół prywatnych oraz szkół obcych mogą być przyjęci do szkół akademickich jako studenci zwyczajni tylko wtedy, jeśli świadectwa szkół średnich, które ukończyli, uznane zostały przez Ministerstwo W.R.i O.P. za równorzędne ze świadectwami szkół państwowych.

§ 68. Uczniowie zwyczajni jednej z polskich szkół najwyższych mogą się przenosić do innych po uzyskaniu świadectwa odejścia.

§ 69. O przyjęciu na studentów nadzwyczajnych i wolnych słuchaczów rozstrzyga dziekan odnośnego wydziału, przyczem ma wziąć pod uwagę zarówno stopień przygotowania naukowego jak i fakt, czy dla studentów nadzwyczajnych i wolnych słuchaczy starczy miejsca. Studenci nadzwyczajni mogą być dopuszczani na równi ze studentami zwyczajnymi nie tylko do wykładów, lecz i do ćwiczeń. Nie mają oni prawa składania egzaminów, lecz studja ich, jako studentów nadzwyczajnych, mogą im być, w wypadkach godnych uwzględnienia, zaliczone, o ile zostaną studentami zwyczajnymi. Wolni słuchacze nie mają prawa składania egza-

§ 69.

, z wyjątkiem nadzwyczajnych przypadków za zgodą Ministra WR. i OP. na wniosek Senatu.

§ 70.

. . . mają prawo wpisywania się na wykłady innych wydziałów.

minów i nie mogą mieć zaliczonych swoich studjów, nawet gdyby później zostali studentami zwyczajnymi.

§ 70. Zarówno studenci zwyczajni, jak i nadzwyczajni, oraz wolni słuchacze wpisują się na jeden z wydziałów, a mianowicie na ten, którego zakres najbardziej się zgadza z ogólnym kierunkiem ich studjów.

Uczniowie jednego wydziału mogą, o ile starczy miejsca, lub o ile przepisy regulaminowe temu się nie sprzeciwiają, wpisywać się na wykłady innych wydziałów.

§ 71. Aby być dopuszczonymi do udziału w ćwiczeniach musi student uzyskać pozwolenie odpowiedniego profesora. Warunki dopuszczenia i korzystania z ćwiczeń oznaczą osobne regulaminy.

§ 72. Każdy, zapisujący się szkoły akademickiej w charakterze studenta zwyczajnego, podlega aktowi imatrykulacji. Ma on złożyć przez podanie ręki lub na piśmie, uroczyste ślubowanie przestrzegania przepisów szkoły i godności akademickiej. Studentom nadzwyczajnym i wolnym słuchaczom nie przysługuje prawo imatrykulacji, ale winni oni także złożyć piśmienne przyrzeczenie przestrzegania przepisów i zarządzeń akademickich.

§ 73. Każdy student i wolny słuchacz opłaca wpisowe przy przyjęciu do szkoły akademickiej. Studenci i wolni słuchacze wnoszą nadto w każdym półroczu lub kwartale opłatę, której wysokość niezależna jest od liczby godzin wykładów, na które się zapisali. Za ćwiczenia w pracowniach i seminarjach, uiszczają studenci i wolni słuchacze osobne opłaty, które przeznaczone są w całości na potrzeby odnośnych pracowni i seminarjów. Niezamożna młodzież może być uwalniana od opłaty za wykłady w całości lub częściowo. Natomiast wpisowe i opłaty za ćwiczenia muszą uiszczać wszyscy. Wysokość wszystkich opłat przez studentów uiszczonych, ustanawia Ministerstwo W. R. i O. P..

§ 74. Student zwyczajny, jako członek szkoły najwyższej jest współodpowiedzialny za godność i dobro szkoły; podaje się karności akademickiej i obowiązuje się do po-

słuszeństwa wobec władz akademickich i ich zarządzeń, do przestrzegania dobrych obyczajów i do sumiennego poświęcania się obranym studjom naukowym. Zarazem zyskuje w ramach dotyczących przepisów, prawo korzystania- po dokonanym wpisie- z odbywających się w szkole wykładów i ćwiczeń i wogóle z urządzeń zskoły, prawo zdawania egzaminów oraz dostąpienia stopni akademickich. W razie potrzeby ma prawo do opieki ze strony władz akademickich i do uczestniczenia w dobrodziejstwach dla młodzieży akademickiej przeznaczonych.

Uczeń nadzwyczajny ma jedynie prawo korzystania, w ramach przepisów, po dokonanym wpisie, z wykładów i ćwiczeń.

§ 75. Student wpisany do szkoły akademickiej otrzymuje odpowiednie zaświadczenie /legitymację/. Student opuszczający szkoły otrzymuje świadectwo odejścia, w którem będą wymienione wykłady, jakich słuchał, oraz ćwiczenia, na jakie uczeszczał, dalej egzamina, jakie w ciągu swych studjów zdał, nagrody, jakie pozyskał, wreszcie kary dyscyplinarne o ile je na niego nałożono.

§ 76. Stopnie akademickie dzielą się na niższe i wyższe. Do niższych należą :stopień licencjata na wydziale teologicznym, stopień lekarza na medycznym, stopień magistra na pozostałych wydziałach uniwersyteckich, oraz w innych szkołach akademickich w których nadawane być mogą również stopnie architekta i inżyniera. Stopnie te otrzymuje się po złożeniu odpowiednich egzaminów. Stopniem wyższym jest we wszystkich szkołach akademickich doktorat, który można otrzymać po uzyskaniu stopnia niższego, złożeniu egzaminów doktorskich i przedstawieniu pracy naukowej w języku polskim wydrukowanej.

§ 77. Naruszenie przepisów lub godności akademickiej pociąga za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną studentów.

Władzą dyscyplinarną jest Senat akademicki, który może poruczyć wykonywanie tej władzy częściowo lub zupełnie specjalnym sądom akademickim dla spraw studentów, lub dziekanom.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

§ 75.

. . . Veksmatrykułę . . .

§ 76. Stopnie akademickie są następujące: stopień licencjata na wydziale teologicznym, prawnym i filozoficznym, stopień lekarza na medycznym, oraz w innych szkołach najwyższych również stopień architekta i inżyniera. Stopnie te otrzymuje się po złożeniu odpowiednich egzaminów. Stopniem naukowym jest we wszystkich szkołach najwyższych doktorat, który można otrzymać po uzyskaniu stopnia licencjata lub innego równorzędnego stopnia akademickiego, złożeniu egzaminów doktorskich i przedstawieniu pracy naukowej w języku polskim.

. . . sędziowskie lub . . .

. . . niedopuszczenie do doktoratu . . .

. . . najwyższych. Na żądanie rektora jednej z najwyższych szkół Senaty innych szkół najwyższych są obowiązane wydelegować do wspólnego trybunału dyscyplinarnego po jednym delegacie, gdy zachodzi wykroczenie członka z zrzeszeń międzyakademickich.

§ 78. Wszyscy, którzy . . .

To samo tyczy się doktorów.

Senat zawiadamia o tem wszystkie najwyższe szkoły Państwa Xxkxxkxx, oraz Ministra WR. i OP.

§ 80.

. . . tej samej szkoły.

De kar dyscyplinarnych należy : napomnienie dziekańskie, napomnienie rektorskie, niezaliczenie bieżącego półrocza lub kwartału na poczet czasu studjów, usunięcie ze szkoły, pozbawienie prawa studjów w państwowych szkołach akademickich.

78. Studenci, którzy ukończyli studja i zamierzają przystąpić do akademickich egzaminów końcowych, lub znajdujący się w trakcie zdawania tych egzaminów, podlegają władzy dyscyplinarnej Senatu akademickiego o tyle, że Senat akademicki może im na wniosek odnośnej Rady wydziału odebrać prawo przystępowania do tych egzaminów albo dalszego ich składania. Senat akademicki może też kandydatom, którzy zdali wszystkie przepisane egzaminy, odmówić w porozumieniu z Radą wydziału, prawa otrzymania absoluterjum, lub dyplomu akademickiego.

Licencjaci, magistrzy, inżynierowie, architekci, lekarze i doktorzy, którzy stali się niegodnymi stopnia akademickiego, mogą być przez Senat akademicki w porozumieniu z Radą odnośnego wydziału, stopnia tego pozbawieni. Senat ma prawo żądać od władz sądowych i dyscyplinarnych odpisów wyroków przeciw wymienionym osobom, oraz odnośnych aktów.

79. Studenci mają prawo zakładnia stowarzyszeń akademickich. Nazwa „stowarzyszeń akademickich" przysługuje tylko takim stowarzyszeniom, które zastosują się do przepisów niżej podanych.

80. Stowarzyszenia akademickie nie mogą mieć celów politycznych, a należeć do nich może tylko młodzież akademicka i członkowie gron nauczycielskich.

81. Powstanie stowarzyszenia akademickiego jest zależne od zatwierdzenia jego statutu przez Senat. Każdą zmianę statutu należy również przedłożyć Senatowi do zatwierdzenia.

82. Z początkiem roku szkolnego powinno każde stowarzyszenie podać do wiadomości rektora listę członków jego zarządu, a także w ciągu roku donosić bezzwłocznie o zmianach dokonanych w tym zarządzie.

§ 83. Tylko stowarzyszenia akademickie mają prawo do opieki ze strony władz akademickich. Opiekę tę wykonywa Senat za pośrednictwem kuratora. Stowarzyszenia akademickie nie podlegają zwyczajnemu nadzorowi władz policyjnych i politycznych.

§ 84. W murach szkół akademickich mogą się odbywać zgromadzenia młodzieży akademickiej /wiece/ bez udziału osób z poza szkoły i tylko wtedy, jeżeli rektor na takie zgromadzenie za każdym razem zezwoli. Prawo nadzoru nad takimi wiecami przysługuje wyłącznie władzom akademickim. Na każdym wiecu może rektor być osobiście obecnym lub delegować nań swego zastępcę.

§ 85. Na wiecu dozwolonem jest tylko omawianie spraw ściśle z życiem akademickiem związanych. Porządek obradowania na wiecu ma się stosować do regulaminu, jaki młodzież dla swoich wieców uchwali na zwołanem osobno w tym celu ogólnem akademickim zebraniu. Regulamin ten należy przedstawić Senatowi do zatwierdzenia.

K u r a t o r j a , s t o w a r z y s z e n i a , p o p i e r a j ą c e s z k o ł ę , k o l l e g j a d o k t o r ó w a k a d e m i c k i e d o m y p r o f e s o r s k i e i s t u d e n c k i e .

§ 86. Tworzenie i statuty instytucji, w nagłówku wskazanych należy do kompetencji Senatów każdej szkoły w ramach obowiązujących ustaw. Jeżeli są to instytucje wspólne dla kilku szkół najwyższych, Senaty tych szkół wyłonią organ utrzymujący związek z tymi instytucjami.

P o s t a n o w i e n i a k o ń c o w e .

§ 87. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego 1920/21, t:j: z dniem 1 października 1920 i z tą chwilą tracą moc przepisy prawne, regulujące sprawy określone tą ustawą. Inne przepisy prawne, dotyczące szkół najwyższych, których przedmiot nie jest tą ustawą określony, zatrzymują swą moc obowiązującą aż do zastąpienia ich przez przepisy nowe, wydane przez

Ministerstwo W. R. i O. P. lub władze samorządne akademickie w zakresie ich kompetencji.

Wybory do mających urzędować w roku akademickim 1920/21 władz akademickich mają się wszakże odbyć już wedle tej ustawy.

P R O J E K T
USTAWY O USTROJU NAJWYŻSZYCH SZKOŁ W PANSTWIE POLSKIM.

M o t y w y .

Znaczna część najwyższych uczelni w Polsce powstała dopiero w czasie wojny, w ostatnich latach i prawie każda w odmiennych warunkach. Zupełnie zorganizowane przed wojną były tylko szkoły w b.zaborze austryjackim, ale i te podczas wojny uległy dezorganizacji z przyczyn zewnętrznej natury. Istnieje więc ogromna różnolitość ustrojów naszych szkół akademickich.

Jest rzeczą niezbędną, by ująć ustroje wszystkich szkół najwyższych w Polsce w jednolite ramy ustawodawcze i przyczynić się do wewnętrznego zjednoczenia Polski na tem polu, skromnym może rozległością, lecz jednym z najważniejszych dla naszej kulturalnej przyszłości.

Temu wielkiemu celowi służyły prace uniwersytetów we Lwowie i w Krakowie, podjęte rok temu, nad ułożeniem statutu ramowego dla wszystkich uniwersytetów polskich. W najgorszych warunkach zewnętrznych profesorowie K.Twardowski i St.Estreicher usilnie i bez wytchnienia kierowali pracami kolegów nad ustawą i formułowali wyniki tych prac. Również Politechnika lwowska i niektóre inne szkoły akademickie nadesłały Ministerstwu nowe projekty statutów tych szkół. Z początkiem lipca b.roku odbył się w tej sprawie liczny zjazd delegatów profesorów wszystkich uczelni akademickich w Polsce i przez dni kilka, tak na posiedzeniach ogólnych, jak i w sekcjach / uniwersyteckiej, politechnicznej, szkół zawodowych/, pracował nad wzajemnem porozumieniem się i ułożeniem wytycznych dla organizacji szkół najwyższych.

Głównym dążeniem przedłożonych projektów statutu ramowego i głosów przedstawicieli szkół akademickich na zjeździe było pragnienie większej swobody i wszechstronniejszej autonomji szkół najwyższych.

Ministerstwo postanowiło przychylić się do tego powszechnego słusznego żądania i udzielić najwyższym uczelniom w Polsce zupełnego samorządu pod względem naukowym t.j. względem dla nich istotnym. I to jest ideą zasadniczą niniejszego projektu.

Nieograniczona wolność badań naukowych i sposobu nauczania, samorząd wydziałów, jako przedstawiających pewne całokształty nauk, samorządna władza wszystkich najwyższych uczelni w postaci Delegacji przy Ministerstwie W. R. i O. P.- oto główne rysy proponowanego ustroju.

Należy dodać do tego udzielenie pewnego samorządu także na polu gospodarczem, a to :- przez nadanie wszystkim uczelniom akademickim charakteru podmiotów prawnych, mogących posiadać swój odrębny od państwowego, majątek i swobodnie nim rozporządzać; po wtóre, - przez możność udzielania pewnych ogólnych sum, przeznaczonych przez rząd na cele uczelni, tymże uczelniom do gospodarowania tymi sumami pod zwierzchnią jedynie kontrolą rządową. Ten samorząd gospodarczy z pewnością będzie w przyszłości rozwinięty, skoro tylko zmieni się obecne położenie majątkowe państwa i pomyślniej się ułożą trudne chwilowo stosunki społeczne.

Przez stworzenie podstaw dla swobodnego pod każdym względem rozwoju naszych szkół najwyższych spłaci społeczeństwo chociaż częściowo dług wdzięczności naszej kulturze, dzięki której przetrwaliśmy lata niewoli i która dziś jeszcze stanowi naszą największą siłę i chlubę.

BIBLIOTEKA TNP Zielińskich

USTAWA O USTROJU NAJWYŻSZYCH SZKOŁ W PANSTWIE POLSKIEM

W s t ę p .

Najwyższe zakłady naukowe, poświęcone pielęgnowaniu i rozszerzaniu wiedzy ludzkiej, noszą w Państwie Polskiem w ogólności nazwę szkół akademickich, a w szczególności- wszechnic, uniwersytetów szkół głównych, akademji, politechnik i szkół wyższych zawodowych.

Zadaniem ich jest służyć nauce i ojczyźnie. W tym celu mają one szukać i dochodzić prawdy we wszystkich gałęziach wiedzy ludzkiej oraz przewodniczyć na drodze poznawania tej prawdy przez młodzież akademicką. Przez nią zaś mają rozpowszechniać ją wśród całego narodu polskiego, w imię zasad przyświecających moralnemu i umysłowemu doskonaleniu się rodzaju ludzkiego.

Zadaniem szkół najwyższych jest również przygotowanie młodzieży do zawodów praktycznych, których wykonanie wymaga naukowego opanowania różnych gałęzi wiedzy i samodzielnego sądu o wchodzących w ich zakres zagadnieniach teoretycznych i praktycznych.

W ten sposób szkoły najwyższe będą spełniały jaknajwierniej to zadanie, jakie już przed wiekami wskazał najstarszej z nich jej założyciel, król Kazimierz Wielki, życząc jej, aby była nauk perłą, aby wydawała ludzi przezornych i dojrzałego sądu, cnotą zdobnych i w naukach biegłych, a zarazem, aby stała się krynicą umiejętnej wiedzy, z której pełni mogliby czerpać wszyscy.

Z a s a d y o g ó l n e .

§ 1. Zasady ustroju akademickiego określa w sposób jednolity dla wszystkich szkół akademickich niniejsza ustawa. W granicach jej zostaje przyznany każdej z nich samorząd i możność wydania własnego statutu zawierającego szczegółowe przepisy i rozwijającego dane tu zasady. Przepisy te nie mogą sprzeciwiać się zawartym tu postanowieniom. Sta-

tut każdej szkoły akademickiej podlega zatwierdzeniu przez Ministerstwo W. R. i O. P.

§ 2. W szkołach najwyższych wykładać mogą tylko uczeni, którzy przyczynili się do rozwoju nauk lub umiejętności praktycznych, studjować zaś - osoby, które ukończyły szkołę średnią.

§ 3. Szkoły najwyższe posiadają wyłączne prawo nadawania stopni naukowych. prywatne szkoły mogą nadawać stopnie naukowe tylko za zezwoleniem rządowem.

Stwierdzanie kwalifikacji zawodowej należy do rządowych komisji egzaminacyjnych, tworzonych przy szkołach najwyższych.

§ 4. Założenie nowych szkół najwyższych państwowych lub prywatnych wymaga uchwały ciała ustawodawczego. Rząd może jednak udzielić tymczasowego, ważnego na rok jeden, zezwolenia na założenie ich i otwarcie.

§ 5. Szkoły najwyższe składają się : z osób nauczających ich pomocników, urzędników, studentek i studentów zwyczajnych oraz służby.

§ 6. Szkoły najwyższe posiadają charakter osoby prawnej. Mogą więc przyjmować zapisy i darowizny i samodzielnie zarządzać swoim w ten sposób uzyskanym majątkiem. Mają one prawo rozporządzać sumami, które rząd im przeznaczy oraz używać będących własnością państwową gmachów i zakładów wraz z urządzeniami i inwentarzem. Pod tymi względami podlegają one jedynie zwierzchniej kontroli rządowej.

7. Szkoły najwyższe dzielą się pod względem ustroju wewnętrznego na wydziały, w obrębie których mogą istnieć podwydziały.

8. Szkoły najwyższe mogą za zezwoleniem rządu tworzyć związki. Zwinięcie najwyższej szkoły państwowej lub zlanie się dwóch lub więcej ich w jedną, wymaga uchwały ciała ustawodawczego.

§ 9. Zwierzchnią władzą rządową dla szkół najwyższych jest Ministerstwo W. R. i O. P. Do jego kompetencji należą wszystkie sprawy nie zastrzeżone władzom samorządnym tych szkół.

Samorządnemi władzami szkół najwyższych są:1/Delegacja wszystkich szkół najwyższych w państwie polskiem, 2/ Ogólne Zebranie profesorów każdej szkoły,3/Senat,4/Rektor, 5/ Rady Wydziałowe, 6/Dziekani,7/Dyrektorzy podwydziałów i zakładów.

§ 10. Przy szkołach najwyższych mogą być tworzone:kuratorja,kollegja doktorów, stowarzyszenia popierające szkołę. stowarzyszenia akademickie, oraz domy profesorskie i studenckie.

P o s t a n o w i e n i a s z c z e g ó ł o w e .

Władze samorządne szkół najwyższych.

§ 11. Najwyższą władzą samorządną szkół najwyższych w państwie polskiem jest Delegacja tych szkół przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.Składa się ona: 1/ z Ministra W.R.i O.P. lub wyznaczonego przezeń zastępcy -jako przewodniczącego; 2/ z delegatów po jednym z każdego wydziału wszystkich państwowych szkół najwyższych,o ile wydziały te liczą najmniej 6-miu profesorów; 3/ z trzech delegatów najwyższych szkół prywatnych.

Czas urzędowania każdego z delegatów wynosi 3 lata.

Posiedzenia delegacji zwołuje Minister W.R.i O.P. przynajmniej raz w ciągu roku kalendarzowego.

§ 12. Warunkami ważności uchwał Delegacji są : 1/ zawiadomienie członków Delegacji o posiedzeniu, przynajmniej na dwa tygodnie przed jego terminem ; 2/ obecność dwóch trzecich liczby członków 3/ bezwzględna większość głosów obecnych na posiedzeniu członków.

§ 13. Do zakresu działalności Delegacji należy :

1/ Ułożenie swego regulaminu.

2/ Układanie programów studjów i ustanawianie wymagań przy wydawaniu świadectw z ich ukończenia, oraz przy nadawaniu stopni naukowych.

3/ Ustanawianie warunków przyjmowania kandydatów do szkół akademickich i wydawanie przepisów co do przechodzenia studentów z jednej uczelni do drugiej.

4/ Regulowanie stosunków naukowych i nauczyciel -

skich między szkołami najwyższemi.

5/ Zatwierdzanie wyroków Senatu, mocą których zostaje student usunięty ze szkoły bez prawa wstąpienia do krórejkolwiek z najwyższych szkół w państwie polskiem.

6/ Przedstawianie wniosków i wydawanie opinji w sprawie założenia nowych szkół akademickich lub zwijania istniejących, dalej w sprawie tworzenia lub zwijania poszczególnych wydziałów.

7/ Porozumiewanie się z podobnemi jak Delegacja organizacjami zagranicznemi i wysyłanie przedstawicieli na zjazdy międzynorodowe w sprawach szkół najwyższych.

8/ Wybieranie przedstawicieli szkół akademickich do Rady Wychowania Narodowego.

9/ Wyrażanie zdania o potrzebie zmiany niniejszej ustawy.

10/ Wydawanie opinji lub rozstrzyganie we wszystkich innych sprawach, mających znaczenie dla ogółu szkół akademickich w państwie polskiem, o ile Minister W.R.i O.P. sprawy takie Delegacji do zaopinjowania lub rozstrzygnięcia przekaże.

§ 14. Uchwały Delegacji powzięte w ramach kompetencji, posiadają moc obowiązującą dla wszystkich szkół najwyższych w państwie polskiem. Jednakże Minister W.R.i O.P. może zawiesić wykonanie uchwały Delegacji, w razie zapadnięcia takiej samej uchwały na następnem posiedzeniu Delegacji, musi sprawę przedstawić do rozstrzygnięcia ciału ustawodawczemu.

§ 15. W celu załatwiania spraw biurowych Delegacji Ministerstwo W.R.i O.P. wyznacza sekretarza z grona urzędników Ministerstwa.

§ 16. Ogólne Zebranie profesorów każdej szkoły najwyższej składa się: z profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych, honorowych i delegatów docentów, po jednym z każdego wydziału.

Do zakresu jego działania należy: 1/ Wybór Rektora; 2/ Zatwierdzanie honorowych stopni naukowych. Nadanie honorowego stopnia naukowego za zasługi społeczne lub

polityczne wymaga nadto zatwierdzenia Ministra W.R.i O. P.; 3/ rozstrząsanie spraw przekazanych mu przez Senat z powodu wyjątkowej ich ważności.

§ 17. Warunkami ważności uchwał Ogólnego Zebrania są: 1/ imienne zwołanie przez rektora lub jego zastępcę, przynajmniej na 24 godziny przed terminem Zebrania, wszystkich członków Zebrania, zamieszkałych w mieście, w którem się znajduje szkoła, przyczem ma być podany do ich wiadomości porządek obrad; 2/ obecność conajmniej połowy liczby wszystkich uprawnionych do wzięcia udziału w Zebraniu; 3/ bezwzględna większość głosów wszystkich obecnych członków Zebrania, przyczem głos przewodniczącego liczy się i w razie równości głosów przeważa.

Przedmiotem uchwał mogą być tylko sprawy przewidziane w porządku obrad.

§ 18. Senat składa się :z rektora, z prorektora, z dziekanów, z prodziekanów i z delegatów Rad wydziałowych.

Do zakresu działania Senatu należy :

1/ Uchwalanie regulaminu obrad Senatu, oraz zatwierdzanie regulaminów wydziałów i regulaminu wieców młodzieży studenckiej;

2/ uchwalanie preliminarza budżetu szkoły w zakresie sum, mających być przeznaczonymi przez rząd na cele szkoły oraz w zakresie własnych funduszów szkoły;

3/ zarządzanie majątkiem szkolnym, tak rządowym jak i własnym, oraz majątkiem, szkole do administracji powierzonym ;

4/ nadawanie stypendjów po zasięgnięciu zdania Rad wydziałowych, lub przedstawianie odnośnych wniosków do innych władz;

5/ wnioski co do mianowania dyrektora bibljoteki, naczelnego bibljotekarza, tudzież co do obsadzania urzędów i zastępcy dyrektora dyrektora innych zakładów ogólnych szkoły;

6/ wyrokowanie w sprawach dyscyplinarnych i honorowych osób należących do szkoły. W razie utworzenia osobnego sądu dla spraw studentów, kompetencja Senatu ogranicza

się w tych sprawach do zatwierdzenia wyroków i do rozstrzygania odwołań;

7/ mianowanie referentów do spraw dyscyplinarnych i innych spraw szczególnych ;

8/ rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między wydziałami ;

9/ wykonywanie kontroli nad prowadzeniem wszystkich zakładów szkoły ;

10/ przyjmowanie do wiadomości sprawozdań rocznych dziekanów z działalności wydziałów ;

11/ zatwierdzanie umów co do wykładów z docentami i lektorami, o ile funduszów na pkrycie ich wynagrodzenia dostarcza szkoła ; w innych wypadkach Senat przygotowuje zawarcie tego rodzaju umów przez Ministerstwo W. R. i O. P.

12/ zatwierdzanie statutów stowarzyszeń studenckich opieka nad temi stowarzyszeniami i zawieszanie ich działalności zupełne,lub częściowe, aż do decyzji władzy politycznej ;

13/ propozycje co do zmiany statutu, a w szczególności co do tworzenia osobnych podwydziałów i wydziałó

14/ rozstrzyganie wszelkich innych spraw, tyczących się szkoły jako całości,które rektor, lub w jego zastępstwie prorektor, Senatowi przedłoży.

§ 19. Warunkami ważności uchwał Senatu są :1/imienne zwołanie przez rekotra, lub prorektora członków Senatu ; 2/ obecność na posiedzeniu więcej, niż połowy członków Senatu; 3/ bezwzględna większość głosów członków głosujących, przyczem głos przeowdniczącego liczy się i w razie równości głosów rozstrzyga.

Uchwały w sprawach nie wymienionych w porządku obrad mogą zapadać jedynie wtedy, gdy wszyscy obecni zgodzą się na rozważenie i zadecydowanie w tych sprawach.

Zwołanie Senatu może nastąpić przez rektora,a w razie przeszkody w jego urzędowaniu, przez prorektora, a to wedle ich własnego uznania, albo w razie żądania tego przez co najmniej jedną trzecią liczby członków

Senatu, lub gdyby domagała się tego uchwała jednej z Rad wydziałowych.

Z każdego posiedzenia Senatu sporządza się sprawozdanie, które przedkłada się do wiadomości Ministerstwa W. R. i O. P.

§ 20. Wykonanie każdej uchwały Senatu może rektor zawiesić, jednakże musi w takim razie zwołać po upływie tygodnia drugie posiedzenie Senatu i sprawę przedłożyć na niem powtórnie do rozstrzygnięcia. Gdyby i wtedy zapadła uchwała zgodna z poprzedzającą, musi uchwałę wykonać.

§ 21. Rektor jest wybierany z grona profesorów honorowych i zwyczajnych przez Ogólne Zebranie profesorów. Czas urzędowania wynosi rok jeden. W zakresie urzędowania przysługuje rektorowi tytuł Magnificencji.

Wybór odbywa się w ciągu miesiąca czerwca, a urzędowanie swoje obejmuje rektor z początkiem roku akademickiego.

W razie gdyby rektor w ciągu urzędowania ustąpił, dokonywa się ponownego wyboru, przyczem nowo obrany rektor urzęduje do końca okresu urzędowania swego poprzednika.

§ 22. Zastępcą rektora jest prorektor, którym zostaje rektor ustępujący. Gdyby zachodziła potrzeba zastępienia prorektora w urzędowaniu Senat akademicki poruczа jego obowiązki jednemu z dziekanów.

§ 23. Rektor : 1/ zastępuje szkołę na zewnątrz; 2/ zwołuje Senat i Ogólne Zebranie profesorów, kieruje ich obradami, oraz wykonywa ich uchwały; 3/ załatwia we własnym zakresie działania te sprawy, tyczące się szkoły jako całości, które nie wymagają uchwał Senatu.

Z działalności swojej zdaje rektor sprawę na posiedzeniu Senatu.

W szczególności przez ręce rektora przechodzi korespondencja ze wszelkiemi władzami : wydziałów, zakładów i wszystkich organów podległych bezpośrednio Senatowi. Rektor ma prawo zaopatrywać tę korespondencję swoją opi-

ją.

Rektor czuwa nad porządkiem na terytorjum szkoły przy pomocy organów szkolnych. W razie grożącego niebezpieczeństwa rektor może pozwolić na wkroczenie organom władz bezpieczeństwa. Władze te mogą wkraczać same tylko w wypadkach wyjątkowo nagłych, zawiadamiając o tem natychmiast rektora.

§ 24. Załatwianie pewnych spraw /np.spraw związanych z zarządem majątku lub dotacji szkoły, spraw budowli i t.p./może rektor w zastępstwie swojem powierzyć prorektorowi.

Jakie sprawy tenże obejmie, zależy od jego porozumienia z rektorem. Układ taki musi być zatwierdzony przez Senat.

Za wykonywanie czanności w powierzonym mu zakresie odpowiada prorektor przed Senatem.

§ 25. Rektor i prorektor do załatwiania spraw, należących do ich zakresu, posługują się urzędnikami i służbą szkoły.

W szczególności mają być utworzone następujące biura: 1/ sekretarjat, 2/ biuro rachunkowe, 3/ biuro techniczne /sprawy budowlane, ekonomat, intendentura:/ O organizacji tych biur i stosunku ich do władz szkolnych decyduje Senat. Urzędnicy i służba podlegają władzy dyscyplinarnej Senatu.

§ 26. Rady wydziałów stanowią profesorowie honorowi, zwyczajni i nadzwyczajni, należący do danego wydziału, tudzież dwaj przedstawiciele docentów, wybierani na rok przez grono docentów, przyczem wybranymi być mogą tylko docenci, którzy wykładali conajmniej przez jeden rok akademicki. Przedstawiciele docentów mają na posiedzeniach taki sam głos, jak i inni członkowie Rady.

Do zakresu działania Rad wydziałów należy :

1/ Czuwanie nad należytym tokiem nauki na wydziałach i przedsiębranie środków zapewniających zupełność i wszechstronność wykładów, oraz ćwiczeń, odpowiadającą wymaganiom nauki, oraz interesom młodzieży studjującej. Gdyby siłami danego wydziału nie dało się zadośćuczynić potrzebom zupełności i wszechstronności wykładów, wolno Radzie wydziału zwrócić się celem zapewnienia odpowiednich wykładów do sił naukowych, należących do innego wydziału.

2/ Rada stawia wnioski o mianowanie profesorów wszyst

65

kich kategorji. Do niej należy załatwianie spraw habilitacyjnych. Ona także mianuje, zawiesza i usuwa funkcjonarjuszy naukowych, urzędników i służących, należących do zakładów wydziału, oraz udziela im urlopów dłuższych niż jednotygodniowych.

3/ Rada ma prawo wydawać opinje naukowe w granicach nauk swojego wydziału, a o ile zostanie do tego wezwana przez Ministerstwo W.R.i O.P., ma obowiązek przedstawić swoją opinję.

4/ Do Rady należy nadawanie stopni naukowych.

5/ Rada układa corocznie preliminarz potrzeb finansowych wydziału celem przedłożenia go Senatowi akademickiemu.

6/ Rada wydaje opinje w sprawach szkoły, o ile ich Senat od wydziału zażąda. Ma ona także prawo zwracać się do Senatu z wnioskami w sprawach, należących do zakresu działania Senatu.

7/ Rada udziela swoim członkom urlopów, o ile nie przekraczają dwóch tygodni w ciągu półrocza, lub kwartału /:trimestru:/, oraz wydaje opinje w sprawie udzielenia urlopów dłuższych przez Ministerstwo W.R.i O.P.

8/ Rada stawia wnioski co do nadawania stypendjów studentom wydziału, oraz przyznania nagrody za prace konkursowe, o ile statuty fundacji stypendyjnych i przepisy konkursowe wymagają wniosku ze strony Rady.

9/ Rada dopuszcza studentów do egzaminów, zalicza im w razie potrzeby półrocze lub pewne przedmioty, oraz udziela zwolnień od istniejących przepisów co do sposobu studjowania na danym wydziale.

10/ Rada uchwala regulamin wydziału, podlegający zatwierdzeniu przez Senat.

11/ Rada wybiera dziekana wydziału i delegata do Senatu, oraz do Delegacji szkół najwyższych.

W ogólności Rada decyduje o wszelkich sprawach naukowych i gospodarczych, dotyczących wydziału, o ile to nie jest wyraźnie zastrzeżone dla innych władz szkolnych.

W szkołach akademickich składających się z jednego

wydziału, zadania Ogólnego Zebrania profesorów i Senatu spełnia Rada profesorska.

§ 27. Warunkami ważności uchwał Rady Wydziału są: 1/ imienne zwołanie posiedzenia przez dziekana lub jego zastępcę przynajmniej na 24 godzin przed terminem posiedzenia wszystkich członków Rady, przyczem ma być podany do wiadomości porządek obrad; 2/ obecność conajmniej połowy wszystkich członków Rady, nie licząc profesorów honorowych; 3/ bezwzględna większość głosów członków głosujących, przyczem głos przewodniczącego liczy się i w razie równości głosów przeważa.

Uchwały w sprawach nie wymienionych w porządku obrad, mogą zapadać jedynie wtedy, gdy wszyscy obecni zgodzą się na rozważenie i zadecydowanie w tych sprawach.

Zwołanie Rady wydziału może nastąpić przez dziekana, a w razie przeszkody w jego urzędowaniu, przez prodziekana, a to wedle ich własnego uznania. Są oni obowiązani zwołać posiedzenie Rady, jeżeli zażąda tego conajmniej czwarta część członków Rady, lub jeżeli domaga się tego Senat, albo rektor, lub zastępujący tegoż w urzędowaniu prorektor.

Z każdego posiedzenia Rady sporządza się sprawozdania, które przedkłada się do wiadomości Ministerstwa W. R. i O. P.

§ 28. Dziekanem może być wybrany tylko jeden z profesorów honorowych, zwyczajnych, lub nadzwyczajnych, należących do wydziału. Czas urzędowania dziekana wynosi rok jeden.

Wybór dziekana odbywa się z końcem każdego roku szkolnego, w każdym razie przed wyborem rektora.

W razie gdyby dziekan w ciągu swego roku urzędowania ustąpił, dokonywa się ponownego wyboru na pozostający okres roku akademickiego.

§ 29. Zastępcą dziekana jest prodziekan, którym zostaje dziekan ustępujący. Gdyby zachodziła potrzeba zastąpienia prodziekana w urzędowaniu, Rada poruczа jego obwiązki dziekanowi jeszcze dawniejszemu.

§ 30. Do zakresu działania dziekana należy :

1/ Zwoływanie posiedzeń Rady wydziału i kierowanie jej obradami, przygotowywanie wniosków na posiedzenie i wykonywanie powziętych uchwał. Przygotowanie wniosków może dziekan powierzyć jednemu z członków Rady, a gdyby ten nie chciał podjąć się tego zadania, spór rozstrzyga Rada.

2/ Dziekan może udzielać jednotygoniowych urlopów członkom grona nauczycielskiego.

3/ Do dziekana należy przyjmowanie studentów na wydział i prowadzenie spisu ich, oraz wykazu ich studjów.

4/ Dziekan przewodniczy w komisjach egzaminów ścisłych, a także przy innych egzaminach, odbywających się w szkole, o ile wymagają tego specjalne przepisy. Do niego też należy powoływanie egzaminatorów i referentów w sposób wskazany w odpowiednich przepisach, tudzież wyznaczanie terminów egzaminacyjnych.

5/ Z końcem roku szkolnego przedkłada dziekan Senatowi wyczerpujące sprawozdanie z działalności wydziału po poprzedniem podaniu go Radzie wydziałowej do wiadomości

6/ Przez ręce dziekana przechodzi korespondencja zakładów wydziałowych z Senatem i władzami rządowemi. Dziekan ma prawo zaopatrywać tę korespondencję swoją opinją.

§ 31. Do pomocy w swoich czynnościach dodane ma dziekan biuro /:sekretarjat wydziału:/.

G r o n o n a u c z y c i e l s k i e .

§ 32. Do grona nauczycielskiego należą: 1/ profesorowie zwyczajni, 2/ profesorowie nadzwyczajni, 3/ profesorowie honorowi 4/ docenci, 5/ adjunkci, konstruktorzy, kustosze, prosektorzy. 6/ asystenci starsi, młodsi, zastępcy asystentów, 7/ lektorowie. 8/ stypendyści /:demonstratorowie:/.

§ 33. Profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych mianuje naczelna władza państwowa na wniosek Rady odpowiedniego wydziału. Wniosek ten ma zawierać nazwisko jednego lub dwóch kandydatów i być opartym na referacie komisji, wyznaczonej przez Radę wydziału specjalnie dla rozważenia kandydatur.

Komisja przed wygotowaniem swego referatu zasięga s

do wszystkich profesorów honorowych,zwyczajnych i nadzwyczajnych,wykładających przedmiot,o którego katedrę chodzi,we wszystkich państwowych najwyższych uczelniach polskich, z żądaniem nadesłania umotywowanej opinji,jakich kandydatów należy uznać za najodpowiedniejszych.Po upływie miesiąca od daty rozesłania wezwań może komisja przystąpić do rozpatrzenia nadeszłych wniosków i przygotować referat na Radę wydziału.Na tej podstawie Rada wydziału uchwala wniosek do Ministerstwa W.R.i O.P.o mianowanie profesora.Wniosek Rady powinien zawierać nazwiska dwóch kandydatów,jeżeli uchwała dotycząca nie zapadła jednomyślnie,a mniejszość żąda,aby jej kandydat został we wniosku uwzględniony. Do wniosku należy dołączyć referat komisji,tudzież referaty napisane przez profesorów,wezwanych do tego przez komisję.

Jeżeli Rada wydziału przedstawia do nominacji osobę,która jest lub była profesorem zwyczajnym,nadzwyczajnym,lub honorowym w jednej z państwowych szkół najwyższych polskich,może odstąpić od zasięgania opinji wszystkich profesorów,wykładających odnośny przedmiot w państwowych polskich uczelniach akademickich.

Na katedry mogą być powoływani uczeni bez różnicy płci.

Gdyby władza rządowa z jakichś powodów nie uważała propozycji Rady wydziału za trafną,Rada ma obowiązek wystąpić z wnioskiem powtórnym, wszakże nie prędzej,jak po upływie pół roku. W razie gdyby i ta powtórna propozycja nie została przyjęta przez władzę rządową,sprawa jeszcze raz powraca do Rady celem przedstawienia po raz trzeci wniosku po upływie terminu półrocznego. W ten sposób dzieje się aż do osiągnięcia obustronnego porozumienia,w żadnym zaś razie wbrew woli Rady i bez jej wniosku nie może nominacja nastąpić.

§ 34. Profesorami honorowymi mogą być mianowani wybitni uczeni,zwłaszcza z grona profesorów,którzy ustąpili z katedry. Nominacja na profesora honorowego należy do Naczelnika Państwa na podstawie wniosku Rady,przedłoże-

nego Ministerstwu W. R. i O. P.

§ 35. Do obowiązków każdego profesora należy :

1/ Prowadzenie badań naukowych.

2/ Wykładanie i prowadzenie ćwiczeń w liczbie godzin w dekrecie nominacyjnym wskazanej, lub uchwałą Rady wydziału określonej, a przez Ministerstwo W.R.i O.P. zatwierdzonej.

3/ Kierowanie związanym z katedrą zakładem lub seminarjum.

4/ Egzaminowanie z przedmiotu, który wykłada, a w razie potrzeby również z przedmiotu pokrewnego.

5/ Branie udziału w posiedzeniach Rady wydziału i Ogólnych Zebraniach profesorów. Obowiązek ten nie dotyczy profesorów honorowych.

Objęcie stałego zajęcia ubocznego przez profesora może nastąpić jedynie za zezwoleniem Ministerstwa W.R.i O. P. na zgodny wniosek Rady wydziału i Senatu.

§ 36. Profesorowie, którzy przesłużyli 30 lat w zawodzie nauczycielskim, poczynając od chwili nominacji na asystenta starszego, adjunkta, prosektora, kustosza, konstruktora lub profesora, ustępują z katedry. Ministerstwo W.R.i O.P. może ich jednak na wniosek Rady zatwierdzić na dalsze 5 lat po upływie których mogą być w ten sam sposób nadal powoływani co pięć lat do dalszego pełnienia swoich czynności Wszyscy jednak profesorowie muszą ustąpić z katedry z końcem tego roku akademickiego, w którym ukończyli 70 lat życia.

Podstawą do usunięcia profesora z katedry przez władzę rządową może być tylko uchwała Senatu, wydana po przeprowadzeniu dochodzenia dyscyplinarnego, albo postępowania honorowego.

§ 37. Profesorowie, którzy ustępują po przesłużeniu w szkole 30 lat, lub z powodu przekroczenia 70 lat życia, otrzymują pełną emeryturę.

§ 38. Gdyby z powodu ustąpienia profesora z katedry, lub wogóle z powodu długiej przerwy w wykładach jakiegoś przed-

miotu,powstała luka w przepisanym planie studjów,Rada wydziału może poruczyć obowiązek wykładania zastępczo tego przedmiotu innemu profesorowi,lub docentowi tego samego przedmiotu,za umówionem wynagrodzeniem. Gdyby w pośród członków wydziału nie było innego profesora, lub docenta tego samego przedmiotu,Rada może powołać do wykładów profesora,lub docenta przedmiotu pokrewnego. Do zastępstwa w wykładzie mogą być powołani wyjątkowo również adjunkci, prosektorzy,kustosze,konstruktorzy i starsi asystenci.Takie poruczenie zastępstwa i umowa co do wysokości wynagrodzenia musi uzyskać zatwierdzenie Ministerstwa W.R.i O.P.

§ 39. Każdy z profesorów, docentów,zastępców profesorów i lektorów ogłasza wykłady na tym wydziale, na którym został mianowany,lub na który otrzymał prawo wykładania /veniam legendi/, albo z którym wiąże go umowa.

Za zezwoleniem obu odnośnych Rad wydziałowych wolno mu ogłosić wykłady także na innym wydziale.

§ 40. Stanowisko docenta uzyskuje się na podstawie habilitacji. Warunkiem dopuszczenia do habilitacji są odpowiednie osobiste kwalifikacje kandydata,o których rozstrzyga Rada danego wydziału przed rozpatrzeniem jego warunków naukowych.

§ 41. Kandydat, pragnący uzyskać stanowisko docenta,musi wykazać się posiadaniem tytułu doktorskiego,uzyskanego w jednej z najwyższych uczelni polskich. Jako równorzędny z tym tytułem może Rada uznać bądź to tytuł doktorski uzyskany w szkole zagranicznej,bądź to jakiś inny tytuł naukowy. Od wykazania się tytułem doktorskim mogą być zwolnieni przez uchwałę Rady wyjątkowo wybitni badacze naukowi.

§ 42. Habilitacja składa się z trzech aktów:

1/ z oceny rozprawy habilitacyjnej.Rozprawa ta musi być wydrukowana w języku polskim.Ma ona stanowić istotny postęp nauki i świadczyć o samodzielności naukowego myślenia. Przy ocenie mogą być wzięte także i inne prace naukowe kandydata pod uwagę.Rozprawa doktorska nie może służyć,jako rozprawa habilitacyjna;

2/ z dyskusji habilitacyjnej, która może objąć nie tylko sam temat pracy habilitacyjnej, ale cały dział nauki, w zakresie którego kandydat się habilituje ; kandydat winien nadto okazać znajomość ogólnych zasad logiki i opanowanie metodologji naukowej;

3/ z wykładu habilitacyjnego, który odbywa się wobec członków wydziału na temat wybrany przez kandydata, a zatwierdzony uchwałą Rady wydziału. Wykład ten ma na celu stwierdzić umiejętność jasnego przedstawienia pewnego naukowego zagadnienia na podstawie współczesnego stanu nauki.

§ 43. Przed przeprowadzeniem tych trzech aktów wybiera Rada z pośród swego grona conajmniej dwóch referentów, aby na na podstawie ich oceny powziąć odpowiednie uchwały. Akty habilitacyjne mają się odbywać w powyżej wymienionej kolei. W razie niepomyślnej uchwały Rady co do pierwszego lub drugiego aktu odpada możność odbywania dalszych. Od drugiego i trzeciego aktu może Rada wyjątkowe kandydata uwolnić. W razie pomyślnej uchwały co do wszystkich trzech aktów, zapada na wniosek referentów uchwała Rady, nadająca kandydatowi prawo wykładania. Uchwała ta orzeka zarazem, na jaki zakres nauki to prawo się rozciąga. Ważność tej uchwały wymaga zatwierdzenia Ministerstwa W. R. i O. P.

§ 44. Docent prywatny ma prawo wykładania w oznaczonym zakresie. Żadnego atoli obowiązku wykładania przez samą habilitację wobec szkoły nie zaciąga. Jeżeli jednakże tego prawa wykładania w przeciągu idących po sobie dąóch lat nie wykonywa, to jego prawo wykładania gaśnie, przez co traci on prawo do tytułu docenta. Prawo to jednak może mu być ponownie przywrócone przez Radę wydziału bez powtórnej habilitacji.

§ 45. Prawo wykładania może być rozszerzone na inną dziedzinę w razie napisania przez docenta nowej pracy naukowej z tej lub innej dziedziny.

Prawo wykładania nadane w jednej z najwyższych uczelni polskich, może być uznane za ważne w innej przez Radę odpowiedniego wydziału za zatwierdzeniem przez Senat.

§ 46. Asystentów starszych i młodszych, tudzież zastępców asystentów i stypendystów /:demonstratorów:/ mianuje Rada wydziału na wniosek odpowiedniego profesora. Stanowiska te są ograniczone pod względem trwania : zastępcza asystentura do lat dwóch, młodsza asystentura do trzech, a starsza do sześciu. Po sześciu latach starsi asystenci mogą wyjątkowo być mianowani na dalsze cztery lata, lecz tylko wówczas, jeżeli zostali docentami przed upływem szóstego roku asystentury.

Adjunktów, konstruktorów, kustoszów i prosektorów mianują na wniosek odpowiedniego profesora Rady wydziałów na okres trzechletni, który może być dowolną liczbę razy przedłużony.

Bliższe oznaczenie obowiązków tych naukowych sił pomocniczych należy do regulaminów odnośnych zakładów. Dopuszczenie adjunkta, prosektora, kustosza, konstruktora i asystenta starszego do wykładów w zastępstwie profesora, lub do kierownictwa ćwiczeniami, może nastąpić tylko na podstawie uchwały Rady wydziału i na ściśle określony czas.

§ 47. Adjunktami, prosektorami, konstruktorami, kustoszami i asystentami starszymi mogą być wyłącznie osoby, które posiadają dyplom z ukończenia najwyższej uczelni. Bez takiego dyplomu pomocnicze siły naukowe mogą być tylko młodszymi asystentami, zastępcami asystentów i stypendystami.

§ 48. Lektorów mianuje Rada wydziału, a obowiązki ich określa kontrakt z nimi zawarty.

Zakłady szkół najwyższych.

§ 49. Zakłady naukowe związane ze szkołami najwyższemi są albo ogólne, jak biljoteka, lub archiwum, albo są to zakłady wydziałów.

Każdy zakład ma własną dotację. Składać się na nią będą bądź to fundusze wyznaczone przez rząd, bądź to płynące z majątku, będącego własnością szkoły. Dotacje te asygnuje zakładom rektor na podstawie uchwał Senatu. Rachunki z dochodów i wydatków każdego zakładu prowadzi biuro rachunkowe rektorskie.

§ 50. Załatwianie w sposób łączny dla wszystkich zakładów tych czynności administracyjnych i gospodarczych,które z pożytkiem dla zakładów mogą być w ten sposób dokonywane będzie miało sobie powierzone biuro techniczne rektorskie /:ekonomat i intendentura :/.

Opieka nad gmachami,należącymi do zakładów i konserwacja ich jest rzeczą tego biura,a koszta tego pokrywane będą z funduszów,wyznaczonych na utrzymanie gmachów w budżecie szkoły.

§ 51. Na czele każdego zakładu wydziałowego stoi dyrektor.Jest nim ten profesor,któremu kierownictwo naukowe odnośnego zakładu powierzył na wniosek Rady wydziału dekret nominacyjny. Jeśli zachodzi potrzeba ustanowienia prowizorycznego zastępstwa,powołanie zastępcy dyrektora należy do Rady danego wydziału.

§ 52. Każdy zakład wydziałowy winien posiadać własny regulamin porządkowy,zatwierdzony przez Radę wydziału.

§ 53. Z końcem roku budżetowego winien dyrektor zakładu wydziałowego złożyć Radzie wydziału i Senatowi szczegółowe sprawozdanie z użycia dotacji wraz z wykazem nabytków i strat w inwentarzu.Sprawozdania te mogą być podstawą do przeprowadzenia z ramienia Senatu postępowania kontrolującego za pośrednictwem osobnych referentów lub komisji.

Gdyby Senat miał wątpliwości co do przyjęcia sprawozdania dyrektora zakładu wydziałowego do wiadomości, ma zażądać wyjaśnień od Rady wydziału i przedłożenie wniosku celem usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości. W razie potrzeby może Senat,lub Rada wydziału zawiesić dyrektora w kierownictwie zakładu wydziałowego,a sprawę przedłożyć Ministerstwu W. R. i O. P.do rozstrzygnięcia.

§ 54. Archiwum szkoły przechowuje wszystkie dokumenty i pamiątki oraz akta,które nie są już potrzebne do bieżącego urzędowania biur szkoły.

Na czele archiwum stoi mianowany przez Senat z pośród profesorów archiwarjusz,któremu może być przyznane stosowne wynagrodzenie i pomocnicy.

§ 55. Bibljoteki szkół najwyższych dzielą się na bibljoteki uniwersyteckie i bibljoteki innych uczelni najwyższych.

§ 56. Bibljoteki uniwersyteckie są instytucjami naukowemi,mającemi służyć zarówno celom nauczania,jak i gromadzenia pomników wiedzy i piśmiennictwa. Są one państwowemi bibljotekami publicznemi, a zarazem zakładmi ogólnouniwersyteckimi.

§ 57. Na czele bibljoteki uniwersyteckiej stoi dyrektor bibljoteki,mianowany na wniosek Senatu przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Inni urzędnicy bibljoteki mianowani są również przez Ministerstwo W. R. i O. P. na wniosek dyrektora bibljoteki,poparty przez Senat.Warunkiem nominacji urzędnika w bibljotece uniwersyteckiej jest wykazanie się poza wymaganiami ogólnemi dla urzędników państwowych świadectwem ze złożonego z postępem dobrym egzaminu państwowego ze studjów bibljotekarskich. Urzędnicy biljoteki pod względem dyscyplinarnym i pod względem otrzymywania urlopów dłuższych od tygodnia podlegają Senatowi akademickiemu,uzupełnionemi w tych wypadkach dyrektorem bibljoteki.

§ 58. Dyrektor bibljoteki uniwersyteckiej kieruje zarządem bibljoteki i zawiaduje zbiorami. Jemu podlegają urzędnicy i służba, do jego zarządzeń winni się również stosować studenci,profesorowie i publiczność,korzystająca z bibljoteki. Bibljoteka ma posiadać regulamin porządkowy, określający warunki i sposób korzystania z niej. Regulamin ten wypracowany przez dyrektora a przyjęty przez Senat podlega zatwierdzeniu przez Ministerstwo W.R.i O.P.

§ 59. Wszytkie sprawy bibljotek uniwersyteckich,jakie mają być przedłożone przez Senat Ministerstwu W. R. i O.P. referuje dyrektor bibljoteki osobiście na posiedzeniu Senatu.

§ 60. Dla wydawania opinji w sprawach biljotecznych a przedewszystkiem dla zakupna dzieł i czasopism,odpowiadających potrzebom grona nauczycielskiego uniwersytetu,stu

dentów i publiczności, wyznacza Senat grono referentów bibljotecznych, w którem powinny być reprezentowane wszyst kie wydziały. Referenci z delegatem, mianowanym przez Ministerstwo W. R. i O. P. z grona członków jednego z miej scowych towarzystw naukowych, stanowią wspólnie komisję bibljoteczną, organ doradczy w sprawach biljoteki uniwer syteckiej. Wnioski komisji powinny być w zasadzie uwzgl dniane przez dyrektora bibljoteki.

§ 61. Bibljoteki wszystkich uczelni najwyższych, prócz uniwersytetów, nie są bibljotekami publicznemi. Na czele ich stoją bibljotekarze naczelni, mianowani przez Ministerstwo W. R. i O. P. na wniosek Senatów. Bibljotekarzami naczelnymi mogą być profesorowie, którzy w takich razach otrzymują dodatkowe wynagrodzenia za kierownictwo biljoteki.

Funkcjonarjusze szkół akademickich.

§ 62. Pomocnicy naukowi mianowani są przez Senat dla zakładów ogólnych, a przez Rady wydziałów dla zakładów wydziałowych. Mają oni charakter wyłącznie funkcjonarjuszy szkół akademickich. Natomiast urzędnicy w tych szkołach oraz służba posiadają zarazem charkter funkcjonarjuszy państwowych. Do nich stosują się przepisy dla urzędników państwowych i służby państowej, ze zmianami przewidzianemi w niniejszym statucie.

§ 63. Nominacje wszystkich funkcjonarjuszy szkół akademickich, pobierających płacę z funduszów rządowych, podlegają zatwierdzeniu przez Ministerstwo W.R.i O.P.

§ 64. Nominacja i usuwanie urzędników i służby biur rektorskich oraz zakładów ogólnych, z wyjątkiem urzędników bibljotek uniwersyteckich, należą do Senatu, nominacja zaś i usuwanie urzędników i służby biur dziekańskich i zakładów wydziałowych, należy do Rad wydziałowych. O ile oni są płaceni z funduszów rządowych, nominacje i usunięcia wymagają zatwierdzenia Ministerstwa W.R.iO.P.

Udzielanie urlopów jednotygodniowych i krótszych należy do bezpośrednich zwierzchników biur i zakładów

udzielanie zaś urlopów dłuższych należy do Senatu, lub Rad wydziałowych.

S t u d j a i s t u d e n c i .

§ 65. Rok szkolny dzieli się na dwa półrocza szkolne najmniej po 15 tygodni wykładowych każde, lub na trzy kwartały /trimestry/ najmniej po 10 tygodni wykładowych każdy. W każdym roku szkolnym powinno być najmniej 180 dni wykładowych, nie licząc okresu przeznaczonego na egzamina.

§ 66. Nauka w szkołach najwyższych dzieli się na wykłady i na ćwiczenia, odbywane pod kierunkiem profesorów lub docentów.

§ 67. Aby uzyskać prawo studjowania, trzeba być zapisanym w szkole bądź to w charkaterze studenta zwyczajnego, bądź to nadzwyczajnego, bądź to wreszcie w charakterze wolnego słuchacza. Celem zapisania się na studenta zwyczajnego trzeba wykazać się świadectwem dojrzałości, uzyskanem w jednej z państwowych szkół średnich ogólnie kształcących.

Uczniowie szkół prywatnych oraz szkół obcych mogą być przyjęci do szkół akademickich jako studenci zwyczajni tylko wtedy, jeśli świadectwa szkół średnich, które ukończyli, uznane zostały przez Ministerstwo W.R.i O.P. za równorzędne ze świadectwami szkół państwowych.

§ 68. Uczniowie zwyczajni jednej z polskich szkół najwyższych mogą się przenosić do innych po uzyskaniu świadectwa odejścia.

§ 69. O przyjęciu na studentów nadzwyczajnych i wolnych słuchaczów rozstrzyga dziekan odnośnego wydziału, przyczem ma wziąć pod uwagę zarówno stopień przygotowania naukowego jak i fakt, czy dla studentów nadzwyczajnych i wolnych słuchaczy starczy miejsca. Studenci nadzwyczajni mogą być dopuszczani na równi ze studentami zwyczajnymi nie tylko do wykładów, lecz i do ćwiczeń. Nie mają oni prawa składania egzaminów, lecz studja ich, jako studentów nadzwyczajnych, mogą im być, w wypadkach godnych uwzględnienia, zaliczone, o ile zostaną studentami zwyczajnymi. Wolni słuchacze nie mają prawa składania egza-

minów i nie mogą mieć zaliczonych swoich studjów, nawet gdyby później zostali studentami zwyczajnymi.

§ 70. Zarówno studenci zwyczajni, jak i nadzwyczajni, oraz wolni słuchacze wpisują się na jeden z wydziałów, a mianowicie na ten, którego zakres najbardziej się zgadza z ogólnym kierunkiem ich studjów.

Uczniowie jednego wydziału mogą, o ile starczy miejsca, lub o ile przepisy regulaminowe temu się nie sprzeciwiają, wpisywać się na wykłady innych wydziałów.

§ 71. Aby być dopuszczonymi do udziału w ćwiczeniach musi student uzyskać pozwolenie odpowiedniego profesora. Warunki dopuszczenia i korzystania z ćwiczeń oznaczą osobne regulaminy.

§ 72. Każdy, zapisujący się szkoły akademickiej w charakterze studenta zwyczajnego, podlega aktowi imatrykulacji. Ma on złożyć przez podanie ręki lub na piśmie, uroczyste ślubowanie przestrzegania przepisów szkoły i godności akademickiej. Studentom nadzwyczajnym i wolnym słuchaczom nie przysługuje prawo imatrykulacji, ale winni oni także złożyć piśmienne przyrzeczenie przestrzegania przepisów i zarządzeń akademickich.

§ 73. Każdy student i wolny słuchacz opłaca wpisowe przy przyjęciu do szkoły akademickiej. Studenci i wolni słuchacze wnoszą nadto w każdym półroczu lub kwartale opłatę, której wysokość niezależna jest od liczby godzin wykładów, na które się zapisali. Za ćwiczenia w pracowniach i seminarjach, uiszczają studenci i wolni słuchacze osobne opłaty, które przeznaczone są w całości na potrzeby odnośnych pracowni i seminarjów. Niezamożna młodzież może być uwalniana od opłaty za wykłady w całości lub częściowo. Natomiast wpisowe i opłaty za ćwiczenia muszą uiszczać wszyscy. Wysokość wszystkich opłat przez studentów uiszczonych, ustanawia Ministerstwo W. R. i O. P..

§ 74. Student zwyczajny, jako członek szkoły najwyższej jest współodpowiedzialny za godność i dobro szkoły; podaje się karności akademickiej i obowiązuje się do po-

słuszeństwa wobec władz akademickich i ich zarządzeń, do przestrzegania dobrych obyczajów i do sumiennego poświęcania się obranym studjom naukowym. Zarazem zyskuje w ramach dotyczących przepisów, prawo korzystania- po dokonanym wpisie- z odbywających się w szkole wykładów i ćwiczeń i wogóle z urządzeń zskoły, prawo zdawania egzaminów oraz dostąpienia stopni akademickich. W razie potrzeby ma prawo do opieki ze strony władz akademickich i do uczestniczenia w dobrodziejstwach dla młodzieży akademickiej przeznaczonych.

Uczeń nadzwyczajny ma jedynie prawo korzystania, w ramach przepisów, po dokonanym wpisie, z wykładów i ćwiczeń.

§ 75. Student wpisany do szkoły akademickiej otrzymuje odpowiednie zaświadczenie /legitymację/. Student opuszczający szkoły otrzymuje świadectwo odejścia, w którem będą wymienione wykłady, jakich słuchał, oraz ćwiczenia, na jakie uczeszczał, dalej egzamina, jakie w ciągu swych studjów zdał, nagrody, jakie pozyskał, wreszcie kary dyscyplinarne o ile je na niego nałożono.

§ 76. Stopnie akademickie dzielą się na niższe i wyższe. Do niższych należą :stopień licencjata na wydziale teologicznym, stopień lekarza na medycznym, stopień magistra na pozostałych wydziałach uniwersyteckich, oraz w innych szkołach akademickich w których nadawane być mogą również stopnie architekta i inżyniera. Stopnie te otrzymuje się po złożeniu odpowiednich egzaminów. Stopniem wyższym jest we wszystkich szkołach akademickich doktorat, który można otrzymać po uzyskaniu stopnia niższego, złożeniu egzaminów doktorskich i przedstawieniu pracy naukowej w języku polskim wydrukowanej.

§ 77. Naruszenie przepisów lub godności akademickiej pociąga za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną studentów.

Władzą dyscyplinarną jest Senat akademicki, który może poruczyć wykonywanie tej władzy częściowo lub zupełnie specjalnym sądom akademickim dla spraw studentów, lub dziekanom.

Do kar dyscyplinarnych należy : napomnienie dziekańskie, napomnienie rektorskie, niezaliczenie bieżącego półrocza lub kwartału na poczet czasu studjów, usunięcie ze szkoły, pozbawienie prawa studjów w państwowych szkołach akademickich.

§ 78. Studenci, którzy ukończyli studja i zamierzają przystąpić do akademickich egzaminów końcowych, lub znajdujący się w trakcie zdawania tych egzaminów, podlegają władzy dyscyplinarnej Senatu akademickiego o tyle, że Senat akademicki może im na wniosek odnośnej Rady wydziału odebrać prawo przystępowania do tych egzaminów albo dalszego ich składania. Senat akademicki może też kandydatom, którzy zdali wszystkie przepisane egzaminy, odmówić w porozumieniu z Radą wydziału, prawa otrzymania absoluterjum, lub dyplomu akademickiego.

Licencjaci, magistrzy, inżynierowie, architekci, lekarze i doktorzy, którzy stali się niegodnymi stopnia akademickiego, mogą być przez Senat akademicki w porozumieniu z Radą odnośnego wydziału, stopnia tego pozbawieni. Senat ma prawo żądać od władz sądowych i dyscyplinarnych odpisów wyroków przeciw wymienionym osobom, oraz odnośnych aktów.

§ 79. Studenci mają prawo zakładnia stowarzyszeń akademickich. Nazwa „stowarzyszeń akademickich" przysługuje tylko takim stowarzyszeniom, które zastosują się do przepisów niżej podanych.

§ 80. Stowarzyszenia akademickie nie mogą mieć celów politycznych, a należeć do nich może tylko młodzież akademicka i członkowie grom nauczycielskich.

§ 81. Powstanie stowarzyszenia akademickiego jest zależne od zatwierdzenia jego statutu przez Senat. Każdą zmianę statutu należy również przedłożyć Senatowi do zatwierdzenia.

§ 82. Z początkiem roku szkolnego powinno każde stowarzyszenie podać do wiadomości rektora listę członków jego zarządu, a także w ciągu roku donosić bezzwłocznie o zmianach dokonanych w tym zarządzie.

§ 83. Tylko stowarzyszenia akademickie mają prawo do opieki ze strony władz akademickich. Opiekę tę wykonywa Senat za pośrednictwem kuratora. Stowarzyszenia akademickie nie podlegają zwyczajnemu nadzorowi władz policyjnych i politycznych.

§ 84. W murach szkół akademickich mogą się odbywać zgromadzenia młodzieży akademickiej /wiece/ bez udziału osób z poza szkoły i tylko wtedy, jeżeli rektor na takie zgromadzenie za każdym razem zezwoli. Prawo nadzoru nad takimi wiecami przysługuje wyłącznie władzom akademickim. Na każdym wiecu może rektor być osobiście obecnym lub delegować nań swego zastępcę.

§ 85. Na wiecu dozwolonm jest tylko omawianie spraw ściśle z życiem akademickiem związanych. Porządek obradowania na wiecu ma się stosować do regulaminu, jaki młodzież dla swoich wieców uchwali na zwołanem osobne w tym celu ogólne akademickim zebraniu. Regulamin ten należy przedstawić Senatowi do zatwierdzenia.

K u r a t o r j a , s t o w a r z y s z e n i a , p o p i e r a j ą c e s z k o ł ę , k o l l e g j a d o k t o r ó w a k a d e m m i c k i e d o m y p r o f e s o r s k i e i s t u d e n c k i e .

§ 86. Tworzenie i statuty instytucji, w nagłówku wskazanych należy do kompetencji Senatów każdej szkoły w ramach obowiązujących ustaw. Jeżeli są to instytucje wspólne dla kilku szkół najwyższych, Senaty tych szkół wyłonią organ utrzymujący związek z tymi instytucjami.

P o s t a n o w i e n i a k o ń c o w e .

§ 87. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego 1920/21, t:j: z dniem 1 października 1920 i z tą chwilą tracą moc przepisy prawne, regulujące sprawy określone tą ustawą. Inne przepisy prawne, dotyczące szkół najwyższych, których przedmiot nie jest tą ustawą określony, zatrzymują swą moc obowiązującą aż do zastąpienia ich przez przepisy nowe, wydane przez

Ministerstwo W. R. i O. P. lub władze samorządne akademickie w zakresie ich kompetencji.

Wybory do mających urzędować w roku akademickim 1920/21 władz akademickich mają się wszakże odbyć już wedle tej ustawy.

U S T A W A S Z K Ó Ł A K A D E M I C K I C H.

W s t ę p.

Art.1. Najwyższe uczelnie, poświęcone pielęgnowaniu i szerzeniu wiedzy, noszą w państwie polskiem w ogólności nazwę szkół akademickich, a w szczególności wszechnic ,czyli uniwersytetów,szkół głównych,politechnik i akademji.

Zadaniem ich jest służyć nauce i ojczyźnie. W tym celu mają one szukać i dochodzić prawdy we wszystkich gałęziach wiedzy ludzkiej, oraz przewodniczyć na drodze poznawania tej prawdy przez młodzież akademicką, a przez nią rozpowszechniać ją wśród całego narodu polskiego w imię zasad,przyświecających moralnemu i umysłowemu doskonaleniu się rodzaju ludzkiego.

Zadaniem szkół akademickich jest również przygotowywanie młodzieży do zawodów praktycznych,których wykonywanie wymaga naukowego opanowania różnych gałęzi wiedzy i samodzielnego sądu o wchodzących w ich zakres zagadnieniach teoretycznych i praktycznych.

W ten sposób szkoły akademickie mają spełniać jaknajwierniej to szczytne zadanie,które już przed wiekami wskazał najstarszej z nich jej założyciel,król Kazimierz Wielki,życząc jej,aby była nauk perłą,aby wychowywała ludzi przezornych i dojrzałego sądu,cnotą zdobnych i w naukach biegłych,a zarazem aby stała się krynicą umiejętnej wiedzy,z której mogliby czerpać wszyscy.

Nazw szkół akademickich,wszechnic,uniwersytetów,szkół głównych, politechnik i akademij nie wolno używać szkołom nieakademickim,to jest takim,które nie odpowiadają postanowieniom niniejszej ustawy.

A. SZKOŁY PAŃSTWOWE.

I. Z a s a d y o g ó l n e.

Art.2. Ustawa niniejsza określa zasady ustroju szkół akademickich w sposób jednolity. W granicach jej zostaje przyznany każdej z nich samorząd i możność wydawania własnego statutu,zawierającego przepisy szczegółowe i rozwijającego podane tu zasady. Przepisy te nie mogą jednak sprzeciwiać się zawartym tu postanowieniom.

Statut każdej szkoły akademickiej podlega zatwierdzeniu przez Ministra W.R. i O.P., jako wykonywającego zwierzchnią władzę rządową nad szkołami akademickiemi.

Art.3. W szkołach akademickich wykładać mogą w charakterze profesorów i docentów bez różnicy płci, którzy się przyczynili do rozwoju nauk teoretycznych lub praktycznych,- studjować zaś osoby, które ukończyły ogólnokształcącą szkołę średnią państwową lub takąż szkołę prywatną, mającą prawo wydawania świadectw, uznanych przez Ministerstwo W.R. i O.P. za równorzędne ze świadectwami szkół państwowych. uczeni

Art.4. Szkoły akademickie posiadają prawo nadawania stopni akademickich.

Art.5. Założenie szkoły akademickiej wymaga aktu ustawodawczego powziętego na wniosek Rządu.

Art.6. Szkoły akademickie posiadają charakter osób prawnych, mogą więc przyjmować zapisy i darowizny i samodzielnie zarządzać swoim, w ten sposób uzyskanym majątkiem. Mają one prawo rozporządzać sumami, które Rząd im przeznaczył, w ramach zatwierdzonego przez Ministerstwo W.R. i O.P. budżetu. W obrębie tych ram przeznaczenie poszczególnych sum może być zmienione za zezwoleniem Ministerstwa W.R. i O.P. Mają też prawo używać będących własnością państwową gmachów i zakładów wraz z urządzeniami i inwentarzem. Pod tymi względami podlegają one jedynie kontroli rządowej ze strony Ministerstwa W.R. i O.P.

Art.7. Szkołom akademickim przysługuje prawo wolności nauk i nauczania. Każdy profesor i docent szkoły akademickiej ma prawo podawać i oświetlać z katedry według swego naukowego przekonania i sposobem naukowym wszelkie zagadnienia, wchodzące w zakres gałęzi wiedzy, których jest przedstawicielem; ,tak samo ma zupełną swobodę w wyborze metod wykładów i ćwiczeń.

Art.8. Szkoły akademickie dzielą się pod względem ustroju wewnętrznego na wydziały,w których obrębie mogą istnieć oddziały.

Art.9. Samorządnemi władzami szkół są: 1/ Zebranie Ogólne profesorów /: w tych szkołach,w których statut szkoły je przewiduje:/, 2/ Senat w szkołach składających się z więcej niż jednego wydziału, 3/ Rektor 4/ Rady Wydziałowe, 5/Dziekani.

BIBLIOTEKA Jagiellońska

Art.10. Językiem wykładowym szkół akademickich, o ile ustawa ich dotycząca inaczej nie rozporządza, jest język polski. O tem, czy niektóre przedmioty mogą być wyjątkowo wykładane w innym języku, rozstrzyga Senat szkoły.

Art.11. Prawo używania pieczęci opatrzonej herbem państwa posiadają jedynie samorządne władze szkół akademickich, wymienione w art. 9-m.

II. WŁADZE SAMORZĄDNE SZKÓŁ AKADEMICKICH.

1. Zebranie Ogólne profesorów.-

Art.12. W tych szkołach akademickich, których statuty szczegółowe przewidują Zebranie Ogólne profesorów, składa się ono z profesorów honorowych, zwyczajnych, nadzwyczajnych i docentów, należących do Rad Wydziałowych. Przewodniczącym jest rektor lub jego zastępca.

Art.13. Do zakresu działania Zebrania Ogólnego profesorów należy:

1/ uchwalanie statutu szczegółowego szkoły w ramach niniejszej ustawy.

2/ uchwalanie budżetu szkoły;

3/ wybór rektora;

4/ zatwierdzanie honorowych stopni naukowych, przyczem nadanie honorowego stopnia naukowego za zasługi społeczne lub polityczne wymaga zatwierdzenia przez Ministra W.R. i O.P.;

5/ uchwalanie wniosków, dotyczących tworzenia osobnych wydziałów, oddziałów i nowych katedr;

6/ przyjmowanie do wiadomości sprawozdań rocznych rektora ze stanu szkoły i dziekanów z działalności wydziałów;

7/ uchwalanie wniosków, dotyczących usuwania profesorów z katedr;

8/ rozpatrywanie innych spraw ogólno akademickich, które rektor, według uznania, przekaże dla ich ważności Zebraniu Ogólnemu albo które będą podniesione przez uczestników Zebrania, o ile Zebranie się na to zgodzi.

Art.14. Warunkami ważności uchwał Zebrania Ogólnego są:

1/ imienne zawiadomienie przez przewodniczącego przynajmniej na 24 godziny przed terminem zebrania wszystkich członków, nie przebywających na urlopie, przyczem ma być podany do ich wiadomości porządek obrad;

2/ obecność conajmniej połowy wszystkich uprawnionych do wzięcia udziału w zebraniu wraz z przewodniczącym;

3/ bezwzględna większość głosów wszystkich uczestników zebrania, przyczem głos przewodniczącego liczy się i w razie równości głosów przeważa; wyjątek stanowi uchwała o usunięciu profesora z katedry, gdyż uchwała taka wymaga większości dwóch trzecich głosów obecnych przyczem nie liczą się kartki białe.

Art.15. Wybory są tajne. Na wniosek, poparty przez czwartą część członków obecnych, głosowanie także w innych sprawach jest tajne. W tajnem głosowaniu przy równości głosów wniosek upada.

Uchwały w sprawach, nie wymienionych w porządku obrad, mogą zapadać, gdy wszyscy obecni zgodzą się na ich rozważanie i rozstrzyganie, wyłączone są jednak w takich razach sprawy osobiste i dotyczące nieobecnego członka.

Art.16. Terminy Zebrań Ogólnych oznacza przewodniczący, który obowiązany jest zwołać Zebranie Ogólne, jeżeli tego żąda uchwała przynajmniej jednej Rady Wydziałowej.

Art.17 Z każdego Zebrania Ogólnego sporządza się sprawozdanie, które jest przesyłane do wiadomości Ministerstwu W.R. i O.P.

Art.18 Przewodniczący z ważnych powodów ma prawo zawiesić wykonanie uchwały Zebrania Ogólnego, obowiązany jest jednak w tym wypadku przedłożyć sprawę ponownie pod obrady Zebrania Ogólnego najpóźniej w ciągu 14 dni. Jeżeli Zebranie Ogólne potwierdzi swoją pierwotną uchwałę, przewodniczący obowiązany jest ją wykonać.

2. S e n a t.-

Art.19. Senat w tych szkołach, w których niema Ogólnego Zebrania profesorów, jest najwyższą władzą szkolną samorządną. Składa się on z rektora, prorektora i dziekanów. Statuty szczegółowe mogą przewidywać należenie do Senatu także prodziekanów i delegatów Rad Wydziałowych, oraz sędziego w tych szkołach, w których ten urząd został utworzony.

Art.20. Do zakresu działania Senatu należy:

1/ układanie regulaminu Senatu oraz zatwierdzanie regulaminu Rad Wydziałowych, archiwum i urzędów szkoły;

2/ rozstrzyganie o tem, czy niektóre przedmioty mogą być wykładane w innym języku, aniżeli polskim;

3/ przedkładanie Ministerstwu W.R. i O.P. programu wykładów do zatwierdzenia;

4/ wydawanie składu osobowego i kroniki szkoły;

5/ układanie preliminarza budżetu szkoły;

6/ zarządzanie majątkiem szkolnym tak rządowym, jak własnym, oraz majątkiem szkole do administrowania powierzonym;

7/ troska o zdrowie moralne młodzieży i opiekanad jej materjalnem położeniem;

8/ zatwierdzanie umów o wykłady z docentami, nauczycielami i lektorami, o ile funduszów na pokrycie ich wynagrodzenia dostarcza szkoła; w innych przypadkach Senat przygotowywa zawarcie tego rodzaju umów przez Ministerstwo W.R. i O.P.;

9/ uchwalanie wniosków,dotyczących mianowania dyrektora bibljoteki lub naczelnego bibljotekarza,sekretarza,kwestora,i buchaltera,dalej wniosków,dotyczących obsadzania urzędów dyrektora i zastępcy dyrektora innych ogólnych zakładów szkoły, wreszcie wniosków,dotyczących mianowania urzędników bibljoteki z kwalifikacjami bibljotekarskiemi, po wysłuchaniu zdania dyrektora bibljoteki, lub naczelnego bibljotekarza;

10/ mianowanie,zawieszanie i usuwanie innych urzędników i służby stałej szkoły,a także w razie nagłej potrzeby zawieszanie kierowników zakładów;

11/ mianowanie,zawieszanie i usuwanie adjunktów,konstruktorów,kustoszów,prosektorów,asystentów,zastępców asystentów i stypendystów szkoły,na wniosek Rady wydziałowej;

12/ wyrokowanie w sprawach dyscyplinarnych studentów,urzędników i służby szkoły,przyczem w razie utworzenia osobnego sądu dla spraw studentów,kompetencja Senatu ogranicza się do zatwierdzania wyroków i rozstrzygania odwołań;

13/ mianowanie referentów do spraw dyscyplinarnych i innych spraw szczególnych;

14/ rozstrzyganie spraw kompetencyjnych między wydziałami;

15/ uchwalanie wniosków w sprawach budowlanych i rozstrzyganie o przeznaczeniu pomieszczeń szkoły;

16/ wykonywanie kontroli nad administracyjnem prowadzeniem wszystkich zakładów szkoły;

17/ zatwierdzanie regulaminu wieców studenckich;

18/ uchwalanie wszelkich innych spraw tyczących się szkoły,jako całości,które rektor lub w jego zastępstwie prorektor Senatowi przedłoży;

19/ o ile statut szczegółowy szkoły Zebrania Ogólnego profesorów nie przewiduje,w zakres czynności Senatu wchodzą nadto uprawnienia Zebrania Ogólnego profesorów w punktach art.13-go zawarte,z wyłączeniem 3-go punktu,dotyczącego wyboru rektora.

Senat ma prawo przelać część swoich uprawnień na rektora.

Art.21. Warunkami ważności uchwał Senatu są:

1/ imienne zwołanie przez rektora członków Senatu przynajmniej na 24 godziny przed terminem Zebrania;

2/ obecność na posiedzeniu więcej niż połowy członków Senatu;

3/ przewodniczenie przez rektora lub jego zastępcę;

4/ bezwzględna większość głosów członków głosujących,przyczem głos przewodniczącego liczy się i w razie równości głosów przeważa.

Uchwały w sprawach niewymienionych w porządku obrad mogą zapadać,gdy wszyscy obecni zgodzą się na ich rozważanie i zadecydowanie, wyłączone są jednak w takich razach sprawy osobiste i dotyczące nieobecnego członka.

Art.22. Terminy zebrań Senatu oznacza rektor,lub jego zastępca.Rektor jest obowiązany zebrać Senat,jeżeli tego żąda jedna trzecia członków Senatu,lub gdyby tego domagała się uchwała jednej z Rad wydziałowych.

Z każdego posiedzenia Senatu sporządza się sprawozdanie,które jest przesyłane do wiadomości Ministerstwu W.R. i O.P.

Art.23. Rektor z ważnych powodów ma prawo zawiesić wykonanie uchwały Senatu. W tym razie przedstawia sprawę do uchwalenia na najbliższem posiedzeniu Senatu,najpóźniej w ciągu dni 14-tu. Gdyby Senat potwierdził swą pierwotną uchwałę,rektor obowiązany jest ją wykonać.

3. R e k t o r.

Art.24. Rektor piastuje najwyższą godność w szkole akademickiej; jest przewodniczącym Senatu i Ogólnego Zebrania profesorów; czuwa nad należytym biegiem spraw,leżących w zakresie działania tych władz,i ponosi w pierwszym rzędzie odpowiedzialność za należyte przestrzeganie ustaw i rozporządzeń rządowych.

Rektorowi przysługuje tytuł Magnificencji.

Art.25. Rektor jest wybierany z grona profesorów zwyczajnych i honorowych,należących do Rad Wydziałowych,przez Ogólne Zebranie profesorów,lub przez delegatów Rad Wydziałowych,przyczem wyborcy mają obowiązek wybierać najodpowiedniejszego kandydata,nie licząc się z kolejnością wydziałów.Szczegóły sposobu wybierania rektora określa statut każdej szkoły akademickiej.

Art. 26. Okres urzędowania rektora wynosi rok jeden,wszakże rektor może być ponownie wybierany. Wybór odbywa się w ciągu miesiąca czerwca urzędowanie swoje obejmuje rektor na dwa tygodnie przed rozpoczęcie roku akademickiego.

W razie gdyby rektor w czasie urzędowania ustąpił,dokonywane są nowe wybory,przyczem nowo obrany rektor urzęduje do początku przyszłego roku akademickiego.

Art.27. Rektor 1/jest przedstawicielem szkoły na zewnątrz; 2/zwołuje Senat i Zebranie Ogólne profesorów,kieruje ich obradami,oraz wykonywa ich uchwały; 3/udziela urlopów od 8 do 14 dni profesorom, docentom i wogóle wszystkim pracownikom szkoły; 4/mianuje,zawiesza i usuwa tymczasowych służących szkoły; 5/imatrykuluje studentów i udziela im urlopów.Ponadto załatwia te sprawy administracyjne i finansowe szkoły,które nie wymagają uchwał Senatu.

Przez ręce rektora przechodzi korespondencja z wszelkiemi władzami: wydziałów,profesorów,zakładów i wszystkich organów,podległych bezpośrednio Senatowi. Rektor ma prawo zaopatrywać tę korespondencję w swoją opinję.

Art.28. Rektor czuwa nad porządkiem na terytorjum szkoły przy pomocy organów szkolnych. W razie grożącego niebezpieczeństwa rektor może pozwolić na wkroczenie organów władz bezpieczeństwa; władze te mogą wkraczać same tylko w wypadkach wyjątkowo nagłych,zawiadamiając o tem natychmiast rektora.

Art.29. Zastępcą rektora jest prorektor,którym zostaje rektor ustępujący.Gdyby zachodziła potrzeba zastąpienia prorektora,wyznacza jego zastępcę Ogólne Zebranie profesorów,a w tych szkołach,w których go niema - Senat.

Art.30. Rektor ma prawo w porozumieniu z prorektorem powierzać mu załatwianie pewnych spraw,związanych z zarządem szkoły,np.dotacji szkoły,spraw budowli.Układ taki zatwierdza Senat i przed nim prorektor odpowiada za czynności,wykonywane w powierzonym mu zakresie.

Art.31. Rektor i prorektor do załatwiania spraw,należących do zakresu ich czynności,posługują się urzędnikami i służbą szkoły.

W szczególności rektorowi podlegają: 1/sekretarjat, 2/dział rachunkowy /:kwestura:/, 3/ dział techniczny /:sprawy budowlane:/, ekonomat,intendentura:/, 4/archiwum. O organizacji tych działów rozstrzyga Senat.

4. Rady Wydziałowe.-

Art.32. Radę każdego wydziału stanowią należący do wydziału profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni,tudzież dwaj docenci,wybierani na rok akademicki przez grono docentów wydziału. Docenci,będący członka-

mi Rady,mają na posiedzeniach taki sam głos,jak i inni członkowie Rady.

Nadto do Rady Wydziałowej należą ci profesorowie honorowi, którzy,jako profesorowie zwyczajni lub nadzwyczajni,należeli do Rady zanim zostali profesorami honorowymi,a wreszcie Rada Wydziałowa ma prawo powoływać do swojego grona na rok także profesorów z innych wydziałów,wykładających na danym wydziale,oraz profesorów honorowych, którzy przedtem nie byli członkami Rady Wydziałowej. Przewodniczącym Rady Wydziałowej jest dziekan wydziału.

Art.33. Do zakresu działania Rad Wydziałowych należy:

1/ czuwanie nad rozwojem nauki i szerzenie wiedzy przez należytą organizację nauczania,oraz wykłady,odczyty publiczne i wydawnictwa;

2/ stawianie wniosków o mianowanie profesorów;

3/ załatwianie spraw habilitacyjnych;

4/ przedstawianie wniesków o mianowanie,zawieszanie i usuwanie sił pomocniczych naukowych i służby wydziału;

5/ wydawanie opinji naukowych w zakresie swojego wydziału,a o ile Rada Wydziałowa zostanie do tego wezwana przez Ministerstwo W.R. i O.P. ma obowiązek przedstawic swoją opinję;

6/ nadawanie honorowych stopni naukowych;

7/ układanie corocznie preliminarza potrzeb finansowych wydziału,celem przedłożenia go Zebraniu Ogólnemu profesorów,o ile statut szczegółowy szkoły je przewiduje,w przeciwnym razie Senatowi,w szczególności zaś określanie sum potrzebnych na wydawnictwa prac naukowych profesorów,docentów,pomocniczych sił naukowych oraz studentów wydziału;

8/ stawianie wniosków o udzielanie profesorom i pomocniczym siłom naukowym urlopów ponad dwa tygodnie i o przyznawanie profesorom, docentom i pomocniczym siłom naukowym zasiłków rządowych na podróże naukowe;

9/ przyznawanie stypendjów oraz nagród pieniężnych i medali studentom wydziału,nadto ogłaszanie co roku przynajmniej trzech tematów do prac konkursowych studenckich;

10/ dopuszczanie studentów do egzaminu,zaliczanie im studjów lub pewnych przedmiotów,oraz udzielanie zwolnień od wydanych przez Radę Wydziałową przepisów o sposobie studjowania na wydziale;

11/ powoływanie egzaminatorów i referentów;

12/ uchwalanie regulaminu wydziału,podlegającego zatwierdzeniu przez Senat;

13/ wybieranie dziekana wydziału,a o ile statut szkoły przewiduje również delegata do Senatu i delegatów dla wyboru rektora.

W ogólności Rada Wydziałowa rozstrzyga o wszelkich sprawach wydziału i jego uczniów,o ile to nie jest wyraźnie zastrzeżone dla innych władz szkolnych.

Rada Wydziałowa ma prawo przelać część swych uprawnień na dziekana.

Art.34. W szkołach akademickich, składających się z jednego wydziału, Rada Wydziałowa spełnia zadania Zebrania Ogólnego profesorów i Senatu.

Art.35. Warunkami ważności uchwał Rady Wydziałowej są:

1/ imienne zwołanie przez dziekana lub jego zastępcę przynajmniej na 24 godziny przed terminem posiedzenia wszystkich członków Rady, przyczem ma być podany do wiadomości porządek obrad;

2/ obecność najmniej połowy członków Rady, nie licząc profesorów honorowych;

3/ przewodniczenie przez dziekana lub jego zastępcę;

4/ bezwzględna większość głosów członków głosujących, przyczem głos przewodniczącego liczy się i w razie równości głosów rozstrzyga. Głosowanie w sprawach osobistych, tudzież w innych sprawach na życzenie czwartej części obecnych odbywa się tajnie.

Uchwały w sprawach, niewymienionych w porządku obrad, mogą zapadać tylko wtedy, gdy wszyscy obecni zgodzą się na ich rozważanie i rozstrzyganie; wyłączone są jednak sprawy, dotyczące: 1/ powołania wykładających, 2/ katedry nieobecnego na posiedzeniu profesora, 3/ spraw osobistych.

Art.36. Zebranie Rady Wydziałowej zwołuje przewodniczący w terminie, uznanym przez siebie za właściwy. Dziekan jest obowiązany zebrać posiedzenie Rady, jeżeli tego zażąda najmniej czwarta część członków Rady, lub jeżeli domaga się tego Senat, albo rektor, lub zastępujący go w urzędowaniu prorektor.

Z każdego posiedzenia Rady Wydziałowej sporządza się sprawozdanie, które jest przesyłane do wiadomości Ministerstwu W.R. i O.P.

Art.37. Dziekan z ważnych powodów ma prawo zawiesić wykonanie uchwały Rady Wydziałowej. W tym razie przedstawia sprawę do uchwalenia na najbliższem posiedzeniu Rady, najpóźniej w ciągu dni 14-tu. Gdyby Rada potwierdziła swą pierwotną uchwałę, dziekan obowiązany jest ją wykonać.

5. Dziekan.

Art.38. Dziekan posiada takie same stanowisko wobec Wydziału i jego Rady, jak Rektor wobec całej szkoły i Senatu. Nadto należy do niego nadzór nad zapisami studentów i wolnych słuchaczy, nad tokiem ich studjów oraz nad odbywaniem się egzaminów w sposób przepisany.

Art.39. Dziekanem może być wybrany jeden z profesorów zwyczajnych lub honorowych,należących do Rady wydziału. Czas urzędowania dziekana trwa rok jeden,jednak ustępujący dziekan może być ponownie wybrany.

Wyboru dziekana dokonywa Rada wydziałowa w ciągu miesiąca czerwca,a urzędowanie swoje obejmuje dziekan na dwa tygodnie przed rozpoczęciem roku akademickiego.

W razie gdyby dziekan w ciągu roku urzędowania ustąpił,dokonywane są nowe wybory na pozostający okres roku akademickiego.

Art.40. Do zakresu działania dziekana należy:

1/ zwoływanie posiedzeń Rady wydziałowej,kierowanie jej dami, przygotowywanie wniosków na posiedzenia i wykonywanie powziętych uchwał;

2/ udzielanie jednotygodniowych urlopów profesorom i docentom,którzy ogłosili wykłady,oraz wszystkim innym pracownikom wydziału;

3/ przyjmowanie studentów na wydział,prowadzenie spisu ich,oraz wykazu ich studjów;

4/ wyznaczanie terminów egzaminacyjnych i przewodniczenie w komisjach egzaminów doktorskich oraz w czasie innych egzaminów,odbywających się w szkole,o ile tego wymagają specjalne przepisy;

5/ składanie w końcu roku szkolnego Zebraniu Ogólnemu profesorów, a w szkołach,gdzie go niema,Senatowi,wyczerpującego sprawozdania z działalności wydziału,po poprzednim podaniu go do wiadomości Radzie wydziałowej.

Przez ręce dziekana przechodzi wszelka urzędowa korespondencja kierowników zakładów wydziałowych i profesorów. Dziekan ma prawo zaopatrywać tę korespondencję w swoją opinję.

Art.41. Zastępcą dziekana jest prodziekam,którym zostaje dziekan ustępujący.Gdyby zachodziła potrzeba zastąpienia prodziekana w urzędowaniu,Rada wydziałowa wyznacza jego zastępcę.

III. GRONO NAUCZYCIELSKIE.-

Art.42. Do grona nauczycielskiego szkół akademickich należą: po pierwsze,nauczyciele akademicy t.j.: 1/profesorowie honorowi, 2/profesorowie zwyczajni, 3/profesorowie nadzwyczajni, 4/docenci:, po wtóre - nauczyciele w ściślejszym znaczeniu,noszący niekiedy nazwę lektorów.

Art.43. Profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych mianuje naczelna władza państwowa na wniosek Rady odpowiedniego wydziału,przedstawiony do zatwierdzenia Ministrowi W.R. i O.P. Wniosek powinien opierać

się na referacie komisji,wyznaczonej przez Radę wydziałową specjalnie dla rozważenia kandydatur.

Komisja przed wygotowaniem swojego referatu zwraca się do wszystkich profesorów honorowych,zwyczajnych i nadzwyczajnych,wykładających przedmiot,o którego katedrę chodzi,we wszystkich państwowych szkołach akademickich polskich,z żądaniem nadesłania uzasadnionej opinji,jakich kandydatów uznać należy na najodpowiedniejszych. Po upływie dwóch miesięcy od daty rozesłania wezwań - komisja może przystąpić do rozpatrzenia nadesłanych wniosków,przygotować referat i wystąpić z nim na Radę wydziału. Na tej podstawie Rada wydziału wybiera kandydata i przedstawia go Ministrowi W.R. i O.P. do zatwierdzenia. Wniosek Rady powinien zawierać nazwiska dwóch kandydatów,jeżeli uchwała nie zapadła jednomyślnie,a mniejszość żąda,aby jej kandydat został we wniosku uwzględniony. Do wniosku należy dołączyć prace naukowe kandydata,dokumenty osobiste,życiorys,referat komisji,tudzież wszystkie nadesłane referaty profesorów,wezwanych przez komisję.

Jeżeli jednak Rada wydziału przedstawia do mianowania osobę,która jest lub była profesorem zwyczajnym,nadzwyczajnym lub honorowym w jednej z państwowych szkół akademickich polskich,może odstąpić od obowiązku zasięgania opinji wszystkich profesorów,wykładających odnośny przedmiot w państwowych szkołach akademickich.

Gdyby Minister W.R. i O.P. z jakichś powodów nie uważał wniosku Rady wydziałowej za trafny,Rada ma obowiązek wystąpić z wnioskiem powtórnym. W razie gdyby i ten powtórny wniosek nie został przyjęty przez Ministra W.R. i O.P.,sprawa jeszcze raz powraca do Rady wydziałowej celem przedstawienia po raz trzeci wniosku. W ten sposób dzieje się aż do osiągnięcia obustronnego porozumienia,w każdym zaś razie wbrew woli Rady i bez jej wniosku nie może nastąpić mianowanie.

Art.44. Nowomianowani profesorowie składają przysięgę służbową na ręce rektora.

Art.45. Profesor nadzwyczajny może być przedstawiony przez Radę wydziałową do nominacji na profesora zwyczajnego,jeżeli dorobek jego naukowy powiększył się w czasie profesury nadzwyczajnej.

Art.46. Profesorami honorowymi mogą być mianowani wybitni uczeni, zwłaszcza z grona profesorów,ustępujących z katedr.Mianowanie profesora honorowego należy do władzy naczelnej państwowej na podstawie wniosku Rady wydziałowej,przedstawionego Ministrowi W.R. i O.P.

Art.47 Do najważniejszych obowiązków każdego profesora należy:

1/ prowadzenie badań naukowych i twórcza praca naukowa;

2/ wykładanie i prowadzenie ćwiczeń conajmniej w liczbie godzin wskazanej w dekrecie nominacyjnym;

3/ kierowanie związanym z katedrą zakładem lub seminarjum;

4/ egzaminowanie z wykładanego przedmiotu;

5/ branie udziału w posiedzeniach Rady wydziału i Zebrania Ogólnego profesorów,o ile je statut szkoły przewiduje;

6/ obejmowanie referatów i piastowanie urzędów akademickich.

Obowiązki,wymienione w punktach 2/, 3/, 4/, 5/, i 6/ nie dotyczą profesorów honorowych.

Objęcie stałego płatnego zajęcia ubocznego przez profesora może nastąpić jedynie za zezwoleniem Ministerstwa W.R. i O.P. na zgodny wniosek Rady wydziału i Senatu.

Art.48 Profesorowie,którzy przebyli 25 lat w zawodzie nauczycielskim,poczynając od daty mianowania na profesora,ustępują z katedry otrzymując emeryturę w wysokości pobieranych przez nich poborów profesorskich. Minister W.R. i O.P. może jednak na wniosek Rady wydziałowej zatwierdzić ich na dalsze 5 lat,po których upływie mogą być w ten sam sposób powoływani nadal na okres pięcioletni,nie dłużej wszakże,jak do 70-tego roku życia.Profesorowie,którzy z powodu kresu wieku muszą ustąpić z katedry,mogą być przez Radę wydziałową powoływani w charakterze profesorów honorowych,a profesorowie, którzy ustąpili po 25-ciu latach,nie tracą veniam legendi.

Profesorowie,którzy byli już zwyczajnymi lub nadzwyczajnymi profesorami w polskich albo innych równorzędnych szkołach akademickich przed rokiem 1915-tym,mają prawo pozostawać profesorami zwyczajnymi lub nadzwyczajnymi i po upływie 25 lat pracy profesorskiej bez ponownego powoływania,wszakże tylko do 70-go roku życia włącznie.

Art.49 Podstawą do usunięcia profesora z katedry przez zwierzchnią władzę rządową może być tylko uchwała przynajmniej 2/3 głosów Zebrania Ogólnego profesorów lub Senatu,wydana po przeprowadzeniu

dochodzenia dyscyplinarnego,albo postępowania honorowego.

Art.50 Profesorowie,którzy ustępują z powodu przekroczenia 70-tego roku życia,pobierają emeryturę w wysokości otrzymywanych przez nich poborów profesorskich.

Art.51. Gdyby z powodu ustąpienia profesora z katedry lub z innych przyczyn powstała przerwa w wykładach jakiegoś przedmiotu,Rada wydziału może powierzyć obowiązek zastępczego wykładania tego przedmiotu innemu profesorowi,docentowi,lub odpowiedniemu specjaliście. Do zastępstwa w wykładzie mogą być powoływani wyjątkowo także adjunkci,prosektorzy,kustosze,konstruktorzy i starsi asystenci.Takie powierzanie zastępstwa i umowa co do wysokości wynagrodzenia musi uzyskać zatwierdzenie Ministerstwa W.R. i O.P.

Art.52. Rada wydziałowa może udzielić ubiegającemu się o to kandydatowi prawa wykładania /venia legendi/; postępowanie prowadzące do tego celu nazywa się habilitacją,kandydat zaś,któremu zostało przyznane prawo wykładania w szkole akademickiej otrzymuje tytuł docenta.

Prawo wykładania obejmować ma całość pewnej nauki lub takiej jej części,która może być uważana za całość w sobie zamkniętą; nie może natomiast ograniczać się do dowolnego działu pewnej nauki.

Art.53. Warunkiem dopuszczenia do habilitacji są odpowiednie osobiste kwalifikacje kandydata,o których rozstrzyga Rada wydziału przez tajne głosowanie przed rozpatrzeniem jego kwalifikacji naukowych.

Art.54. Kandydat pragnący przystąpić do habilitacji musi się wykazać posiadaniem tytułu doktorskiego,uzyskanego w jednej ze szkół akademickich polskich. Za równorzędny z tym tytułem Rada wydziału może uznać bądź tytuł doktorski,uzyskany w szkole akademickiej zagranicznej,bądź jakiś inny tytuł naukowy.Od obowiązku wykazania się tytułem doktorskim mogą być uwolnieni uchwałą Rady wydziałowej wyjątkowo wybitni badacze naukowi.

Art.55. Habilitacja składa się z trzech aktów:

1/ z oceny rozprawy habilitacyjnej,która musi być wydrukowana w języku polskim,lub w języku wykładowym przedmiotu.Ma ona stanowić istotny postęp nauki i świadczyć o samodzielności naukowego myślenia autora.Przy ocenie mogą być wzięte pod uwagę także inne prace naukowe kandydata.Rozprawa doktorska nie może być rozprawą habilitacyjną;

2/ z dyskusji habilitacyjnej, która może objąć nie tylko temat rozprawy habilitacyjnej, lecz całość przedmiotu z którego kandydat się habilituje. W dyskusji habilitacyjnej mogą brać udział, oprócz referentów pracy habilitacyjnej, także wszyscy członkowie Rady wydziałowej;

3/ z wykładu habilitacyjnego, który się odbywa wobec członków wydziału na temat obrany przez kandydata, a zatwierdzony przez Radę wydziału. Wykład ten ma na celu stwierdzenie umiejętności jasnego przedstawienia zagadnień naukowych w świetle współczesnego stanu nauki.

Art.56. Przed przeprowadzeniem tych trzech aktów Rada wydziału wybiera z pośród swojego grona conajmniej dwóch referentów, aby na podstawie ich oceny powziąć odpowiednie uchwały.

Art.57. Akty habilitacyjne mają się odbywać w powyżej wskazanym porządku i mają być protokułowane. W razie niepomyślnej uchwały Rady wydziału co do pierwszego lub drugiego aktu, odpada możność odbywania habilitacji. Od drugiego i trzeciego aktu Rada wydziału może wyjątkowo kandydata uwolnić.

Art.58. W razie pomyślnej uchwały co do wszystkich trzech aktów habilitacji, zapada na wniosek referentów postanowienie Rady wydziałowej, nadające kandydatowi prawo wykładania; postanowienie to zarazem orzeka, na jaki zakres nauki nadane prawo się rozciąga. Uchwała Rady wydziałowej, nadająca kandydatowi prawo wykładania, wymaga zatwierdzenia przez Ministra W.R. i O.P., któremu należy przedłożyć prace naukowe kandydata, życiorys, akta osobiste, oraz protokuły dotyczące habilitacji.

Art.59. Docent ma prawo wykładania w oznaczonym zakresie; żadnego jednak obowiązku wykładania przez habilitację wobec szkoły nie zaciąga. Jeżeli wszakże nadanego mu prawa wykładania nie wykonywa w przeciągu całego roku akademickiego, to jego prawo wykładania gaśnie, przez co traci on prawo do tytułu docenta, o ile nie otrzymał urlopu od Ministerstwa W.R. i O.P. Prawo to jednak może mu być przez Radę wydziałową ponownie przyznane bez powtórnej habilitacji.

Art.60. Prawo wykładania może być rozszerzone na inną dziedzinę za zgodą rady wydziałowej, zatwierdzoną przez Ministra W.R. i O.P.

Art.61. Prawo wykładania nadane w jednej z polskich szkół akademickich, może być uznane za ważne w innej uchwałą Rady odpowiedniego wydziału. Uchwała taka wymaga zatwierdzenia przez Senat.

Art.62. Lektorów języków i nauczycieli umiejętności praktycznych mianuje,na wniosek Rady wydziałowej,Senat,a obowiązki ich określa umowa z nimi zawarta.

Art.63 Każdy profesor,zastępca profesora,docent i nauczyciel /lektor/ ogłasza wykłady na tym wydziale,na którym został mianowany, lub na którym otrzymał prawo wykładania,albo z którym wiąze go umowa. Wolno mu jednak ogłosić także wykłady na innym wydziale za zezwoleniem obu zainteresowanych Rad wydziałowych.

IV. POMOCNICZE SIŁY NAUKOWE.

Art. 64. Asystentów starszych i młodszych,tudzież zastępców asystentów i stypendystów /:demonstratorów:/ mianuje Senat na wniosek odpowiedniej Rady wydziałowej. Stanowiska te są ograniczone pod względem czasu trwania: zastępcy asystenta do lat dwóch,młodszego asystenta do trzech,a starszego do lat sześciu. Po sześciu latach starsi asystenci mogą być wyjątkowo mianowani na dalsze cztery lata lecz tylko wówczas,jeżeli zostali docentami przed upływem szóstego roku asystentury.

Art.65. Adjunktów,kustoszów,konstruktorów i prosektorów na wniosek odpowiedniej Rady wydziałowej mianuje Senat na okres trzyletni,który może być powtarzany. Najwcześniej po sześciu latach może nastąpić ostateczna nominacja.

Art.66. Adjunkci,kustosze,konstruktorzy i prosektorzy w prawach emerytalnych są zrównani z urzędnikami państwowymi.

Art.67. Bliższe oznaczenie obowiązków tych pomocniczych sił naukowych należy do regulaminu odnośnych zakładów. Dopuszczenie adjunkta, kustosza,konstruktora,prosektora i starszego asystenta do wykładów w zastępstwie profesora lub do kierowania ćwiczeniami może nastąpić tylko na podstawie uchwały Rady wydziału i na czas ściśle określony.

Art.68. Adjunktami,kustoszami,konstruktorami,prosektorami i starszymi asystentami mogą być wyłącznie osoby, które posiadają stopień akademicki. Bez takiego dyplomu pomocnicze siły naukowe mogą być tylko młodszymi asystentami, zastępcami asystentów i stypendystami.

V. ZAKŁADY SZKÓŁ AKADEMICKICH.-

Art.69. Szkoły akademickie posiadają zakłady /instytuty/, potrzebne do celów nauczania; mogą też być przy nich tworzone zakłady, poświęcone wyłącznie badaniom naukowym.

Art.70. Na czele każdego zakładu wydziałowego stoi profesor, któremu Rada wydziałowa powierzyła kierownictwo. Jeśli zachodzi potrzeba ustanowienia prowizorycznego zastępstwa, Rada wydziału powołuje zastępcę kierownika.

Art.71. Każdy zakład wydziałowy powinien prowadzić inwentarz, który podlega kontroli zwierzchniej Ministerstwa W.R. i O.P.

Art.72. Z końcem roku budżetowego kierownik zakładu wydziałowego powinien złożyć Radzie wydziału i Senatowi sprawozdanie z użycia dotacji wraz z wykazem nabytków i strat w inwentarzu. Sprawozdania te mogą być podstawą do przeprowadzenia z ramienia Senatu postępowania kontrolującego za pośrednictwem osobnych referentów lub komisji.

Gdyby Senat miał wątpliwości w przyjęciu sprawozdania kierownika zakładu wydziałowego, ma zażądać wyjaśnień od Rady wydziału i przedstawienia wniosku celem usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości. W razie potrzeby może Senat każdego czasu zawiesić kierownika w wykonywaniu czynności kierowania zakładem, a sprawę oddać do rozstrzygnięcia Ministrowi W.R. i O.P.

Art.73. Archiwum szkoły przechowuje wszystkie dokumenty i pamiątki oraz akta, które nie są już potrzebne w bieżącym urzędowaniu biur szkoły.

Senat ma prawo mianować archiwarjusza z odpowiedniem uposażeniem.

Art.74. Bibljoteki uniwersyteckie są bibljotekami naukowemi, mającemi służyć zarówno celom nauczania, jak gromadzeniu pomników wiedzy i piśmiennictwa; w miarę możności powinny być ich zbiory uprzystępnione publiczności. Są one zakładami ogólno-uniwersyteckimi.

Art.75. Na czele bibljoteki uniwersyteckiej stoi dyrektor bibljoteki, mianowany na wniosek Senatu przez zwierzchnią władzę państwową.

Dyrektor bibljoteki uniwersyteckiej powinien mieć stopień doktorski.

Art.76. Urzędnicy bibljoteki z kwalifikacjami bibljotekarskiemi mianowani są przez Ministra W.R. i O.P. Warunkiem mianowania urzędnika w bibljotece uniwersyteckiej jest wykazanie się poza wymaganiami ogólnemi dla urzędników państwowych,świadectwem ze złożonego z postępem dobrym egzaminu państwowego ze studjów bibljotekarskich. Od urzędników rachunkowych i kancelaryjnych bibloteki świadectwo takie nie jest wymagane. Mianuje ich Senat.

Urzędnicy bibljoteki i służba otrzymują urlopy do 6 dni od dyrektora bibljoteki.

Art.77. Dyrektorowi bibljoteki,w zakresie jego czynności kierownika zakładu uniwersyteckiego,podlegają urzędnicy i służba; do jego zarządzeń powinni się również stosować w sprawach korzystania z bibljoteki profesorowie, studenci i publiczność.

Art.78. Bibljoteka posiada regulamin porządkowy,określający warunki i sposób korzystania z jej zbiorów. Regulamin ten opracowany przez dyrektora bibljoteki,a przyjęty przez Senat,podlega zatwierdzeniu przez Ministerstwo W.R. i O.P.

Art.79. Dyrektor bibljoteki ma prawo osobistego referowania w Senacie wszystkich spraw,dotyczących bibljoteki.

Art.80. Do wydawania opinji w sprawach bibljotecznych,z wyjątkiem spraw osobowych,a przedewszystkiem do przedstawiania wniosków co do zakupu dzieł i czasopism,odpowiądających potrzebom grona nauczycielskiego,studentów i publiczności. Senat wyznacza komisję bibljoteczną,obradującą pod przewodnictwem dyrektora bibljoteki,a złożoną z przedstawicieli wydziałów i delegata,mianowanego przez Ministra W.R. i O.P. z grona członków jednej z miejscowych instytucji naukowych.

Art.81. Bibljoteki wszystkich szkół akademickich z wyłączeniem bibljotek uniwersyteckich nie są bibljotekami publicznemi,ale mogą być udostępniane dla osób kształcących się i pracujących naukowo. Na czele ich stoją bibljotekarze naczelni, mianowani przez Ministra W. R. i O.P. na wniosek Senatu.

VI. URZĘDNICY I SŁUŻBA SZKÓŁ AKADEMICKICH

Art.82. Wszyscy pracownicy szkoły akademickiej podlegają władzy rektora.

Art.83. Sekretarza,naczelnego bibljotekarza,kwestora,buchaltera i urzędników bibljoteki z zawodowemi kwalifikacjami mianuje na wniosek Senatu Minister W.R. i O.P., wszystkich innych urzędników i służbę stałą szkoły mianuje Senat.

Art.84 Urzędnicy etatowi szkoły akademickiej oraz służba etatowa korzystają z praw pracowników państwowych.

VII. STUDJA I STUDENCI.-

Art.85. Rok szkolny dzieli się w uniwersytetach na trzy trymestry /kwartały/ po 10 tygodni wykładowych każdy,w innych szkołach akademickich na dwa semestry /półrocza/ po 15 tygodni wykładowych każdy lub na trzy trymestry po 10 tygodni wykładowych każdy. W roku szkolnym powinno być najmniej 180 dni wykładowych,nie licząc okresu,przeznaczonego na egzaminy.

Art.86. Nauczanie w szkołach akademickich obejmuje wykłady i ćwiczenia odbywane pod kierunkiem profesorów lub docentów.

Art.87. Aby uzyskać prawo studjowania,trzeba się zapisać w szkole bądź w charakterze studenta /studentki/, bądź wolnego słuchacza /wolnej słuchaczki/. Warunkiem przyjęcia w poczet studentów jest wykazanie się świadectwem dojrzałości,uzyskanem w jednej z państwowych szkół średnich ogólnokształcących.

Uczniowie szkół prywatnych oraz szkół obcych mogą być przyjęci do szkół akademickich w charakterze studentów tylko wtedy,jeżeli świadectwa szkół średnich,które ukończyli,uznane zostały przez Ministerstwo W.R. i O.P. za równoważne ze świadectwami szkół państwowych.

Art.88. Rada wydziału ma prawo ograniczania liczby przyjmowanych studentów za zgodą Ministerstwa W.R. i O.P.

Art.89. Studenci zwyczajni jednej z państwowych szkół akademickich mogą się przenosić do innych po uzyskaniu świadectwa wystąpieni

Art.90. O przyjęciu wolnych słuchaczów rozstrzyga Rada wydziałowa. Wolni słuchacze mogą być dopuszczani na równi ze studentami nie tylko do wykładów, lecz i do ćwiczeń. Nie mają oni prawa składania egzaminów, lecz studja ich, odbyte w charakterze wolnych słuchaczów, mogą im być w wypadkach, godnych uwzględnienia, zaliczone, o ile zostaną studentami.

Art.91. Zarówno studenci zwyczajni, jak wolni słuchacze zapisują się, według wyboru, na jeden z wydziałów. Studenci i słuchacze jednego wydziału mogą się zapisywać na wykłady innego wydziału.

Art.92. Aby być dopuszczonym do udziału w ćwiczeniach, student musi uzyskać pozwolenie kierującego profesora. Warunki dopuszczenia i korzystania z ćwiczeń oznaczą osobne przepisy, zatwierdzone przez Radę wydziałową.

Art.93. Każdy zapisujący się do szkoły akademickiej w charakterze studenta podlega aktowi imatrykulacji. Ma on złożyć rektorowi przez podanie ręki lub na piśmie uroczyste ślubowanie przestrzegania przepisów szkoły i godności akademickiej. Wolnym słuchaczom nie przysługuje prawo imatrykulacji, ale powinni oni także złożyć piśmienne przyrzeczenie przestrzegania przepisów i zarządzeń akademickich.

Art.94. Każdy student i wolny słuchacz po przyjęciu go do szkoły akademickiej opłaca wpisowe. Studenci i wolni słuchacze wnoszą nadto na początku roku szkolnego opłatę, której wysokość niezależna jest od liczby godzin wykładów, na które się zapisali. Sumy stąd uzyskane są przeznaczone na osobiste dodatki dla profesorów, na domy profesorskie, domy studenckie, oraz współdzielnie profesorskie i studenckie. Sumy te rozdziela Ministerstwo W.R. i O.P. Za ćwiczenia w pracowniach i seminarjach studenci i wolni słuchacze uiszczają osobne opłaty, które są przeznaczone w całości na potrzeby pracowni i seminarjów; również za egzaminy uiszczają studenci osobną opłatę. Niezamożnej a pilnej młodzieży, po złożeniu piśmiennego zobowiązania zwrotu, może być odroczona opłata za wykłady, ćwiczenia, seminarja i egzaminy, w całości lub częściowo, do czasu, w którym osiągną stanowiska, umożliwiające spłacenie zaciągniętego długu. Wpisowe muszą wnosić wszyscy. Wysokość wszystkich opłat, uiszczanych przez studentów, ustanawia Ministerstwo W.R. i O.P.

Art.95. Student ma prawo zdawania egzaminów oraz ubiegania się o stopnie akademickie.

Art.96. Student, zapisany do szkoły akademickiej, otrzymuje odpowiednie zaświadczenie /legitymację/. Student, opuszczający szkołę otrzymuje świadectwo wystąpienia, w którem są wymienione wykłady, jakich słuchał,oraz ćwiczenia,na jakie uczęszczał, egzamina, jakie w ciągu swych studjów odbył, nagrody, jakie pozyskał, wreszcie kary dyscyplinarne, o ile im podlegał.

Art.97. Stopnie akademickie dzielą się na zawodowe i naukowe. Do zawodowych należą: stopień licencjata na wydziale teologicznym, stopień lekarza na lekarskim, stopień magistra na pozostałych wydziałach uniwersyteckich,a w innych szkołach akademickich stopnie magistra architekta i inżyniera. Stopniem naukowym jest we wszystkich szkołach akademickich doktorat, który można otrzymać po uzyskaniu stopnia zawodowego, złożeniu egzaminów doktorskich i przedstawieniu pracy naukowej, wydrukowanej w języku polskim,łacińskim lub języku wykładowym przedmiotu, z którego napisana jest praca doktorska.

Art.98. Nieprawnie używający stopni akademickich są karani ustawowo.

Art.99. Osoba posiadająca tytuł naukowy doktora, w razie zasądzenia jej przez sąd za przestępstwo kryminalne, uwłaczające czci, zostaje przez Senat akademicki szkoły, która stopień nadała, stopnia tego pozbawiona.

Art.100. Naruszenie przepisów lub godności akademickiej pociąga za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną studentów i wolnych słuchaczów.

Władzę dyscyplinarną sprawuje rektor i Senat akademicki, który może polecić częściowo lub zupełne jej wykonywanie specjalnym sądom akademickim do spraw studentów.

Do kar dyscyplinarnych należy napomnienie,nagana,niezaliczenie bieżącego kwartału /trymestru/ lub półrocza w poczet czasu studjów,niedopuszczenie do doktoratu,usunięcie ze szkoły,pozbawienie prawa studjów w państwowych szkołach akademickich.

Art.101. Studenci wszystkich szkół akademickich mają prawo zakładania stowarzyszeń akademickich i korporacji. Nazwa stowarzyszeń

akademickich przysługuje tylko takim stowarzyszeniom, które zastosują się do przepisów, w ustawie niniejszej zawartych.

Art.102. Stowarzyszeniom akademickim nie wolno mieć celów politycznych; należeć do nich mogą w charakterze członków zwyczajnych tylko młodzież akademicka i członkowie gron nauczycielskich, a do korporacji także byli członkowie czynni stowarzyszeń akademickich.

Art.103. Powstanie stowarzyszeń i korporacji akademickich jest zależne od zatwierdzenia ich statutu przez Senat akademicki. Każdą zmianę statutu należy również przedłożyć Senatowi do zatwierdzenia

Art.104. Z początkiem roku akademickiego powinno każde stowarzyszenie i korporacja podać do wiadomości rektora listę członków jego zarządu, a także w ciągu roku donosić bezzwłocznie o zmianach, dokonanych w tym zarządzie.

Art.105. Opiekę nad stowarzyszeniami i korporacjami akademickiemi wykonywa Senat za pośrednictwem swego delegata. Stowarzyszenia akademickie nie podlegają ogólnym przepisom policyjnym, dotyczącym stowarzyszeń i zebrań.

Art.106. W murach szkół akademickich mogą się odbywać zgromadzenia młodzieży /wiece/ bez udziału osób z poza szkoły i tylko za każdorazowem zezwoleniem rektora. Prawo nadzoru nad takimi wiecami przysługuje wyłącznie władzom akademickim. Na każdym wiecu może rektor być obecnym osobiście lub delegować swojego zastępcę.

Art.107. Na wiecu jest dozwolone omawianie tylko spraw, ściśle z życiem akademickiem związanych, zgodnie z treścią przewidzianych obrad.

VIII. ZJAZDY DELEGATÓW SZKÓŁ AKADEMICKICH.

Art.108. Do rozpatrywania i opinjowania w sprawach, wspólnych wszystkim szkołom akademickim, albo pewnym ich kategorjom, albo wydziałom lub katedrom, mogą być zwoływane zjazdy delegatów tych szkół.

B. PRYWATNE SZKOŁY AKADEMICKIE

Art. 109. Poza państwowemi mogą być zakładane szkoły akademickie prywatne.

Art.110. Statuty prywatnych szkół akademickich podlegają zatwierdzeniu przez Ministra W.R. i O.P.

Art.111. Prywatne szkoły akademickie mogą otrzymywać na mocy rozporządzenia Ministra W.R. i O.P. prawa państwowych szkół akademickich, o ile: 1/ są należycie wyposażone; 2/ przyjmują w poczet studentów kandydatów, którzy ukończyli szkołę średnią ogólnokształcącą, państwową lub prywatną, mającą prawa szkoły państwowej; 3/ jeżeli profesorowie powoływani są za zgodą Ministra W.R. i O.P.; 4/ jeżeli plan studjów nie różni się zasadniczo od planu studjów w państwowych szkołach akademickich i jeżeli liczba wykładających jest dostateczna. Prywatne szkoły akademickie mogą otrzymać prawo habilitacji, po zupełnem zorganizowaniu wydziałów szkoły, najwcześniej w 5 lat po ich założeniu.

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE.-

Art.112. Ustawa niniejsza określa zasady ustroju w sposób jednolity dla następujących państwowych szkół akademickich:

1/ Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
2/ Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie,
3/ Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie,
4/ Uniwersytetu Warszawskiego,
5/ Uniwersytetu Piastowskiego w Poznaniu,
6/ Szkoły Politechnicznej Lwowskiej,
7/ Politechniki Warszawskiej,
8/ Akademji Weterynarji we Lwowie,
9/ Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i
10/ Akademji Górniczej w Krakowie.

Rozciągnięcie tej ustawy na inne państwowe szkoły akademickie następuje rozporządzeniem Ministra W.R. i O.P.

Art.113. Studenci,którzy rozpoczęli studja przed 15 września 1920r mogą składać wszelkie egzaminy według dawniejszych przepisów,lecz tylko do 15-go września 1926 roku; w szczególności nie obowiązują ich do tego czasu nowe przepisy w sprawie doktoratu /: art.97.:/.

Art.114. Przedstawianie przez kandydatów,ubiegających się o posady urzędników w bibljotekach szkół akademickich,świadectw ze złożonego z postępem dobrym egzaminu państwowego ze studjów bibljotekarskich, będzie obowiązywało dopiero w rok po utworzeniu państwowych kursów bibljotekarskich. /: por.art.76.:/.

Art.115. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 15 września 1920 i z tą datą tracą moc dotychczasowe przepisy prawne,regulujące sprawy określone tą ustawą.Inne przepisy prawne,dotyczące szkół akademickich, których przedmiot nie jest tą ustawą określony,zatrzymują swoją moc obowiązującą aż do zastąpienia ich przez przepisy nowe wydane przez Ministra W.R. i O.P.,lub władze samorządne akademickie w zakresie ich kompetencji.-

PROJEKT STATUTU
DLA UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Opracowany przez Komisję ministerjalną w r. 1918.

Projekt niniejszy przesyła się jako materjał do nowego statutu.

Statut Królewsko-Polskiego Uniwersytetu w Warszawie.

I

Zasady ogólne.

§ 1

Królewsko-polski Uniwersytet w Warszawie jest instytucją naukową, mającą za zadanie prowadzenie badań naukowych we wszelkich dziedzinach wiedzy, przygotowywanie przyszłych badaczy naukowych oraz dawanie młodzieży bezstronnego i niezależnego wykształcenia naukowego, niezbędnego do umiejętnej, samodzielnej i pożytecznej działalności zawodowej i obywatelskiej.

§ 2

Uniwersytet jest zakładem państwowym podlegającym władzy zwierzchniej Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3

Uniwersytet ma charakter korporacji, wyposażonej w podmiotowość prawną. Uniwersytet posiada własną pieczęć. Jako osoba prawna, Uniwersytet może nabywać majątki ruchome i nieruchome przewidzianemi w prawie sposobami, zarządzać mieniem swojem oraz bronić praw swoich w sądzie. W szczególności Uniwersytet ma prawo przyjmowania za zgodą Ministra W. R. i O. P. zapisów i legatów, przeznaczonych bądź na cele naukowe i pedagogiczne, bądź też na dobroczynne, związane z zadaniami Uniwersytetu.

§ 4

Językiem urzędowym i wykładowym Uniwersytetu jest język polski. Na wydziale teologicznym mogą być pewne przedmioty wykładane w języku łacińskim. Języki i literatury obce na Wydziale filozoficznym mogą być wykładane w odpowiednim języku obcym.

II

Skład Uniwersytetu.

§ 5

W skład Uniwersytetu wchodzą wszyscy wykładający wraz z siłami naukowemi pomocniczemi, wszyscy studenci imatrykulowani oraz urzędnicy uniwersyteccy i służba uniwersytecka.

§ 6

Uniwersytet Warszawski posiada następujące wydziały:

1) Wydział teologiczny,
2) Wydział nauk prawnych i politycznych,
3) Wydział lekarski,
4) Wydział filozoficzny.

§ 7

W skład każdego Wydziału wchodzą wszyscy wykładający na tym Wydziale wraz z siłami naukowemi pomocniczemi oraz wszystkimi studentami, imatrykulowanymi na danym Wydziale.

§ 8

Wykładający w Uniwersytecie Warszawskim dzielą się na:

1) profesorów zwyczajnych,
2) profesorów nadzwyczajnych,
3) profesorów honorowych,
4) docentów prywatnych,
5) nauczycieli umiejętności praktycznych.

§ 9

Siły naukowe pomocnicze dodawane są w razie potrzeby kierownikom poszczególnych zakładów uniwersyteckich i dzielą się na:

1) adjunktów, prosektorów i kustoszów,
2) asystentów starszych,
3) asystentów młodszych,
4) demonstratorów oraz stypendystów.

§ 10

Sprawami każdego Wydziału kieruje Rada Wydziału, do której należą wszyscy profesorowie zwyczajni oraz wszyscy profesorowie nadzwyczajni danego Wydziału.

§ 11

Na czele każdego Wydziału stoi dziekan, wybierany na rok jeden w ostanich czterech tygodniach semestru letniego z pośród profesorów zwyczajnych danego Wydziału przez jego Radę i zatwierdzany przez Ministra W. R. i O. P. Wybory odbywają się w myśl przepisów przewidzianych w § 14 dla wyboru rektora.

Od przyjęcia wyboru ma prawo uchylić się tylko ten, kto był już dziekanem lub rektorem w Uniwersytecie Warszawskim, lub kto poda powody odmowy, uznane za wystarczające przez Radę Wydziału. Kandydat wybrany, którego powody odmowy Rada Wydziału uznała za niewystarczające, ma prawo apelowania w tej sprawie do Senatu Akademickiego. W razie niezatwierdzenia wyboru dziekana przez Ministra W. R. i O. P. Rada Wydziału przystępuje natychmiast do wyboru ponownego z wyłączeniem kandydatury niezatwierdzonej.

§ 12

Zastępcą dziekana w jego czynnościach jest prodziekan, bezpośredni poprzednik dziekana na jego stanowisku. Zastępcą prodziekana jest profesor zwyczajny danego Wydziału najstarszy latami służby. Przy równości lat służby zastępcą zostaje profesor starszy wiekiem.

BIBLIOTEKA TNP Polskich 65

§ 13

Sprawami ogólnemi Uniwersytetu Warszawskiego kieruje Senat Akademicki, w którego skład wchodzą:

1) rektor,
2) prorektor,
3) dziekani Wydziałów,
4) prodziekani Wydziałów,
5) sędzia Uniwersytecki, mianowany na trzy lata przez Ministra W. R. i O. P. w ostatnich czterech tygodniach semestru letniego z pośród profesorów zwyczajnych Wydziału nauk prawnych i politycznych na przedstawienie ustępującego Senatu Akademickiego.

§ 14

Na czele Uniwersytetu stoi rektor, któremu w zakresie działalności urzędowej przysługuje tytuł „Magnificencji". Rektor jest wybierany na rok jeden w ostatnich czterech tygodniach semestru letniego z pośród profesorów zwyczajnych przez delegatów, powołanych w tym celu przez Rady Wydziałów z ich grona, po czterech z każdego Wydziału, przyczem przynajmniej trzej delegaci każdego Wydziału winni być profesorami zwyczajnymi.

Wybory rektora są tajne, odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu delegatów, zwołanem przez urzędującego rektora i pod jego przewodnictwem. Każdy z delegatów ma obowiązek uczestniczenia w wyborach. Nieobecni nie biorą udziału w wyborach. Kartki wyborcze zostają doręczone rektorowi złożone pismem do wewnątrz i bez otwierania przeliczone przez rektora. Następnie powołany przez rektora z pośród delegatów członek zgromadzenia odczytuje kartki celem stwierdzenia liczby głosów oddanych na każdego z kandydatów, przyczem kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli w głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzymał większości głosów, to odbywają się powtórne wybory w taki sam sposób. Jeżeli w drugiem głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzymał większości głosów, to zebrani przystępują do wyborów ściślejszych pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą liczbę głosów. W razie równości głosów, oddanych na obu kandydatów, rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru ma prawo uchylić się tylko ten, kto był już rektorem w Uniwersytecie Warszawskim, lub kto poda powody odmowy, uznane za wystarczające przez większość delegatów. Wybrany kandydat, którego powody odmowy zostały uznane za niewystarczające, ma prawo apelowania w tej sprawie do Senatu Akademickiego.

Z przebiegu wyborów winien być sporządzony protokół, który podpisują rektor oraz wszyscy delegaci. Protokół powinien zawierać tylko stwierdzenie liczby głosów oddanych oraz wyniki głosowania. Zostaje on przesłany Ministrowi W. R.

i O. P., który z wnioskiem swym przedstawia wybranego kandydata do zatwierdzenia Radzie Regencyjnej.

W razie, jeżeli Rada Regencyjna wyboru nie zatwierdzi, rektor urzędujący zwołuje natychmiast delegatów dla wyborów ponownych z wyłączeniem kandydatury niezatwierdzonej.

§ 15

Rektor nie może być zarazem sędzią ani dziekanem lub prodziekanem żadnego z Wydziałów. Jeżeli rektorem został wybrany profesor, który w danym roku akademickim miałby piastować godność prodziekana, godność tę zatrzymuje prodziekan urzędujący.

§ 16

Zastępcą rektora jest prorektor, bezpośredni poprzednik rektora na jego stanowisku. Pierwszym zastępcą prorektora jest dziekan najstarszy latami służby i t. d. Przy równości lat służby zastępcą zostaje dziekan starszy wiekiem.

§ 17

Nowoobrani i zatwierdzeni rektor i dziekani obejmują urzędowanie na dwa tygodnie przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego. W razie zwłoki w zatwierdzeniu dotychczasowi rektor i dziekani urzędują aż do chwili, kiedy zatwierdzenie nastąpi.

§ 18

W razie stałej niemożności pełnienia obowiązków przez rektora lub któregokolwiek z dziekanów, Senat Akademicki względnie Rada odpowiedniego Wydziału decyduje o tem, czy należy na resztę roku akademickiego wybrać nowego rektora lub dziekana. W razie stałej niemożności pełnienia obowiązków przez sędziego w ciągu przewidzianego trzechlecia jego urzędowania, Senat Akademicki przedstawia nowego kandydata w myśl § 13 p. 5.

III

Rady Wydziałów.

§ 19

Do zakresu działania Rady każdego Wydziału należą przedewszystkiem:

1) troska o zupełność i celowość całokształtu nauczania. (Rady Wydziałów winny zwłaszcza zwrócić uwagę na to, aby każdy student miał sposobność w ciągu normalnego okresu studjów wysłuchania przynajmniej raz jeden każdego zasadniczego przedmiotu z zakresu swej specjalności i to w wykładzie jednego z profesorów zwyczajnych;

2) przygotowanie dla Senatu Akademickiego spisu wykładów danego Wydziału na każdy semestr;

3) udzielanie stopnia doktora z ramienia Uniwersytetu na podstawie wydanych w tym celu osobnych przepisów;

4) opieka nad zakładami i zbiorami, należącemi do danego Wydziału, o ile nie opiekują się niemi ich specjalni kierownicy;

5) inicjatywa w sprawie tworzenia nowych katedr i zakładów oraz rozszerzenia zakładów już istniejących;

6) przedstawianie Ministrowi W. R. i O. P. kandydatów na profesorów danego Wydziału wraz z wyczerpującą opinją o naukowej i pedagogicznej wartości tych kandydatów;

7) habilitowanie docentów prywatnych na podstawie wydanych w tym celu osobnych przepisów;

8) mianowanie sił naukowych pomocniczych na wniosek kierowników odpowiednich zakładów Uniwersyteckich w myśl wydanych w tym celu osobnych przepisów, które obejmą także prawa i obowiązki sił naukowych pomocniczych;

9) wydawanie opinji naukowych w kwestjach, wchodzących w zakres gałęzi wiedzy, powierzonych pieczy danego Wydzału;

10) decydowanie w kwestjach spornych, powstałych pomiędzy wykładającymi na danym Wydziale na tle ich obowiązków służbowych;

11) zawiadywanie funduszami Wydziałów oraz układanie dla Senatu Akademickiego preliminarzy budżetowych;

12) nadawanie stypendjów, przedstawianie kandydatów do stypendjów oraz przyznawanie nagród za prace konkursowe;

13) uchwalanie regulaminu obrad Rady i przedstawianie go do zatwierdzenia Ministrowi W. R. i O. P.

§ 20

Posiedzenia Rady każdego Wydziału, który też przewodniczy posiedzeniom Rady. Dziekan nie bierze udziału w głosowaniach, rozstrzyga jednak w razie równości głosów.

§ 21

Do prawomocności uchwał, powziętych na posiedzeniu Rady Wydziału, konieczna jest obecność przynajmniej połowy członków Rady oprócz dziekana lub prodziekana.

§ 22

Każdy z członków Rady Wydziału ma obowiązek uczęszczania na wszystkie posiedzenia Rady i brania czynnego udziału w jej pracach. Członkowie zaniedbujący się w tym względzie będą przez dziekana pociągani do odpowiedzialności przed Senatem Akademickim. Członkowie Rady Wydziału obowiązani są do zachowania ścisłej tajemnicy urzędowej.

IV

Dziekani.

§ 23

Dziekani reprezentują swe Wydziały w Senacie Akademickim oraz na zewnątrz Uniwersytetu, Dziekan każdego wydziału jest odpowiedzialny za wykonanie wszelkich zarządzeń, dotyczących Wydziału, przewidzianych przez uchwały Senatu Akademickiego i Rady Wydziału oraz za wykonanie

obowiązujących przepisów prawnych. Jeżeli dziekan uważa, że nie może odpowiadać za wykonanie pewnej uchwały Rady Wydziału, to przedstawia sprawę Senatowi Akademickiemu.

§ 24

Sprawy, których załatwienie wymaga jedynie zastosowania obowiązujących uchwał i przepisów dziekan załatwia sam, zawiadamiając o tem Radę Wydziału na najbliższem posiedzeniu. Wszelkie inne zarządzenia dziekana wymagają uprzedniej sankcji Rady Wydziału. Jedynie w przypadkach, wymagających natychmiastowej decyzji, dziekan załatwia i takie sprawy sam, przekładając jednak swe zarządzenia Radzie Wydziału do zatwierdzenia.

§ 25

Do specjalnych obowiązków dziekana należy:

1) piecza nad dobrem Wydziału oraz kontrola nad jego funduszami;

2) czuwanie nad tem, by wszyscy wykładający Wydziału wypełniali należycie swe obowiązki, aby wykłady rozpoczynały się we właściwym czasie, nie ulegały przerwom bez dostatecznych powodów i nie kończyły się przed oznaczonym terminem;

3) czuwanie nad przykładaniem się do nauki i dobrem prowadzeniem się studentów, należących do Wydziału, oraz udzielanie im stosownych napomnień w przypadkach uchybień, przeciwko obowiązkom akademickim;

4) prowadzenie listy studentów swego Wydziału, prowadzenie ksiąg kontroli zapisów na wykłady i ćwiczenia, kontroli wyników egzaminów, protokółów egzaminów doktorskich, aktów, dotyczących dokonanych habilitacji, oraz wszelkich innych aktów Wydziału;

5) przewodniczenie we wszelkich Komisjach, wybranych przez Radę Wydziału, wyznaczanie referentów dla oceny rozpraw, przedstawianych celem uzyskania stopnia doktorskiego oraz veniam legendi;

6) przygotowywanie sprawozdań z działalności wydziału, przedstawianych z końcem roku szkolnego Senatowi Akademickiemu.

7) udzielanie wykładającym urlopów do dni ośmiu oraz opinjowanie podań o urlopy dłuższe, skierowywanych do Ministra W. R. i O. P.

Dziekan ma prawo wymagać w zajęciach administracyjnych pomocy kancelarji uniwersyteckiej oraz usług woźnych Uniwersytetu.

§ 26

Pod koniec każdego semestru dziekan zwołuje zgromadzenie wszystkich wykładających na danym Wydziale. Na zgromadzeniu tem są omawiane propozycje i życzenia obecnych we wszelkich sprawach naukowych i administracyjnych, dotyczących Wydziału.

Protokół zgromadzenia zostaje przesłany wraz z opinją Rady Wydziału Ministrowi W. R. i O. P.

V

Senat Akademicki.

§ 27

Senat Akademicki jest najwyższą władzą Uniwersytetu we wszelkich sprawach dotyczących nauczania, administracji oraz karności akademickiej.

Do zakresu działania Senatu Akademickiego należą przedewszystkiem:

1) zarządzanie majątkiem Uniwersytetu i wszystkiemi powierzonemi mu funduszami;

2) przedkładanie Ministrowi W. R. i O. P. preliminarzy budżetowych Uniwersytetu;

3) ogłaszanie drukiem po zatwierdzeniu przez Ministra W. R. i O. P. spisu wykładów na każdy semestr;

4) wydawanie dorocznej kroniki Uniwersytetu;

5) przydzielanie sal wykładowych, zakładów, biur, mieszkań i t. p. w obrębie Uniwersytetu;

6) ferowanie wyroków w sprawach dyscyplinarnych na wniosek sędziego uniwersyteckiego;

7) rozpoznawanie i osądzanie sporów pomiędzy wykładającymi, nie załatwionych we właściwych Wydziałach;

8) rozstrzyganie apelacji od uchwał i zarządzeń Rad Wydziałów i dziekanów oraz ewentualne zawieszanie uchwał Rad poszczególnych Wydziałów przy równoczesnem zawiadamianiu o tem Ministra W. R. i O. P.

9) rozstrzyganie sporów o kompetencję wynikłych pomiędzy Radami poszczególnych Wydziałów oraz przedkładanie Ministrowi W. R. i O. P. do rozstrzygnięcia sporów o kompetencję pomiędzy samym Senatem a Radami Wydziałów;

10) przedkładanie Ministrowi W. R. i O. P. opinji w sprawach dotyczących kwestji, czy przyjęte przez profesorów zajęcia poboczne dają się pogodzić z ich stanowiskiem w Uniwersytecie.

11) załatwianie spraw dotyczących mianowania i zwalniania urzędników i służby uniwersyteckiej w myśl §§ 69 i 74 niniejszego statutu;

12) uchwalanie regulaminu obrad Senatu i przedstawianie go do zatwierdzenia Ministrowi W. R. i O. P.

§ 28

Posiedzenie Senatu Akademickiego zwołuje rektor, ktory też przewodniczy posiedzeniom Senatu. Rektor nie bierze udziału w głosowaniach rozstrzyga jednak w razie równości głosów.

§ 29

Do prawomocności uchwał, powziętych na posiedzeniu Senatu Akademickiego, niezbędna jest obecność przynajmniej połowy członków Senatu oraz rektora lub prorektora.

§ 30

Każdy z członków Senatu ma obowiązek uczęszczania na wszystkie posiedzenia Senatu i brania czynnego udziału w jego pracach. Członkowie zaniedbujący się w tym względzie zostają

przez Rektora pociągnięci do odpowiedzialności przed Senatem Akademickim. Członkowie Senatu Akademickiego obowiązani są do przestrzegania ścisłej tajemnicy urzędowej.

VI.

Rektor.

§ 31

Rektor jest bezpośrednim zwierzchnikiem Uniwersytetu w stosunkach wewnętrznych oraz przedstawicielem jego nazewnątrz.

§ 32

Rektor jest odpowiedzialny za wykonanie wszelkich zarządzeń, przewidzianych przez uchwały Senatu Akademickiego oraz obowiązujące przepisy prawne. Jeżeli rektor uważa, że nie może odpowiadać za wykonanie pewnej uchwały Senatu, to uchwałę tę zawiesza, przedstawiając zarazem sprawę Ministrowi W. R. i O. P.

§ 33

Sprawy, których załatwienie wymaga jedynie zastosowania obowiązujących uchwał i przepisów, rektor załatwia sam i przedstawia je Senatorowi Akademickiemu na najbliższym posiedzeniu. Wszelkie inne zarządzenia rektora wymagają uprzedniej sankcji Senatu. Jedynie w wypadkach, wymagających natychmiastowej decyzji, rektor załatwia i takie sprawy sam, przedkładając jednak i swe zarządzenia Senatowi do zatwierdzenia.

§ 34

Do specjalnych obowiązków rektora należy:

1) czuwanie nad funduszami Uniwersytetu oraz kontrola nad dochodami i wydatkami Uniwersytetu, aby na właściwy cel były obracane;

2) czuwanie nad porządkiem zewnętrznym w Uniwersytecie i we wszystkich jego pomieszczeniach.

3) czuwanie nad zachowaniem się studentów oraz udzielanie im stosownych napomnień w przypadkach uchybień przeciwko obowiązkom akademickim.

§ 35

Korespondencja dziekanów i Wydziałów skierowana do władz, przechodzi przez rektora. Pisma, skierowane do władz przez zakłady naukowe i poszczególnych członków Uniwersytetu, przechodzą przez odpowiedniego dziekana i rektora. Wszelkie rozporządzenia i pisma Ministra W. R. i O. P., skierowane do władz akademickich, zakładów uniwersyteckich lub poszczególnych członków Uniwersytetu, przychodzą na ręce rektora.

VII

Profesorowie, Docenci, Nauczyciele.

§ 36

Profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych mianuje Rada Regencyjna na wniosek Ministra W. R. i O. P. Kandydatów na profesorów przedstawia Rada odpowiedniego Wydziału. Profesorami zwyczajnymi i nadzwyczajnymi mogą być tylko osoby, które dały się poznać zaszczytnie ze swej działalności naukowej oraz pedagogicznej.

§ 37

Profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni winni czas, wolny od zajęć obowiązkowych, poświęcać naukowej pracy badawczej i przyczyniać się do postępu i rozwoju nauk w kraju. Zwłaszcza winni się starać o przysporzenie krajowi nowych pracowników naukowych, wdrażając młodych adeptów do samodzielnej pracy badawczej.

§ 38

Prawa i obowiązki profesorów, wynagrodzenie ich oraz czas służby, zostaną określone w osobnej pragmatyce służbowej.

§ 39

Osobom o wyjątkowych zasługach naukowych może Rada Regencyjna na wniosek Ministra W. R. i O. P. a na przedstawienie Rady odpowiedniego Wydziału, zaopinjowane przez Senat Akademicki, nadać tytuł honorowego profesora Uniwersytetu Warszawskiego.

§ 40

Na przedstawienie Rad Wydziałów Minister W. R. i O. P. może pozyskiwać do wykładów w Uniwersytecie wybitnych przedstawicieli nauki za osobną umową, może też na przedstawienie Rad Wydziałów wyznaczać w razie potrzeby zastępców profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych.

§ 41

Docenci prywatni nie są mianowani przez władze państwowe; mają oni prawo wykładania w Uniwersytecie i korzystania w tym celu z jego sal wykładowych, które to prawo uzyskują w myśl specjalnych przepisów.

§ 42

Docentom prywatnym, szczególniej zasłużonym dla Uniwersytetu i jego zadań może Rada Regencyjna na wniosek Ministra W. R. i O. P. a na przedstawienie Rady odpowiedniego Wydziału, nadać tytuł profesora.

§ 43

Nauczycieli umiejętności praktycznych mianuje Minister W. R. i O. P. na przedstawienie Rady Wydziału filozoficznego, gdy chodzi o nauczycieli języków, wymowy, muzyki, stenografji, i t. p., a na przedstawienie Senatu Akademickiego, gdy chodzi o nauczycieli gimnastyki, szermierki i t. p. sportów.

§ 44

Kandydatów na pierwszych profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych przedstawia do nominacji Radzie Regencyjnej Minister W. R. i O. P. po wysłuchaniu opinji specjalnie w tym celu powołanej przez siebie komisji, złożonej z wybitnych przedstawicieli nauki i szkolnictwa wyższego.

§ 45

W ciągu pierwszych pięciu lat od chwili wejścia w życie niniejszego statutu mają prawo pozostać w Uniwersytecie Warszawskim w charakterze docentów tymczasowych ci, z dotychczasowych wykładających w Uniwersytecie, którzy nie zostaną zaliczeni do żadnej z kategorji, przewidzianych w § 8 niniejszego Statutu.

VIII.

Zakłady Uniwersyteckie.

§ 46

Celem umożliwienia osiągnięcia swych zadań naukowych i pedagogicznych Uniwersytet Warszawski posiada specjalne zakłady naukowe, jako to laboratorja, pracownie, kliniki, seminarja, bibliotekę, muzea, gabinety i t. p., stanowiące bądź jego własność bądź też oddane do jego dyspozycji.

§ 47

Na czele każdego zakładu uniwersyteckiego stoi odpowiedzialny kierownik, mianowany przez Ministra W. R. i O. P. na wniosek Rady Wydziału, do którego dany zakład należy. Jedynie dyrektora Bibljoteki uniwersyteckiej mianuje Minister na wniosek Senatu Akademickiego, wykonywającego naczelny nadzór nad Biblioteką przez specjalną Komisję, wybieraną z pośród członków Senatu.

§ 48

Kierownicy zakładów winni zawiadywać zarówno naukowemi jak i gospodarczemi sprawami swych zakładów. Nadto mają oni obowiązek przychodzenia w miarę możności z pomocą pokrewnym zakładom Uniwersytetu w ich potrzebach.

Kierownicy zakładów obowiązani są przedkładać z końcem roku szkolnego dziekanom odpowiednich Wydziałów, względnie Rektorowi Uniwersytetu, preliminarze budżetowe na rok następny oraz sprawozdania z działalności zakładu w danym roku akademickim, w celu dostarczenia materjałów do kroniki Uniwersyteckiej.

§ 49

Bezpośrednim zwierzchnikiem zarówno sił naukowych pomocniczych, dodanych kierownikom zakładów, jak i służby każdego zakładu, jest jego kierownik, nadto siły naukowe pomocnicze podlegają rektorowi, służba zaś sekretarzowi Uniwersytetu i rektorowi.

Udzielanie urlopów do 2 tygodni siłom naukowym pomocniczym i służbie zakładów naukowych należy do kierownika zakładu, urlopów do 6 tygodni udziela rektor, dłuższych urlopów Minister W. R. i O. P.

§ 50

Władzą dyscyplinarną sił naukowych pomocniczych i służby zakładów uniwersyteckich jest Senat Akademicki.

§ 51

Regulaminy dla zakładów naukowych uchwala na podstawie wniosków odnośnych kierowników Rada Wydziału, do którego zakład należy. Regulamin dla Biblioteki uniwersyteckiej uchwala na podstawie wniosków Komisji bibliotecznej Senat Akademicki, a zatwierdza go Minister W. R. i O. P.

IX.

Studenci.

§ 52

Studentem Uniwersytetu Warszawskiego może być osoba, która ukończyła ze świadectwem dojrzałości 8-io-klasową szkołę średnią ogólnokształcącą o kierunku filologicznym lub realnym i spełnia nadto warunki, wymienione szczegółowo w „Przepisach dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego", wydanych przez Ministra W. R. i O. P.

§ 53

Przyjmowanie studentów do Uniwersytetu odbywa się za pomocą aktu imatrykulacji na podstawie decyzji Komisji imatrykulacyjnej, złożonej z rektora i dziekanów.

Po wpisaniu do albumu Uniwersytetu imienia i nazwiska, miejsca urodzenia, przynależności państwowej, wyznania i odbytych studjów, student ślubuje rektorowi przez podanie ręki, że będzie się stosował sumiennie do istniejących przepisów i będzie posłuszny rozporządzeniom władz akademickich, poczem otrzymuję matrykułę.

§ 54

Po dokonaniu imatrykulacji student zgłasza się do dziekana tego Wydziału, do którego pragnie należeć: dziekan zapisuje go do albumu Wydziału (inskrypcja).

§ 55

Przez imatrykulację i inskrypcję student zyskuje obywatelstwo akademickie wraz z przywiązanemi doń prawami i obowiązkami, przewidzianemi w „Przepisach dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego".

§ 56

Utrata obywatelstwa akademickiego następuje:

1) Wskutek wydania świadectwa wystąpienia z Uniwersytetu,

2) wskutek wydalenia z Uniwersytetu w drodze dyscyplinarnej,

3) wskutek wykreślenia z albumu Uniwersytetu.

Rektor ma prawo zastosować środek, przewidziany w p. 3, jeżeli student mimo napomnienia nie zapisał się w przeciągu pierwszych trzech tygodni po rozpoczęciu semestru na przepisaną liczbę wykładów, lub też gdy nie opłacił czesnego we właściwym terminie.

§ 57

Każdy student, opuszczający Uniwersytet, otrzymuje na żądanie świadectwo wystąpienia z wyszczególnieniem wykładów i ćwiczeń, na które był zapisany, i z uwagą co do sprawowania się.

§ 58

Osoby nie mogące być imatrykulowanemi mogą być dopuszczane do słuchania wykładów w charakterze słuchaczy nadzwyczajnych jedynie w drodze wyjątku z uwzględnieniem postanowień zawartych w „Przepisach dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego".

X.

Wykłady.

§ 59

Wykłady dzielą się na wykłady w znaczeniu ściślejszem oraz na ćwiczenia. Zostają one ogłaszane przed rozpoczęciem każdego semestru.

§ 60

Wykłady profesorów i docentów winny dawać całokształt współczesnego stanu odpowiednich gałęzi wiedzy, lub też poszczególnych ich części i zagadnień specjalnych, opracowany w sposób możliwie jasny, zwięzły i przystępny. Wykładający winni o ile możności uwzględniać stan wykładanych przez się umiejętności w kraju naszym, nadto zachęcać do czynienia dalszych badań samodzielnych oraz wskazywać na istniejące braki i luki.

§ 61

Wykłady profesorów i docentów mogą być publiczne zwyczajne oraz prywatne.

Wykłady publiczne są bezpłatne; za wykłady zwyczajne studenci uiszczają w kwesturze stosowną opłatę, zależną od liczby godzin; na słuchanie wykładów prywatnych należy uzyskać przyzwolenie wykładającego.

§ 62

Każdy wykładający podaje z początkiem semestru do wiadomości studentów termin, w którym rozpocznie swe wykłady.

§ 63

Wykładający obowiązani są mieć zapowiedziane przez nich wykłady, jeżeli się na nie zgłoszą przynajmiej trzej studenci, jako słuchacze.

§ 64

Wykłady docentów prywatnych są brane przy zaliczaniu semestrów w rachubę tak samo, jak wykłady profesorów.

§ 65

Ćwiczenie w laboratorjach i pracowniach, oraz zajęcia kliniczne są uważane na równi z wykładami zwyczajnemi. Mogą się na nie za-

pisywać wszyscy studenci, należący do odpowiedniego Wydziału, studenci zaś innych Wydziałów za zgodą właściwego kierownika.

Za ćwiczenia te i zajęcia studenci uiszczają w kwesturze stosowną opłatę, oraz dodatkową opłatę za korzystanie z pracowni i jej środków. Wysokość tej opłaty oznacza Minister W. R. i O. P. na wniosek Rady odpowiedniego Wydziału.

§ 66

Zajęcia w seminarjach specjalnych oraz prace laboratoryjne samodzielne na tematy dawane przez profesorów są traktowane tak jak wykłady prywatne. Celem zapisania się na nie należy uprzednio uzyskać przyzwolenie odpowiedniego profesora, względnie kierownika zakładu.

§ 67

Osobom, upoważnionym przez Ministra, przysługuje prawo wstępu na wykłady i ćwiczenia.

XI.

Urzędnicy i Służba.

§ 68

Władzom akademickim dodany jest personel urzędniczy, w którego skład wchodzą: sekretarz Uniwersytetu, kwestor Uniwersytetu, zarządzający gmachami uniwersyteckiemi oraz siły pomocnicze w miarę potrzeby.

§ 69

Sekretarza i zarządzającego gmachami uniwersyteckiemi mianuje i zwalnia Minister W. R. i O. P. na wniosek Senatu Akademickiego; kwestora przydziela Uniwersytetowi Minister W. R. i O. P. z pośród urzędników Ministerstwa. Minister odwołuje kwestora bądź na wniosek Senatu Akademickiego, bądź też z własnej inicjatywy; personel pomocniczy mianuje i zwalnia rektor.

§ 70

Bezpośrednim zwierzchnikiem personelu urzędniczego jest sekretarz Uniwersytetu, który jest Dyrektorem kancelarji Uniwersyteckiej. Sekretarz wraz z personelem urzędniczym podlega rektorowi, jako przełożonemu Kancelarji.

§ 71

Udzielanie urlopów do 6 tygodni personelowi urzędniczemu należy do rektora, dłuższych urlopów udziela Minister W. R. i O. P.

§ 72

Władzą dyscyplinarną personelu urzędniczego jest Senat Akademicki.

§ 73

Regulamin, normujący funkcje Sekretarjatu i kwestury oraz obowiązki personelu urzędniczego, uchwala Senat Akademicki, a zatwierdza Minister W. R. i O. P.

§ 74

Służba uniwersytecka dzieli się na stałą i pomocniczą. Służbę stałą mianuje Senat Akademicki a zatwierdza Minister W. R. i O. P. Jednego z woźnych stałych Senat Akaeemicki mianuje pedelem Uniwersytetu. Służbę tymczasową mianuje i oddala rektor.

§ 75

Bezpośrednim zwierzchnikiem służby uniwersyteckiej (z wyjątkiem służby zakładów naukowych) jest sekretarz Uniwersytetu.

Zasady ustawy o asystentach szkół wyższych.

Projekt przyjęty przez Zjazd Delegatów Stowarzyszeń Asystentów Warszawy, Lwowa i Krakowa dnia 1 czerwca 1919 i złożony na ręce Szefa Sekcji Szkół Wyższych w M. W. R. i O. P. dnia 2 czerwca 1919 r.

I. O asystentach.

1. Przy katedrach i zakładach szkół wyższych ustanawia się w miarę potrzeby posady asystentów, których zadaniem jest pomoc dyrektorom zakładów w pracy naukowej i nauczycielskiej.
2. Asystentem w szkole wyższej może być zamianowana z reguły osoba, posiadająca pełną formalną kwalifikację naukową, t. j. stopień akademicki względnie egzamin państwowy z ukończonych studjów akademickich. W wyjątkowych wypadkach może Ministerstwo uznać na wniosek odnośnego Wydziału za kwalifikowanego asystenta kandydata, nie posiadającego formalnej kwalifikacji, ale mogącego się wykazać pracą naukową.
3. W razie braku odpowiednich kandydatów kwalifikowanych może być mianowana osoba nie posiadająca formalnej ani naukowej kwalifikacji, jednak tylko w charakterze asystenta pomocniczego.
4. Asystentów mianuje odnośny Wydział na wniosek dyrektora zakładu z reguły na 2 lata; nominacja może być przedłużoną na dalsze dwulecie. Po 4 latach może być nominacja przedłużoną w tym wypadku, jeżeli Wydział uzna, że kwalifikacje naukowe asystenta dają rękojmię wydatnej twórczej pracy naukowej w ciągu dalszych dwu lat.

   Po upływie 6 lat mogą pozostać na asystenturze jedynie asystenci habilitowani. W wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie wypadkach, może Ministerstwo na wniosek odnośnego Wydziału przedłużyć nominację po za 6 lat także dla asystentów niehabilitowanych. Terminy te dotyczą jedynie asystentów kwalifikowanych, asystentów niekwalifikowanych (pomocniczych) mianuje Wydział na jeden rok; nominacja może być przedłużona najwyżej dwa razy.
5. O nieprzedłużeniu asystentury zawiadamia Wydział asystenta na 3 miesiące przed upływem terminu nominacji.

   Asystent, który ma zamiar porzucić swą posadę, zawiadamia o tem odnośny Wydział na 3 miesiące przed upływem terminu nominacji.
6. Asystenci nie są urzędnikami państwowymi, jednak na czas trwania nominacji korzystają z praw przysługujących urzędnikom państwowym.
7. Asystenci składają na ręce dziekana przyrzeczenie służbowe.
8. Asystenci kwalifikowani otrzymują pobory IX kategorji urzędników państwowych ze wszystkiemi dodatkami przewidzianemi dla tej kategorji.

   Asystenci niekwalifikowani otrzymują pobory X kategorji urzędników państwowych, również ze wszelkiemi dodatkami.

II. O konstruktorach.

9. Przy katedrach praktyczno-technicznych ustanawia się w miarę potrzeby posady konstruktorów, którzy prowadzą ćwiczenia w praktycznem rozwiązywaniu zadań technicznych. Konstruktorzy muszą posiadać formalną kwalifikację naukową i wykazać się odpowiednią praktyką w technice.
10. Konstruktorom przysługują te same prawa i ten sam charakter służbowy, co asystentom kwalifikowanym.
11. Nominacja konstruktorów opiewa na dwa lata i może być dowolną ilość razy przedłużaną.
12. Konstruktorzy otrzymują pobory VIII kategorji urzędników państwowych, ze wszystkiemi dodatkami. Czas spędzony w praktycznej pracy technicznej wlicza się konstruktorom do lat służby.

III. O adjunktach, prosektorach, kustoszach i t. p.

13. W razie potrzeby tworzy się przy zakładach posady adjunktów, kustoszów, prosektorów i t. p., którzy prócz pracy naukowej i pedagogicznej mają pomagać dyrektorom w administracji zakładów.
14. Adjunktów (kustoszów, prosektorów i t. p.) mianują Wydziały na okres czteroletni z prawem przedłużenia nominacji.
15. Adjunkci (kustosze, prosektorzy i t. p. nie są również urzędnikami, korzystają jednak przez czas służby z praw urzędników państwowych. Siły te otrzymują pobory VIII kategorji urzędników państwowych ze wszystkiemi dodatkami.

IV. Postanowienia ogólne.

16. Jeżeli były asystent, konstruktor, adjunkt i t. p. wstępuje ponownie do służby państwowej wówczas lata służby spędzone w charakterze kwalifikowanego asystenta, konstruktora, adjunkta i t. p. wliczają mu się zarówno do awansu jak też i do emerytury.
17. W sprawach ubezpieczenia społecznego i ubezpieczenia od wypadków stosują się do asystentów, konstruktorów, adjunktów i t. p. normy obowiązujące dla odnośnej kategorji urzędników państwowych.

V. Postanowienia przejściowe.

18. Osoby, które w chwili wejścia w życie niniejszych zasad zajmują w wyższych szkołach w Warszawie stanowiska asystentów starszych t. j. z płacą roczną 5.400 Mk., zatrzymują na dalszy czas służby, najdłużej jednak na przeciąg 3 lat charakter i prawa asystentów kwalifikowanych, bez względu na dotychczasowe kwalifikacje.
19. Czasu spędzonego na posadzie asystenta w szkołach wyższych w Warszawie przed wejściem w życie niniejszych zasad nie uwzględnia się przy ograniczeniu lat służby w myśl ustępu 4-go powyższego projektu.

BIBLIOTEKA JNP Zielińskich
65

Drukarnia Nakładowa w Krakowie.

Lp.	CZYNNOŚCI	KOMPETENCJE
29.	Wyznaczanie wszelkich opłat od studentów	
30.	Wykonywanie uchwał Rady Wydziałowej	
31.	" " Senatu	
32.	Dbałość o porządek w zajęciach na Wydziałach	
33.	Rozwiązanie sprawy zajęć profesorskich poza obowiązkami w Politechnice	
34.	Wydawanie urlopów ciału nauczycielskiemu na 14 dni	
35.	Wydawanie urlopów studentom, urzędnikom	
36.	Przyjmowanie studentów /imatrykulacja/	
37.	Przyjmowanie obcych studentów	
38.	Ograniczenie liczby studentów	
39.	Przyjmowanie wolnych słuchaczy do Zakładów	
40.	Sprawy dyscyplinarne studentów / proste wypadki /	
41.	" " " /wypadki złożone/	
42.	Sprawy Stowarzyszeń studenckich /liter.-nauk.-sport./	
43.	Regulaminy dla Zakładów	
44.	" dla służby, urzędników	
45.	Wydawanie studentom zaświad. o pobycie w P-ce	
46.	Występowanie P-ki na zewnątrz do władz	
47.	Występowanie P-ki na zewnątrz /ajenty, odczyty /	
48.	Sprawozdanie z pracy naukowej, pedagogicznej oraz bilansu Politechniki po każdym roku	
49.	Uznawanie i zaniechanie zajęć w Politechnice	

BIBLIOTEKA TNP Zielińskiego

Osoby.	Sądy Wydziałowe	Komisja Dziekańska	Senat	Minister
0	0	proponuje	zatwierdza	i zawiadamia Min.
Dziekani	0	0	0	0
Rektor	0	0	0	0
Dziekani	w razie potrzeby wystosują do wydziału	0	0	0
0	0	0	decyduje	0
Dziekani do 7 dni Rektor do 30	0	0	kiedy Rada tyg. do 14 miesięcy	0
Rektor	0	0	0	0
0	0	decyduje	0	0
0	0	decyduje	0	0
0	0	proponuje	zatwierdza	i zawiadamia Min.
Kierownicy Zakładów opiniują	0	decyduje	0	0
Prowadzący Kom. Dyscyplin.	0	0	wyrok zatwierdza	i zawiad. Min.
0	0	0	zatwierdza	0
Kierownicy	sprobują	uzgodnią	zatwierdza	0
Kierownicy Kier.	0	0	zatwierdza	0
Dziekani	0	0	0	0
Rektor sam lub Dziekani z Rektorem	0	0	0	0
0	sprawdzają i dalej jak w p.30	0	0	0
Dziekani	sprobują	uzgodnią	zatwierdza, odsyłają	i komunikują Ministerstwu
0	0	0	decyduje	i zawiadamia Mini.

No.	KOMPETENCJE	Osoby.	Rady Wydziałowe
1.	Wszelkie sprawy nauczania /programy,plan,terminy wyznaczenia/ o charakterze pedagogicznym	0	decydują
2.	Tworzenie nowych katedr, lektoratów,zakładów, pomocy naukowych, zmian w katedrach, przenoszenie się do innego Wydziału	0	proponują
3.	Wybór profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych,honorowych, i docentów	0	powołują
4.	Wybór lektorów,asystentów,laborantów,kustoszów,zastępców pośród osoby profesorów	0	proponują
5.	Przedstawienie prac habilitacyjnych kandydatów na profesorów oraz delegowanie kandyd.na przewody; wyznaczanie kandyd. na stypendja; ogłoszenie konkursów przyznawanie nagród.	0	proponują
6.	Warunki egzaminów dyplomowych i na stopnie naukowe /inżynier,albo magister i doktór/; nostryfikacja dyplomów zagranicznych	0	proponują
7.	Wydatki charakteru administracyjnego co do porządku w katedrach, gmachu, bibljotece	0	proponują /Kom.Bibljot./
8.	Wyznaczanie studentów na kandyd.na stypendja; zwalnianie z czesnego	0	proponują
9.	Budżet - uzyskanie od władz kredytu	0	proponują /Kom.Bibljot./
10.	Wydatkowanie kredytów - bez zmian w porównaniu z preliminarzem	0	Kierownicy Zakładów, Kierownicy dla Zakł. Rektor wyd. ogólne.
11.	Wydatkowanie w ramie potrzeby zmian w porównaniu z preliminarzem, przeniesienia sum z jednych na drugie pozycje	0	proponują
12.	Przyjmowanie darowizny, zapisów	0	0
13.	Sprzedaż zbędnego majątku Politechniki	0	0
14.	Zawieja wydanych wydatków i rachunkowości	0	0
15.	Sekretarz Politechniki,Major,Kwestorzy,Gospodarz gmachu	zamaw.dają polecenia Rektor	0
16.	Urzędnicy inni, służba niższa / poza Zakładami /	zamaw. i dają pol. Rektor w porozum. z bezpośrel.zwierzch	0
17.	Ogólny nadzór ochrony wewnątrz i zewnątrz gmachów za wyjątkiem Zakładów	Rektor przy pomocy urzędników	0
18.	Nadzór wewnątrz Zakładów	Kierownicy,lub przy większej potrzebie jak w p.17.	0

BIBLIOTEKA INP Politechnika

Komisja Ustawodawcza	Senat	Minister
0	do wiadomości	0
0	sprawdza i akcja dania Ministerjum	zatwierdza
0	zatwierdza i	zawiadamia Min. przesyła o uzyskaniu nominacji
0	zatwierdza	0
0	zatwierdza i	zawiadamia Min.
ujednostajnia	z stwierdza i wydaje dyplomy	oraz zawiadamia Ministra
uznaje	zatwierdza	0
zestawia	zatwierdza	0
zestawia	wystawuje do Ministerstwa	wyznacza sumy z czyn. wstawionej do budżet. państw.
0	0	0
ustala	zatwierdza po- zycja jak p.10	0
0	uchwala przyjąć obejmuje i	wystawuje do Min. o zatwier- dzenie.
0	przenosi i sprzedaje	zatwierdza
0	Kom. Budżetowa Senatu	0
0	zatwierdza	i zawiadamia Min.
0	0	0
0	0	0
0	0	0

PROJEKT ZASAD STATUTU OPRACOWANY PRZEZ POLITECHNIKĘ WARSZAWSKĄ

1.

Politechnika ma za zadanie :

a/ krzewić, rozwijać i doskonalić nauki i umiejętności, potrzebne do zawodów technicznych, sposobiąc jednocześnie młodzież do wydatnej pracy w nauce w przemyśle i do państwowej służby technicznej;

b/ kształcić przyszłych nauczycieli dla szkolnictwa technicznego i zawodowego.

Politechnika udziela tytułów naukowych: inżyniera dyplomow. wzgl. magistra i dokotora nauk technicznych .

2.

Językiem wykładowym i urzędowym jest język polski.

3.

Politechnika jest instytucją przez Państwo utrzymywaną, korzystającą z wewnętrznego samorządu w granicach terytorjalnych, pod zwierzchnią opieką Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego .

4.

Skład Politechniki tworzą : ucząca się młodzież, ciało nauczające i pomocnicze wszytkich stopni, urzędnicy oraz służba wyższa i niższa.

5.

Politechnika dzieli się na Wydziały, odpowiadające odrębnym kierunkom i charakterom nauk. Dla nauk i umiejętności, wykładanych w Politechnice utworzone są katedry lub docentury. Każda z katedr lub docentur powinna być włączona do jednego z Wydziałów. Toż samo dotyczy Zakładów /pracownie, warsztaty, seminarja/ prócz Bibljoteki głównej, stojącej poza Wydziałami. O przynależności katedr, docentur, zakładów do tego czy innego Wydziału - decyduje Senat.

6.

Władze Politechniki stanowią :

a/ Rady Wydziałowe z Dziekanami na czele i

b/ Senat Akademicki z Rektorem na czele:

Organy pomocnicze : Komisja Dziekanów, Komisja Bibljoteczn-

7.

Radę Wydziałową stanowią wszyscy profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni, obejmujący katedry, zaliczone do danego Wydziału, oraz Ci profesorowie danych Wydziałów, których Senat zatwierdzi, jako członków Wydziału na wniosek Wydziału. Na posiedzenia Rady Wydziałowej mogą być w razie potrzeby zapraszani profesorowie innych wydziałów ,oraz docenci z głosem decydującej w sprawach, do których byli zaproszeni

8.

Radzie Wydziałowej przewodniczy Dziekan, którego wybiera na 4 tygodnie przed upływem Roku Akademickiego - Rada Wydziałowa z grona profesorów zwyczajnych na rok jeden. Zastępcą Dziekana jest Prodziekan, którym jest poprzedni Dziekan, lub w braku jego przedostatni Dziekan. Wybory Dziekana następują zaraz po obiorze Rektora. Rada Wydziałowa wybiera ze swego grona Sekretarza i delegatów do Senatu, i Komisji Bibljotecznej.

9.

Senat stanowią :Rektor, Prorektor / były Rektor/, Dziekani, delegaci / po jednym/ od każdego Wydziału. Senat obiera ze swego grona Sekretarza i stałe Komisje budżetową i dyscyplinarną.

10.

Rektora i Prorektora obiera z grona profesorów zwyczajnych na rok jeden na 4 tygodnie przed końcem roku akad. zebrani delegatów wydziałowych / po 3 od Wydziału/ Rektora zastępuje Prefektor. Wybór Prorektora po wyborze Dziekanów. Podział pracy pomiędzy Rektorem i Prorektorem ustala Senat.

11.

Komisję Dziekanów stanowią Dziekani i Proerektor pod przewodnictwem Rektora.

12.

Komisję Bibljoteczną tworzą : kierownik i delegaci, wyznaczani corocznie od każdego Wydziału po jednym, oraz Bibljotekarz. Kierownika obiera Senat z pośród grona profesorów na wniosek Komisji Bibljotecznej ; Bibljotekarzem jest specjalista przez Rektora za zgodą Senatu z zewnątrz zaangażowany.

99

planów zajęć i regulaminów, przepisanych i między innymi do złożenia egzaminów i odrobienia wszystkich ćwiczeń, przepisanych na 1 rok studjów, bez czego nie będzie mógł być zapisany na 3-ci semestr studjów. Wolny słuchacz nie może wymagać ani przyjęcia go do egzaminu, ani też dopuszczenia go do prac w zakładach, lub do projektów.

22.

Studenci mogą tworzyć stowarzyszenia naukowe, literackie, sportowe na warunkach przez Senat przepisanych.

23.

Politechnika utrzymuje się

a/ z ryczałtowych sum statowych, wyznaczanych corocznie przez Państwo,

b/ z czesnego, za wykłady i ćwiczenia oraz z opłat laboratoryjnych

c/ z opłat, pobieranych od studentów za egzamina, świadectwa etc.

24.

Politechnika może otrzymywać darowizny i wszelkie zapisy, którymi zarządza Senat

25.

Politechnika rozporządza sumami, otrzymanemi bądź od Państwa bądź z wpływów od studentów i słuchaczów, bądź z innych prawnych dochodów i źródeł, bez żadnego krępowania się pozycjami preliminarzowemi, jak i czasem; z warunkiem składania co rocznie Ministerstwu W. R. i O. P. dokładnego sprawozdania ze wszelkich wydatków i obrotów pieniężnych. Politechnika może sprzedawać przedmioty niezdatne, lub już niepotrzebne zawiadamiając o tem Ministerstwo W. R. i O. P.

26.

Rok Akademicki rozpoczyna się 1/IX i kończy się 15/VI.przerwa między semestrem zimowym a letnim od 15/I do 1/II.

27.

Politechnika powinna składać Ministerstwu W. R. i O. P. z całorocznej działalności Uczelni we wszystkich kierunkach i działaniach sprawozdanie. Sprawozdanie to będzie co rok drukowane. Do/pilnowanie tej czynności jest obowiązkiem Rektora przy pomocy Komisji Dziekanów .

100

13.

Rektor, Prorektor, Dziekani i Sekretarze Senatu i Wydziałów pobierają za swe czynności odpowiednie wynagrodzenie.

14.

Komisja finansowa wybrana z łona Senatu zajmuje się ułożeniem budżetu, repartycją sum otrzymanych ze Skarbu Państwa na potrzeby Politechniki oraz kontrolą prawidłowego użycia tych sum.

15.

Do prawomocności uchwał jakiegokolwiek Kollegjum jest nieszbędna obecność połowy całego Kollegjum, oraz przewodniczącego, lub jego zastępcy. Uchwały zapadają prostą większością przyczym w razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

16.

Ciało nauczające tworzą : profesorowie zwyczajni, nadzwyczajni, honorowi, tytularni, docenci, docenci prywatni i nauczyciele przedmiotów praktycznych oraz siły pomocnicze : adjunkci, konstruktorzy, asystenci i kustosze.

17.

Profesorowie zostają na katedrze do 65 roku życia poczym przechodzą do emerytury.

18.

Profesor zwyczajny lub nadzwyczajny obowiązany jest do 6 godzin wykładu tygodniowo i prowadzenia ćwiczeń związanych z jego katedrą.

19.

Kancelarję Politechniki tworzą : Sekretarz, Skarbnik, Księgowy, Archiwista i inni urzędnicy kancelaryjni.

20.

Do Politechniki przyjmowana jest młodzież, która posiada świadectwo dojrzałości szkoły średniej, uznane przez Ministerstwo W. R. i O. P. za ważne.

Uczniowie dzielą się na :

a/ studentów zwyczajnych i

b/ na wolnych słuchaczów.

21.

Student zwyczajny obowiązany jest ściśle stosować się do

SENAT AKADEMICKI UNIWERSYTETU LWOWSKIEGO.

PROJEKT STATUTU RAMOWEGO UNIWERSYTETÓW POLSKICH.

Treść:

I. Postanowienia ogólne.
§.1.Zadanie Uniwersytetów.
§.2.Wolność nauki i nauczania.
§.3.Korporacyjny charakter Uniwersytetów.
§.4.Ustrój Uniwersytetów.
II. Naczelne Władze Uniwersytetów.
§.5.Senat akademicki.
§.6.Rektorat.
§.7.Rada uniwersytecka.
III.Wydziały.
§.8.Skład Wydziałów i Kollegia profesorskie.
§.9.Dziekan.
§.10."Studja".
IV.Personal nauczycielski.
§.11.Profesorowie.
§.12.Docenci.
§.13.Lektorowie i instruktorowie.
V. Archiwum,Biblioteka,Zakłady naukowe Wydziałów.
§.14.Archiwum uniwersyteckie.
§.15.Biblioteka uniwersytecka.
§.16.Zakłady naukowe Wydziałów.
§.17.Personal Zakładów naukowych.
VI. Studja i egzaminy uniwersyteckie,stopnie akademickie.
§.18.Studja,egzaminy,stopnie.
§.19.Podział roku akademickiego.
VII. Słuchacze Uniwersytetu.
§.20.Rodzaje słuchaczy,ich prawa i obowiązki.

VIII. Finanse Uniwersytetów.

§.21. Majątek własny Uniwersytetów a wyposażenie rządowe.

IX. Urzędy administracyjne Uniwersytetów.

§.22. Podział Urzędów.

§.23. Sekretarjat Uniwersytetów.

§.24. Kancelarja Uniwersytetu.

§.25. Kwestura.

§.26. Zarząd gmachów uniwersyteckich.

§.27. Nominacja i urlopy personalu administracyjnego i służby.

X. Przepisy dyscyplinarne.

§.28. Dla członków Korporacji uniwersyteckich, którzy nie są słuchaczami zwyczajnymi.

§.29. Dla zwyczajnych słuchaczy Uniwersytetów.

§.30. Dla pomocniczego personalu naukowego.

§.31. Dla lektorów i instruktorów.

§.32. Dla słuchaczy nadzwyczajnych.

§.33. Dla urzędników i służby.

§.34. Dla byłych słuchaczy Uniwersytetów.

D o d a t e k :

Projekt Statutu ramowego Delegacji uniwersyteckiej.

---oooOooo---

I. P O S T A N O W I E N I A O G O L N E.

§. 1. Zadanie Uniwersytetów.

Zadaniem Uniwersytetów jest pielęgnowanie nauki i kształcenie przyszłych badaczy naukowych;wdrażając zaś młodzież do umiejętnego posługiwania się metodami poszukiwań naukowych,przygotowują ją tem samem do tych zawodów praktycznych, których wykonywanie wymaga naukowego opanowania dotyczących gałęzi wiedzy i samodzielnego sądu o wchodzących w ich zakres zagadnieniach teoretycznych i praktycznych.

W związku z Uniwersytetami mogą być tworzone Zakłady, poświęcone wyłącznie badaniom naukowym z wyłączaniem zadań dydaktycznych.

Uniwersytety mogą też urządzać wykłady przeznaczone dla szerokiego ogółu społeczeństwa /:t.zw.wykłady popularne czyli powszechne:/.

Uniwersytety mogą zakładać i utrzymywać Domy akademickie oraz niemi zarządzać.

Celem zapewnienia Uniwersytetom odpowiedniego wpływu na plan nauk szkół średnich,upoważniających do wstępu na Uniwersytety,przedstawiciele Uniwersytetów,pochodzący z wyborów, zasiadają w dotyczących ciałach nadzorczych i doradczych.

§.2. Wolność nauki i nauczania.

Wolność nauki i nauczania poręczają Uniwersytetom zasadnicze ustawy Państwa,mocą których każdy profesor i docent Uniwersytetu ma prawo przedstawiać i omawiać z katedry według swego naukowego przekonania i sposobem naukowym wszelkie zagadnienia wchodzące w zakres reprezentowanych przezeń gałęzi wiedzy.Tak samo każdy profesor i docent ma zupełną swobodę w wyborze metod swych wykładów i ćwiczeń.

§.3. Korporacyjny charakter Uniwersytetów.

Uniwersytety są samorządnymi korporacjami prawa publicz-

./.

nego,zorganizowanymi na podstawie niniejszego statutu ramowego,obowiązującego wszystkie Uniwersytety Państwa.W obrębie tego statutu ramowego każdy Uniwersytet układa swój statut własny,podlegający tak jak i wszelkie przyszłe w nim zmiany - zatwierdzeniu przez Rząd.

Korporacje,zakłady naukowe i w ogóle organizacje, nie podpadające pod niniejszy statut,nie mogą używać nazwy Uniwersytetów,Wszechnic lub Szkół głównych.

Tradycją przekazane przywileje Uniwersytetów jako korporacyj publicznych będą i nadal zachowane;do tych przywilejów należy zwłaszcza przyznanie Rektorom Uniwersytetów głosu virylnego w Sejmie oraz zasadnicza nietykalność terytorjum Uniwersyteckiego ze strony organów bezpieczeństwa.

Mocą swego charakteru korporacyjnego Uniwersytety są wyposażone w autonomję naukową i gospodarczą;podlegają jednak na równi z wszystkimi przez Rząd uznanemi korporacjami jego ogólnemu nadzorowi.Nadzór ten wykonuje Rząd przez Władze akademickie,które mają obowiązek przedkładania Rządowi żądanych przez niego sprawozdań i wykazów.Pozatem posiada Rząd ingerencję na sprawy Uniwersytetów w wypadkach określonych niniejszym statutem.

Członkami każdej Korporacji uniwersyteckiej są wchodzący w skład danego Uniwersytetu Profesorowie honorowi,zwyczajni i nadzwyczajni,docenci,Kierownicy związanych z Uniwersytetem Zakładów,poświęconych wyłącznie badaniom naukowym, Dyrektor Biblioteki uniwersyteckiej,Sekretarz /zarazem notarjusz/ Uniwersytetu i słuchacze zwyczajni /:immatrykulowani:/ Ich prawa i obowiązki wynikają z niniejszego statutu.Osoby powyżej nie wymienione,które wchodzą w skład Uniwersytetu lub z jego urządzeń korzystają,nie są członkami Korporacji Uniwersyteckiej.

Członkami Korporacji uniwersyteckiej przestają być profesorowie przez ustąpienie z Kollegium profesorskiego,do którego należeli,docenci przez złożenie lub utratę venia legendi,Dyrektor Biblioteki uniwersyteckiej i Sekretarz Uniwersytetu przez ustąpienie z piastowanych przez nich urzędów,słuchacze zwyczajni przez exmatrykulację.

§.4. Ustrój Uniwersytetów.

Każdy Uniwersytet składa się jako całość z pewnej liczby Wydziałów,których w zasadzie jest cztery:teologiczny,prawniczy,lekarski i filozoficzny.Nadto mogą istnieć w obrębie Wydziałów lub poza niemi osobne "studja",/:n.p.rolnicze,farmaceutyczne:/.Władze,organa i urządzenia uniwersyteckie,służą bądź Uniwersytetowi jako całości bądź poszczególnym jego Wydziałom.

Władzami,organami i urządzeniami pierwszego rodzaju są: 1.Senat akademicki z Rektoratem na czele,2.Rada uniwersytecka. 3.Senaty dyscyplinarne Uniwersytetu.4.Archiwum uniwersyteckie. 5.Biblioteka uniwersytecka.6.Sekretarjat Uniwersytetu.7.Lektorowie i instruktorowie.8.Biuro Rektoratu.9.Kwestura.10 Zarząd gmachów uniwersyteckich.Biuro pedela.12.Służba.

11/

Władzami,organami i urządzeniem drugiego rodzaju są: 1.Kollegja profesorskie z Dziekanami na czele /:oraz Studja z ich Dyrektorami:/ 2.Profesorowie,docenci i pomocniczy personal naukowy.3.Zakłady i zbiory naukowe.4.Biura Wydziałów /:Dziekanów:/.5.Służba.

II.N A C Z E L N E W Ł A D Z E U N I W E R S Y T E T U.

§.5. Senat akademicki.

Senat akademicki składa się z Rektora,Prorektora,z Dziekanów i Prodziekanów.

Senat akademicki jest wspólną władzą reprezentacyjną, administracyjną,nadzorczą,apelacyjną i dyscyplinarną Uniwersytetu we wszystkich sprawach,które nie są niniejszym statutem zastrzeżone Kollegjom profesorskim albo innym władzom lub organom.W myśl tej zasady Senat akademicki:

1. Reprezentuje Uniwersytet jako całość zarówno wobec społeczeństwa i władz,jak też wobec instytucyj pokrewnych i wszelkich innych czynników.

2. Uchwala po zasięgnięciu opinji Kollegjów profesorskich statut Uniwersytetu w granicach zakreślonych niniejszym statu-

./.

106

tem ramowym i przedkłada go do zatwierdzenia Rządowi. Tak samo postępuje w razie wprowadzenia zmian w obowiązującym statucie.

3. Wydaje opinie w sprawach ogólno uniwersyteckich i przedkłada - gdzie należy - wnioski w tych sprawach.

4)Zatwierdza lub odrzuca uchwały Kolegiów profesorskich w sprawie nadawania doktoratów honorowych i mianowania profesorów honorowych.

5. Nadaje tytuły "uniwersytecki" i "akademicki".

6. Wydaje corocznie "Kronikę uniwersytecką".

7. Zarządza i rozporządza - w granicach dotyczących postanowień - majątkiem Uniwersytetu i administruje powierzonymi jego pieczy funduszami.

8. Zawiera imieniem Uniwersytetu umowy i upoważnia w każdym poszczególnym wypadku Rektora i Sekretarza Uniwersytetu do wykonywania czynności prawnych, wychodzących poza zwyczajny zarząd majątku uniwersyteckiego.

9. Czuwa nad stanem budynków uniwersyteckich i ich wewnętrznego urządzenia.

10. Rozporządza lokalnościami Uniwersytetu.

11. Wybiera z pośród profesorów Uniwersytetu:a/ archiwarjusza Uniwersytetu,b/Senat dyscyplinarny dla spraw słuchaczy zwyczajnych,Sędziego uniwersyteckiego i inne organa dyscyplinarne w myśl postanowień niniejszego statutu,c/dyrektorów studjów,bezpośrednio podlegających Senatowi akademickiemu, d//.członków stałych komisji i stałych referentów dla wchodzących w jego kompetencję spraw,które jak sprawy Biblioteki Uniwersyteckiej,sprawy fundacyjne, stypendyjne itp.wymagają stałych organów doradczych.

12. Zatwierdza dokonywane przez Kolegia profesorskie habilitacje,oraz nominacje pomocniczych sił naukowych,o ile one takiego zatwierdzenia wymagają,oraz mianuje - po wysłuchaniu opinji dotyczących Kolegiów profesorskich - lektorów i instruktorów.

13.Mianuje Sekretarza /:zarazem notarjusza:/ Uniwersytetu,Dyrektora i urzędników Biblioteki uniwersyteckiej.

./.

jakoteż wszystkich urzędników Uniwersytetu oraz wszelką służbę stałą Uniwersytetu i wszystkich jego Zakładów.

14. Uchwala regulaminy czynności dla siebie i urzędów administracyjnych Uniwersytetu oraz dla służby, o ile ona nie jest służbą Zakładów naukowych a zatwierdza regulaminy ułożone przez Kollegia profesorskie, Archiwum uniwersyteckie i Bibliotekę uniwersytecką.

15. Załatwia rekursy od zarządzeń i orzeczeń Rektora i Kollegiów profesorskich w sprawach, o których takie rekursy są dopuszczalne.

16. Rystuje w razie potrzeby uchwały Kollegiów profesorskich, przedkładając sprawę do ostatecznego załatwienia Delegacji uniwersyteckiej.

17. Rozstrzyga spory kompetencyjne między Kollegiami profesorskimi a spory kompetencyjne między Kollegiami profesorskiemi a sobą przedkłada do rozstrzygnięcia Delegacji uniwersyteckiej.

18. Przedkłada Ministerstwu - w razie potrzeby z swojemi uwagami - zostałżone przez Kollegia profesorskie programy wykładów, włączając od siebie programy wykładów lektorów i instruktorów.

19. Czuwa nad prawidłowem funkcyonowaniem Archiwum uniwersyteckiego, Biblioteki uniwersyteckiej, wszystkich biur uniwersyteckich, Kwestury, Zarządu gmachów uniwersyteckich i bada roczne sprawozdania z ich czynności i z zamknięcia ich rachunków.

20. Nadzoruje działalność lektorów i instruktorów.

21. Nadaje zastrzeżone jego rozdawnictwu stypendja i rozstrzyga o dopuszczalności kumulacji stypendjów.

22. Zezwala na dokonywanie wpisów poza terminem zastrzeżonym Kollegiom profesorskim.

23. Zatwierdza i rozwiązuje stowarzyszenia młodzieży akademickiej i wykonuje nad niemi stałą opiekę za pośrednictwem kuratorów.

24. Wykonuje nadzór nad pozostającemi pod jego zarządem Domami akademickimi /:bursami dla młodzieży akademickiej:/.

./.

25. Orzeka o utracie stopnia doktorskiego i magisterskiego i wyklucza ze możności uzyskania tych stopni.

26. Wykonywa władzę dyscyplinarną nad osobami,należącemi do składu Uniwersytetu w myśl postanowień przepisów dyscyplinarnych niniejszego statutu.

27. Przyjmuje sprawozdania Rektora z czynności,które tenże wykonuje imieniem senatu akademickiego.

Senat akademicki załatwia sprawy mu poruczone kollegialnie na posiedzeniach.Do powzięcia uchwał potrzebna jest obecność większości członków Senatu akademickiego. W posiedzeniach Senatu akademickiego bierze udział Sekretarz Uniwersytetu z głosem doradczym.Taki sam głos mają na posiedzeniach Senatu akademickiego zapraszani nań w razie potrzeby członkowie stałych komisyi i stali referenci oraz Dyrektor Archiwum uniwersyteckiego i Dyrektor Biblioteki uniwersyteckiej.Protokół z posiedzeń Senatu akademickiego spisuje Sekretarz Uniwersytetu a Rektor przedkłada odpis protokołu Ministerstwu.

§.6. Rektor.

Rektor jest przewodniczącym Senatu akademickiego i Przełożonym Uniwersytetu.Wybierają go na każdy rok akademicki z pośród zwyczajnych profesorów Uniwersytetu elektorowie,wybrani po trzech przez każde Kollegium profesorskie. Dwaj wybrani przez każde Kollegium profesorskie elektorowie muszą być profesorami zwyczajnymi,jeden może być profesorem nadzwyczajnym.

Przez rok akademicki,następujący po roku jego urzędowania,były Rektor jest Prorektorem t.j.zastępcą Rektora. Prorektora zastępuje w razie potrzeby jego poprzednik w urzędowaniu.

Rektor zwołuje posiedzenia Senatu akademickiego i układa porządek obrad;jest też zobowiązany zwołać posiedzenia Senatu akademickiego,jeżeli tego zażąda trzecia część członków Senatu akademickiego albo jedno z Kollegiów profesorskich,podając porządek obrad.

./.

Rektor czuwa nad wykonaniem uchwał Senatu akademickiego. W wypadkach niecierpiących zwłoki wydaje imieniem Senatu akademickiego stosowne zarządzenia, zdając z nich sprawę na najbliższem posiedzeniu Senatu akademickiego.

Rektor wykonywa władzę dyscyplinarną w myśl postanowień przepisów dyscyplinarnych niniejszego statutu.

Przez ręce Rektora przechodzi korespondencja wydziałów, Archiwum uniwersyteckiego, Biblioteki Uniwersyteckiej i wszystkich organów, podległych bezpośrednio Senatowi akademickiemu, z Ministerstwem wyznań relijnych i oświecenia publicznego i z innemi naczelnemi władzami Państwa. Rektor ma prawo zaopatrywać tę korespondencję swoją opinją.

Rektor czuwa nad porządkiem na terytorjum uniwersyteckiem przy pomocy organów uniwersyteckich; w razie grożącego niebezpieczeństwa Rektor może pozwolić na wkroczenie organom władz bezpieczeństwa; władze te mogą wkraczać same tylko w wypadkach wyjątkowo nagłych, zawiadamiając o tem natychmiast Rektora.

Rektor przyjmuje i oddala służbę pomocniczą.

§.7. Rada uniwersytecka.

Rada uniwersytecka czuwa nad godnością stanu członków korporacji uniwersyteckiej z wyłączeniem słuchaczy Uniwersytetu. Jest tedy czynna we wszystkich wypadkach, w których postępowanie lub zachowanie się profesora, docenta, dyrektora Biblioteki uniwersyteckiej lub sekretarza Uniwersytetu, nie przedstawiając się jako wykroczenie dyscyplinarne wymaga zaradzenia.

W skład Rady uniwersyteckiej wchodzi po dwuch najstarszych członków każdego Kollegium profesorskiego, którzy piastowali i godność Rektora. Najstarszy wiekiem z nich przewodniczy Radzie uniwersyteckiej i zwołuje ją bądź z własnej inicjatywy bądź na życzenie Senatu akademickiego lub jednego z Kollegiów profesorskich.

Osoba, której ~~x~~prawa ma być przez Radę uniwersytec-

ką rozpatrywaną,a prawo wyznaczyć z pośród profesorów lub docentów swego zaufanego,który bierze w posiedzeniach Rady Uniwersyteckiej udział z głosem doradczym,nie może jednak być obecnym przy ostatecznem głosowaniu.

Uchwały Rady uniwersyteckiej mają za treść orzeczenie,czy dana osoba naruszyła godność stanu,oraz ewentualny wyrok co do sposobu zadośćuczynienia.Zarówno orzeczenie negatywne jak też wyrok bywa podany na piśmie do wiadomości dotyczącej osoby;wyrokowi towarzyszy rada zastosowania się do niego.Jeżeli dotycząca osoba rady tej nie usłucha,Rada uniwersytecka podaje wyrok swój do wiadomości Senatu akademickiego,a jeżeli chodzi o profesora lub docenta także do wiadomości i Kollegium profesorskiego odpowiedniego Wydziału.Może też Rada uniwersytecka orzeczenie swoje i wyrok podać do wiadomości publicznej,jeżeli uzna to za stosowne i jeżeli i Senat akademicki na to się zgodzi.

III. W Y D Z I A Ł Y.

§.8. Skład Wydziałów i Kollegia profesorskie.

Każdy Wydział składa się z uczących na nim profesorów i docentów oraz z inatrykulowanych na nim słuchaczy;obejmuje nadto Zakłady naukowe wraz z ich pomocniczym personalem naukowym i administracyjnym oraz służbę i posiada swoje biuro.

Sprawami każdego Wydziału kieruje jego Kollegium profesorskie,w skład którego wchodzą wszyscy profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni danego Wydziału,profesorowie emerytowani,którzy przeszli w stan spoczynku wskutek osiągnięcia granicy wieku,lub pełnej liczby lat przepisanej służby,oraz dwaj delegaci docentów prywatnych,/:na Wydziale filozoficznym po jednym z przedstawicieli nauk humanistycznych i matematyczno-przyrodniczy:/.

Kollegia profesorskie posiadają względem Senatu akademickiego pełną autonomię we wszystkich sprawach naukowych i dydaktycznych;o ile mu zaś podlegają w sprawach reprezen-

./.

tacyjnych,administracyjnych i dyscyplinarnych,określa niniejszy statut.

W myśl tej zasady każde Kollegium profesorskie;

1/ Wybiera na każdy rok akademicki z pośród swoich profesorów zwyczajnych Dziekana Wydziału.

2/ Wybiera trzech elektorów,którzy dokonują wyboru a/ Rektora,b/ członków i zastępców członków Senatu dyscyplinarnego dla spraw Profesorów i Docentów,c/ członków Delegacyi Uniwersyteckiej i jednego zastępcę,d/ Dyrektorów "Studjów",bezpośrednio podlegających danemu Wydziałowi.

3/ Powołuje profesorów na katedry,orzeka o ich przeniesieniu w stan pseczynku /:w obu wypadkach przysługuje Ministerstwu prawo założenia swego veta:/oraz o przyznawaniu roku honorowego profesorom,którzy ukończyli 70 rok życia; mianuje profesorów honorowych /:za zatwierdzeniem przez Senat akademicki:/ i Kierowników Zakładów naukowych;habilituje docentów i orzeka o utracie przez nich veniae docendi /:w obu wypadkach za zatwierdzeniem przez Senat akademicki:/ mianuje - w danym razie za zatwierdzeniem przez Senat akademicki - naukowe siły pomocnicze Zakładów uniwersyteckich i przedkłada Senatowi akademickiemu opinję w sprawie mianowania lektorów i instruktorów.

4/ Układa i przedstawia do zatwierdzenia Ministerstwu przepisy o habilitacji docentów i o uzyskaniu stopnia doktorskiego /:magisterskiego:/ oraz rozstrzyga przedkładane mu przez Dziekana wątpliwości w stosowaniu tych przepisów.

5/ Udziela profesorom,docentom i asystentom pozwolenia /:albo odmawia go:/ na łączenie z ich stanowiskiem w Uniwersytecie zajęć,któreby pragnęli przyjąć poza Uniwersytetem.

6/ Nadaje pod egidą Uniwersytetu stopień doktorski /:magisterski:/ stopień doktorski honoris causa /:za zatwierdzeniem przez Rząd:/.

7/ Wydaje opinje i przedstawia gdzie należy,wnios

./.

ki w wszystkich wchodzących w jego zakres sprawach naukowych dydaktycznych i innych.

8/ Układa program wykładów i ćwiczeń i czuwa nad ich prawidłowem odbywaniem się,bacząc na to,by każdy wykładający sumiennie spełniał ciążące na nim obowiązki.

9/ Czuwa nad prawidłowem funkcjonowaniem Zakładów uniwersyteckich i załatwia rekursy wniesione przez personel naukowy Zakładów przeciw zarządzeniom ich kierowników,a także rekursy służby zakładowej odstępuje wraz z swoją opinją Senatowi akademickiemu do załatwienia.

10/ Rozporządzanie funduszami,które wpływają /:z tak egzaminacyjnych i innych tego rodzaju świadczeń:/na wspólny użytek Wydziału.

11/ Układa regulamin swoich czynności i przedkłada go Senatowi akademickiemu do zatwierdzenia.

12/ Ustanawia złożone z członków Kollegium Komisje jako swe ciała doradcze.

13/ Udziela profesorom i docentom - o ile ci w danym półroczu wykładają - urlopów na przeciąg najwyżej dwóch tygodni w każdem półroczu.

14/ Roztacza stałą opiekę nad należącymi do Wydziału słuchaczami,czuwając nad tem by oddawali się skutecznie swym studjom.

15/ Nadaje słuchaczom zastrzeżone jego rozdawnictwu stypendja,lub przedstawia,gdzie należy,wnioski o nadanie stypendjów,orzeka o dopuszczalności ulg w przepisanych studjach ,zezwala na wpis spóźniony w zastrzeżonych mu granicach i orzeka o uwolnieniu od czesnego.

16/ Wykonywa władzę dyscyplinarną nad naukowym personalem pomocniczym Zakładów uniwersyteckich.

17/ Przedkłada Dyrekcji Biblioteki uniwersyteckiej za pośrednictwem Senatu akademickiego życzenia członków Wydziału co do zakupna dzieł i prenumeraty czasopism naukowych.

18/ Przyjmuje sprawozdanie Dziekana z czynności,któ-

./.

./.

re tenże wykonuje imieniem Kollegium profesorskiego.

Kollegium profesorskie załatwia poruczone mu sprawy kollegialne na posiedzeniach.Do powzięcia uchwał potrzebna jest obecność większości członków Kollegium profesorskiego. Delegaci docentów mają w Kollegium profesorskiem głos doradczy a stanowczy jedynie przy wyborze Dziekana i elektorów. Protokół z posiedzenia Kollegium profesorskiego spisuje jeden z jego członków a Dziekan przedkłada odpis protokołu za pośrednictwem Rektora Ministerstwu.

W sprawach,wymagających kompetencji fachowej /:powoływanie profesorów,habilitowanie docentów,mianowanie kierowników Zakładów naukowych,mianowanie naukowych sił pomocniczych tych Zakładów,itp.:/ Kollegium profesorskie Wydziału filozoficznego obraduje i uchwala w dwóch oddzielnych sekcjach,humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej. Posiedzeniom każdej sekcji przewodniczy Dziekan Wydziału Uchwały każdej Sekcji zapadają imieniem całego Kollegium profesorskiego a wygotowane na podstawie powziętych w ten sposób uchwał pisma i akty są podpisywane "Kollegium profesorskie Wydziału filozoficznego /:Sekcja humanistyczna" albo "Kollegium profesorskie Wydziału filozoficznego" /:Sekcja matematyczno-przyrodnicza:/.

§ 9. Dziekan.

Dziekan jest przewodniczącym Kollegium profesorskiego i Przełożonym Wydziału.Wybiera go na każdy rok akademicki Kollegium profesorskie z pośród zwyczajnych profesorów Wydziału.

Przez rok akademicki,następujący po roku jego urzędowania,były Dziekan jest Prodziekanem,t.j.zastępcą Dziekana.Prodziekana zastępuje w razie potrzeby jego poprzednik w urzędowaniu.

Dziekan zwołuje posiedzenia Kollegium profesorskiego i układa porządek obrad;jest zobowiązany zwołać posiedzenie Kollegium profesorskiego,jeżeli tego zażąda piąta

./.

część Kollegium,podając porządek obrad.

Dziekan czuwa nad wykonaniem uchwał Kollegium profesorskiego.W wypadkach niecierpiących zwłoki wydaje imieniem Kollegium profesorskiego stosowne zarządzenia,zdając z nich sprawę na najbliższem posiedzeniu Kollegium profesorskiego.

Dziekan czuwa nad przestrzeganiem przepisów,obowiązujących należące do Wydziału osoby;zauważone usterki usuwa bądź sam,bądź podaje je do wiadomości Kollegium profesorskiego,lub za jego pośrednictwem Senatu akademickiego.

Dziekan kieruje wszystkimi sprawami tyczącemi się egzaminów doktorskich i tym egzaminom przewodniczy;wątpliwości w wykonywaniu dotyczących przepisów przedkłada do rozstrzygnięcia Kollegium profesorskiemu.

Dziekan przyjmuje słuchaczów zwyczajnych i nadzwyczajnych,utrzymuje przy pomocy biura Wydziału ich ewidencję oraz ewidencję ich studjów,udziela słuchaczom potrzebnych im informacji i wskazówek,przyjmuje ich prośby i zażalenia.

Przez ręce Dziekana przechodzi korespondencja Zakładów naukowych z władzami naczelnymi Państwa;Dziekan ma prawo zaopatrywać tę korespondencję swoją opinją.

§ 10. "Studja".

Dla pewnych kierunków przygotowania zawodowego mogą być tworzone w obrębie Uniwersytetu osobne "Studja" /:dentystyczne,rolnicze,farmaceutyczne itp.:/,którym służą bądź osoben katedry i Zakłady naukowe,bądź istniejące już w obrębie jednego lub kilku Wydziałów katedry i Zakłady.Stosownie do swej organizacji "Studja"bywają przydzielone bądź jednemu z Wydziałów,bądź podlegają bezpośrednio Senatowi akademickiemu.

Na czele każdego "Studjum" stoi Dyrektor,wybrany bądź przez Senat akademicki bądź przez Kollegium profe-

./.

sorskie Wydziału do którego "Studjum"jest przydzielone. Szczegółową organizację każdego "Studjum" i stanowisko jego dyrektora określa regulamin bądź ułożony przez Kollegia profesorskie,bądź ułożony przez Senat akademicki po wysłuchaniu opinji odpowiednich Kollegiów profesorskich przez Ministerstwo zatwierdzonych.

Dyrektorem "Studjum"może być tylko profesor Uniwersytetu.

IV. P E R S O N A L N A U C Z Y C I E L S K I.

§.11. Profesorowie.

Profesorowie są albo zwyczajni albo nadzwyczajni. Nie należą do żadnej klasy /:rangi:/ funkcjonarjuszy państwowych,posiadają jednak prawa i przywileje funkcjonaryuszy państwowych.Profesorowie nadzwyczajni różnią się od zwyczajnych tem,że nie mogą pistować funkcji akademickich Rektora, Dziekana i Promotora,że pobierają niższą płacę od profesorów zwyczajnych,i że w skład Komisji rygorozalnych wchodzą tylko wtedy,gdy brak profesorów zwyczajnych dotyczącego przedmiotu.Pozatem profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni są sobie równi w prawach i obowiązkach.

Profesorami mogą być tylko mężczyźni.

Na stanowisko profesora nie wpływa okoliczność,czy pobiera on płacę ze skarbu Państwa,czy też z funduszów uniwersyteckich,czy w końcu z dochodów utworzonych w tym celu fundacji.Wysokość płacy pobieranej ze skarbu Państwa określa osobna ustawa.Wysokość poborów pobieranych z funduszów uniwersyteckich normuje w każdym poszczególnym wypadku w porozumieniu z Senatem akademickim Kollegium profesorskie,powołujące profesora.Wysokość poborów płanących z Fundacji o/
na ten cel utworzonych bądź wynika z postanowień aktu fundacyjnego,bądź bywa określona w sposób przewidziany dla poborów pochodzących z funduszów Uniwersyteckich.

./.

Do piastowania profesury zwyczajnej albo nadzwyczajnej mogą być powoływani uczeni na pewien z góry określony czas za osobną umową.

Tytuł profesora nadzwyczajnego albo nadzwyczajnego przysługuje wyłącznie osobom, na te stanowiska powołanym; nie może tedy tytuł ten być nadawany innym osobom jako odznaczenie.

Powoływanie profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych na katedry opróżnione lub nowo tworzone należy do kompetencji Kolegiów profesorskich; Rządowi przysługuje jednak prawo założenia swego veto, w którym to przypadku Kollegiu profesorskiemu na obowiązek połania innego kandydata. O ile profesor ma pomierać płacę ze skarbu Państwa, Rząd, asygnując mu pobory, określa zarazem zakres jego obowiązków nauczycielskich.

Przenoszenie profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych w stan spoczynku należy również do kompetencji Kollegiów profesorskich; przyczem Rządowi przysługuje prawo założenia swego veta. Profesor, który skończył 70-ty rok życia, przechodzi z końcem roku akademickiego w którym osiągnął tę granicę, w stan spoczynku i otrzymuje pełne pobory emerytalne o ile w chwili powołania go na katedrę nie zostały umówione inne warunki. Kollegium profesorskie może wyjątkowo zgodzić się na odroczenie o jeden rok przejścia w stan spoczynku profesora który osiągnął granicę wieku.

Profesor który przeszedł na emeryturę wskutek osiągnięcia granicy wieku t.j. 70. roku życia albo pełnej liczby lat służby zachowuje i nadal prawo wykładania i prowadzenia ćwiczeń i nie przestaje być członkiem Kollegium profesorskiego; traci jednak prawo piastowania funkcji akademickich, kierowania Zakładami naukowemi i brania udziału w egzaminach rygorozalnych.

Kollegium profesorskie może wybitnych uczonych osiadłych stale w siedzibie Uniwersytetu mianować profesorami honorowymi, nadając im tem samem prawo wykładania i prowadzenia ćwiczeń. Taka nominacja odbywa się według tych samych zasad co nadawanie doktoratów honorowych. Profesorem honoro-

./.

wyn może też być mianowany były rzeczywisty profesor danego Wydziału.

Każdy profesor jest zobowiązany do pracy naukowej do sumiennego pełnienia przyjętych na siebie wraz z powołaniem na katedrę obowiązków nauczycielskich i do udziału w pracach Kollegium profesorskiego.Profesorowie nie mogą się uchylać od funkcji akademickich,do pełnienia których są wybierani, o ile wybierający ich czynniki nie uznają słuszności motywów uchylenia się.Profesorowie zwyczajni a w danym razie i nadzwyczajni mają też obowiązek brania udziału w rygorozach.

Jako członkowie korporacji uniwersyteckiej winni profesorowie czujnie stać na straży jej godności i interesów.

Czasowego zwolnienia od obowiązków nauczycielskich może udzielać profesorom Kollegium profesorskie gdy chodzi o urlop najwyżej dwutygodniowy w jednym półroczu;urlopów dłuższych udziela profesorom,pobierającym płacę ze skarbu Państwa,Ministerstwo.wszystkim innym Senat akademicki - zawsze na wniosek Kollegium profesorskiego.Urlopów takich należy udzielać od czasu do czasu dla celów naukowych.

Profesorowie podlegają bezpośrednio Dziekanowi i Kollegium profesorskiemu swego Wydziału,pozatem Senatowi akademickiemu i Rektoratowi w sprawach wchodzących w ich kompetencję.

§ 12. Docenci.

Kto drogą unormowanej dotyczącemi przepisami habilitacji uzyskał prawo wykładania i prowadzenia ćwiczeń na jednym z Wydziałów Uniwersytetu,staje się docentem Uniwersytetu.Prawo to a zarazem stanowisko docenta Uniwersytetu traci,kto przez dwa półrocza z rzędu z niego nie korzysta, o ile Kollegium profesorskie nie uzna tej przerwy za usprawiedliwioną.Docentem Uniwersytetu może być tylko mężczyzna.

Habilitacji docentów dokonują Kollegia profesorskie za zatwierdzeniem Senatu akademickiego,który zarówno o zatwierdzeniu jak o niezatwierdzeniu każdej habilitacji zia-

./.

je sprawę Ministerstwu.

Docenci mogą uchwałą Kollegium profesorskiego otrzymać obowiązek wykładania /:prowadzenia ćwiczeń:/ za odpowiednią remuneracją, płatną bądź ze skarbu Państwa, bądź z własnych funduszów Uniwersytetu, bądź z dochodów ustanowionych w tym celu fundacji.

Docentom wyróżniającym się gorliwością w pracy naukowej i nauczycielskiej może być przyznawana przez Kollegium profesorskie lub na jego wniosek przez Senat akademicki albo Rząd od wypadku do wypadku stosowna remuneracja.

Docenci korzystają na równi z profesorami z poręczonej zasadniczemi ustawami Państwa wolności nauki i nauczania.

Docenci należący do jednego Wydziału wybierają co roku z pośród siebie dwóch delegatów do Kollegium profesorskiego.

W ciągu półrocza w którem docent rozpoczął wykłady, nie może ich przerwać, nie uzyskawszy urlopu - najwyżej dwutygodniowego od Kollegium profesorskiego - dłuższego od Senatu akademickiego - a gdy spełnia za remuneracją płatną ze Skarbu Państwa obowiązek wykładania, od Ministerstwa.

Docenci podlegają bezpośrednio Dziekanowi i Kollegium profesorskiemu swego Wydziału, pozatem Senatowi akademickiemu i Rektorowi w sprawach wchodzących w ich kompetencję.

§ 13. Lektorowie i Instruktorowie.

Lektorowie i Instruktorowie udzielają nauki umiejętności praktycznych /:języków, stenografji, wymowy, rysunków, gimnastyki itp.:/ Mianuje ich Senat akademicki po wysłuchaniu opinji kompetentnych Kollegiów profesorskich na stałe lub na ograniczony okres czasu, normując zarazem ich obowiązki i ewentualnie pobory.

Lektorom i Instruktorom mogą być przydane potrzebne im środki naukowe, któremi zarządzają, odpowiadając za nie przed Senatem akademickim.

./.

V. ARCHIWUM, BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA, ZAKŁADY NAUKOWE

§.14. Archiwum Uniwersyteckie.

Archiwum uniwersyteckie przechowuje wszystkie dokumenty i pamiątki Uniwersytetu oraz akta, które nie są już potrzebne do bieżącego urzędowania biur uniwersyteckich.

Na czele Archiwum uniwersyteckiego stoi wybrany przez Senat akademicki z pośród profesorów Archiwarjusz, któremu może być przyznaną stosowna remuneracja i potrzebny personal pomocniczy.

Archiwum uniwersyteckie, Archiwarjusz i jego personal pomocniczy podlegają bezpośrednio Senatowi akademickiemu.

§.15. Biblioteka Uniwersytecka.

Biblioteka uniwersytecka służy potrzebom naukowym wszystkich Wydziałów Uniwersytetu i istniejących w nim "Studjów" i podlega bezpośrednio Senatowi akademickiemu.

Senat akademicki mianuje Dyrektora Biblioteki uniwersyteckiej, przyczem Rząd ma prawo założenia swego Veto a na wniosek Dyrektora Biblioteki wszystkich urzędników i personal pomocniczy jakoteż stałą służbę Biblioteki.

Dyrektor Biblioteki jest członkiem Korporacji uniwersyteckiej przełożonym całego personalu bibliotecznego i pośredniczy między nim a Senatem akademickim, udziela też personalowi urlopów, jemu zaś udziela urlopów Senat akademicki.

Senat akademicki zatwierdza opracowany przez Dyrekcję Biblioteki uniwersyteckiej regulamin, normujący sposób korzystania ze zbiorów bibliotecznych przez osoby należące do składu Uniwersytetu i przez osoby postronne; regulamin, dotyczący wewnętrznych czynności Biblioteki i jej personalu, wydaje Dyrektor według własnego uznania.

Dyrekcja Biblioteki uniwersyteckiej przedkłada Senatowi akademickiemu roczne sprawozdanie z swych czynności wraz z zamknięciem rachunków, do którego dołącza spis nabytych w ciągu ostatniego roku dzieł i czasopism.

Senat akademicki może powołać do życia stałą Komisję,

/.

Biblioteczną jako swój organ doradczy dla spraw Biblioteki uniwersyteckiej.W skład tej Komisji wchodzi także Dyrektor Biblioteki uniwersyteckiej,którego zaprasza też Senat akademicki na swe posiedzenia udzielając mu głosu doradczego,ilekroć na porządku obrad znajdują się sprawy tyczące się Biblioteki uniwersyteckiej.

§.16. Zakłady naukowe.

Istniejące na poszczególnych Wydziałach Zakłady naukowe odejmują Seminarja,Zakłady w znaczeniu ściślejszym,Obserwatorja,Ogrody botaniczne,Kliniki,Ambulatorja,Zbiory i Muzea. Służą badaniom naukowym i kształceniu naukowemu młodzieży akademickiej.

Na czele każdego Zakładu stoi Dyrektor,mianowany przez Kollegium profesorskie Wydziału,do którego Zykład należy.Na Dyrektorów Zakładów powołuje Kollegium profesorskie profesorów,reprezentujących gałęź wiedzy,w Zakładzie uprawianej. a to w chwili powołania profesora na katedrę,z którą jest połączony Zakład naukowy.W razie opróżnienia się dyrektury Zakładu mianuje Kollegium profesorskie z pośród swoich członków prowizorycznego dyrektora.który opiekuje się Zakładem aż do definitywnego obsadzenia stanowiska Dyrektora.

Dyrektor Zakładu odpowiada przez Kollegium profesorskie za prawidłowi funkcjonowanie Zakładu i kieruje uprawianą w nim pracą naukową i odbywającemi się w nim ćwiczeniami słuchaczy;jest też odpowiedzialny za jego administrację finansową.

Rachunkowość Zakładu naukowego prowadzi albo jego Dyrekcja albo na jej życzenie Kwestura Uniwersytetu,która w takim razie dla danego Zakładu otwiera osobne konto.

Dyrektor każdego Zakładu układa regulamin.Regulamin ten,normujący czynności personalu Zakładowego i sposób korzystania z urządzeń Zakładu przez pracujące w nim naukowe osoby oraz przez kształcącą się w nim młodzież akademicką, jak każda jego zmiana zatwierdzenia przez Kollegium profesorskie danego Wydziału.

./.

Z końcem każdego roku administracyjnego Dyrektor Zakładu przedkłada Senatowi akademickiemu zatwierdzone przez Kollegium profesorskie zamknięcie rachunków Zakładu, dołączając wykaz zmian zaszłych w Inwentarzu Zakładu.

Dyrektor Zakładu jest bezpośrednim przełożonym całego personalu zakładowego i jego rzecznikiem w Kollegium profesorskiem, gdy chodzi o sprawy personalu naukowego, a wobec Senatu akademickiego i Rektora gdy chodzi o sprawy personalu administracyjnego, służby stałej i pomocniczej.

§.17. Personal Zakładów naukowych.

Naukowe siły pomocnicze Zakładów uniwersyteckich dzielą się na trzy kategorje: I. Adjunktów, prosektorów, kustoszów itp. II. Asystentów starszych i młodszych, III. Stypendystów, demonstratorów itp.

Naukowe siły pomocnicze I. kategorji są - ewentualnie obok asystentów i stypendystów - naukowemi organami pomocniczemi Dyrektorów w takich Zakładach, które jak obserwatorjum astronomiczne, ogród botaniczny, większe zbiory zoologiczne, niektóre Zakłady lekarskie itp. spełniają poza zwykłemi zadaniami Zakładów uniwersyteckich zadania specjalne, wymagające osobnych kwalifikacji, większego doświadczenia i dłuższej ciągłości. We wszystkich innych Zakładach naukowych mianuje się tylko siły pomocnicze II. i III. kategorji lub jednej z nich.

Naukową siłą pomocniczą I. kategorji może zostać, kto posiada kwalifikacje na asystenta starszego a nadto specjalną kwalifikację w danym przypadku wymaganą; asystentem starszym może zostać, kto ukończył odpowiednie studja uniwersyteckie lub politechniczne ze stopniem doktorskim; asystentem młodszym, kto znajduje się na ostatnim roku odpowiednich studjów uniwersyteckich albo w stadjum egzaminów doktorskich; pomocniczą siłą naukową III. kategorji, kto znajduje się conajmniej na II. roku odpowiednich studjów uniwersyteckich.

Wszystkie naukowe siły pomocnicze Zakładów uniwersy-

./.

teckich mianuje Kollegium profesorskie Wydziału do którego Zakład należy na wniosek Dyrektora Zakładu.Nominacja sił pomocniczych pierwszej kategorji nie jest ograniczona co do czasu i może tym siłom nadawać stanowisko stałych funkcjonarjuszy państwowych;nominacja asystentów starszych opiewa w zasadzie na dwa lata,może być jednak ponowiona;nominacja asystentów młodszych opiewa na dwa lata i nie może być ponowiona;nominacja naukowych sił pomocniczych III.kategorji opiewa w zasadzie na rok i może być najwyżej trzykrotnie ponowiona.

Nominacja naukowych sił pomocniczych I.kategorji wymaga zatwierdzenia ze strony Senatu akademickiego;nominacja asystentów starszych tylko wtedy,gdy kandydat był już - chociaż z przerwami-przez sześć lat asystentem tego samego Uniwersytetu.

Płace naukowych sił pomocniczych Zakładów uniwersyteckich normuje - o ile pobierają je ze skarbu Państwa - osobna ustawa;płace.płynące z funduszów uniwersyteckich, Senat akademicki po wysłuchaniu opinji dotyczącego Kollegium profesorskiego,powziętej na podstawie wniosku Dyrektora danego Zakładu.

W Zakładach większych mogą być dodane Dyrektorom osobne siły administracyjne lub techniczne.

Stałą służbę Zakładów mianuje i przenosi w stan spoczynku Senat akademicki na wniosek Dyrektora,zaopinjowany przez Kollegium profesorskie;przyjmowania i usuwania służby pomocniczej dokonywa w ten sam sposób Rektor Uniwersytetu.

Cały personal Zakładu naukowego podlega jego Dyrektorowi,dalej Kollegium profesorskiemu z Dziekanem i Senatowi akademickiemu z Rektorem;personal administracyjny i służba podlega nadto Sekretarzowi Uniwersytetu.

Urlopów krótszych - do najwyżej dwóch tygodni w ciągu jednego półrocza - udziela personalowi Zakładu jego dyrektor.Urlopów dłuższych udziela naukowemu personalowi administracyjnemu i służbie stałej Senat akademicki,pomocniczej Rektor,na wniosek Dyrektora Zakładu.

VI. S T U D J A i E G Z A M I N Y U N I- W E R S Y T E C K I E, S T O P N I E A K A D E M I C K I E.

§.16. Studja, egzaminy, stopnie.

O ile studja Uniwersyteckie służą kształceniu przyszłych badaczy naukowych, organizacja studjów należy wyłącznie do kompetencji Kollegiów profesorskich; o ile mają przygotowywać młodzież do zawodów praktycznych, organizacja ich podlega ogólnym przepisom, wydanym przez Rząd po wysłuchaniu opinji wszystkich Uniwersytetów Państwa.

W myśl tej zasady układanie programu wykładów i ćwiczeń jest rzeczą Kollegiów profesorskich; Rządowi zaś przysługuje prawo kontroli nad tym programem o tyle, o ile chodzi o stwierdzenie, czy znalazły w nim uwzględnienie studja, wymagane od kandydatów zawodów praktycznych i czy siły nauczycielskie, pobierające płacę ze skarbu Państwa, czynią zadość nałożonym na nich obowiązkom.

Przed wydaniem przepisów tyczących się egzaminów wymaganych od kandydatów zawodów praktycznych, Rząd zasięga opinji wszystkich Uniwersytetów Państwa.

Stopień doktora uzyskuje w zasadzie absolwent Uniwersytetu, który ukończył przepisane studja i zdał wymagane egzaminy. Przepisy o egzaminach doktorskich układają Kollegia profesorskie a zatwierdza Rząd. Każdy kandydat winien wszystkie egzaminy doktorskie zdawać w jednym i tym samym Uniwersytecie; odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne tylko w razie zgody wchodzących w grę Uniwersytetów /:Kollegiów profesorskich:/.

Rodzajów doktoratów jest tyle, ile istnieje różnych Wydziałów. Stopnia doktorskiego udziela Wydział pod egidą Uniwersytetu przez wyznaczonego promotora w obecności Dziekana pod przewodnictwem Rektora.

Stopień doktora honoris causa może być udzielany za wyjątkowe zasługi położone około nauki. Zamiar Kollegium

./.

profesorskiego przyznania doktoratu honorowego ma być podany do wiadomości innym Kolegiom profesorskim danego Uniwersytetu,które wypowiadają o tym zamiarze swoją opinję. Następnie zapada na Kollegium profesorskiem,które podjęło inicjatywę,uchwała,które,gdy jest pozytywna,wymaga do swej prawomocności większości 2/3 głosów i zatwierdzenia Senatu akademickiego.

Stopień magistra może być nadawany absolwentom pewnych "Studjów"w myśl osobnego regulaminu tych "Studjów".

Nostryfikacja uzyskanych za granicą stopni akademickich należy do kompetencyi odpowiednich Kollegiów profesorskich /:Dyrektorów "Studjów":/ i wymaga w każdym poszczególnym wypadku zatwierdzenia Rządu.

§.19.Podział roku akademickiego.

Rok akademicki rozpoczyna się z dniem 15 września. Półrocze zimowe liczy się od 1.października do 8 lutego, półrocze letnie od 1.marca do 8 lipca.Wpisy odbywają się w okresie dwutygodniowym,poprzedzającym bezpośrednio początek każdego półrocza.

Ferje Bożego Narodzenia trwają od 22.grudnia do 3. stycznia włącznie,Wielkanocne od wielkiej środy do wtorku po świętach włącznie.Pozatem są wolne od wykładów tylko niedziele i święta uroczyste rzymsko-katolickie i dni przez ustawę państwową jako uroczyste uznane.Nadto może Senat akademicki cztery dni w ciągu roku akademickiego uznać jako wolne od wykładów.

VII.S Ł U C H A C Z E U N I W E R S Y T E T U.

§.20.Rodzaje słuchaczy ich prawa i obowiązki.

Słuchacze Uniwersytetu dzielą się na zwyczajnych i nadzwyczajnych.Charakteru słuchacza zwyczajnego nabywa się przez imatrykulację,słuchacza nadzwyczajnego drogą przyjęcia przez Dziekana danego Wydziału.Słuchaczami zwyczajnymi i nadzwyczajnymi Wydziału teologicznego mogą być tylko mężczyźni.

./.

125

Mocą imatrykulacji słuchacz zwyczajny staje się członkiem Korporacji uniwersyteckiej /:obywatelem akademickim:/a tem samem współodpowiedzialnym za jej donoość i dobro;poddaje się karności akademickiej i obowiązuje się do posłuszeństwa wobec Władz akademickich i ich zarządzeń,do przestrzegania dobrych obyczajów i do sumiennego poświęcania się obranym studjom naukowym.Zarazem zyskuje prawo korzystania - po dokonanym wpisie - z odbywających się w Uniwersytecie wykładów i ćwiczeń i wogóle z urządzeń Uniwersytetu,prawo zdawania egzaminów w myśl obowiązujących w tej mierze przepisów oraz dostąpienia stopnia akademickiego.W razie potrzeby ma prawo do opieki ze strony Władz akademickich i do uczestniczenia w beneficjach dla młodzieży akademickiej przeznaczonych.

Słuchacz nadzwyczajny ma jedynie prawo korzystania - po dokonanym wpisie - z wykładów i ćwiczeń odbywających się w Uniwersytecie.

Dokonana imatrykulacja pozostaje w mocy dopóty,dopóki nie następuje exmatrykulacja lub dopóki słuchacz nie przerwie swych studjów na dłużej niż jedno półrocze,przyczem jednak czas służby wojskowej w przerwę się nie wlicza.

Słuchacze zwyczajni jednego i tego samego Uniwersytetu mają prawo łączyć się w związki /:stowarzyszenia:/ akademickie,którym jednak nie wolno mieć zabarwienia lub celu politycznego.Senat akademicki zatwierdza statuty Związków akademickich,wykonuje nad nimi opiekę przy pomocy kuratorów i może w razie potrzeby związki akademickie rozwiązać.

Zebrania słuchaczy zwyczajnych w murach Uniwersytetu są poza zebraniami członków związków akademickich dopuszczalne za każdorazowem zezwoleniem Senatu akademickiego tylko w sprawach tyczących się samej młodzieży i mogą się dobywać jedynie w obecności Rektora lub wyznaczonego przezeń zastępcy.

Szczegółowe warunki dostąpienia imatrykulacji,zapisywania się na wykłady w charakterze bądź słuchacza zwyczajnego bądź słuchacza nadzwyczajnego,dalej postanowienia

o uczęszczaniu na wykłady i ćwiczenia,o korzystaniu z urządzeń uniwersyteckich i w ogóle o prawach i obowiązkach słuchaczy zawierają "Przepisy dla słuchaczów".Przepisy te układa w porozumieniu z Kollegiami profesorskiemi /:Dyrektorami "Studjów":/Senat akademicki i przedkłada do zatwierdzenia Rządowi.

VIII.Finanse Uniwersytetów.

§.21.Majątek własny Uniwersytetu a wyposażenie rządowe.

Uniwersytety jako korporacje posiadają tem samem osobowość prawną a zatem zdolność nabywania ruchomego i nieruchomego majątku i rozporządzania nim w granicach określonych jego przeznaczeniem.

Uniwersytety mogą zakładać i prowadzić związane z ich zadaniami naukowemi przedsiębiorstwa przemysłowe,np.drukarnie,introligatornie i księgarnie.

Majątek lub dochód Uniwersytetów nie pochodzący ze skarbu Państwa nie może zwolnić Rządu od wypłacenia im raz przyznanego uposażenia.

Wszelkie gmachy Uniwersyteckie,będące obecnie własnością Rządu,zostają wpisane na rzecz danego Uniwersytetu do ksiąg publicznych;tak samo staje się własnością danego Uniwersytetu całe jego urządzenie wewnętrzne i wszelkie jego środki i zbiory naukowe,pochodzące z przyznawanego Uniwersytetu dotąd uposażenia Rządowego.

Uposażenia przyznawane Uniwersytetowi przez Rząd na pokrycie wydatków personalnych /pobory profesorów,remuneracje docentów,lektorów i instruktorów,płace pomocniczego personalu naukowego,urzędników bibliotecznych i wszystkich innych urzędników,podurzędników oraz służby/ wypłaca Rząd bezpośrednio uprawnionym do tego osobom.

Uposażenie przyznawane Uniwersytetowi przez Rząd na pokrycie wydatków rzeczowych /dotacje Biblioteki uniwersyteckiej i Zakładów naukowych,ryczałt na potrzeby mobiliarne, kancelaryjne i gospodarcze,na konserwację budynków i inwentarza itp./ wypłaca Rząd Kwesturze Uniwersytetu;z chwilą

o uczęszczaniu na wykłady i ćwiczenia,o korzystaniu z urządzeń uniwersyteckich i w ogóle o prawach i obowiązkach słuchaczy zawierają "Przepisy dla słuchaczów".Przepisy te układa w porozumieniu z Kollegiami profesorskiemi /:Dyrektorami "Studjów":/Senat akademicki i przedkłada do zatwierdzenia Rządowi.

VIII.Finanse Uniwersytetów.

§.21.Majątek własny Uniwersytetu a wyposażenie rządowe.

Uniwersytety jako korporacje posiadają tem samem osobowość prawną a zatem zdolność nabywania ruchomego i nieruchomego majątku i rozporządzania nim w granicach określonych jego przeznaczeniem.

Uniwersytety mogą zakładać i prowadzić związane z ich zadaniami naukowemi przedsiębiorstwa przemysłowe,np.drukarnie,introligatornie i księgarnie.

Majątek lub dochód Uniwersytetów nie pochodzący ze skarbu Państwa nie może zwolnić Rządu od wypłacenia im raz przyznanego uposażenia.

Wszelkie gmachy Uniwersyteckie,będące obecnie własnością Rządu,zostają wpisane na rzecz danego Uniwersytetu do ksiąg publicznych;tak samo staje się własnością danego Uniwersytetu całe jego urządzenie wewnętrzne i wszelkie jego środki i zbiory naukowe,pochodzące z przyznawanego Uniwersytetu dotąd uposażenia Rządowego.

Uposażenia przyznawane Uniwersytetowi przez Rząd na pokrycie wydatków personalnych /pobory profesorów,remuneracje docentów,lektorów i instruktorów,płace pomocniczego personalu naukowego,urzędników bibliotecznych i wszystkich innych urzędników,podurzędników oraz służby/ wypłaca Rząd bezpośrednio uprawnionym do tego osobom.

Uposażenie przyznawane Uniwersytetowi przez Rząd na pokrycie wydatków rzeczowych /dotacje Biblioteki uniwersyteckiej i Zakładów naukowych,ryczałt na potrzeby mobiliarne, kancelaryjne i gospodarcze,na konserwację budynków i inwentarza itp./ wypłaca Rząd Kwesturze Uniwersytetu;z chwilą

tej wypłaty uposażenie to staje się własnością Uniwersytetu, który zarządza dotyczącemi funduszami zgodnie z ich przeznaczeniem, zdając raz na rok Rządowi sprawę za pośrednictwem Senatu akademickiego z ich użycia.

Oszczędności, wynikające ewentualnie z niewyczerpania pewnych funduszów, należących do wyposażenia rzeczowego, mogą być użyte na pokrycie bieżących niedoborów innych funduszów tegoż wyposażenia. Takie przesunięcia mogą jednak, o ile chodzi o dotacje naukowe Zakładów Uniwersyteckich, nastąpić tylko z uchwały wchodzących w grę Kollegiów profesorskich, o ile zaś chodzi o inne funduusze, objęte uposażeniem rzeczowem, tylko z uchwały Senatu akademickiego.

Pochodzącemi z dawniejszego lub bieżącego uposażenia budynkami uniwersyteckimi, ich wewnętrznem urządzeniem jakoteż pochodzącemi z tego samego źródła zbiorami i środkami naukowemi rozporządzać może Uniwersytet tylko za zgodą Rządu. Wyjątek tworzą przedmioty urządzenia wewnętrznego, o ile są zużyte lub zbyteczne i nie wymagają zastąpienia ich nowemi na koszt Rządu.

Co do jednorazowych większych wydatków Rządu na cele nadzwyczajne Uniwersytetu /wybudowanie nowych gmachów Uniwersyteckich, większe roboty rekonstrukcyjne, pierwsze urządzenie i wyposażenie nowych Zakładów naukowych itp./ winne być stosowane analogicznie podane powyżej zasady, bez względu na to w czyim zarządzie wspomniane roboty budowlane i rekonstrukcyjne będą wykonane.

Przedmiotem majątku uniwersyteckiego może być tylko Uniwersytet jako taki; nie mogą więc posiadać własnego majątku ani poszczególne Wydziały ani poszczególne Zakłady naukowe Uniwersytetu. Uniwersytet może jednak majątkiem i dochodami, które otrzymuje na pewne określone cele /np. na rzecz poszczególnych katedr lub zakładów/ rozporządzać tylko zgodnie z ich przeznaczeniem.

IX. U R Z Ę D Y A D M I N I S T R A C Y J N E U N I W E R S Y T E T Ó W.

§.22. Podział Urzędów administracyjnych Uniwersytetu.

Urzędami administracyjnemi Uniwersytetu są:

A. Sekretarjat Uniwersytetu.

B. Kancelarja Uniwersytetu,obejmująca 1.Biuro Senatu akademickiego i Rektoratu,2.Biura Wydziałów i Dziekanatów, 3.Biuro podoła.

C. Kwestura Uniwersytetu.

D. Zarząd gmachów Uniwersyteckich.

Senat akademicki uchwala regulamin czynności dla wszystkich urzędów administracyjnych Uniwersytetu i dla ich personalu.

§.23. Sekretarjat Uniwersytetu.

Sekretarjat Uniwersytetu jest całonkiem korporacji Uniwersyteckiej i naczelnym stałym organem administracyjnym dodanym do bezpośredniej pomocy Rektoratowi i Dziekanom; wobec corocznej zmiany tych przedstawicieli Władz akademickich powinien wspierać ich w przestrzeganiu ciągłości w urzędowaniu ,Władz akademickich i wogóle we wszystkich sprawach administracyjnych,wchodzących w zakres ich działania.Zarazem Sekretarz Uniwersytetu jest przełożonym wszystkich urzędów administracyjnych Uniwersytetu i całego nie-naukowego personalu Uniwersytetu.Wyjątek tworzą jedynie personal Biblioteki uniwersyteckiej.podlegający bezpośrednio jej Dyrektorowi i personal Zakładów naukowych,podlegający dyrektorom tych Zakładów.Służba jednak zarówno Biblioteki uniwersyteckiej jak też Zakładów naukowych podlega pośrednio także Sekretarzowi.

Cały podległy Sekretarzowi personal zwraca się do Senatu akademickiego i Rektora wyłącznie za pośrednictwem Sekretarza Uniwersytetu.

Sekretarz Uniwersytetu jest zarazem notarjuszem Uniwersytetu.

Sekretarzowi może być dodany pomocnik.

§.24.Kancelarja Uniwersytetu.

Biura Senatu akademickiego /Rektorat/ i Wydziałów /Dziekanatów i Kollegiów Profesorskich/ załatwiają wszystkie sprawy biurowe wyżejmionych Władz akademickich.

Biuro Senatu akademickiego /rektoratu/składa się z potrzebnej ilości urzędników konceptowych i pomocniczych sił kancelaryjnych na czele tego biura stoi urzędnik konceptowy z tytułem Kierownika kancelaryi uniwersyteckiej.

Biuro każdego Wydziału składa się conajmniej z jednej siły kancelaryjnej /konceptowej lub pomocniczej/ i z subpedela danego Wydziału, któremu są przydzielone funcje manipulacyjne biura.

Biuro pedela Uniwersytetu pełni funkcję expedytu całej kancelarji uniwersyteckiej i załatwia zarazem wszystkie czynności manipulacyjne, związane z promocjami. Pedel jest zarazem organem pomocniczym Sekretarza Uniwersytetu w wszystkich sprawach służby Uniwersyteckiej.

Cały personal kancelarji Uniwersyteckiej podlega bezpośrednio Kierownikowi kancelarji uniwersyteckiej a dalej Sekretarzowi Uniwersytetu, Senatowi akademickiemu i Rektorowi.

§.25. Kwestura.

Kwestura Uniwersytetu prowadzi całą kasowość i rachunkowość Uniwersytetu z wyjątkiem kasowości i rachunkowości Biblioteki uniwersyteckiej oraz tych Zakładów naukowych, których Dyrektorowie czynią to w zakresie własnym.

Na czele Kwestury stoi Kwestor, mianowany przez Senat akademicki i podlegający bezpośrednio Sekretarzowi Uniwersytetu a dalej Senatowi akademickiemu i Rektorowi. Kwestorowi dodany jest odpowiedni personal urzędniczy i pomocniczy.

§.26. Zarząd gmachów Uniwersyteckich.

Zarząd gmachów Uniwersyteckich czuwa nad bezpieczeństwem, konserwacją, czystością, oświetleniem i opalaniem gmachów Uniwersyteckich oraz nad wszelkiemi znajdującemi się w tych gmachach instalacjami technicznemi. Do Zarządu gmachów należy też pieczа nad wewnętrznym urządzeniem mobiljarnem lokalności reprezentacyjnych, biurowych i wykładowych oraz nadzór nad stanem mieszkań znajdujących się w gmachach uniwersyteckich, jakoteż nad mieszczącymi się w obrębie Uniwersytetu podwórzami z ogrodami /z wyjątkiem ogrodu botanicznego/.

./.

130

Co się tyczy nadzoru nad wewnętrznem urządzeniem mobiljarnem Zakładów naukowych, należy on w zasadzie do Dyrekcji tych Zakładów, może być jednak na wniosek Dyrekcji za zgodą Senatu akademickiego poruczone także Zarządowi gmachów Uniwersyteckich.

Zarząd gmachów Uniwersyteckich zawiaduje magazynem przedmiotów codziennego użytku do powyższych celów potrzebnych /opał, żarówki, miotły itp./

W sprawach wchodzących w zakres działania Zarządu gmachów uniwersyteckich służba uniwersytecka bez wyjątku winna wykonywać wszystkie jego polecenia.

Zarząd gmachów Uniwersyteckich sprawuje mianowany przez Senat akademicki Zarządca, któremu może być dodany potrzebny personal pomocniczy.

Zarząd gmachów uniwersyteckich podlega bezpośrednio Sekretarzowi Uniwersytetu, dalej Senatowi akademickiemu i Rektoratowi.

§.27. Nominacje i urlopy personalu administracyjnego i służby.

Wszystkich urzędników /konceptowych, administracyjnych i pomocnicze siły kancelaryjne/ i służbę stałą Uniwersytetu mianuje Senat akademicki, wszelką służbę pomocniczą przyjmuje i oddala Rektor.

Nominacji tych dokonywa się na podstawie wniosków lub po zasięgnięciu opinji Dyrekcji Zakładów naukowych, dla których urzędnicy lub służba mają być mianowani; wnioski takie co do urzędników i służby, nie przydzielonych do żadnych Zakładów, przedkłada Senatowi akademickiemu /Rektorowi/ Sekretarz Uniwersytetu.

O ile urzędnicy konceptowi i administracyjni, pomocnicze siły kancelaryjne i służba otrzymuje płacę ze skarbu Państwa, stosuje się do nich w sposób odpowiedni przepisy tyczące się wymienionych kategorji funkcyonarjuszy Państwowych o ile pobierają płacę z funduszów uniwersyteckich, stosunek służbowy reguluje Senat akademicki.

Urlopów udziela personalowi Urzędów administracyjnych Uniwersytetu Sekretarz Uniwersytetu.

X. P R Z E P I S Y D Y S C Y P L I N A R N E.

§.28. Dla członków Korporacji uniwersyteckich,którzy nie są słuchaczami zwyczajnymi.

Członkowie korporacji uniwersyteckiej z wyłączeniem słuchaczy zwyczajnych podlegają pod względem wykroczeń dyscyplinarnych I.Senatowi dyscyplinarnemu Uniwersytetu.Senat ten składa się z Rektora jako Przewodniczącego i z tylu członków ile Uniwersytet liczy Wydziałów.Członków Senatu dyscyplinarnego wybierają co trzy lata po jednym z każdego Wydziału ci sami elektorowie,którzy dokonują w danym roku wyboru Rektora.Nadto Senat akademicki wybiera z pośród profesorów Wydziału prawniczego instygatora i sędziego śledczego.W ten sam sposób wyznacza się zastępców członków Senatu dyscyplinarnego oraz zastępców instygatora i sędziego śledczego.

Osobom podlegającym kompetencji /pierwszego/ I.Senatu dyscyplinarnego mogą być wymierzane następujące kary:1.Upomnienie przez Rektora,2.Pisemna nagana,3.Pisemna nagana z zagrożeniem przymusowego przeniesienia w stan spoczynku,4.Przymusowe przeniesienie w stan spoczynku,5.Usunięcie z urzędu bez prawa do pobotów emerytalnych.

Karę ad 1.orzeka Rektor.Kary ad 2.do 5.Senat dyscyplinarny.

Odwołanie od wyroku ad 1.idzie do Senatu akademickiego, od wyroków ad 2.do 5.do Delegacji uniwersyteckiej.

Zasady postępowania są te same,co w procedurze karnej: oskarżony może sobie przybrać dwóch obrońców z pośród członków korporacji uniwersyteckiej.

§.29. Dla zwyczajnych słuchaczy Uniwersytetów.

Słuchacze zwyczajni podlegają pod względem wykroczeń dyscyplinarnych II.Senatowi dyscyplinarnemu Uniwersytetu. Senat ten składa się z trzech członków,wybranych na trzy lata przez Senat akademicki z pośród profesorów Uniwersytetu.

./.

Senat akademicki wybiera też - również na trzy lata - zastępców członków II.Senatu dyscyplinarnego,dalej instygatora i jego zastępcę oraz Sędziego uniwersyteckiego,który w sprawach dyscyplinarnych słuchaczy zwyczajnych funguje jako sędzia śledczy a zarazem spełnia zadanie sędziego polubownego w sporach wynikających wśród młodzieży akademickiej.

Słuchaczom zwyczajnym Uniwersytetu mogą być wymierzone następujące kary:1.Upomnienie przez Dziekana,2.Upomnienie przez Rektora,3.Pisemna nagana,4.Pisemna nagana połączona z niepolieczeniem półrocza,w ciągu którego nagana nastąpiła,5.Nagana jak ad 4.połączona nadto z consilium abeundi, 6.Relegacja na 1-4 półrocza,7.Relegacja na zawsze z danego Uniwersytetu,8.Relegacja na zawsze z wszystkich Uniwersytetów Państwa.

Karę ad 1.orzeka Dziekan,ad 2.Rektor,ad 3.do 7.Senat dyscyplinarny,ad 8.Delegacja uniwersytecka na wniosek Senatu dyscyplinarnego,przedłożony jej przez Senat akademicki.

Na życzenie oskarżonego może mu Senat akademicki wyznaczyć obrońcę z pośród profesorów lub docentów Uniwersytetu.

Odwołanie od wyroków ad 3.do 7.idzie do Senatu akademickiego.Słuchacze Uniwersytetu,dotknięty karą ad 8.może prosić o ponowne rozpatrzenie swej sprawy przez Delegację Uniwersytecką.

Kary ad 3.do 8.zapisuje się w księgach uniwersyteckich.

§.30. Dla pomocniczego personalu naukowego.

Pomocniczy personal naukowy Zakładów naukowych uniwersyteckich podlega pod względem wykroczeń dyscyplinarnych Dziekanowi i Kollegium profesorskiemu danego Wydziału w myśl opracowanych przez każde Kollegium profesorskie przepisów dyscyplinarnych,które podlegają zatwierdzeniu Senatu akademickiego.

Osobom należącym do pomocniczego personalu naukowego mogą być wymierzane kary dyscyplinarne:1.Upomnienie przez Dziekana,2.Pisemna nagana,3.Pisemna nagana połączona z zagro-

./.

żeniem usunięcia,4.Usunięcie z zajmowanego w Zakładzie naukowym stanowiska.

Karę ad 1.orzeka Dziekan,kary ad 2.do 4.Kollegium profesorskie.Odwołanie od wyroku ad 1.idzie do Kollegium profesorskiego,od wyroków ad 2.do 4.do Senatu akademickiego.

Naukowe siły pomocnicze III.kategorji,będące w zasadzie zwyczajnymi słuchaczami Uniwersytetu podlegają pod względem wykroczeń dyscyplinarnych albo Dziekanowi i Kollegium profesorskiemu,albo II.Senatowi dyscyplinarnemu Uniwersytetu stosownie do natury wykroczenia.W każdym wypadku obie te Władze dyscyplinarne udzielają sobie wzajemnie do wiadomości orzeczenia,tyczące się tej kategorji naukowych sił pomocniczych.

§.31. Dla Lektorów i Instruktorów.

Lektorowie i instruktorowie podlegają pod względem wykroczeń dyscyplinarnych Rektorowi Uniwersytetu.

Karami dyscyplinarnemi są:1.Upomnienie przez Rektora, 2.Upomnienie przez Rektora z zagrożeniem usunięcia z Uniwersytetu,3.Usunięcie z Uniwersytetu.

Odwołanie od wyroku idzie do Senatu akademickiego.

§.32. Dla słuchaczy nadzwyczajnych.

Słuchacze nadzwyczajni podlegają pod względem wykroczeń dyscyplinarnych Dziekanowi danego Wydziału i Rektorowi.

Karami dyscyplinarnymi są:1.Upomnienie przez Dziekana, 2.Upomnienie przez Rektora,3.Upomnienie przez Rektora z zagrożeniem usunięcia z Uniwersytetu,4.Usunięcie z Uniwersytetu.

Karę ad 1.orzeka Dziekan,ad 2.do 4.Rektor.

Odwołanie od kary ad 1.idzie do Rektora,od kar ad 2.do 4.do Senatu akademickiego.

§.33. Dla urzędników i służby.

Urzędnicy Uniwersytetu /z wyjątkiem Dyrektora Biblioteki uniwersyteckiej i Sekretarza Uniwersytetu/ podlegają pod względem wykroczeń dyscyplinarnych i postępowania dyscypli-

marnego ogólnym przepisom dyscyplinarnym dla urzędników Państwowych i służby państwowej, odpowiednio do potrzeb Uniwersytetu zastosowanym i przez Senat akademicki wykonywanym.

§.34. Dla byłych Słuchaczy Uniwersytetu.

Absolwenci Uniwersytetu zamierzający przystąpić do egzaminów doktorskich lub znajdujący się w trakcie zdawania tych egzaminów podlegają władzy dyscyplinarnej Senatu akademickiego o tyle, że Senat akademicki może in na wniosek wchodzącego w grę Kollegium profesorskiego odebrać prawo przystępowania do tych egzaminów albo kontynuowania ich, Senat akademicki może też kandydatom, którzy zdali wszystkie przepisane egzaminy doktorskie odmówić w porozumieniu z danem Kollegium profesorskiem prawa promocji.

Doktorowie, którzy stali się niegodnymi stopnia akademickiego, mogą być przez Senat akademicki w porozumieniu z wchodzącym w grę Kollegium profesorskim stopnia tego pozbawieni. Władze sądowe i dyscyplinarne są wobec tego zobowiązane zawiadamiać Senat akademicki Uniwersytetu, na którym stopień doktorski został uzyskany, o zapadłych przeciw doktorom wyrokach i orzeczenia dyscyplinarnych i przekładać na życzenie Senatu akademickiego dotyczące akta.

Powyższe postanowienia tyczą się także stopnia magisterskiego.

./.

135

-- D O D A T E K

PROJEKT STATUTU NADRZĘDNEJ DELEGACJI UNIWERSYTECKIEJ.

e/

Delegacja Uniwersytecka jest drugą instancją w sprawach przekazanych jej statutem uniwersyteckim i w przekazanych jej wspólnych wszystkim Uniwersytetom lub wszystkim Wydziałom tego samego rodzaju sprawach.

Do zakresu działania Delegacji uniwersyteckiej należy:

1. Rozstrzygnięcie w sporach między Senatami akademickimi a Kolegiami profesorskimi.

2. Załatwianie zażaleń słuchaczy Uniwersytetów przeciw uchwałom Senatów akademickich.

3. Wydawanie na podstawie wniosków, przedkładanych przez Senaty akademickie, orzeczeń dyscyplinarnych, którymi wyklucza się słuchaczy ze wszystkich Uniwersytetów Państwa.

4. Orzekanie w razie odwołania przeciw orzeczeniom dyscyplinarnym w sprawach Profesorów i Docentów, Dyrektorów Bibliotek uniwersyteckich i Sekretarzy Uniwersytetów.

5. Sprawy powierzone Delegacji uniwersyteckiej przez wszystkie Uniwersytety, jak np. odbywanie ankiet i wydawanie opinji w sprawie reformy studjów, ulg dla słuchaczy, stosunków Uniwersytetów polskich do zagranicznych, przedstawicielstwo interesów wszystkich Uniwersytetów lub Wydziałów itp.

Delegację Uniwersytecką tworzą Delegaci w liczbie po dwuch i po jednym zastępcy z każdego Uniwersytetu. Z pośród wybranych musi być wybrany przynajmniej jeden z wydziału prawniczego Delegatem lub Zastępcą.

Delegatów i Zastępcę Delegata wybierają Uniwersytety w sposób przepisany dla wyboru Rektora.

Przy pierwszych wyborach wybierają Uniwersytety po dwuch Delegatów i po jednym Zastępcy. Po upływie jednego roku ustępuje ten Delegat lub Zastępca, który zostaje wylosowany, a w jego miejsce wybiera się znowu Delegata lub Zastępcę na trzy lata. Po upływie dwuch lat ustępuje drugi

./.

Delegat lub Zastępca oznaczony losem z liczby pierwotnie wybranych a w jego miejsce wybiera się znowu Delegata lub Zastępcę na trzy lata.Po upływie trzech lat ustępuje ostatni z liczby pierwotnie wybranych i w jego miejsce dokonuje się wyboru nowego Delegata lub Zastępcy na trzy lata.Odtąd ~~w miejsce~~ wybiera się co roku członka Delegacji na trzy lata w miejsce ustępującego członka.

Sprawy wyliczone pod 2.i 3.załatwia Delegacja w gronie trzech członków,sprawy wyliczone pod 4.w gronie pięciu członków.Sprawy wyliczone pod 1.i 5.na posiedzeniach w pełnym składzie.

Delegacja uniwersytecka sama ustanawia regulamin swego urzędowania,wybiera sobie przewodniczącego itp.oraz oznacza swoją siedzibę /stałą lub zmienną/.

Pierwsze posiedzenie Delegacji uniwersyteckiej zwołuje jej najstarszy wiekiem członek.

---oooOooo---

Wydział Filozoficzny
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

Odpis. 137

Do
Ministerstwa Wyznan Religijnych i Oświecenia Publicznego
w Warszawie.

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego na posiedzeniu z dnia 22 listopada 1919 uchwalił przesłać Ministerstwu w odpowiedzi na pismo z dnia 8 listopada 1919 Nr. 7341-IV-19 bardzo daleko idące zastrzeżenia odnośnie do projektu ministerjalnego, a to z następujących powodów:

1) Obniżenie poziomu wymagań jest niedopuszczalne. Nie znaczy to, że przepisy obowiązujące dotychczas w b. zaborze austryjackim żadnych zmian nie potrzebują. Owszem Wydział filozoficzny uznaje w zupełność konieczność gruntownej reformy ale w tym kierunku, aby wiedzę fachową kandydatów w obranych przedmiotach pogłębić, a egzaminatorom dać możność przekonania się, czy kandydat objął całokształt materjału, który miał opanować. Wzgląd na nauczycieli niekwalifikowanych, pracujących od dłuższego czasu w szkolnictwie średniem, zwłaszcza w b.zaborze rosyjskim, którym projektodawca pragnie umożliwić uzyskanie urzędowego poświadczenia odpowiedniej kwalifikacji, nie powinien odgrywać żadnej roli przy formułowaniu nowych przepisów. Z tych nauczycieli należałoby utworzyć odrębną kategorję, którejby dano za pomocą urlopów możność pewnego uzupełnienia studjów i złożenia (w charakterze eksternistów) egzaminów, ewentualnie łagodniejszych co do wymogów, ale grupa taka, zajmująca pośrednie miejsce między suplentami nieegzaminowanymi a nauczycielami o pełnej kwalifikacji musiałaby być ograniczoną tylko do nauczycieli zajętych przynajmniej od 4-5 lat w zawodzie nauczycielskim (t.j.przynajmniej od 1 stycznia 1915 lub od 1 stycznia 1916) i nie miałaby prawa awansu po okresie 12 letnim od czasu wprowadzenia typu nauczycieli, gdyż w niedalekiej przyszłości można z pewnością liczyć na wystarczający przyrost sił nauczycielskich. Do tej katogorji należałoby też wciągnąć wszystkie osoby posiadające tylko dyplom doktorski, który nie może być zrównany z patentem egzaminu nauczycielskiego. Wreszcie Ministerstwo powinno wziąć pod uwagę myśl zużytkowania emerytowanych galicyjskich nauczycieli przez należyte ich uposażenie materjalne przy powrocie do służby.

2) Zniesienie prac klauzurowych pozbawia egzaminatorów bardzo cennego środka

do zbadania wiedzy i zdolności kandydata. Prace klauzurowe uznaje Wydział za konieczny supelment egzaminu ustnego. Raczej rezygnowałby z prac domowych które nie dają rękojmi samodzielności, a wymagają często posługiwania się źródłami nieprzystępnemi dla kandydatów albo dziełami obcemi, których język nie zawsze dla nich jest zrozumiałym. Najodpowiedniejszą formą byłoby zastąpienie prac domowych dobremi pracami seminaryjnemi lub laboratoryjnemi, co zmuszałoby słuchaczy do intensywnych studjów, a profesorom dałoby należyty substrat do oceny udzolnienia. Idea ta tem łatwiej da się przeprowadzić, że świadectwa z czynnego a skutecznego udziału w seminarjach i laboratorjach miałyby według opinji Wydziału w przyszłości stanowić jeden z nieodzownych warunków dopuszczenia do egzaminu nauczycielskiego.

3) Wprowadzenie dwóch przedmiotów głównych a jednego jako pobocznego musi nastręczać poważne obawy, a szczegółowe wskazówki co do wymagań przy egzaminie ustnym uważa Wydział pod wielu względami za wadliwe.

Kollegjum profesorów ma przekonanie, że najstosowniejszym byłby przepis aby każdy kandydat obierał jeden przedmiot główny, z którym powinien być złączony cały szereg dyscyplin posiłkowych i uzupełniających oraz nauk pokrewnych. W praktyce zasada ta umożliwiałaby zarządowi szkolnemu korzystanie z wiedzy fachowej nauczyciela w tym kierunku, aby według potrzeby powierzać nauczanie innych przedmiotów przynajmniej w klasach niższych.

Jeśliby Wydział miał brać w rachubę kombinacje różnych przedmiotów możnaby przyjąć zasadę, że kandydat obiera dwa przedmioty główne, jednak z zastrzeżeniem, że wybór niektórych grup nie mógłby być dowolnym, Tak np. w naukach humanistycznych język łaciński jako przedmiot główny musiałby się łączyć z językiem greckim jako głównym. Jeżeli projekt ministerjalny rozdziela język i literaturę polską na dwa główne przedmioty, poloniści zaznaczają, że odmienna kombinacja byłaby niemożliwą. W tym razie jednak tak samo należałoby traktować inne języki nowsze wraz z literaturą jako grupy dwóch przedmiotów głównych, tworzących całość nierozłączną. Naturalnie przepis norumujący według zasady, którą Wydział uważa za lepszą, tylko jeden przedmiot główny jako podstawę do egzaminu filologję klasyczną, język i literaturę polską, język i literaturę francuską (angielską, niemiecką, rosyjską) jako przedmioty pojedyncze.

Ze stanowiska naukowego wprowadzenie przedmiotów pobocznych egzaminu nauczyczelskiego przeważna część profesorów określa jako błąd zasadniczy - jeśli by jednak Wydział musiał przyjąć jako malum necessarium obok grupy dwóch przedmiotów głównych jeszcze niektóre kombinacje jednego przedmiotu głównego z dwo-

dwoma pobocznymi, filologowie zgodziliby się ostatecznie na ustępstwo, że łacina mogłaby być przedmiotem pobocznym przy grece jako przedmiocie głównym ale musieliby stanowczo potępić kojarzenie łaciny jako przedmiotu głównego z greką jako przdmiotem pobocznym: Łacińska bowiem literatura jest tylko dalszym ciągiem greckiej, rzymska kultura dalszym ciągiem hellenistycznej; nauczyciele łaciny muszą zatem dać gwarancję, że potrafią przy nauczaniu swego przedmiotu zaznajomić uczniów z całą umysłowością i kulturą grecką, gdyż bez tego nauka samej łaciny w szkołach średnich byłaby pozbawiona wszelkiej wartości.

W dziedzinie nauk biologicznych akceptuje Wydział w razie uznania dwóch przedmiotów głównych jako podstawy egzaminu stanowisko odrębne zoologji, botaniki, mineralogji i geologji, nie godzi się jednak na tworzenie jednego przedmiotu z mineralogji i geologji. Według opinji fachowców mineralogja i geologja powinny być odrębnymi przedmiotami, gdyż tego wymaga ich obecny rozwój, stanowisko, zakres i wnikanie w życie praktyczne. Przedmioty te powinny być też osobno egzaminowane, tak jak zoologja i botanika, dozwolonem zaś byłoby nietylko połączenie mineralogji i geologji jako dwóch przedmiotów głównych, ale także inne kombinacje jak np. mineralogja i chemja, mineralogja i fizyka, geologja i geografja, geologja i zoologja, geologja i botanika i t.p.

Pracując od dłuższego czasu nad ułożeniem nowego programu na Wydziale Filozoficznym Kollegjum profesorów dobrze zdawało sobie sprawę z ścisłej łączności, jaka zachodzi między organizacją nauki a potrzebą kształcenia nauczycieli szkół średnich, a w końcowym elaboracie miało znaleźć miejsce obok nowych przepisów dla osiągnięcia stopnia doktorskiego sformułowanie nowych przepisów dla egzaminów nauczycielskich. Wbbew opinji Ministerstwa sądzi Wydział, że zmiana form egzaminu nauczycielskiego nie powinna poprzedzać uregulowania toku studjów, lecz odwrotnie ustalenie studjów uniwersyteckich powinno dać platformę do reform zasadniczych w ustroju egzaminu nauczycielskiego. Stąd też Kollegjum profesorów nie może obecnie wydać opinji w wszystkich paragfafach projektu ministerjalnego, lecz prosi o odroczenie tej kwestji do połowy stycznia, kiedy będzie mogło przedłożyć wyczerpujący memorjał o organizacji studjów na Wydziale filozoficznym, przyczem nie zaniedba wyrazić swego sądu o różnych innowacjach programu ministerjalnego odnośnie do nowych przepisów przedmiotów, które mają wejść do przepisów egzaminacyjnych dla kandydatów stanu nauczycielskiego. Już teraz pozwala sobie Wydział zwrócić uwagę na jedną zasadę, która ma według jego zdania nadać specjalne piętno egza-

egzaminom kwalifikacyjnym. Mianowicie Wydział doszedł do konkluzji, że egzamin ustny na nauczyciela szkół średnich powinien stanowić tylko końcowe ogniwo egzaminów mniejszych z zakresu dyscyplin przygotowawczych i posiłkowych lub z części podstawowych przedmiotu, które muszą być złożone w ciągu studjów uniwersyteckich. Specjalnie w dziedzinie nauk matematyczno-przyrodniczych Kollegjum powzięło na posiedzeniu z dnia 14 b.m. następującą uchwałę:

1)Wydział Filozoficzny każdego polskiego uniwersytetu powinien

a) wypracować listę świadectw ze studjów wyższych, które mogą być wydane słuchaczom pragnącym świadectwa takie uzyskać,

b) oznaczyć warunki wydawania powyższych świadectw.

2) Do egzaminu nauczycielskiego z oznaczonego fachu, mogą być dopuszczeni tylko ci kandydaci, którzy wykażą się posiadaniem takiego układu świadectw ze studjów wyższych, który na podstawie rozporządzenia Ministerstwa W.R. i O.P. uprawnia do zdawania egzaminu kwalifikacyjnego na nauczyciela szkół średnich z określonego przedmiotu.

Ze względu na powyższe argumenty zdaniem Wydziału należałoby aprobować taki tok postępowania przed ułożeniem i wydaniem nowych przepisów kwalifikacyjnych.

Ministerstwo W.R. i O.P. raczy wezwać wszystkie Uniwersytety rządowe, aby złożyły do połowy stycznia 1920 memorjały w sprawie organizacji nauk uniwersyteckich, w których powinny być zarazem zawarte wnioski specjalne co do norm egzaminu doktorskiego i dokładna projekty nowych przepisów egzaminu nauczycielskiego ze szczegółowem określeniem materjału naukowego, który ma być przedmiotem egzaminu kwalifikacyjnego. Opinje Wydziałów, o ile dotyczą reformy przepisów egzaminacyjnych stanowić będą podstawę obrad dla ankiety, która będzie zwołana do Warszawy jedynie w celu unormowania nowych przepisów kwalifikacyjnych. Do ankiety takiej Wydziały Filozoficzne Uniwersytetów rządowych powinny wysłać przynajmniej po czterech delegatów, których zdaniem będzie przy udziale przedstawicieli Ministerstwa W.R. i O.P. przeprowadzić dyskusję nad projektami, a następnie opracować zarys nowych przepisów egzaminacyjnych, które wstąpią w miejsce przepisów dożychczas obowiązujących lub ułożonych na czas przejściowy w nowo kreowanych Uniwersytetach.

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego w swoich pracach przygotowawczych do memorjału zawsze kierować się myślą, aby przepisy egzaminacyjne były dokładnie sformułowane przedewszystkiem zaś trzymał się zasady, że

wymagania z poszczególnych przedmiotów ani dla kandydatów ani dla egzaminatorów żadnych nie powinny nastręczać wątpliwości albo powodów do nieporozumienia. Kollegjum Profesorów wychodzi z założenia, że kandydaci powinni wiedzieć, jakie wiadomości muszą nabyć i na jakie wymagania ze strony egzaminatorów mają być przygotowani. Pod tym względem projekt ministerjalny nieraz jest zbyt ogólnikowy, czasem niejasny często też wykazujący znaczne luki i dotkliwe braki.

Tak np. program z matematyki (paragr.12) uważają specjaliści za zupełnie iluzoryczny, gdyż obejmuje całokształt wiedzy matematycznej, którego żaden kandydat objąć nie może.

Paragr. 9 (historja literatury polskiej jako przedmiot poboczny) żąda, aby przy gruntownej znajomości całokształtu literatury polskiej kandydat wykazał znajomość właściwości języka polskiego i ogólnych zasad gramatyki. O jakich "właściwościacj języka" jest tu mowa i co znaczy znajomość "ogólnych zasad gramatyki"? Przepis taki można tłumaczyć dowolnie, a nawet zupełnie ignorować jako niezrozumiały ogólnik. Wyraźnie trzeba zaznaczyć, że chodzi tu o historyczną gramatykę i o zasady gwaroznawstwa. Wszak historycznej gramatyki pomijać nie można, choćby tylko ze względu na rozumienie i umiejętność objaśnienia tekstów starszych, a wyrobienie prawidłowego poglądu nauczyciela na gwary jest tem potrzebniejsze w czasach obecnych, że oczekiwać należy coraz większego napływu młodzieży wiejskiej do szkół średnich. Niejasność tego paragrafu widocznie jest rezultatem rozbicia polonistyki na dwa przedmioty, jak stwierdza paragr. 8 (język polski jako przedmiot główny), gdzie znajomość gramatyki historycznej i zasad gwaroznawstwa dobitnie jest sformułowaną, a zagadkowe przedstawia się "znajomość literatury".

Ważność sprawy wymaga, aby przy tej sposobności tę innowację projektu ministerjalnego, który dopuszcza język i literaturę polską jako dwa odrębne przedmioty, zostawiona kandydatom do wolnego wyboru, określić za zupełnie chybioną ze względów zarówno teoretycznych jakoteż i praktycznych. Ze względów teoretycznych nie podobna uczyć się języka i jego gramatyki historycznej bez gruntownej znajomości literatury, która w pierwszym rzędzie jest źródłem historji języka. Odwrotnie nauka historji literatury bez poważniejszego uwzględnienia historji języka wisi w powietrzu; nie można bowiem oprzeć się na metodzie filologicznej. Jeżeli zaś bierzemy pod uwagę względy praktyczne, każdy przyzna, że w szkole średniej nie możnaby tolerować dwóch rodzajów nauczycieli polonistów tak, aby jedni uczyli tylko języka, drudzy tylko historji literatury. Cóż zresztą zrobi historyk literatury, któremu przyjdzie w klasie oma-

omawiać teksty zabytków literackich z w. XIV (kazania) i XV(początki p. poezji), a nawet z XVI. Nie znając historji języka będzie dawał objaśnienia nieraz wprost skandaliczne. Rozdział historji literatury i języka przy wymaganiach egzaminacyjnych obniży poziom nauczania polszczyzny w szkoleśredniej tak dalece, że w porównaniu z tem dawna szkoła austryjacka okazałaby się wyższą:

Jeszcze bardziej wadliwym jest paragr. 8 z powodu braku bliższych wskazówek dla kandydatów i egzaminatorów przy językach starożytnych i nowszych. Czyż np. dla języka greckiego i łacińskiego wystarczyć może przepis "dostateczne zrozumienie tekstów i orjentowanie się w odnośnej literaturze". Przy takiem sformułowaniu wymagań mogłaby exegeza tekstu i oświetlenie problemu literackiego dotyczyć zarówno Homera i Sofoklesa, Platona i Demostenesa, Plauta i Horatiusa, Cycerona i Tacyta, jak np. greckich i łacińskich medyków, matematyków, zoologów, botaników, autorów de re rustica, jurystów i t.p. Trzeba koniecznie podać kanon autorów i wyróżnić pewne grupy oraz epoki piśmiennictwa, z któremi kandydat musi być gruntownie obeznanym. Prócz oczytania w autorach wymagać należy znajomości najważniejszej tradycji rękopiśmiennej i podstawowych wydań oraz prac monograficznych i problemów filologicznych związanych z wybitniejszymi pisarzami i ważniejszymi gatunkami literackimi. Oprócz ogólnych wiadomości z językoznawstwa i historycznej gramatyki języków klasycznych konieczną jest znajomość historji języka greckiego i łacińskiego, oraz najważniejszych zasad i teorji metryki, przy literaturze znajomość historji filologji i problemów, nadto niezbędną jest znajomość kultury greckiej i rzymskiej, na którą się składa znajomość: 1)geografji i historji starożytnej wraz z epigrafiką 2)starożytności publicznych i wojskowych oraz życia prywatnego, 3)religji i mitologji, 4) archeologji klasycznej. Wreszcie filolog powinien znać historję oddziaływania klasyków na literatury nowożytne, zwłaszcza w epoce Odrodzenia, a specjalnie wpływ piśmiennictwa klasycznego na literaturę polską.

Podobnie w przedstawieniu wymagań przy ustnym egzaminie z zakresu historji jako przedmiotu głównego (paragr.10) brak przedewszystkiem jasnego określenia zasobów wymaganej wiedzy. Niezrozumiałym jest stosunek dwóch zdań, z których jedno domaga się "rozumienia rozwoju państwowego, społeczno-gospodarczego i kulturalnego", drugie "wyćwiczenia w traktowaniu zagadnień z tej samej dziedziny". Jaka między temi pojęciami zachodzi różnica, na czem polega to "wyćwiczenie w traktowaniu",

anatomji,fizjologji, ekologji i geografji roślin. Znajomość kwiatowej flory polskiej ze szczególnem uwzględnieniem fizjognomicznie i praktycznie ważnych gatunków. Umiejętność posługiwania się w badaniach środkami technicznymi, a mianowicie mikroskopem, biokularem, aparatem rysunkowym mikrometrem oraz specyficznymi odczynnikami chemicznymi. Umiejętność zbierania i przechowywania muzealnych okazów roślin. Umiejętność zastosowania rysunku w obserwacji mikroskopowej i makroskopowej. Ogólne wiadomości z zakresu wiedzy o zabytkach przyrody polskiej. Znajomość podstaw biologji ogólnej. Ogólne wiadomości z fizyki, chemji, mineralogji i geologji. Wiadomości podstawowe z paleontologji ze szczególnem uwzględnieniem paleontologji roślin. Z przedmiotów w tym ustępie wymienionych powinien kandydat przedłożyć komisji odpowiednie świadectwa z odbytych egzaminów, które Uniwersytet wydawać będzie w myśl projektu uchwalonego na posiedzeniu wydziału filozoficznego z dnia 14 listopada 1919.

Także wymagania z zoologji należałoby wyspecjalizować, a to według następującego szematu:

1)gruntowna znajomość cytologji iogólnej histologji,

2)embrjologja ogólna i szczegółowa, przynajmniej kręgowców,

3)teorję ewolucji,

4)Gruntowna znajomość zoologji ogólnej i szczegółowej. Kandydat powinien znać przedkładane mu okazy, określić ich stanowisko systematyczne, wyłożyć ich organizacje, sposób życia i geograficzne rozmieszczenie, zanć ich onto- i filogenesę.

5)Kandydatowi powinien być znana fauna krajowa, zwłaszcza rzadsze i wymierające jej formy.

6)Należy przekonać się przynajmniej teoretycznie, czy kandydat zna się na robotach muzealnych, czy umie konserwować, wypychać, montować, kolekcjonować okazy, oraz czy pofrafi wykonać prostsze preparaty anatomiczne i proste doświadczenia fizjologiczne.

Dziekan Wydz. Filozof.

(-)T. Sinko

S T A T U T

OGÓLNOPOLSKIEGO ZWIĄZKU BRATNICH POMOCY MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ.

I. Nazwa, pieczęć, teren działalności i siedziba Związku.

1. Organizacja nosi nazwę : " Ogólnopolski Związek Bratnich Pomocy Młodzieży Akademickiej ".

2. Organizacja używa pieczęci z orłem wyższych uczelni i napisem "Ogólnopolski Związek Bratnich Pomocy Młodzieży Akademickiej ".

3. Terenem działalności Związku jest Rzeczpospolita Polska z zachowaniem miejscowych przepisów obowiązujących o stowarzyszeniach i związkach.

Organizacja może obejmować również zrzeszenia samopomocowe polskiej młodzieży akademickiej w państwach obcych, o ile prawa tych państw na to pozwolą. -

4. Związek jest organizacją apolityczną. -

5. Siedzibą władz wykonawczych Związku jest m. st. Warszawa. -

II. C e l e Z w i ą z k u.

6. Organizacja ma na celu:

a/ reprezentowanie ogółu polskiej młodzieży akademickiej w zakresie samopomocowym i gospodarczym,
b/ łączne działanie w sprawach wspólnych wszystkich akademickich zrzeszeń samopomocowo-gospodarczych młodzieży polskiej,
c/ koordynację akcji polskich zrzeszeń samopomocowych oraz utrzymanie stałego kontaktu pomiędzy zrzeszeniami względnie centralami zrzeszeń, do Związku należącemi. -

U w a g a: Związek koordynuje swą działalność z akcją organu wykonawczego zjazdów ogólno-akademickich.

III. U s t r ó j Z w i ą z k u.

A/ Skład Związku.

7. W skład Związku wchodzą zrzeszenia samopomocowo-gospodarcze polskiej młodzieży akademickiej, względnie ich centrale, o ile takich zrzeszeń jest w danem środowisku więcej niż jedno, na podstawie swego zgłoszenia.

8. O przyjęciu zrzeszenia względnie centrali zrzeszeń z siedzibą w państwach obcych, albo w razie wątpliwości, czy dane zrzeszenie jest, wzgl. czy zrzeszenia, wchodzące w skład danej centrali są akademickiemi, decyduje na wniosek Prezydjum Rady Delegatów większością 2/3 głosów obecnych na Zjeździe. -

9. Zrzeszenia względnie centrale zrzeszeń, wchodzące w skład Związku, występują ze Związku: 1-o z własnej woli na zasadzie piśmiennego oświadczenia, złożonego Prezydjum Związku, 2-o na mocy decyzji Rady Delegatów, powziętej większością 2/3 głosów obecnych na posiedzeniu, lecz tylko w wypadkach, kiedy zaszła zmiana warunków, wymaganych statutem dla należenia zrzeszeń wzgl. central do Związku, lub kiedy zrzeszenie wzgl. centrala nie stosuje się do przepisów statutu Związku. -

U w a g a: Wystąpienie ze Związku nie zwalnia zrzeszenia wzgl. centrali zrzeszeń z zobowiązań, zaciągniętych przez nie w czasie należenia do Związku. -

B/ Władze Związku.

10. Naczelną władzą organizacji jest Rada Delegatów poszczególnych zrzeszeń wzgl. central, w skład Związku wchodzących.

B/ Władze Związku.

10. Naczelną władzą organizacji jest Rada Delegatów poszczególnych zrzeszeń wzgl. central, w skład Związku wchodzących. -

11. Zwyczajna sesja Rady Delegatów odbywa się na początku roku akademickiego i jest zwoływana przez Prezydjum. -
Nadzwyczajna Sesja Rady Delegatów zwoływana jest przez Prezydjum:
a/ z własnej inicjatywy Prezydjum,
b/ na żądanie dwu zrzeszeń wzgl. central /patrz § 7/, o ile reprezentują przynajmniej 1/3 delegatów, uprawnionych do udziału w Radzie w terminie miesięcznym,
c/ na żądanie Komisji Rewizyjnej w terminie miesięcznym.

O zebraniu Rady zawiadamia Prezydjum conajmniej na 15 dni przed terminem, z podaniem porządku dziennego, poszczególne Centrale wzgl. zrzeszenia samopomocowe, oraz Przewodniczącego Komissji Rewizyjnej, przesyłając równocześnie sprawozdanie z odnośnego okresu swej działalności.

12. Każde zrzeszenie wzgl. centrala zrzeszeń wysyła na Radę tylu delegatów ile wynosi iloraz z podziału ogólnej liczby członków danego zrzeszenia wzgl. zrzeszenę wchodzących w skład danej centrali, przez tysiąc. Liczba delegatów zrzeszeń wzgl. centrali zrzeszeń nie może być mniejszą od dwuch. O ile reszta z tego podziału wynosi więcej niż pięćset to przy obliczeniu ilości delegatów uwzględnia się ona jako pełny tysiąc. Delegaci mogą mieć głosy kumulatywne, a to najwyżej dwa na jednego delegata, w tem wypadku muszą się wykazać odpowiedniem upoważnieniem delegującego, zrzeszenia wzgl. centrali. -

13. Uchwały na Radzie Delegatów zapadają zwykłą większością głosów, zmiany statutów większością 2/3.-

14. Rada Delegatów jest prawomocna w obecności delegatów reprezentujących 3/4 głosów i 2/3 zrzeszeń wzgl. central. -

15. Rada Delegatów wybiera Prezydjum i Komisję Rewizyjną, zatwierdza sprawozdania prezydjum i Komisji Rewizyjnej, rozporządza majątkiem Związku podejmuje uchwały we wszystkich sprawach, tyczących się działalności Związku. -

16. Władzą wykonawczą Związku jest Prezydjum w składzie: prezesa, 2-ch vice-prezesów i sekretarza, wybierane na przeciąg jednego roku, na pierwszej w roku akademickim Radzie Delegatów z prawem głosowania na wszystkich zjazdach w ciągu kadencji z wyjątkiem głosowań, dotyczących sprawozdania działalności Prezydjum. -

17. Prezydjum kieruje działalnością Związku na mocy statutu, regulaminów i uchwał Rady Delegatów pod odpowiedzialnością przed tą Radą i z obowiązkiem składania co dwa miesiące sprawozdań z swej działalności zrzeszeniom wzgl. centralom, wchodzącym w skład Związku. -

18. Jako organ uchwałodawczy w zakresie spraw niezastrzeżonych kompetencją Rady Delegatów ustanawia się Konferencję Międzyśrodowiskową delegatów, wyposażonych w danym zakresie przez Centralę względnie zrzeszenia kompetencją uchwałodawczą. W skład konferencji wchodzą: Prezydjum Związku i delegaci po jednym z poszczególnych central względnie zrzeszeń. -

19. Wszelkie kontakty, umowy i akty notarjalne jak i hipoteczne oraz pełnomocnictwa w im. Związku podpisuje dwuch członków Prezydjum. -

20. Prace wykonawcze prowadzą zgodnie z podziałem i zleceniami Prezydjum:

a/ sekretarjat i wydziały: finansowy, organizacyjno-administracyjny, statystyczno-archiwalny i prasowo-wydawniczy,
b/ zarządy ogólno-akademickich instytucji gospodarczych.

Organizację wewnętrzną Związku i działalność sekretarjatu wydziałów oraz instytucji, pod zarządem związku pozostających, określają bliżej specjalne regulaminy uchwalone przez Radę Delegatów.

21. Organem kontrolującym Związku jest Komisja Rewizyjna wybierana na przeciąg jednego roku i [redacted] w składzie przewodniczącego i dwuch członków środowiska warszawskiego

10. Naczelną władzą organizacji jest Rada Delegatów poszczególnych zrzeszeń wzgl. central, w skład Związku wchodzących. -

11. Zwyczajna sesja Rady Delegatów odbywa się na początku roku akademickiego i jest zwoływana przez Prezydjum. -
Nadzwyczajna Sesja Rady Delegatów zwoływana jest przez Prezydjum:
a/ z własnej inicjatywy Prezydjum,
b/ na żądanie dwu zrzeszeń wzgl. central /patrz § 7/, o ile reprezentują przynajmniej 1/3 delegatów, uprawnionych do udziału w Radzie w terminie miesięcznym,
c/ na żądanie Komisji Rewizyjnej w terminie miesięcznym.

O zebraniu Rady zawiadamia Prezydjum conajmniej na 15 dni przed terminem, z podaniem porządku dziennego, poszczególne Centrale wzgl. zrzeszenia samopomocowe, oraz Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej przesyłając równocześnie sprawozdanie z odnośnego okresu swej działalności.

12. Każde zrzeszenie wzgl. centrala zrzeszeń wysyła na Radę tylu delegatów ile wynosi iloraz z podziału ogólnej liczby członków danego zrzeszenia wzgl. zrzeszeń, wchodzących w skład danej centrali, przez tysiąc. - Liczbadelegatów zrzeszeń wzgl. centrali zrzeszeń nie może być mniejszą od dwuch. O ile reszta z tego podziału wynosi więcej niż pięćset to przy obliczeniu ilości delegatów uwzględnia się ona jako pełny tysiąc. Delegaci mogą mieć głosy komulatywne, a to najwyżej dwa na jednego delegata, w tem wypadku muszą się wykazać odpowiedniem upoważnieniem delegującego zrzeszenia wzgl. centrali. -

13. Uchwały na Radzie Delegatów zapadają zwykłą większością głosów, zmiany statutów większością 2/3. -

14. Rada Delegatów jest prawomocna w obecności delegatów reprezentujących ¾ głosów i 2/3 zrzeszeń względnie central. -

15. Rada Delegatów wybiera Prezydjum i Komisję Rewizyjną, zatwierdza sprawozdania Prezydjum i Komisji Rewizyjnej, rozporządza majątkiem Związku. Związku. -

16. Władzą wykonawczą Związku jest Prezydjum w składzie: prezesa, 2-ch vice-prezesów i sekretarza, wybierane na przeciąg jednego roku, na pierwszej w roku akademickim Radzie Delegatów z prawem głosowania na wszystkich zjazdach w ciągu kadencji z wyjątkiem głosowań, dotyczących sprawozdania działalności Prezydjum. -

17. Prezydjum kieruje działalnością Związku na mocy statutu, regulaminów i uchwał Rady Delegatów pod odpowiedzialnością przed tą Radą i z obowiązkiem składania co dwa miesiące sprawozdań z swej działalności zrzeszeniom wzgl. centralom, wchodzącym w skład Związku. -

18. Jako organ uchwałodawczy w zakresie spraw niezastrzeżonych kompetencją Rady Delegatów ustanawia się Konferencję międzyśrodowiskową delegatów, wyposażonych w danym zakresie przez Centralę względnie zrzeszenia kompetencją uchwałodawczą. W skład konferencji wchodzą :Prezydjum Związku i delegaci po jednym z poszczególnych central względnie zrzeszeń. -

19. Wszelkie kontakty, umowy i akty notarjalne jak i hipoteczne oraz pełnomocnictwa w im. Związku podpisuje dwuch członków Prezydjum. -

20. Prace wykonawcze prowadzą zgodnie z podziałem i zleceniami Prezydjum:

a/ sekretarjat i wydziały:finansowy, organizacyjno-administracyjny, statystyczno-archiwalny i prasowo-wydawniczy,
b/ zarządy ogólno-akademickich instytucji gospodarczych,

Organizację wewnętrzną Związku i działalność sekretarjatu wydziałów oraz instytucji, pod zarządem Związku pozostających, określają bliżej specjalne regulaminy uchwalone przez Radę Delegatów. -

21. Organem kontrolującym Związku jest Komisja Rewizyjna wybierana na przeciąg jednego roku w składzie przewodniczącego i dwóch członków środowiska warszawskiego i po jednym z każdej z pozostałych central, wzgl. zrzeszeń. Członków Komisji Rewizyjnej z centrali środowiska warszawskiego wybiera Rada Delegatów, członków innych- centrale względnie zrzeszenia lokalne. Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu przez Radę Delegatów zatwierdzonego i ma prawo obecności na Zjazdach i Konferencjach Międzyśrodowiskowych z głosem doradczym. Zadaniem Komisji Rewizyjnej jest kontrolowanie księgowości, finansów Związku.

10. Naczelną władzą organizacji jest Rada Delegatów poszczególnych zrzeszeń wzgl. central, w skład Związku wchodzących. -

11. Zwyczajna sesja Rady Delegatów odbywa się na początku roku akademickiego i jest zwoływana przez Prezydjum. -
Nadzwyczajna Sesja Rady Delegatów zwoływana jest przez Prezydjum:
a/ z własnej inicjatywy Prezydjum,
b/ na żądanie dwu zrzeszeń wzgl. central /patrz § 7/, o ile reprezentują przynajmniej 1/3 delegatów, uprawnionych do udziału w Radzie w terminie miesięcznym,
c/ na żądanie Komisji Rewizyjnej w terminie miesięcznym.

O zebraniu Rady zawiadamia Prezydjum conajmniej na 15 dni przed terminem, z podaniem porządku dziennego, poszczególne Centrale wzgl. zrzeszenia samopomocowe, oraz Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej przesyłając równocześnie sprawozdanie z odnośnego okresu swej działalności.

12. Każde zrzeszenie wzgl. centrala zrzeszeń wysyła na Radę tylu delegatów ile wynosi iloraz z podziału ogólnej liczby członków danego zrzeszenia wzgl. zrzeszeń, wchodzących w skład danej centrali, przez tysiąc. - Liczbadelegatów zrzeszeń wzgl. centrali zrzeszeń nie może być mniejszą od dwuch. O ile reszta z tego podziału wynosi więcej niż pięćset to przy obliczeniu ilości delegatów uwzględnia się ona jako pełny tysiąc. Delegaci mogą mieć głosy komulatywne, a to najwyżej dwa na jednego delegata, w tem wypadku muszą się wykazać odpowiedniem upoważnieniem delegującego zrzeszenia wzgl. centrali. -

13. Uchwały na Radzie Delegatów zapadają zwykłą większością głosów, zmiany statutów większością 2/3. -

14. Rada Delegatów jest prawomocna w obecności delegatów reprezentujących ¾ głosów i 2/3 zrzeszeń względnie central. -

15. Rada Delegatów wybiera Prezydjum i Komisję Rewizyjną, zatwierdza sprawozdania Prezydjum i Komisji Rewizyjnej, rozporządza majątkiem Związku, podejmuje uchwały we wszystkich sprawach, tyczących się działalności Związku. -

16. Władzą wykonawczą Związku jest Prezydjum w składzie: prezesa, 2-ch vice-prezesów i sekretarza, wybierane na przeciąg jednego roku, na pierwszej w roku akademickim Radzie Delegatów z prawem głosowania na wszystkich zjazdach w ciągu kadencji z wyjątkiem głosowań, dotyczących sprawozdania działalności Prezydjum. -

17. Prezydjum kieruje działalnością Związku na mocy statutu, regulaminów i uchwał Rady Delegatów pod odpowiedzialnością przed tą Radą i z obowiązkiem składania co dwa miesiące sprawozdań z swej działalności zrzeszeniom wzgl. centralom, wchodzącym w skład Związku. -

18. Jako organ uchwałodawczy w zakresie spraw niezastrzeżonych kompetencją Rady Delegatów ustanawia się Konferencję Międzyśrodowiskową delegatów, wyposażonych w danym zakresie przez Centralę względnie zrzeszenia kompetencją uchwałodawczą. W skład konferencji wchodzą :Prezydjum Związku i delegaci po jednym z poszczególnych central względnie zrzeszeń. -

19. Wszelkie kontakty, umowy i akty notarjalne jak i hipoteczne oraz pełnomocnictwa w im. Związku podpisuje dwuch członków Prezydjum. -

20. Prace wykonawcze prowadzą zgodnie z podziałem i zleceniami Prezydjum:
a/ sekretarjat i wydziały:finansowy, organizacyjno-administracyjny, statystyczno-archiwalny i prasowo-wydawniczy,
b/ zarządy ogólno-akademickich instytucji gospodarczych,

Organizację wewnętrzną Związku i działalność sekretarjatu wydziałów oraz instytucji, pod zarządem Związku pozostających, określają bliżej specjalne regulaminy uchwalone przez Radę Delegatów. -

21. Organem kontrolującym Związku jest Komisja Rewizyjna wybierana na przeciąg jednego roku w składzie przewodniczącego i dwóch członków środowiska warszawskiego i po jednym z każdej z pozostałych central, wzgl. zrzeszeń. Członków Komisji Rewizyjnej z centrali środowiska warszawskiego wybiera Rada Delegatów, członków innych- centrale względnie zrzeszenia lokalne. Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu przez Radę Delegatów zatwierdzonego i ma prawo obecności na Zjazdach i Konferencjach Międzyśrodowiskowych z głosem doradczym. Zadaniem Komisji Rewizyjnej jest kontrolowanie księgowości, finansów Związku.